

Työpoliittinen aikakauskirja 1/2016

Finnish Labour Review

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

Sisällysluettelo

PÄÄKIRJOITUS

Rakennetyöttömyys on talouden laahusankkuri.....	3
Heikki Räisänen	

ARTIKKELEITA

TE-palveluissa vahvistettava kokeiluista kumppanuuksiin perustuvaa monikanavaisuutta ja yhteiskehittämistä.....	5
Sari Pitkänen, Sirpa Mertala, Mika Ala-Kauhaluoma	
Miksi työehtosopimusten kattavuus on kasvanut, vaikka palkansaajien järjestäytyminen laskenut?	12
Lasse Ahtiainen	
Miten tukea työkykyä ja oppimista työuran alussa?	25
Johanna Korkeamäki, Terhi Korkiala	

KATSAUKSIA JA KESKUSTELUJA

Korkman: Väärää talouspolitiikkaa	35
Johanna Alatalo	
Osataanko yksityistä palvelutuotantoa hyödyntää työnvälityksessä?	40
Olli Oosi	

UUTTA TYÖ- JA YRITTÄJYYSTUTKIMUKSEN ALALTA.....	51
NYTT INOM ARBETS- OCH ENTREPRENÖRSKAPSFORSKNING	53
ENGLISH SUMMARIES.....	55
RECENT EMPLOYMENT AND ENTREPRENEURSHIP STUDIES.....	59
KUVIDEN LUETTELO – LIST OF CHARTS.....	1*
TAULUKOIDEN LUETTELO – LIST OF TABLES	2*
KUVIOT – CHARTS.....	4*
TAULUKOT – TABLES	16*
TAULUKOIDEN SELITYKSIÄ – EXPLANATORY NOTES	56*

TYÖPOLIITTINEN AIKAKAUSKIRJA

FINNISH LABOUR REVIEW

1 / 2016
vsk. 59. vol

Työ- ja elinkeinoministeriö
Ministry of Employment and the Economy
HELSINKI FINLAND

PÄÄTOIMITTAJA * EDITOR-IN-CHIEF

Heikki Räisänen
puh./tel. 029 507 7118

TOIMITTAJA * EDITOR

Päivi Järviniemi
puh./tel. 029 504 9089

TOIMITUSSIHTEERI * EDITOR

Sirpa Kukkala
puh./tel. 029 506 3549
sähköposti: etunimi.sukunimi@tem.fi
e-mail:givenname.surname@tem.fi

TOIMITUSNEUVOSTO * EDITING COMMITTEE

Tuija Oivo, puheenjohtaja
Johanna Alatalo
Martti Myllylä
Pekka Tiainen
Hanna Hämäläinen
Petra Tarjanne
Tiina Tikka
Sami Teräväinen
Jouni Nupponen
Elise Ramstad
Heikki Räisänen, asiantuntija
Päivi Järviniemi, asiantuntija
Petri Syvänen, asiantuntija
Sirpa Kukkala, asiantuntija

TOIMITUKSEN OSOITE * ADDRESS

PL 32, 00023 VALTIONEUVOSTO

TILASTO-OSIO * STATISTICS

Petri Syvänen
puh./tel. 029 504 8050
Kaisa-Mari Kuusela
puh./tel. 029 504 8294
sähköposti/e-mail: etunimi.sukunimi@tem.fi

JULKAISIJA * PUBLISHER

Työ- ja elinkeinoministeriö
Työpoliittinen aikakauskirja internetissä:
www.tem.fi/aikakauskirja

Tähän julkaisuun sisältyvä aineisto on tiedotusvälineiden vapaasti käytettävissä. Lainattaessa on lähde kuitenkin mainittava. Tekijän nimellä julkaistut artikkelit edustavat kirjoittajien omia näkemyksiä, jotka eivät välttämättä vastaa ministeriön kantaa.

Taitto: Atte Tuulenkylä
Edita Prima Oy, Helsinki 2016
ISSN 0787 – 510X

Rakennetyöttömyys on talouden laahasankkuri

Heikki Räisänen¹

Talouden pitkä taantuma näkyy ja tuntuu työmarkkinoilla. Työttömyys on noussut vuosituhatennäytyslukemiin. Vaikka taloudessa on pieniä myönteisiä merkkejä, työmarkkinoilla ilonaiheet ovat olleet vähissä. Työllisten osuus työikäisistä on jämähtänyt 68 prosentin paikkeille ja työttömyys on korkealla.

Työttömiä työnhakijoita on selvästi yli 350 000 henkeä. Vaikeasti työllistyviä on heistä liki 210 000 henkilöä. Edelleen vaikeasti työllistyvistä yli puolet on yhdenjaksoisesti vähintään 12 kuukautta työttömänä olleita. Kaikista työttömistä työnhakijoista noin kuusi kymmenestä on vaikeasti työllistyviä.

Jo joitain kuukausia jatkunut kehityskuva kokonaistyöttömyydessä on kuitenkin ollut se, että työttömyyden nousu on hidastunut. Suuret investointiuutiset ja rakentamisen jonkinasteinen piristymisen lisäävät uskoa siihen, että talous on hitaasti kääntymässä.

Rakenteellinen työttömyys on kuitenkin talouden kasvulle kuin valtava laahasankkuri: se hidastaa menoa melkoisesti. Työttömyysjaksojen pitkittyminen merkitsee osaamisen kulumista käyttämättömänä ja työnantajien epäilyä henkilön osaamisesta. Laaja pitkäkestoinen työttömyys merkitsee kuitenkin myös velkaongelmia ja terveyden heikkenemistä. Monelle pitkään työttömänä olleelle myöskään työllistymisen kannustimet eivät tällaisessa tilanteessa ole kohdallaan.

Vaikeasti työllistyvien pääsy työhön vaatii monesti työvoimapalvelujen käyttöä. Tässäkin mielessä on tapahtunut paljon muuttaman viime vuoden aikana. Vaikka työttömyys on kasvanut, on finanssitalouden tiukka tilanne johtanut leikkauksiin myös työvoimapolitiikassa. Kun työttömien ns. aktiivointiaste oli vuonna 2011 noin 31 %, lasi se viime vuonna noin 25 %:iin. Aktivoin-

¹ Heikki Räisänen, VTT, työvoimapolitiikan dosentti, tutkimusjohtaja, työ- ja elinkeinoministeriö

nin tarkkaa tasoa tärkeämpää on sen sisältö, joka vaikuttaa aikaansaataviin tuloksiin. Aktiivisessa työvoimapolitiikassa koulutuksen määrä ja osuus on kasvanut ja työllistämisen laskenut. Koulutustoimien sisällä omaehtoinen koulutus työttömyysetuudella on kasvanut samalla kun työvoimakoulutus on supistunut. Kuntien järjestämä kuntouttava työtoiminta on samaan aikaan yli kaksinkertaistunut. Kuntouttava työtoiminta on hyvin kevyt toimenpide vaikealle kohderyhmälle, joten ei olekaan ihme, että sen jälkeen ei päästä töihin.

Jossain mielessä aktiivisen työvoimapolitiikan kokonaisuus on muuttunut vähemmän koordinoituksi ja keveämpiin palveluihin painottuvaksi samalla kun työttömyyden luonne on nopeasti vaikeutunut. Useat vastuutahot ja keveät palvelutkaan eivät haittaa, jos voidaan tarjota osallistujien työmarkkinaongelmiin osuvia palveluja. Nyt näin ei aina ole.

Talouden kasvu ei suoraan vaikuta rakenteelliseen työttömyyteen. Hallituksen toimista erilaiset työmarkkinoiden rakenteita muuttavat ja toimintaa parantavat uudistukset kuitenkin vaikuttavat rakennetyöttömyyteenkin.

Rakennetyöttömyys on laajan mittaluokan talouspoliittinen ongelma. Esimerkiksi perustellusti runsasta huomiota saaneet viime vuonna saapuneet turvapaikanhakijat ovat oleskeluluvan saavien osalta ehkä vain yksi kahdeskymmenesosa rakennetyöttömyydestä. Määrävertailussa siis miltei marginaalinen.

Ratkaisu rakennetyöttömyyteen ei ole laahasankkurin narujen katkaiseminen, vaan huolelliseen analyysiin perustuvien ja hyvin kohdennettujen toimien kautta tapahtuva, työelämälähtöinen valmiuksien parantaminen. Tämä on välttämätöntä myös työnantajien työvoiman saatavuuden varmistamiseksi.

Tämänkertaisessa numerossamme *Sari Pitkänen, Sirpa Mertala ja Mika Ala-Kauhahuoma* käsittelevät työ- ja elinkeinopalvelujen kumppanuuksien, palvelumarkkinoiden ja hankinnan toimivuutta sekä verkkopalvelujen vaikuttavuutta. Artikkelissa hahmotetaan kokonaiskuvaa työvoimapolitiikan toimeenpanosta edellisellä hallituskaudella. Nuorisotakuu ja kuntakokeilu ovat tuottaneet myönteisiä vaikutuksia. Maahanmuuttajien kotoutumisessa ei saatu aikaan muutoksia. TE-palveluissa verkkopalvelujen käyttö on kasvanut, mutta eri asiakasryhmät eivät kykene käyttämään niitä yhdenvertaisesti. Monikanavaisuus toteutui jokseenkin heikosti ja vaikuttavuus jäi vähäiseksi. Tämä johtui mm. verkkopalvelujen keskeneräisyydestä ja monikanavaisuuden toimimattomuudesta.

Lasse Ahtiainen kirjoittaa työehtosopimusten kattavuuden ja palkansaajien järjestäytymisen muutoksista. Ahtiaisen saamien tulosten perusteella sopimusten kattavuus yksityisellä sektorilla nousi v. 2014 runsaaseen 66 %:iin. Lisäksi yleissitovuuden piirissä oli 18 %, joten palkansaajista runsaat 84 % oli sopimusten piirissä. Kasvua on pari prosenttiyksikköä vuodesta 2008. Palkansaajien järjestäytyminen on puolestaan laskenut, vuonna 2013 se oli 64,5 %.

Johanna Korkeamäki ja Terhi Korkiala käsittelevät artikkelissaan työkyvyn ja oppimisen tukemista työuran alussa. Tulosten mukaan nuorten työkykyyn täytyy kiinnittää huomiota. Heikon työkyvyn taustalla on mm. työyhteisön ilmapiirin vaikutuksia, terveydentilaan liittyviä kokemuksia sekä itse-raportoituja kouluvaikeuksia.

Seuraavan numeromme teemana on ”**työmarkkinat ja kasvu**”. Siihen toivotaan artikkeliehdotuksia, jotka käsittelevät työmarkkinoiden roolia talouden kasvulle ja uusien työpaikkojen synnylle sekä työmarkkinoilla vallitsevia kasvun esteitä. Numeron 2/2016 aineiston määräpäivä on **9.5.2016**.

TE-palveluissa vahvistettava kokeiluista kumppanuuksiin perustuvaa monikanavaisuutta ja yhteiskehittämistä

Sari Pitkänen¹ - Sirpa Mertala² - Mika Ala-Kauhaluoma³

Johdanto

Tämä artikkeli pohjautuu Työpoliittisten toimenpiteiden toimivuutta, tuloksia ja tulevaisuutta koskevaan tutkimukseen (TYVA). Valtioneuvoston kanslian selvitys- ja tutkimustutkimustoiminnan rahoituksella toteutetussa tutkimuksessa selvitettiin hallituskauden 2011–2015 työvoimapolitiittisten toimenpiteiden toimivuutta ja tuloksellisuutta (Ala-Kauhaluoma ym. 2016). Tutkimuksen on toteuttanut Kuntoutussäätiö yhteistyössä Aalto-yliopiston Kauppakorkeakoulun Pienyrityskeskukseen, Tampereen yliopiston Työelämän tutkimuskeskukseen, Arnkil Dialoguesin ja Spangar Negotiationsin kanssa.

Tutkimuksen tehtävänä oli selvittää TE-palvelujen kumppanuuksien, palvelumarkkinoiden ja palvelujen hankinnan toimivuutta ja kehittämismahdollisuuksia sekä arvioida verkkopalvelujen vaikuttavuutta osana julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen kokonaisuutta ja eri asiakasryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia käyttää verkkopalveluita. Tutkimuksessa tarkasteltiin laaja-alaisesti hallituskaudella toteutetun työvoimapolitiikan vaikuttavuutta.

Kyseessä oli monimenetelmäinen tutkimushanke, jossa pyrittiin muodostamaan työvoimapolitiikan toimeenpanon kokonaiskuva. Käytetyt aineistot koostuivat dokumentti-, rekisteri-, kysely-, ja haastattelu-

¹ Sari Pitkänen, YTM, tutkija, Kuntoutussäätiö

² Sirpa Mertala, YTT, erikoistutkija, työurien rakentaja, Kuntoutussäätiö

³ Mika Ala-Kauhaluoma, VTT, yhteyspäällikkö, Kuntoutussäätiö

sekä työpaja-aineistoista. Metodologisena lähestymistapana tutkimuksessa oli aineisto- ja tutkijatriangulaatio. Monimenetelmällisyyden valintaan vaikuttivat osaltaan tehtävänanto, toisaalta tutkimisongelman moniulotteisuus: tutkimuskohde ei ole ennalta tarkasti edeltä käsin rajattavissa tai mitattavissa oleva. Aineisto on kerätty kokonaisuudessaan syksyn 2014 ja syksyn 2015 välillä.

Tässä artikkelissa keskitytään työvoimapolitiikan toimeenpanoa koskeviin kysymyksiin sekä tutkimuksen kehittämisehdotuksiin.

Toteutetulla työvoimapolitiikalla on ollut vaihtelevasti vaikutuksia, mutta toimet ovat olleet oikeasuuntaiset

Työvoimapolitiikkaa toteutetaan hallitusohjelmaan kirjattavien strategisten poikkialuehallinnollisten ohjelmien kautta. Tutkimuksen tulosten mukaan hallituskaudella 2011–2015 toteutetut politiikkatoimet ovat olleet oikeasuuntaisia. TYVA-tutkimus vahvisti muiden tutkimusten (esim. Tuusa ym. 2014) havaintoja siitä, että nuorisotakuu ja työllisyydenhoidon kuntakokeilu ovat tuottaneet myönteisiä vaikutuksia. Nuorisotakuun myötä TE-toimistoissa panostettiin nuorten palveluihin ja kehitettiin nuorten kouluttautumiseen ja työllistymiseen liittyviä kumppanuuksia. Hallitusohjelman mukaisesti kiinnitettiin aiempaa enemmän huomiota maahanmuuttajien kotoutumiseen ja työperäiseen maahanmuuttoon. Maahanmuuttajien kotoutumisessa ei kuitenkaan saatu aikaan merkittäviä muutoksia hallitusohjelman mukaisissa asioissa kuten maahanmuuttajien työllistymisessä ja yritystoiminnan käynnistämisessä. Maahanmuuttajien tarpeita vastaavia verkkopalveluita sekä kotoutumiskoulutusta tulee kehittää jatkossa lisää. Kotouttamiskoulutusta on kytkettävä tiiviimmin työelämäyhteyksiin.

Hallituskauden uudistusten myötä työllisyyttä edistävät kumppanuudet, kuten valtiokuntasuhteet työllisyydenhoidossa ovat parantuneet. Työllisyyden kuntakokeilu loi tavoitteidensa mukaisesti hyvää pohjaa käynnistyneelle TYP-toiminnan valtakunnallistamiselle. Kuntakokeilusta tehdyn arviointitutkimuksen mukaan (Arnkil ym. 2015) kokeilukunnissa työttömyys kasvoi hieman vähemmän kuin verrokkikunnissa. Kokonaan uutena toimintana kuntakokeilu on kuitenkin lisännyt kuntien työllisyyden hoidon kustannuksia. Työvoimapolitiikan yhteys elinkeinopolitiikkaan vahvistui yritystoiminnan käynnistämiseen ja yritysyhteistyöhön panostamisen myötä. Toteutettu työvoimapolitiikka on vaikuttanut myönteisesti avoimien työpaikkojen täyttymiseen. Äkillisiin rakennemuutoksiin reagoinnissa ja muutosturvassa on jatkettu lähes samoilla linjauksilla ja toimenpiteillä kuin ennen nyt tarkastelussa ollutta (2011–2015) hallituskautta. Toimenpiteistä muutosturva ja äkillisiin rakennemuutoksiin reagointi näyttävät tukeneen eniten avoimien työpaikkojen täyttymistä ja yritystoiminnan aloittamista. Avoimien työpaikkojen täyttymistä on osaltaan hidastanut se, ettei maahanmuuttajille ja osallistavan sosiaaliturvan kohderyhmään kuuluville ole aktiivisesti välitetty työpaikkoja.

Hallitusohjelman mukaisilla toimilla on ollut jossain määrin vaikutusta yritystoiminnan aloittamiseen. TYVA-tutkimustulosten perusteella myönteisiä vaikutuksia yritystoiminnan aloittamiseen havaittiin tapahtuneen erityisesti TE-palvelujen uudistuksen, muutosturvan ja äkillisiin rakennemuutoksiin reagoinnin kautta. Nuorisotakuulla ja maahanmuuttajien kotouttamisella arvioitiin olleen vain vähän vaikutuksia yritystoiminnan aloittamiseen, vaikka nuorten ja maahanmuuttajien yrittäjyyden lisääminen olivatkin hallitusohjelman kirjattuja tavoitteita. TE-palveluja pi-

detään erittäin tärkeinä ja toimivina aloittavan yrittäjyyden edistämisessä, samoin asiakasohjausta uuden yrityksen perustamisen palveluihin. Asiakasohjauksen toimivuuden koettiin parantuneen jossain määrin.

Osatyökykyiset työssä -ohjelma OSKU on saanut aikaan myönteisiä muutoksia työpaikkatasolla (ks. Nevala ym. 2015), mutta ohjelman toiminta on ulottunut toistaiseksi vain kokeilualueille eikä tuloksia ole vielä nähtävillä työvoimapalveluiden ja -politiikan tasolla. Samoin pilottivaiheessa olevan osallistavan sosiaaliturvan (Osallistava sosiaaliturva 2015) ja eri lähteistä tulevien toimeentulomuotojen yhteensovittamiseen tarvitaan enemmän panostuksia vaikutusten aikaansaamiseksi ja niiden arvioimiseksi.

Työllisyyden kasvuun vaikuttaa toimenpiteiden ja taloudellisten suhdanteiden lisäksi muu harjoitettu politiikka (koulutus-, talous-, innovaatio-, jne.). Hallituskauden aikana työnhakijoiden työttömyysjaksot pidentyivät, työllistymiseen päättyvien työttömyysjaksojen osuus alentui ja päättyminen työvoimapolitiittisiin toimenpiteisiin yleistyi. Hallituskauden työvoimapolitiikalla ei näytä olleen vaikuttavuutta työttömyydestä aiheutuviin julkisten menojen alentamiseen. Toisaalta on vaikea erottaa politiikan vaikuttavuutta siitä, mikä vaikutus on ollut työttömyyden kasvun aiheuttamalla menojen lisääntymisellä.

TE-palveluissa haasteita, mutta kumppanuudet vahvistuivat

Vuosien 2011–2015 aikana tehtiin useita suuria työvoimapalveluihin liittyviä rakennuudistuksia tilanteessa, jossa työttömyysaste on ollut korkea ja työttömyydet ovat pitkittyneet. TE-palveluiden uudistuksessa on päästy etenemään vuoden 2013 muutoksen nivelvaiheen jälkeen, joskaan palvelut eivät vielä toimi parhaalla mahdollisella tavalla.

TE-palveluiden toimivuutta on heikentänyt etenkin resurssien puute. Valtion tuottavuuksiohjelman seurauksena TE-toimistojen työntekijäresurssia pienennettiin neljänneksellä ja sen seurauksena resurssit näyttäytyvät tällä hetkellä puutteellisilta jatkuvasti lisääntyviin tarpeisiin nähden. Sinänsä kohdullisesti toimivien TE-palveluiden tehoja ovat heikentäneet myös suuret palvelurakennemuutokset (Työvoimapolitiikan hallinnon kehittäminen 2014). Palvelurakennemuutokset toteutettiin yhtäaikaaisesti työttömyyden rajun kasvun aikana. TE-palveluiden palvelulinjoittainen siiloutuminen on lisääntynyt palvelurakennemuutosten myötä. Tämä on osittain heikentänyt esimerkiksi henkilöasiakkaiden palvelulinjoja ylittävää palvelutarvetta. Toisaalta, uudistuksilla on ollut myös myönteisiä vaikutuksia, kuten se, että TE-palvelu-uudistus on tukenut yritystoiminnan aloittamista.

TYVA-tutkimuksessa yhtenä keskeisenä tutkimuskysymyksenä oli arvioida TE-palvelujen kumppanuuksien toimivuutta. Tulosten perusteella TE-palveluissa yritysyritysten muodot ovat syventyneet. Yritysyritysteistyö on kuitenkin toiminut alueittain erittäin vaihtelevasti. Kumppanuus yritysyritysteistyössä edellyttää, että kiinnetään vieläkin enemmän huomiota osaamistarpeisiin erilaisten yritysten näkökulmasta ja pohditaan ratkaisuja yritysten toimintakulttuureja paremmin ymmärtäen ja yritysten kanssa neuvotellen.

Työnantaja-asiakkaiden palvelu toimii työnhakija-asiakkaita paremmin sekä henkilökohtaisessa että verkkopalvelussa. TE-palvelurakenteen uudistuksen myötä työnvälitystehtävä on liiaksi eriytynyt muista palvelulinjoista. Avointen työpaikkojen täyttämiseksi kaikilla palvelulinjoilla on oltava paremmat yhteydet työnantajan ja asiakkaan olisi saatava työnvälityspalvelua palvelulinjasta riippumatta.

Hallituskauden 2011–2015 aikana kunta-valtioyhteistyö kehittyi selvästi, samoin yhteistyö Kelan kanssa. Vaikka TE-palvelurakenteen uudistukset katkaisivat kumppanuus- ja neuvottelusuhteita, kuntayhteydet ovat vahvistuneet uudelleen murrosvaiheen jälkeen. Kuntakokeilu ja monialaisen työvoimapalvelun (TYP) kehittämistyö ovat vahvistaneet kunta-valtiosuhdetta. Esimerkiksi TE-toimistojen ja kuntien toiminnan tasolla tämä on tarkoittanut mm. sitä, että yhä paremmin on alettu ymmärtää organisaatio- ja sektorirajoja ylittävien neuvottelujen merkitys työllistämistä tukevista kysymyksissä. ”Tuetun työllistämisen” palvelulinjalla asiakkaat pääsevät tarvittaessa josain vaiheessa henkilökohtaiseen palvelukontaktiin, mutta yhteydet muihin palvelulinjoihin eivät toimi systemaattisella tasolla.

TE-palveluiden ”osaamisen kehittäminen” palvelulinjalla on hyvät yhteydet koulutuspalveluiden tuottajiin. Toisaalta lisääntynyt työttömyys ammattitaustaltaan erilaisilla asiakkailla sekä maahanmuuttajien määrän kasvu ovat osaltaan vaikuttaneet siihen, ettei TE-toimistoilla ole ollut resursseja vastata lisääntyneeseen tarpeeseen työelämän rakennemuutoksen aikana. Vaikka yhteistyö on ollut toimivaa osaamista kehittävien palveluiden tuottajatasolla ja kehittämistyötä on käynnistetty, yhteys muun työvoima- ja koulutuspolitiikan välillä on ollut vähäistä. Syy työvoima- ja koulutuspolitiikan vähäiseen yhteyteen voi olla siinä, ettei hallituskaudella käynnistetty erityistä poikkialinnollista ohjelmaa tai toimenpidettä osaamisen kehittämiseksi.

TE-palveluissa on siirrytty asiakkuuksien kokonaishallintaan pyrkivästä valtion viranomaistoiminnasta kumppanuuksiin panostamisen suuntaan. TE-palveluissa on tarve siirtä ”kaikkien asioiden hoitamisesta” kohti työnvälityksen perustehtävää ja ulkoisten kumppanuuksien hyödyntämistä. TE-palve-

luissa on kehitetty yhteistyötä henkilöstöpalveluyritysten kanssa muun muassa laatimalla kumppanuusstrategia yritysyhteistyöhön (Työnvälitys- ja yrityspalveluiden kumppanuusohjelma 2015) ja käynnistämällä palveluntuottajien kanssa tulosperusteisen työllistämisen pilotteja. Kuntakokeilut ja TYP-toiminnan valtakunnallistaminen ovat edistäneet kuntakumppanuuksia. Tämän tasoiset kumppanuudet perustuvat etenkin asiakkaiden ohjaamiseen ostopalveluihin ja muuhun asiakasyhteistyöhön sekä roolien ja tehtävien siirtoon.

Työvoimapolitiikan toimeenpanon kehittämisessä työhallinnon oman henkilöstön ja asiakkaiden osallistaminen on jäänyt vähäiseksi. TE-toimistojen asiantuntijoiden ja asiakkaiden kriittiset arviot kertovat siitä, että heidän osallistumisensa uudistuksiin on ollut käytännössä vähäistä, vaikka strategisissa linjauksissa korostetaan asiakaslähtöisyyden lisäämistä. Tämän vuoksi on tärkeää luoda uudenalaisiin kumppanuuksiin perustuva toimintamalli julkisten TE-palveluiden, yksityisten henkilöstö- ja rekrytointipalveluiden, kuntien ja asiakkaiden kesken. Tällainen PPPP -mallin (public-private-people-partnership) mukainen kumppanuus edellyttää strategisuutta sekä vastuiden, vallan ja resurssien kokonaisvaltaisempaa suunnittelua. Kehittyneet kumppanuudet ovat yhteiskehittämistä, joka vaatii kokonaisvoimavarat huomioon ottavaa yhteistä näkemystä, motivaatiota ja pitkäjänteistä strategista panostamista.

Monikanavaisten TE-palveluiden toiminta on puutteellista ja vaikuttavuus vähäistä

Verkkopalveluiden käyttö on lisääntynyt, mutta eri asiakasryhmät eivät voi tai kykene käyttämään niitä yhdenvertaisesti. TE-

palveluiden monikanavaisuus on toteutunut toistaiseksi jokseenkin heikosti ja niiden vaikuttavuus on jäänyt vähäiseksi. Ongelmana esiintyy verkkopalveluiden keskenäisyyden ja monikanavaisuuden toimimattomuuden vuoksi. Monikanavaisuudessa on palvelun koordinoimattomuudesta johtuvia haasteita, jotka kuormittavat asiantuntijoiden työtä, vaikeuttavat TE-toimiston asiakasohjausta ja heikentävät asiakkaiden palveluiden saatavuutta. Monikanavaisuuden toimimattomuus vaikuttaa osaltaan siihen, että asiakkaiden työttömyys pitkittyy.

Työllistymistä tukevien palveluiden markkinat ovat laajentuneet ja monipuolistuneet. Palveluiden hankinta ja palvelut toimivat suhteellisen hyvin palveluiden tuottamisen tasolla. Palvelumarkkinoiden kehittämiseksi tarvitaan kuitenkin enemmän palveluiden paikallista ja asiakaskohtaista räätälöintiä, esimerkiksi työvoimakoulutusten järjestämisessä alueellisen työmarkkinatilanteen huomioimista. TE-palveluiden toimivuuteen on vaikuttanut heikentynyt asiakasohjaus palveluihin sekä asiakkaiden käytettävissä olevien palveluiden vähentyminen mm. työharjoitteluun ja palkkatukeen liittyvien muutosten vuoksi. TE-palveluissa olisi tarpeen panostaa edellisen työvoimapolveluiden uudistuksen (2003–2007) tavoin vahvempaan työttömyyden alkuvaiheen ohjaukseen. Vahvaa alkua olisi tärkeää toteuttaa tiiviissä yhteistyössä kumppaneiden kanssa.

Aidon kokeiluhankkeen avulla kohti vaikuttavampia työvoimapolveluita

Työvoimapolitiikan toimeenpanossa käytetään poikkihallinnollisia ohjelmia ja toimenpiteitä, jotka edellyttävät vankkaa kumppanuuksien ja yhteisten käytäntöjen kehittämistä. Ohjelmien ja toimenpiteiden vaikuttavuus edellyttää, että TE-palveluilla on riit-

tävästi resursseja kumppanuuksien ylläpitoon ja kehittämiseen.

TYVA-tutkimuksen tulokset osoittavat, kuinka työvoimapolitiikan tulevaisuus edellyttää julkisen työvoimapolvelun roolin pohdintaa. On tärkeää selvittää, mikä rooli TE-palveluilla halutaan jatkossa olevan sekä millä resursseilla ja välineillä sen oletetaan toimivan julkisen työvoimapolitiikan toteuttajana. Työvoimapolitiittisia ratkaisuja koskevien linjausten tueksi on saatavilla kansainvälistä vertailutietoa Tanskan, Saksan ja Hollannin kokemuksista. (Arnkil & Spangar 2015).

Työhallinnon palvelutarjonnan lisääminen ei ole työvoimapolitiittisesti perusteltua eikä kokonaisvoimavarojen näkökulmasta kestävä, vaan linjausten on perustuttava luottamukselle kilpailukykyiseen ja elinvoimaiseen yhteiskuntaan ja työhön. Tarvetta on uuden työn ja työtehtävien luomiselle, uusien työmuotojen määrittelylle kokopäiväisen palkkatyön rinnalle sekä muiden työn tekemisen mallien mahdollistamiselle. Muutos edellyttää paikallisten ja alueellisten toimintaympäristöjen osaamis- ja luovuuspotentiaalin hyödyntämistä sen sijaan, että panostuksia tehdään yksinomaan valtakunnallisen mallin tasolta. Lisäksi asiakaslähtöisyys on yksistään liian kapea lähtökohta vaikuttavan työvoimapolitiikan rakentamiselle. Myös asiakaslähtöisyys olisi määriteltävä kokonaisvoimavarojen näkökulmasta yhtenä olennaisena vaikutusten muuttujana.

Työvoimapolveluissa on käynnistetty muiden julkisen sektorin osa-alueiden tavoin kokeilukulttuuria. Suomalainen kokeilukulttuuri on kuitenkin vielä kokonaisuutena melko ohutta ja kehittymätöntä, sillä sääntely on vahvaa ja eri toimijoiden väliset rajapinnat tiukassa. Kokeilukulttuurin edistämistä on korostettu, mutta käytännössä kokeiluja ei ole tehty TE-toimistojen sisällä, eikä TE-toimistojen aitoa osallistumista mahdollista-

en, vaan kokeilijoina ovat toimineet enimmäkseen toimistojen yhteistyötahot. Myös TE-palveluiden sisällä ja ytimessä tarvitaan aitoja mahdollisuuksia kokeilla uudenlaisia toimintamalleja. Palveluiden kehittämiseksi olisi tarpeen käynnistää kansainvälisten mallien tavoin vertailuasetelmallinen kokeilu tai vastaavanlainen kokeilun mahdollistava pilotti, jollaisia yksityiset palveluntuottajat ovat toteuttaneet palvelunhankintapilotissa ja kunnat työllisyyden kuntakokeiluissa. Aidon kokeilun mahdollistavassa pilotihankkeessa voitaisiin kehittää TE-palveluiden kumppanuutta ja asiakkuuksia sekä vahvistaa osaamista paikallisella tasolla TE-palveluissa olevaa osaamista hyödyntäen.

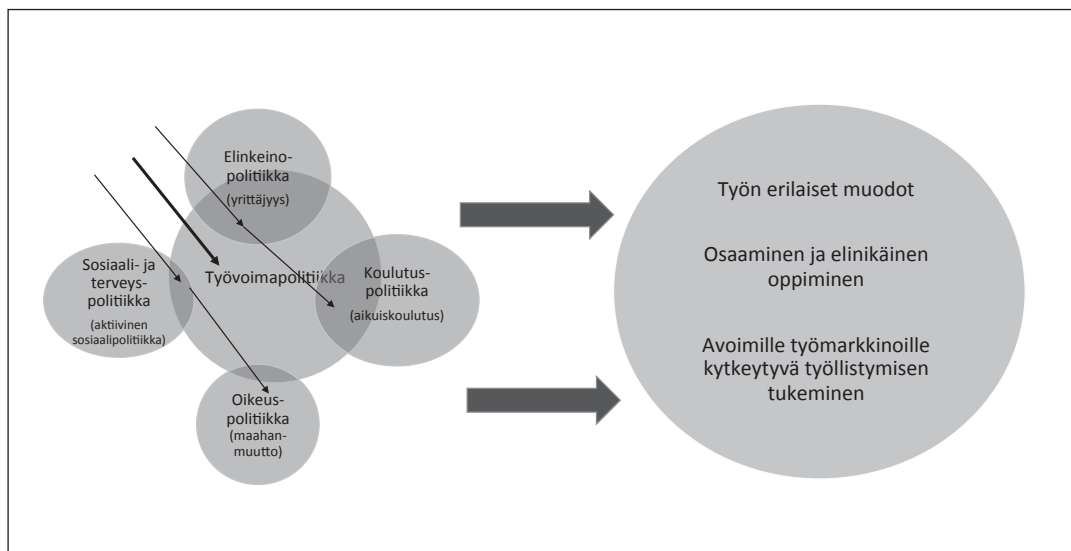
Uudenlainen kokonaisvoimavarojen työvoimapolitiikka

Hallituskauden aikana toteutetulla aktiivisella työvoimapolitiikalla on ollut kokeiluista ja ohjelmista tehtyjen arviointien mukaan vai-

kutusta. Työvoimapolitiittisista toimenpiteistä kertovat tilastot osoittavat, kuinka perinteisten työvoimapolitiittisten toimenpiteiden kuten palkkatuella työllistämisen ja työvoimapolitiittisen koulutuksen osuudet ovat vähentyneet, kun kuntouttavan työtoiminnan ja omaehtoisen koulutuksen osuudet ovat kasvaneet. Hallituskauden aikana työttömyys-turvaetuisuuksia saaneiden määrä kasvoi ja työttömyyden katkaisevissa palveluissa olevien määrä laski. Työvoimapolitiikassa siirryttiin siten hieman passiivisempaan suuntaan, mikä osaltaan heikentää työvoimapolitiikan vaikuttavuutta.

Tutkimuksen havainnot osoittavat, kuinka kärkihankeajattelun ja politiikkalohkojen mukaisen tarkastelun lisäksi tarvitaan kokonaisvaltaisempaa ja jatkuvaa työvoimapolitiittista analyysiä sekä vaikutusten seuranta. Työvoimapolitiikkaa tulee tarkastella eri politiikkalohkojen keskiössä olevana politiikkana ja toimenpiteinä, jolla on rajapintoja mm. elinkeino-, koulutus- sekä sosiaali- ja terveyspolitiikan kanssa. Jatkossa

Kuva 1. Kokonaisvoimavarojen työvoimapolitiikka

tarvitaan myös uudenlaista kokonaisvoimavarojen työvoimapolitiikkaa, jossa suunnitellaan ja arvioidaan politiikkatoimia laajalaisesti ja hallituskausien rajat ylittävästi. Uudenlaista työvoimapolitiikkaa tarvitaan, sillä nykymuotoinen erillinen politiikkalohkojen ja organisaatioiden kehittäminen ei riitä tuleviin haasteisiin vastaamiseksi. Rajapinta-ajattelun sijasta kokonaistoimivuutta ja -vaikutuksia tarkastelevassa uudella työssä työvoimapolitiikassa olisivat vahvemmin esillä työn erilaiset muodot (työnvälitys ja yrittäjyys), osaaminen ja elinikäinen oppiminen (osaamisen kehittäminen) sekä avoimille työmarkkinoille kytkeytyvän työllistymisen tukeminen (tuettu työllistäminen). Kokonaisvoimavarojen työvoimapolitiikka toimii poliittisen ohjauksen ja hallinnon kehittämisen viitekehystenä, jonka avulla voidaan rajapintahaasteita ohittamatta integroida muita politiikkalohkoja paremmin työvoimapolitiikan kumppanuuteen.

Lähteet

- Ala-Kauhaluoma, M., Mertala, S., Pitkänen, S., Handelberg, J. Karjalainen, J., Rannikko H., Aho S., Arnkil R., Spangar T. (2016) Työpolitiikan vaikuttavuus ja vaihtoehdot. Tutkimus työpoliittisten toimenpiteiden toimivuudesta, tuloksista ja tulevaisuudesta (TYVA). Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 3.
- Arnkil R., Spangar T., Jokinen E., Tuusa M & Pitkänen S. (2015). Kokonaisvoimavarat käyttöön työllisyyden edistämiseksi. Työllisyyden kuntakokeilun (2012-2015) seurantatutkimuksen loppuraportti. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja. Työ- ja yrittäjyys 47/2015. Työ- ja elinkeinoministeriö, Helsinki.
- Arnkil, R. & Spangar, T. (2015). Kunta-valtio suhteen tilanne työvoimapolitiikassa ja työvoimapalveluissa Tanskassa, Saksassa ja Hollannissa – ja mikä niiden viesti on Suomelle? Raportti julkaistaan TEM-raportteja sarjassa. Työ- ja elinkeinoministeriö, Helsinki.
- Nevala, N., Turunen, J., Tiainen, R. ja Mattila-Wiro, P. (2015) Osatyökykyiset työssä-toimintamallin (Osku) toteutuminen ja hyödyt erilaisissa toimintaympäristöissä. Osatyökykyiset työssä. Sosiaali- ja terveysministeriö. Työterveyslaitos. http://stm.fi/documents/1271139/1366077/STM_Osku_tutkimusraportti.pdf/d19bf119-70f8-427c-8201-b4e045c-8b3a8 [Viitattu 1.2.2016]
- Osallistava sosiaaliturva (2015) Työryhmän loppuraportti. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistiota 2015:20. Sosiaali- ja terveysministeriö, Helsinki.
- Tuusa, M., Pitkänen, S., Shemeikka, R., Korkeamäki, J., Harju, H., Saares, A., Pulliainen, M., Kettunen, A. ja Piirainen, K. (2014). Yhdessä tekeminen tuottaa tuloksia. Nuorisotakuun tutkimuksellisen tuen loppuraportti. Tutkimuksellinen tuki nuorisotakuun toimeenpanon seurannassa ja vaikuttavuuden arviointiin käytettävien indikaattorien kehittämisessä nuorisotakuun I toimeenpanovuonna 2013. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja. Työ ja yrittäjyys. 15. Työllisyyskatsaus tammikuu 2015. Työ- ja elinkeinoministeriö, Helsinki.
- Työnvälitys- ja yrityspalvelujen kumppanuusohjelma.. Työvoima- ja yrityspalvelut – ryhmä. Työllisyys- ja yrittäjyysosasto, 14.1.2015. Julkaisematon muistio. Työ- ja elinkeinoministeriö, Helsinki.
- Työvoimapolitiikan hallinnon kehittäminen. 18.12.2014. Julkaisematon muistio. Työ- ja elinkeinoministeriö, Helsinki.

Miksi työehtosopimusten kattavuus on kasvanut, vaikka palkansaajien järjestäytyminen laskenut?

Lasse Ahtiainen¹

Vuoden sisällä valmistuu kaksi Työsuojelurahaston rahoittamaa ja Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisemaa työmarkkinoita koskevaa tutkimusta. Palkansaajien järjestäytyminen Suomessa vuonna 2013 (Ahtiainen 2015a) julkaistiin heinäkuussa 2015 ja Työehtosopimusten kattavuus Suomessa vuonna 2014 julkaistaan helmikuussa 2016. Työministeriössä on tehty aiemmin viisi vastaavaa järjestäytymistutkimusta vuosilta 1989 (Kauppinen&Köykkä 1991), 1994 (Sandqvist 1996), 2001, 2004 ja 2009 (Ahtiainen 2002, 2006, 2011a). Työehtosopimusten kattavuutta on selvitetty aiemmin vuosilta 2005/2006 ja 2007/2008 (Ahtiainen 2007, 2011b).

Järjestäytymistutkimus suoritettiin kaikille keskusjärjestöihin kuuluville pal-

kansaajaliitoille suunnatulla kyselyllä, jossa selvitettiin liittojen jäsenmääriä ja jäsenrakennetta. Liittojen vastauksista yhteenlaskettuja jäsenmääriä verrataan sitten ajankohdan työvoimatutkimuksesta saataisiin tietoihin. Liitot ovat vastanneet kyselyyn varsin hyvin. Uusimmassa tutkimuksessa vastaukset edustivat yli 97 % liittojen kokonaisjäsenistöstä. Työehtosopimusten kattavuusluvut perustuvat taas yleissitovuuden vahvistamislautakunnan päätöksiiään varten tekemiin muistioihin ja Tilastokeskuksen palkkarakennetilastoihin.

Palkansaajien järjestäytymistä käsiteltiin jo aiemmin Työpoliittisessa Aikakauskirjassa (Ahtiainen 2015b). Tässä artikkelissa keskitytään työehtosopimusten kattavuutta käsittelevän tutkimuksen esittelyyn ja sen jälkeen pyritään molempien tutkimusten poh-

¹ Lasse Ahtiainen, VTM, tutkija, Tutkimuspalvelu Lasse Ahtiainen

jalta hahmottamaan työmarkkinoiden kehitysnäkymiä.

Työehtosopimusten kattavuus

Työehtosopimusten kattavuudella tarkoitetaan käsiteltävässä tutkimuksessa järjestäytyneiden työnantajien palveluksessa olevien palkansaajien osuutta kaikista palkansaajista. Tässä mielessä kattavuus on lähellä normaalisivuutta. Sosiaali- ja terveystieteiden alainen työehtosopimusten yleissitovuuden vahvistamislautakunta käsittelee solmitut työehtosopimukset ja määrittää niiden yleissitovuuden. Yleissitovuuden vahvistamislautakunnan päätöksiä varten kaikista solmituista työehtosopimuksista laaditaan muistiot, joissa arvioidaan yleissitovuuden perusteiden toteutumista. Nämä muistiot muodostavat tutkimuksen keskeisen aineiston.

Vahvistamislautakunnan muistioissa ratkaisujen pohjaksi kootaan tiedot sopimusten solmimis- ja vaikutusajasta ja osapuolista. Työnantajaliitto ilmoittaa sopimusajankohtana sopimuksen kattavalla alalla toimivien yritysten ja näiden palveluksessa olevien palkansaajien määrän. Palkansaajaliitot taas omalta osaltaan kertovat alalla toimivien jäsentensä lukumäärän. Työehtosopimuksen yleissitovuuden yleisin, ei kuitenkaan ainut, peruste on se, että järjestäytyneiden työnantajien palveluksessa on vähintään noin puolet sopimusalan palkansaajista. Sopimusalan palkansaajien kokonaismäärät lautakunta hakee yleisimmin Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastoista. Esiteltävässä tutkimuksessa näiden muistioiden tiedot koottiin yhteen toimialoittain.

Lisäaineistona tutkimuksessa käytetään Tilastokeskuksen palkkarakennetilastoja. Niihin kootaan säännöllisesti vuosittain Elinkeinoelämän Keskusliiton toimialali-

toiltaan keräämät liittojen jäsenyritysten palkkatiedot, joista tutkimuksessa olivat mukana kuitenkin vain yritysten ja niiden palveluksessa olevien palkansaajien lukumäärät. Tilastokeskus täydentää tietoja otannalla järjestäytymättömistä yrityksistä. Tämän aineiston toimialajaottelu saatiin yhdenmukaiseksi vahvistamislautakunnan muistioiden toimialajaottelun kanssa. Käytössä oli vuoden 2008 toimialaluokitus.

Aineisto ei peitä koko työmarkkinakenttää. Työehtosopimustarkastelu kattaa vain yksityisen sektorin. Valtiolla, kunnilla ja seurakunnilla on omat sopimusjärjestelmänsä, eikä niiden sopimuksia käsitellä vahvistamislautakunnassa. Työehtosopimusten valtakunnallisuus on yleissitovuuden välttämätön edellytys eikä vahvistamislautakunnassa käsitellä yrityskohtaisia sopimuksia. Joillain vakiintuneilla aloilla tästä saatetaan kuitenkin poiketa, esim. rautatieliikenne. Merenkulun sopimukset jäivät ulkopuolelle vuoteen 2012 asti. Palkkarakennetilastoissa aineisto taas rajautuu paljolti vähintään 30 palkansaajan yrityksiin ja sitä pienempien yritysten palkansaajia aineistossa on melko vähän.

Tutkimuksessa ovat mukana elokuussa vuonna 2014 voimassa olevat työehtosopimukset ja ne on solmittu lähinnä vuosina 2013 ja 2014. Työehtosopimuksia oli kaikkiaan 198 ja niistä oli yleissitovia 165. Edellisessä tutkimuksessa määrät olivat vastaavasti 197 ja 157. Kaikkiaan sopimukset ovat pysyneet lähes samoina kuin aiemmin ja uusia sopimuksia ja muutoksia yleissitovuudessa on vähän. Vuonna 2014 työnantajaosapuolena lähes kaikissa sopimuksissa on jokin EK:n toimialaliitto. Suomen Yrittäjien jäsenjärjestö on mukana kaikkiaan seitsemässä sopimuksessa. Työntekijäpuolella SAK:n jäsenliitto on yksinään mukana 114 sopimuksessa, joista 95 on yleissitovia ja 19 yleissitovuutta vailla olevia. STTK:n jäsen-

liitto solmii 49 ja Akavan jäsenliitto 13 sopimusta. Ei-yleissitovia on STTK:lla 7 ja Akavalla 1 sopimus. Usean keskusjärjestön liittojen yhteisiä sopimuksia on 17, joista 4 ei ole yleissitovia.

Sopimusaloilla on yleensä erilliset työntekijä- ja toimihenkilösopimukset. Varsinkin vuosien 2006 ja 2008 välillä syntyi runsaasti uusia ylempien toimihenkilöiden työehtosopimuksia. Ylemmät toimihenkilöt solmivat omia uusia sopimuksia mm. energianteollisuudessa, kemianteollisuudessa, metsäteollisuudessa, elintarviketeollisuudessa, ICT-

alalla ja logistiikka-alalla. Aiemmin ylempien toimihenkilöiden sopimuksia oli mm. metalliteollisuudessa, suunnittelu- ja konsulttialalla, rahoituslalla, telealalla ja tietotekniikan palvelualalla.

Työehtosopimusten yleissitovuuden vahvistamislautakunnan ratkaisujen mukaiset ja yritysrekisteri- ja palkkarakennetilastoihin pohjaavat työehtosopimusten toimialoitteiset kattavuusprosentit esitetään taulukossa 1. Taulukossa esitetään lisäksi toimialoitteinen vähintään 30 henkilöä työllistävien yritysten työvoimaosuus.

Taulukko 1. Työehtosopimusten kattavuus yleissitovuusratkaisujen ja palkkarakennetilaston perusteella toimialoittein vuonna 2014

	työehtosopimusratkaisut			palkkarakennetilasto			palkansaajia vähintään 30 hengen yrit. %
	palkansaajia järj. yrit.	palkansaajat	kattavuus %	palkansaajia järj. yrit.	palkansaajat	kattavuus %	
Teollisuus	287822	339742	84,7	235057	309374	76,2	81,4
Elintarviketeollisuus	25076	33293	75,3	27518	33373	82,5	82,7
Mekaaninen metsäteollisuus, puusepänteollisuus	17050	23975	71,1	10848	23705	45,8	71,2
Paperi- ja puumassateollisuus	18723	22361	83,7	18333	20487	89,5	96,8
Paino- ja kustannustoiminta	20315	23191	87,6	17097	20154	84,8	75,2
Tekstiiliteollisuus	5315	5773	92,1	4170	5459	76,4	67,0
Kenkä- ja nahkateollisuus	795	1306	60,9	912	1273	71,6	78,2
Kemianteollisuus	28288	39996	70,7	25941	29671	87,4	87,6
Rakennustuoteteollisuus	11716	14704	79,7	10648	13180	80,8	86,0
Teknologianteollisuus	160544	175143	91,7	119590	162072	74,1	80,3
Energia-ala	13400	13590	98,6	11620	19811	58,7	73,1

Rakennusala	52905	89823	58,9	68104	138805	49,1	44,0
Maa- ja vesirakentaminen	12527	17950	69,8	13577	16345	83,1	81,6
Talonrakennus	40378	71873	56,2	54527	122460	44,5	39,0
Kauppa	133074	220000	60,5	170126	230506	73,8	59,9
Autokauppa ja huolto	20641	31897	64,7	17290	33253	52,0	56,0
Kauppa	112433	188103	59,8	152836	197253	77,5	60,5
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	55000	61122	90,0	42742	52450	81,5	46,4
Liikenne	54055	84430	64,0	56797	101680	55,9	58,3
Rautatieliikenne	7084	6748	100,0	6298	6137	102,6	100,0
Muu liikenne, varastointi, rahtaus	46971	77682	60,5	50499	95543	52,9	55,6
Posti ja tele	36919	45980	80,3	27302	27529	99,2	93,6
Postin toiminta	22902	26730	85,7	17441	16264	107,2	95,1
Teleliikenne	14017	19250	72,8	9861	11265	87,5	91,4
Rahoitus- ja vakuutus-toiminta	36200	42344	85,5	34371	40756	84,3	82,9
Kiinteistö-, tutkimus-, liike-elämän palvelut	120707	193275	62,8	136452	258128	50,9	62,8
Tietotekniikan palveluala	27500	44147	62,3	29440	48084	61,2	69,9
Muut liike-elämän palvelut	93207	149128	62,5	107012	210044	50,9	61,6
Koulutus	64988	67406	96,4	53913	6825	789,9	45,9
Terveystieteiden- ja sosiaalipalvelut	59632	82378	72,4	60856	53926	112,9	61,5
Muut yhteiskunnalliset ja henkilökoht. palvelut	17971	27421	65,5	26118	29586	88,3	44,7
Alkutuotanto	26024	36578	71,1	3188	29928	10,7	26,3
	168615	213783	78,9				
Yhteensä	958697	1304089	73,5	926646	1299304		64,6
Yhteensä, alkutuotanto poistettu	937873	1275061	73,5	923458	1269376	72,7	

Yleissitovuuden vahvistamislautakunnan käsittelemien vuonna 2014 voimassaolevien työehtosopimusten piirissä oli kaikkiaan 958 697 järjestäytyneen työnantajan palveluksessa olevaa palkansaajaa. Luku kuvastaa normaalisitovien työehtosopimusten piiriin kuuluvien määrää ja mukana ovat myös yleissitovuutta vailla olevien, normaalisitovien, sopimusten luvut. Kaikkiaan sopimusaloilla oli vahvistamislautakunnan laskelmien mukaan 1 304 089 palkansaajaa ja tämän mukaan työehtosopimusten kattavuus, järjestäytyneiden työnantajien palveluksessa olevien palkansaajien osuus kaikista tarkistettujen työehtosopimusten sopimusalojen palkansaajista, oli 73,5 % vuonna 2014. Vuosina 2007/2008 vastaava osuus oli 73,1 %. Tuolloin järjestäytyneiden työnantajien palveluksessa oli 920 000 ja sopimusaloilla kaikkiaan 1 258 000 palkansaajaa. Palkansaajien määrän lisäys vuodesta 2008, 46 000 palkansaajaa ja näistä 39 000 järjestäytyneen työnantajan palveluksessa, selittyy paljolti sillä, että yliopistojen ja merenkulun sopimukset ovat tulleet vahvistamislautakunnan käsiteltäviksi vuoden 2008 jälkeen. Kaikkiaan se lisää palkansaajien määrää 46 000:lla ja järjestäytyneen työnantajan palveluksessa olevien määrää 43 000:lla. Mikäli nämä liki täysin järjestäytyneet alat jätetään tarkastelusta pois, tulee kattavuudeksi uudessa tutkimuksessa 73,1 % eli sama osuus kuin vuonna 2008. Tässä kattavuus on laskettu osuutena työehtosopimusten yleissitovuuden vahvistamislautakunnan muistioissa ilmoitetusta sopimusalojen palkansaajien kokonaismäärästä. Myöhemmin osuus lasketaan työssäkäyntitilaston luvuista.

Työehtosopimusten kattavuus ei alita 50 prosenttia millään taulukossa kuvatulla toimialalla. Alimmillaan n. 60 prosentissa se on rakennusosalalla, kaupassa, kiinteistö-, tutkimus- ja liike-elämän palveluissa sekä alalla muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtai-

set palvelut. Kaikilla näillä aloilla palkansaajia on suhteellisesti keskimääräistä enemmän alle 30 henkilöä työllistäviä yrityksissä, mikä näkyy taulukon oikeanpuolimmaisesta sarakkeesta. Rakennusosalalla suurten yritysten osuus palkansaajista on 44 %, muissa yhteiskunnallisissa ja henkilökohtaisissa palveluissa 45 %, kaupassa 59,9 % ja kiinteistö-, tutkimus- ja liike-elämän palveluissa 62,8 %. Kaikkien alojen keskiarvo on 64,6 %. Tämä kuvastaa sitä, että EK:n jäsenenä on pääasiallisesti vähintään 30 hengen yrityksiä, ja ne ovat verraten hyvin järjestäytyneitä. Teollisuudessa vähintään 30 henkilöä työllistävissä yrityksissä toimii 81,4 % palkansaajista ja myös työehtosopimusten kattavuus on alalla korkea, 84,7 %.

Taulukossa 1 esitetään myös palkkarakennetilastosta saadut EK:n jäsenyritysten palveluksessa olleiden palkansaajien lukumäärät ja yritysrekisteriin pohjaavat alan kaikkien yritysten palkansaajien määrät vuodelta 2014. EK:n jäsenyritysten palveluksessa oli kaikkiaan 923 458 palkansaajaa ja yritysrekisterin mukaan yritysten palveluksessa oli palkansaajia kaikkiaan 1 269 376, kun alkutuotanto jätetään tarkastelusta pois. Tämän mukaan kattavuus on 72,7 %, mikä on melko lähellä yleissitovuusratkaisujen perusteella laskettua kattavuutta, mikä on vastaavasti 73,5 %. Tilastoinnissa on kuitenkin huomattavia eroja ja aineistoissa joidenkin alojen luvut poikkeavat suuresti toisistaan. Yliopistot (n. 35 000 palkansaajaa vuonna 2014) eivät ole mukana yritysrekisteriaineistossa. Kun ne huomioidaan palkansaajien yksityissektorin kokonaislukumäärässä, yritysrekisterissä palkansaajien määrä on ilman alkutuotantoa 1 304 376. Lukumäärä on 29 000 enemmän kuin työehtosopimusaineistossa. Järjestäytyneiden yritysten palkansaajia on taas työehtosopimusaineistossa 14 000 enemmän kuin palkkarakennetilastossa. Erot kaikkien palkansaajien luvuis-

sa eivät ole siten kovinkaan suuret. Tilastoinnissa on kuitenkin huomattavia eroja ja aineistoissa joidenkin alojen luvut poikkeavat suuresti toisistaan.

Tarkasteltavien tilastojen erot ovat usein suuret aloilla, joilla on paljon osa-aikaisia ja lyhytaikaisia työsuhteita. Näitä ovat liikenteen, rahtauksen ja varastoinnin toimiala rautatieliikenne pois lukien, kauppa, rakentaminen sekä kiinteistö-, tutkimus- ja muut liike-elämän palvelut. Työssäkäyntitilastossa ovat mukana myös osa-aikaiset. Yritysrekisterissä osa-aikaiset on yhdistetty kokoaikaisiksi työllisiksi ja yksityisen sektorin palkkailmoitusaineistossa mukana ovat osa-aikaisuusien lisäksi joskus myös tilapäiset työsuhteet erillisinä. Yleissitovuusratkaisujen laskelmissa työssäkäyntitilaston tietoja yleensä tarkennetaan työehtosopimuskohtaisesti ja pyritään karsimaan mahdolliset työsuhteiden päällekkäisyydet mm. muuttamalla osa-aikaisuudet ja lyhytaikaiset työsuhteet henkilötyövuosiksi. Lisäksi lautakunnan laskelmiin voi sisältyä tilastoista poikkeavia sopimusalatäsmennyksiä.

Palkansaajien lukumäärät ja kattavuusprosentit poikkeavat aineistojen välillä myös aloilla, joilla julkisen sektorin osuus on suuri. Näitä ovat terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut sekä koulutus. Varsinkin terveydenhuollossa on tapahtunut toimintojen ulkoistamista ja yksityistämistä ja alat ovat kokemassa suuria muutoksia. Eroihin vaikuttanee myös se, että näillä aloilla toimii paljon yleishyödyllisiä yhteisöjä ja kolmannen sektorin toimijoita, joiden asema julkisen ja yksityisen sektorin välillä on täsmentymätön ja siten ne voivat aiheuttaa tilastoinnin ristiriitaisuuksia. Koulutuksen luvuissa näkyy erilainen yliopiston tilastoinneissa poikkeava luokitus.

Eroista huolimatta voinee sanoa, että palkkarakennetilastoihin pohjaava aineisto tukee yleissitovuusratkaisuista kerätyn tutkimuksen keskeisen aineiston tuloksia.

Yleissitovuuden vahvistamislautakunnan työehtosopimuksittaiset laskelmat ovat tässä tutkimuksessa käytetyistä aineistoista käyttökelpoisin lähde tarkasteltaessa normaalisitovuuden ja yleissitovuuden kehitystä. Seuraavassa esitetään kehitys vuosien 2008 ja 2014 välillä. Vertailu vaatii vuosien 2008 ja 2014 työehtosopimusaineistojen yhdenmukaistamista ja taulukon 1 lukujen täsmentämistä. Työehtosopimuslautakunnan muistioissa osa-aikaisten laskenta on saatettu ajankohdittain yhdenmukaiseksi. Yliopiston luvut on poistettu vuoden 2014 luvuista ja merenkulun luvut puolestaan lisätty vuoden 2008 lukuihin. Muutoksia tarvitaan vain muutaman sopimuksen osalla ja ne muuttavat edellä esitetyn taulukon lukuja vain vähän. Taulukossa säilytetään vahvistamislautakunnan laskelmat alkuperäisinä eikä muutoksia ole niihin sisällytetty.

Keskeiset työehtosopimuksia koskevat vahvistamislautakunnan muistioihin perustuvat lukumäärätiedot esitetään seuraavaksi.

Työehtosopimusten kattavuus. Normaalisitovuuden piirissä ovat järjestäytyneiden yritysten palkansaajat, joita oli kaikkiaan 919 245 vuonna 2008 ja 914 251 vuonna 2014.

Yleissitovuuden perusteella työehtosopimusten piiriin tuli vuonna 2008 286 256 ja vuonna 2014 250 970 palkansaajaa.

Yleissitovan sopimuksen piirissä oli vuonna 2008 kaikkiaan 1 170 460 ja vuonna 2014 1 129 688 palkansaajaa.

Työehtosopimusten vaikutusalueella ovat järjestäytyneiden yritysten palkansaajien lisäksi myös yleissitovuuden takia sopimusten piiriin kuuluvat. Vuonna 2008 työehtosopimusten piirissä oli kaikkiaan 1 215 501 ja vuonna 2013 1 175 221 palkansaajaa.

Taulukossa 2 esitetään keskeisiä tunnuslukuja, joissa edellä saadut lukumäärät suhteutetaan työssäkäyntitilaston yksityisen sektorin palkansaajien määriin. Edelleen yli-

opistot puuttuvat laskelmista. Merenkulun sopimusten luvut sisältyvät taulukkoon.

Taulukko 2. Työehtosopimusten kattavuus, yleissitovuus ja työehtosopimusten piirissä olevien osuus % yksityisen sektorin palkansaajista vuosina 2008 ja 2014

	2008	2014
	%	%
Kattavuus	62,7	66,3
Yleissitovuus	19,3	18,0
Sopimusten piirissä	82,0	84,3
Palkansaajia	1 481 153	1 394 117

Työehtosopimusten piiriin kuuluvien osuus on taulukon 2 mukaan kohonnut yksityisellä sektorilla 2,3 prosenttiyksikköä vuodesta 2008 vuoteen 2014. Vuonna 2008 osuus oli 82 % ja vuonna 2014 84,3 %. Järjestäytyneissä yrityksissä oli vuonna 2008 palkansaajista 73,8 % ja 75,4 % vuonna 2014.

Edellä olevat laskelmat eivät ole täysin tarkat. Vahvistamislautakunnan muistioiden työnantajajärjestöiltä saamien palkansaajatietojen ajankohta on joidenkin sopimusten osalta aikaisempi kuin työssäkäyntitilastoista käytetty vuosi 2014. Suurempi merkitys on kuitenkin sillä, että osa-aikaisuus ja lyhytaikaiset työsuhteet on laskettu eri tavoin. Työssäkäyntitilastossa osa-aikainen käsitellään yhtenä palkansaajana, kun taas lautakunnan muistioissa joillakin paljon epätyypillisiä työsuhteita sisältävillä sopimusaloilla osa-aikaiset ja lyhytaikaiset työsuhteet muutetaan koko-aikaisiksi palkansaajiksi tai henkilötyövuosiksi, mikä pienentää palkansaajien lukumäärää. Tällä perusteella voi sanoa, että todelliset prosenttiluvut ovat suurempia kuin edellä esitetyt.

Vuosien 2008 ja 2014 aineistot ja laskelmat on kuitenkin koottu samoin perustein

ja vahvistamislautakunnan muistioiden yhdenmukaisuus ajankohtien välillä on tarkistettu. Vuodet ovat siten verrannollisia keskenään. Yhdenmukaisuutta lisää vielä se, että tarkasteltavat työehtosopimukset ovat pysyneet liki täysin samoina.

Taulukossa 3 on laskettu työehtosopimusten piiriin kuuluvien palkansaajien osuus vuosina 2008 ja 2014 työssäkäyntitilaston palkansaajien määristä. Valtion ja kunnan palveluksessa olevien katsotaan kuuluvan työehtosopimusten piiriin ja valtioenemmistöiset osakeyhtiöt kuuluvat yksityiselle sektorille.

Työehtosopimusten piiriin kuuluvien osuus yksityisen sektorin palkansaajista oli vuonna 2008 82 % ja vuonna 2014 84,3 %. Kaikkiaan yksityisen sektorin työehtosopimusten ja julkisen alan sopimusten piiriin kuului vuonna 2008 87,5 % ja 2014 89,3 % palkansaajista.

Edellä olevat luvut kuvaavat varsinaisten työehtosopimusten piiriin kuuluvien määriä ja osuuksia. Tässä tarkastellut sopimukset ovat työnantaja- ja palkansaajaliittojen välisiä. Palkansaajaliitot solmivat myös melko runsaasti työehtoja koskevia sopimuksia, joissa työnantajaosapuolena ovat yritykset. Näitä sopimuksia vahvistamislautakunta ei käsittele. Nämä paikalliset sopimukset eivät voi olla yleissitovia, koska yleissitovuuden edellytyksenä on sopimuksen valtakunnallisuus. Paikalliset sopimukset jäävät vahvistamislautakunnan muistioissa normaalisitovuuden ulkopuolelle vaikka niitä voinee pitää myös normaalisitovuuden piiriin kuuluvina varsinkin, jos ne on solmittu aloilla, joilla palkansaajaliitolla on voimassa oleva yleissitova työehtosopimus. Vahvistamislautakunnan muistioissa tällaisten sopimusten piiriin kuuluu vuonna 2008 ainakin 18 200 ja vuonna 2014 ainakin 25 000 palkansaajaa. Talokohtaisten sopimusten käsittely ei ole kuitenkaan kattavaa ja niiden pii-

Taulukko 3. Työehtosopimusten piiriin kuuluvat palkansaajat vuosina 2008 ja 2014

	2008			2014		
	palkan- saajat	työehto- sopimus- ten piirissä		palkan- saajat	työehto- sopimus- ten piirissä	
	N	N	%	N	N	%
Valtio	142673	142673	100,0	133929	133929	100,0
Kunta	511264	511264	100,0	527034	527034	100,0
Valtioenemmistöinen Oy	69601			61942		
Yksityinen sektori	1411552			1332175		
Tutkimuksessa mukana	1481153	1215501	82,0	1394117	1175221	84,3
Yhteensä	2137027	1869438	87,5	2055080	1836184	89,3

riin kuuluvien palkansaajien määrät jäävät pois edellä olevista taulukoista.

Taulukoista ovat pois myös palkansaajat, jotka ovat yksityishenkilön palveluksessa. Yleissitova työehtosopimus koskee myös näitä työsuhteita ja sillä perusteella ne pitäisi laskea mukaan taulukoihin. Tällaisia palkansaajia on varsinkin sosiaalialalla avohoidossa ja kiinteistöhoitoalalla. Kaikkiaan heitä sisältyy vahvistamislautakunnan laskelmiin 8 000 – 10 000. Nämäkään luvut eivät lie ne täydellisiä.

Työnantajien ja palkansaajien keskusjärjestöillä ja niiden jäsenliitoilla on yhteiskunnallisesti keskeisiä tehtäviä. Niiden merkitystä korostaa se, että molempien osalla järjestäytyminen on huomattavan suurta. Edellä on todettu, että yksityisellä sektorilla järjestäytyneiden yritysten palveluksessa oli kaikkiaan 75,4 % palkansaajista vuonna 2014. Toisaalta taas palkansaajien järjestäytymisaste on sekin varsin korkea, 64,5 % vuonna 2013 (Ahtiainen 2015). Palkansaajien järjestäytymistä on käsitelty Työpoliittisessa Aikakauskirjassa jo aiemmin (Ahtiainen 2015). Seuraavassa kuitenkin vielä lyhyt tulosten ja kehityssuuntien esittely.

Palkansaajien järjestäytyminen vuonna 2013

Palkansaajien järjestäytymistä on tutkittu työministeriön, myöhemmin työ- ja elinkeinoministeriö, toimesta vuodesta 1989 lähtien. Perusaineisto palkansaajien järjestäytymistä koskevaan tutkimukseen kootaan keskusjärjestöihin kuuluville palkansaajaliitoille suunnatulla kyselyllä, jossa selvitetään liittojen jäsenmääriä ja jäsenrakennetta. Vastaukset on saatu aina liki kaikilta liitoilta ja niiden peitto kokonaisjäsenmäärästä on ollut aina selvästi yli 90 %, vuoden 2013 tutkimuksessa 97 %. Keskeinen selvitetävä jäsentieto on varsinaisen edunvalvonnan piiriin kuuluvat jäsenet. Tämä saadaan vähentämällä kokonaisjäsenmäärästä eläkeläiset, opiskelijat, yrittäjät ja jäsenmaksusta vapautetut vapaajäsenet. Järjestäytymisasteen muodostaa varsinaisen edunvalvonnan piiriin kuuluvien jäsenten määrän suhde työvoimatilastosta poimittavaan palkansaajien ja työttömien yhteismäärään.

Palkansaajaliittojen kokonaisjäsenmäärä oli vuonna 2001 2 082 000 ja vuonna 2013 2 157 000 ja kasvua oli 75 000. Tarkastelusta pois jätettävien erityisryhmien osuus

palkansaajaliitoissa oli vuonna 2013 29,8 % ja se oli kasvanut tasaisesti vuodesta 2001, jolloin osuus oli 21,5 %. Vuonna 2013 eläkeläisten osuus koko jäsenistöstä oli 19 % ja opiskelijoiden 10 %. Vuonna 2001 eläkeläisten osuus oli 12 % ja opiskelijoiden 6 %. Uusien jäsenten määrä ei ole korvannut tätä erityisryhmien kasvua ja varsinaisen edunvalvonnan piirissä olevien määrä on laskenut 121 000:lla vuoden 2001 1 635 000:sta 1 514 000:een vuonna 2013. Palkansaajien ja työttömien yhteenlaskettu lukumäärä oli vuonna 2001 2 298 000 ja vuonna 2013 2 345 900 ja siinä oli lisäystä 47 000. Järjestäytymisaste oli vuonna 2001 71,2 % ja vuonna 2013 64,5 % ja se oli tasaisesti laskenut. Jäsenmäärän alenemiseen on vaikuttanut selvästi liittojen ulkopuolisen Yleisen Työttömyyskassan kasvu. Kassa perustettiin 1990-luvun alussa. Vuonna 2001 sen jäsenmäärä oli 180 000 ja vuonna 2013 335 000 eli kasvua oli 155 000. Kaikkiaan YTK-kassa kattoi 14,3 % kaikista palkansaajista ja työttömistä vuonna 2013.

Naiset ovat useammin palkansaajaliittojen jäseniä kuin miehet. Vuonna 2013 naisten järjestäytymisaste oli 69,9 % ja miesten 59 % ja ero on ollut noin 10 prosenttiyksikköä vuodesta 2001. Toimialoitain järjestäytymisaste oli vuonna 2013 korkein teollisuudessa, 80,8 %. Julkisissa palveluissa osuus oli 76,3 % ja yksityisissä palveluissa 51,6 %. Teollisuudessa ja julkisissa palveluissa järjestäytymisaste oli laskussa ja yksityisissä palveluissa nousua oli prosenttiyksikkö vuodesta 2009.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksesta on voitu laskea myös ikäryhmittäisiä ja epätyypillisiä työsuhteita koskevia järjestäytyneiden palkansaajien osuuksia. Vuonna 2013 alle 30-vuotiaista palkansaajista ja työttömistä oli järjestäytynyt vain 31,9 %. Osa-aikatyötä tekevilla työllisillä osuus oli kaikkiaan 42,3 % ja heistä alle 30-vuotiailla

16,5 %. Määräaikaisten luvut ovat samansuuntaiset. Tosin kaikkiaan määräaikaista oli järjestäytynyt peräti 58,5 %, mutta kuitenkin alle 30-vuotiailla järjestäytyneiden osuus oli vain 31,9 %. Nämä osuudet olivat alentuneet selvästi vuodesta 2009 ja kun samalla osa-aikaisten ja määräaikaisten työsuhteiden määrä oli kasvanut, näiden ryhmien järjestäytymättömien määrän kasvu selittää yli puolet kaikesta vuoden 2009 jälkeen tapahtuneesta järjestäytymisen laskusta. Järjestäytymisaste aleni vuosien 2009 ja 2013 välillä kaikkiaan 2,9 prosenttiyksikköä. Lisäksi työttömyys ja työttömyyden kasvu alentavat järjestäytymistä kaikilla tasoilla.

Työmarkkinoiden kehitysnäkymiä

Työehtosopimusten kattavuus on vuosien 2008 ja 2014 välillä kohonnut aloilla, joilla palkansaajien määrä on laskenut. Teollisuudessa suhteellisesti eniten ovat palkansaajien määrällä mitattuna supistuneet teknologiateollisuus, mekaaninen metsäteollisuus, paperi- ja puumassateollisuus, paino- ja kustannustoiminta ja tekstiili- ja vaatetusteollisuus. Näillä aloilla palkansaajien määrä on vähentynyt vähintään neljänneksen sekä vahvistamislautakunnan laskelmien että työssäkäyntitilaston mukaan. Mekaanisessa metsäteollisuudessa kattavuus on kohonnut 16, teknologiateollisuudessa 9, tekstiiliteollisuudessa 8, paino- ja kustannustoiminnassa 5 ja paperiteollisuudessa 3 prosenttiyksikköä. Kaikkiaan teollisuudessa työehtosopimusten kattavuus osuus on kasvanut 6 prosenttiyksikköä. Muilla lähes täysin yksityisen sektorin aloilla palkansaajien määrä on vähentynyt vain vähän ja muutokset kattavuudessa ovat pieniä. Eniten näistä kattavuus on muuttunut kaupan alalla. Vähittäis- ja tukkukaupassa se on alentunut 4 prosenttiyksikköä. Yksityisen sektorin palkansaajien määrä on li-

sääntynyt lähinnä vain kiinteistö-, tutkimus- ja liike-elämän palveluissa, toimialalla muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut sekä valtaosin julkiselle sektorille kuuluvilla terveys- ja sosiaalialan ja koulutuksen toimialoilla. Näistä kiinteistö-, tutkimus- ja liike-elämän palveluissa ei kattavuudessa ole tapahtunut muutosta. Muiden yhteiskunnallisten ja henkilökohtaisten palveluiden toimialalla työehtosopimusten piiriin kuuluvien palkansaajien osuus on alentunut 6 prosenttiyksikköä. Koulutuksessa yliopiston sijoittuminen yksityiselle sektorille nosti kattavuutta. Yksityisellä terveydenhoito- ja sosiaalialalla palkansaajien määrä on kohonnut eniten ja kattavuus samalla laskenut eniten, 21 prosenttiyksikköä vuodesta 2008 vuoteen 2014. Alan laskelmat ovat kuitenkin epävarmoja, koska yksityisten palveluiden lisääntyminen ja monimuotoisuus aiheuttanevat tilastointivaikeuksia. Sosiaalialalle sijoittuu mm. avohoidon ja henkilökohtaisten avustajien palveluita, joiden määrä ja asema työehtosopimuksissa on ainakin toistaiseksi melko epäselvä.

Työehtosopimusten kattavuus- ja palkansaajien järjestäytymistutkimuksilla on selviä yhteyksiä. Ne molemmat kertovat keskeisten työmarkkinaosapuolten järjestäytymisestä. Työehtosopimusten kattavuus on kasvanut vuodesta 2008, mikä tarkoittaa samalla sitä, että työnantajat ovat ainakin palkansaajien määrällä mitattuina järjestäytyneet aiempaa useammin. Palkansaajien järjestäytymisaste on laskenut jonkin verran, mutta syyt siihen ovat paljolti suhdanteista riippuvia. Työttömyys ja heikot työllisyysnäköymät pitävät nuoret pois työmarkkinoilta ja se näkyy järjestäytymättömyytenä. Voinee sanoa, ettei mitään kovin suurta perustavanlaatuisia palkansaajien järjestäytymisen laskua ole tapahtunut. Työmarkkinaosapuolet ovat tämän mukaan säilyttäneet kansainvälisessä vertailussakin vahvan asemansa.

Monelta osin tutkimustulokset ovat yhdenmukaisia. Sekä työnantajien että palkansaajien järjestäytyminen on suurinta aloilla, joilla suurten yritysten osuus on korkea. Tämä näkyy taulukossa 1 korkeana järjestäytyneiden työnantajien palveluksessa olevien osuutena silloin, kun alalla on suhteellisesti paljon vähintään 30 palkansaajaa työllistäviä yrityksiä. Näin on mm. teollisuudessa ja rahoitus- ja vakuutus toiminnassa, mutta myös aiemmin valtion monopolina toimineilla aloilla kuten rautatieliikenteessä ja postitoiminnassa. Näillä samoilla aloilla myös palkansaajien järjestäytymisaste on korkea, pankki- ja vakuutus toiminnassakin korkeampi kuin yksityisissä palveluissa keskimäärin. Toisaalta taas työnantajien järjestäytyminen on suhteellisen vähäistä aloilla, joilla on paljon pieniä yrityksiä. Näitä ovat mm. kauppa ja rakennusala. Aloilla toimii lisäksi runsaasti osa-aikaista tai tilapäistä työvoimaa, joilla järjestäytyminen on keskimääräistä vähäisempää.

Otollisimpia työnantajien ja palkansaajien suhteiden keskitetylle hoidolle ja sen myötä osapuolten järjestäytymiselle ovat suuret yksiköt. EK:n jäsenyritysten palkansaajista valtaosa toimii vähintään 30 henkilöä työllistävässä yrityksessä ja niiden toimialaliitot ovat mukana työehtosopimuksissa. Palkansaajaliitoilla on puolestaan parhaat mahdollisuudet organisoitua suurissa yrityksissä. Vuoden 2007 yhteistoimintalaki ja sen tuomat neuvotteluvaihto-otteet ovat myös osoitus siitä, että työelämän suhteita säädellään eniten suurimmissa yrityksissä. Laki ulotettiin tuolloin koskemaan vähintään 20 hengen yrityksiä.

Yritysrekisteritilastojen mukaan vähintään 30 hengen yritysten osuus kaikista palkansaajista ei ole muuttunut kovinkaan paljon vuosien 2008 ja 2014 välillä. Vähän muutoksia kokeneilla toimialoilla muutos on erittäin vähäistä, 0-2 % ylös- tai alaspäin. Muis-

sa yhteiskunnallisissa ja henkilökohtaisissa palveluissa vähintään 30 hengen yrityksissä toimivien palkansaajien osuus on alentunut 9 %. Koulutuksessa ja terveys- ja sosiaalitoimissa yksityistyminen ja epäyhtenäinen luokittelu haittaavat kehityksen seurantaan.

Työehtosopimuslautakunnan päätösten perustaksi laaditut muistiot sisältävät työnantajaliiton ilmoittamat sopimuslalla toimivien jäsenyritysten palkansaajien määrän lisäksi myös jäsenyritysten määrän. Toimialojen pääsopimusten kehityksen osalta on todettavissa, että useimmilla aloilla jäsenyritysten määrä on laskenut vuosien 2008 ja 2014 välillä. Vertailukelpoisista aloista teollisuudessa teknologiateollisuus pois lukien, maaliikenteessä, terveyspalveluissa ja rahoitus- ja vakuutus toiminnassa jäsenyrityksiä oli 10-20 % vähemmän vuonna 2014 kuin vuonna 2008. Rakennusalalla, kaupassa, matkailu- ja ravitsemisalalla ja opetuslalla muutosta ei juuri ollut. Jäsenyritysten määrä kasvoi vain tietotekniikan palvelualalla, 20 %, ja sosiaalipalveluissa, 9 %. Samaan aikaan teollisuudessa jäsenyritysten palkansaajien määrä aleni 20 %. Kuitenkin jäsenyritysten keskikoko kasvoi yritysten määrän selvän vähennyksen takia maaliikenteessä, terveyspalveluissa ja rahoitus- ja vakuutuslalla.

Julkiset palvelut ovat monella toimialalla keskittyneet paljolti suuriin yksiköihin ja niissä järjestäytyminen on ollut korkealla tasolla. Postin toiminnan ja rautatieliikenteen sekä monien muiden valtion ja kuntien suurten laitosten siirtyminen yksityiselle sektorille toi mukanaan sekä työnantajien että palkansaajien osalta lähes täysin järjestäytyneitä yksiköitä. Kaikkiaan tämä kehitys on tähän asti nostanut yksityisellä sektorilla hie man sekä työnantajien että palkansaajien järjestäytymistä. Työehtosopimusten osalla se näkyy niiden kattavuuden kasvuna yksityisellä sektorilla ja palkansaajien osalla yksityisen

sektorin järjestäytymisasteen nousuna. Yksityistymistä tapahtuu jatkossa runsaimmin koulutuksessa ja terveys- ja sosiaalialalla, jotka kuuluvat vielä tällä hetkellä selvästi julkiselle sektorille. Näillä aloilla palkansaajien järjestäytyminen on ollut korkealla tasolla. Ei ole kuitenkaan varmaa, millaiseksi järjestäytyminen niillä kehittyi. Ainakin näiden alojen työnantajataho näyttäisi työehtosopimusten perusteella järjestäytyvän pikaisesti työnantajaliittoon. Paljon riippunee kuitenkin siitä, mitä toimintoja ja millaisia yksiköitä jatkossa yksityistetään ja minkälaiseksi yritys rakenne näiden siirtyvien alojen ja yksiköiden osalta muodostuu.

Työmarkkinasopimuksissa esiintyy neljä tasoa, joissa työmarkkinajärjestöt ovat mukana. Ensiksi tulopoliittinen kokonaisratkaisu, jossa osapuolina ovat työnantajien ja palkansaajien keskusjärjestöt ja valtio. Toinen taso on keskitetty työmarkkinaratkaisu, jossa työehtosopimusten yleislinjoista sovitaan työmarkkinaosapuolten keskusjärjestöjen kesken. Kolmas taso on liittokohdattaiset sopimukset. Tällä tasolla työnantaja- ja palkansaajaliitot sopivat sopimusten ehtoista. Lopuksi vielä paikallinen sopiminen, jossa sopimukset solmitaan yritysten ja palkansaajaliittojen edustajien välillä. Suomessa on esiintynyt näitä kaikkia ja tiukkoina taloudellisina aikoina näytetään pyrkivän tai ainakin ajautuvan mahdollisimman yleisiin ratkaisuihin. Tasojen painotuksista työmarkkinaosapuolet ovat ajoittain vahvasti eri mieltä. Työnantajataho haluaisi viedä sopimukset laajalti yritys- ja paikallisen sopimisen tasolle. Tällä hetkellä kuitenkin neuvotellaan keskitetystä työmarkkinaratkaisusta.

Taso, jolla työmarkkinaratkaisut tehdään vaikuttaa suuresti työehtosopimusten kohtaloon ja palkansaajakeskusjärjestöjen ja palkansaajaliittojen asemaan. Paikallinen sopiminen heikentäisi työehtosopimusten merkitystä ja työmarkkinaosapuolten keskeis-

tä roolia niiden solmimisessa. Käsiteltävien tutkimusten perusteella voi todeta, että työmarkkinaosapuolet ovat pysyneet järjestäytyneinä, ja siltä osin edellytykset laajoihin sopimuksiin ovat säilyneet. Huonojen taloudellisten aikojen ja työttömyyden vaikutus näkyy kuitenkin selvästi palkansaajien järjestäytymisasteessa. Työttömyys alentaa järjestäytymistä. Lisäksi työpaikkojen puute ja osa-aikaisuuden ja tilapäistöiden lisääntyminen näyttävät vähentäneen erityisesti nuorten järjestäytymistä. Työttömyys on yhteydessä myös työnantajien järjestäytymiseen. Palkansaajien määrä väheni yksityisellä sektorilla noin 120 000:lla vuosien 2008 ja 2014 välillä ja julkinen sektori mukaan lukien työttömien määrä lisääntyi suunnilleen yhtä paljon. Työehtosopimusten kattavuus nousee kasvavan työttömyyden takia siinä tapauksessa, että työttömyys kohdistuu keskimääräistä useammin järjestäytymättömiin yrityksiin.

Suomessa palkansaajat ovat muuhun Eurooppaan verrattuna korkeasti järjestäytyneitä. Ruotsissa ja Tanskassa liittojen jäsenenä on ETUI:n tilastojen mukaan n. 70 % palkansaajista, hieman enemmän kuin Suomessa vuonna 2013, 64,5 %, ja Kyproksella, Norjassa ja Belgiassa noin puolet. Valtaosassa Euroopan maista järjestäytyneitä on alle 30 % (ETUI 2016). Monissa maissa julkinen sektori on Suomen tavoin järjestäytynein ja yksityistäminen on kohottanut järjestäytymistä yksityisellä sektorilla.

Työehtosopimusten kattavuus Suomessa on eurooppalaisittain korkealla. Vähintään 90 %:n tasolle yltävät ETUI:n mukaan Suomen lisäksi Ranska, Belgia, Portugali, Itävalta ja Ruotsi. Noin 80 %:ssa ovat Tanska, Hollanti ja Italia. Norjassa ja Espanjassa osuus on noin 70 %. Työehtosopimusten osalla Suomessa paljolti noudatettu koordinoitu järjestelmä, jossa valtakunnallisella keskitetyllä tasolla sovitaan mm. palkko-

jen minimitaso, joka ohjaa alempien tasojen ja eri sektoreiden sopimuksia, on Suomen lisäksi muissa Pohjoismaissa ja mm. Belgiassa, Hollannissa ja Espanjassa. Sopimusjärjestelmän on katsottu sopivan pienten viennistä riippuvaisten maitten rahapolitiikan suhdanteita vakauttavan vaikutuksen korvaajaksi, koska sen avulla voidaan suhdannevaihteluissa tehokkaasti ohjata yleistä palkkakehitystä. Osassa maista keskitetystä ratkaisusta poikkeamista on viime vuosina helpotettu. Espanjassa on alettu sallia huonosti menestyvien yritysten poiketa yleisistä sopimuksista ja paikallisia poikkeamia sallitaan ainakin Ruotsissa ja Norjassa (Eurofound 2016).

Lähteet

- Ahtiainen, L. (2002) Palkansaajien järjestäytyminen Suomessa 2001. Työpoliittinen tutkimus nro 246. Työministeriö. Helsinki.
- Ahtiainen, L. (2006): Palkansaajien järjestäytyminen Suomessa 2004. Työpoliittinen tutkimus nro 298. Työministeriö. Helsinki.
- Ahtiainen, L. (2007) Työehtosopimusten kattavuus Suomessa 2004. Työpoliittinen tutkimus nro 328. Työministeriö. Helsinki.
- Ahtiainen, L. (2011a) Palkansaajien järjestäytyminen Suomessa 2009. Työ- ja yrittäjyys 27/2011. Työ- ja elinkeinoministeriö. Helsinki.
- Ahtiainen, L. (2011b) Työehtosopimusten kattavuus Suomessa 2008. Työ ja yrittäjyys 28/2011. Työ- ja elinkeinoministeriö. Helsinki.
- Ahtiainen, L. (2015a) Palkansaajien järjestäytyminen Suomessa 2013. Työ- ja yrittäjyys 52/2015. Työ- ja elinkeinoministeriö. Helsinki.

- Ahtiainen, L. (2015b) Palkansaajien järjestäytyminen laskenut – etenkin nuorilla. Teoksessa Työpoliittinen Aikakauskirja nro3/2015. Työ- ja elinkeinoministeriö. Helsinki.
- Kauppinen, T. ja Köykkä, V. (1991) Palkansaajien järjestäytyminen 1989. Työpoliittinen tutkimus nro 9. Työministeriö. Helsinki.
- Sandqvist, L. (1996) Palkansaajien järjestäytyminen Suomessa 1994. Työpoliittinen tutkimus nro 138. Työministeriö. Helsinki.

Internet sivustot:

ETUI:

<http://www.worker-participation.eu/National-Industrial-Relations/Map-of-European-Industrial-Relations>

Eurofound:

<http://www.eurofound.europa.eu/observatories/eurwork/comparative-information/working-life-country-profiles>

Miten tukea työkykyä ja oppimista työuran alussa?

Johanna Korkeamäki¹ - Terhi Korkiala²

Johdanto

Nuorten työllistämisellä on keskeinen merkitys työurien pidentämisessä. Sen lisäksi, että tuemme työurien jatkumista vanhemmalla iällä, tulisi työuran alkua aikaistaa ja siten pidentää työuraa myös sen alkupäätä. Siksi on keskeistä tukea nuorten työkykyä ehkäisemällä esimerkiksi mielenterveydellisiä työkyvyttömyyden syitä ja vahvistaa nuorten työhön kiinnittymistä. Muita keskeisiä työurien pidentämiseen vaikuttavia seikkoja, jotka vaikuttavat yhtäläillä kaiken ikäisiin työntekijöihin, ovat terveyden edistäminen, tuen tarjoaminen vaikeasti työllistyville ryhmille sekä osaamiseen ja johtamiseen panostaminen kaikissa työuran vaiheissa. (Kauppinen ym. 2012, 19.)

Nuorten työmarkkinoilla kokemat ongelmat liittyvät usein vaikeuksiin ensimmäisen työpaikan saamisessa, lyhytaikaisiin työsuhteisiin ja joillekin puutteisiin koulutuksessa. Koulutuspaikan hakeminen voi viedä aikaa eikä koulusta työelämään siirtyminen suju aina mutkattomasti. Tavallista nuorten työelämässä onkin työssäolo-, työnhaku- ja opiskelujaksojen päällekkäisyys ja limittyminen. (Keinänen 2011, 66.)

Myönteiset kokemukset työuran alkutaipaleella tukevat nuoren hyvinvointia ja edistävät oman paikan löytämistä työelämässä (Keinänen 2011, 61). Nuorten työkyvylle suurimpia riskejä ovat matala peruskoulutus ja työttömyys. Niinpä peruskoulutuksen puutteiden paikkaaminen sekä työhön kiinnittymisen edistäminen ja tukemi-

¹ Johanna Korkeamäki, VTM, tutkija, Kuntoutussäätiö

² Terhi Korkiala, VTM, Eläkeratkaisuasiantuntija, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma

nen ovat nuorten työkyvyn turvaamisen kulmakiviä. Lisäksi on havaittu, että korkea koulutus nostaa työkykyä. Oman työkyvyn tulkitseminen voi kuitenkin tuntua nuoresta haastavalta esimerkiksi ensimmäisessä työpaikassa, jolloin ei vielä ole omaan kokemukseen nojaavaa vertailupohjaa. (Seitsamo ym. 2006, 253.) Silti aiempi tutkimus osoittaa nuorten kantavan huolta työssä jaksamisestaan tulevaisuudessa (Myllyniemi 2014, 81).

Työkykyyn positiivisesti vaikuttavia ulottuvuuksia ovat iän ohessa sukupuoli, hyvä fyysinen kunto, koetun elämänlaadun positiivisuus, tyytyväisyys omaan terveyteen sekä työssä koettu arvostus ja jonkinlainen aikaansaamisen ilo. Negatiivisesti puolestaan vaikuttavat vähäinen peruskoulutus, työn suuri fyysinen kuormittavuus sekä työn henkinen rasittavuus. (Seitsamo ym 2006, 249.) Lisäksi työssä jaksamista kuormittavaksi kokemukseksi nuoret ovat kuvailleet esimerkiksi työyhteisön ulkopuolelle jäämisen (Isakainen 2014, 42). Nuorten kohdalla työkykyä tukevaa toimintaa tulisikin kohdentaa sekä työyhteisötason tekijöihin että oman terveyden ja ruumiillisen kuntotason ylläpitämiseen (Seitsamo ym 2006, 253).

Omalta työltään nuoret odottavat ennen kaikkea mielekkyyttä, kiinnostavuutta ja sitä, että työ vastaa heidän osaamistaan. Nuorille on tärkeää myös saada kehittyä työssään. Työn ja työajan pitäisi kuitenkin välillä joustaa ja olla tasapainossa perheen ja vapaa-ajan kanssa. Nuoret haluavat työskennellä osana yhteisöä, joissa he kokevat olevansa tasa-arvoisia ja arvostettuja. (TEM 2012, 23.)

Nuoret uskovat kouluttautumisen merkitykseen työelämässä. Vuosina 1980–1990-syntyneiden ”diginatiivien” sukupolvea luonnehtiviksi piirteiksi on tutkimuksissa havaittu halu uuden oppimisen mahdollisuuksiin sekä ymmärrys kouluttau-

tumisen merkityksestä (Järvensivu & Nikkanen 2014, 258). Tätä tukevat muun muassa vuoden 2013 Nuorisobarometrin tulokset, joiden mukaan suurin osa nuorista uskoo vahvasti siihen, että koulutus parantaa olennaisesti työnsaantimahdollisuuksia. Kaksi kolmesta uskoo myös jatkuvan kouluttautumisen välttämättömyyteen työelämässä pysymisen kannalta. (Myllyniemi 2014, 66.) Toisaalta koulutuksen päivittäminen ja useampaan ammattiin kouluttautuminen työuran aikana ovat tärkeitä selviytymisstrategioita diginatiivien sukupolvelle, jota luonnehtii aikaisempaa vahvemmin moninaisuus, hajanaisuus ja epävarmuus (Järvensivu & Nikkanen 2014, 258).

Kansainvälisen aikuistutkimuksen (PIAAC) mukaan suomalaisten perustaidot, lukutaito, numerotaito ja tietotekniikkaa soveltava ongelmanratkaisutaito, ovat useimpiin muihin maihin verrattuna erinomaiset. Etenkin nuoriin ikäluokkiin kuuluvat ovat taidoiltaan maailman parhaimmista. (Malin ym. 2013, 27)

Hyvät perustaidot antavat mainion pohjan ammatillisen osaamisen kehittämiseksi ja ne harjaantuvat ja säilyvät parhaiten silloin, kun niitä käytetään sekä työssä että vapaa-ajalla. Elinikäinen oppiminen auttaa varautumaan työelämän muutoksiin. Uusien tehtävien omaksuminen helpottuu, kun osaaminen on ajan tasalla. (Lyly-Yrjänäinen 2013, 59.)

Nuorista työttömistä työnhakijoista noin kolmasosa on pelkän perusopetuksen varassa. Kaiken kaikkiaan työttömien joukossa on kaksinkertainen määrä perusasteen tutkinnon suorittaneita työllisiin verrattuna. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2012, 15.) Elinkeinoelämän rakennemuutoksen edetessä ja työn tuottavuuden kasvaessa uusissa työpaikoissa edellytetään yhä parempaa osaamista. Samanaikaisesti katoaa vähemmän tuottavia työpaikkoja, joissa ei tarvita ammatillista koulutusta. (TEM 2012, 15.)

Oman haasteensa nuorille työntekijöille voivat tuoda erilaiset oppimisvaikeudet, joiden tiedetään vaikuttavan koulutuksen pituuteen ja työhön kiinnittymiseen. Erilaisia oppimisen vaikeuksia voi esiintyä monesta eri syystä johtuen. Kehityksellisillä erityisvaikeuksilla tarkoitetaan vaikeuksia, jotka ilmenevät merkittävinä vaikeuksina lukemisen, kirjoittamisen tai matematiikan taitojen hankinnassa ja käytössä. Näiden ohella vaikeuksia voi olla myös kuuntelemisen, puhumisen ja erityisesti muistamisen eri osaluilla. Vaikeudet eivät johdu peruskoulutuksen puutteesta eivätkä selity muilla vammoilla tai sairauksilla.

Yleisin kehityksellisistä oppimisvaikeuksista on lukivaikeus eli dysleksia. Lukivaikeuden esiintyvyydeksi arvioidaan noin 3-6 prosenttia väestöstä. Oppimisen erityisvaikeuksia esiintyy usein päällekkäin, ja myös yhdessä tarkkaavaisuushäiriöiden kanssa. Suomessa ongelmana ovat useimmiten lukemisen ja kirjoittamisen hitaus ja työläys sekä kirjoituksessa esiintyvät virheet. Vieraiden kielten opiskelu on monelle vaikeaa, ja vaikeuksia tuottavat myös erilaiset vierasperäiset käsitteet. (Ahonen & Haapasalo 2008.)

On havaittu, että useilla elämänalueilla lapsuuden ja nuoruuden aikaisten oppimisvaikeuksien vaikutuksia ei kyetä täysin kompensoimaan. Ne saattavat osaltaan kaventaa yksilön mahdollisuuksia niin koulutus- kuin työuralla. Oppimisvaikeuksia ei tulisi tarkastella vain kouluikään liittyen, vaan on syytä ottaa huomioon, että ne heijastuvat myös koulun päättymisen jälkeiseen elämään aikuisiässä. (Lavikainen ym. 2006, 402, Stein ym. 2011.) Vaikka aikuisten perustaidot ovat keskimäärin erinomaiset, myös Suomessa on heikkoja lukijoita (Malin ym. 2013). Työelämässä heikko lukutaito yhdistyy usein työtehtäviin, joissa ei tarvitse lukea. Tällöin ihmiset eivät välttämät-

tä itse tunnista heikkoa lukutaitoaan. (Linna-kylä ym. 2000.)

Tutkimusta oppimisvaikeuksista työelämässä on vähän sekä Suomessa että kansainvälisesti. Kuntoutussäätiö toteutti selvityksen oppimisvaikeuksien huomioimisesta Pohjoismaisilla työpaikoilla (Puumalainen ym. 2014). Selvityksen mukaan oppimisvaikeudet ovat työpaikoilla vielä suhteellisen vieras ilmiö eikä keinoja niiden tunnistamiseen ja niiden vuoksi tarvittavaan tukeen juurikaan tunneta. Kansainvälisesti on tutkittu muun muassa oppimisvaikeuksien kohdentumista tietyille ammattialoille (Taylor & Walter 2003), oppimisvaikeuksien yleisyyttä yrittäjillä (Logan 2009) sekä syrjinnänvastaisen lainsäädännön toteutumista työntekijöillä, joilla on oppimisvaikeuksia (esim. Price ym. 2007).

Tässä artikkelissa tarkastelemme alle 35-vuotiaiden työntekijöiden työelämätietyttä, työkykyä ja koettuja kouluvaikeuksia kaupan ja varastoalan työtehtävissä. Olemme kiinnostuneita työkyvyn ja koettujen kouluvaikeuksien yhteydestä sekä oppimisvaikeuksien merkityksestä koulutukseen haikutumista rajoittavana tekijänä.

Aineisto ja menetelmät

Aineistona käytetty kysely on kerätty osana Kuntoutussäätiön toteuttamaa Tukea työkykyyn ja oppimiseen työuran alussa -hanketta (2013–2015). Kyselyyn vastasi 258 iältään 18–34-vuotiasta kaupan alan ja varastotyössä olevaa työntekijää. Kyselyyn vastattiin työajalla ja työnantajan järjestämällä tietokoneella. Vastaaminen oli vapaaehtoista. Vastaajista naisia oli 97 ja miehiä 161. Näistä 128:lla oli taustallaan lukiokoulutus tai korkeakoulututkinto, 101:llä ammattitutkinto ja 29:llä perustasteen tutkinto. Kesken olevista opinnoista raportoi 67 vastaajaa. Tutkimusmenetelmänä

käytettiin ristiintaulukointia. Erojen merkitsevyyttä tutkittiin χ^2 -testillä. Aineiston analyysissä on käytetty SPSS-tilasto-ohjelmaa. Lisäksi olemme hyödyntäneet myös kyselyn avoimien vastausten sisältöä.

Analysoimme vastaajien arvioita omasta työkyvystään sekä koetusta terveydentilasta, työelämätiedon määrästä ja lähteistä sekä aikomuksista hakeutua koulutukseen. Lisäksi tutkimme kouluaikana ilmenneiden oppimisvaikeuksien yhteyttä vastaushetken työkykyyn ja suunnitelmiin koulutukseen hakeutumisesta. Oppimisvaikeuksista olemme eritelleet omaksi osa-alueekseen sisäl-

lölliset kouluvaikeudet, eli vaikeudet lukemisessa, kirjoittamisessa, matematiikassa tai vieraissa kielissä, jotka yhdistimme summa muuttujaksi.

Nuorten työelämätietous ja työkyky

Kyselyyn vastanneista 81 prosenttia koki työelämään liittyvän tietoutensa hyväksi, 16 prosenttia kohtalaiseksi ja kolme prosenttia huonoksi.

Kuvio 1 kuvaa nuorten mainitsemia työelämätiedon lähteitä. Suurin osa nuorista

Kuvio 1. Nuorten työelämätiedon lähteet

kertoo työelämätiedon lähteekseen esimiehen, perehdytyksen sekä työkaverit. Vain puolet nuorista nostaa esille koulusta saatua työelämätietoa. Kuviossa esitettyjen vaihtoehtojen lisäksi aineiston avovastauksissa työelämätiedon lähteinä tulivat esiin perheenjäsenet, ystäväpiiri, ammattiliitot ja erilaiset nettilähteet.

Aineistossa koettu työkyky sai arvoja 3–10 keskiarvon ollessa 9. Nuorista 89 prosenttia antoi työkyvyllään arvot 8–10 ja 11 prosenttia arvot 3–7. Koettu työkyky oli yhteydessä koettuun terveydentilaan ($p<0,001$). Niistä vastaajista, jotka antoivat työkyvyllään arvot 3–7, hieman yli puolet (57 %) koki terveytensä kohtalaiseksi tai huonoksi, kun muilla vastaava osuus oli seitsemän prosenttia ($p<0,001$). Myös työelämätietoudella ja työkyvyllä havaittiin keskinäinen yhteys. Hyväksi työkykyä arvioivista 84 prosenttia piti työelämätietouttaan hyvänä, kun heikommaksi työkykyä (< 8) arvioinneilla vastaava luku oli 57 prosenttia ($p<0,05$).

Koetulla terveydellä oli yhteys siihen, miten pitkään vastaaja oli työskennellyt nykyisen työnantajansa palveluksessa. Terveytensä huonoksi kokevista 44 prosenttia oli työskennellyt yhdestä kolmeen vuotta ja 50 prosenttia yli neljän vuoden ajan nykyisellä työnantajallaan. Kokemus omasta terveydentilasta siis näyttäisi heikenevän työsuhteen pidentyessä. On perusteltua pohtia, johtuuko tämä työn tuoman kuormituksen lisääntymisestä tai sen vaikutusten kasautumisesta vai siitä, että alle vuoden työnantajansa palveluksessa ollut nuori ei välttämättä uskalla heti kertoa tuntemuksistaan.

Suurin osa nuorista työntekijöistä koki saavansa apua lähiesimieheltä tai työtovereilta (taulukko 1). Työkykyä heikommaksi kokeneiden vastaajien joukossa oli kuitenkin vaikeampaa kertoa työhön liittyvistä ongelmista.

Kyselyn avovastausten perusteella esiin nousseita työkykyyn heikentävästi vaikuttavia seikkoja olivat tuki- ja liikuntaelinvaivat, stressi, huonot työasennot ja ergonomian puu-

Taulukko 1. Työkyvyn yhteys työpaikalla selviytymiseen, (%) ($n= 258$)

	Täysin tai jossain määrin samaa mieltä / Työkyky 8–10 ($n=229$)	Täysin tai jossain määrin samaa mieltä / Työkyky alle 8 ($n=29$)	Kaikki ($n=258$)	Tilastollinen merkitsevyys
Työhön liittyvät suulliset ohjeet ovat selkeitä ja ymmärrettäviä.	89	79	88	ns
Työhön liittyvät kirjalliset ohjeet ovat selkeitä ja ymmärrettäviä.	90	69	87	$p<0,01$
Lähiesimieheltä on helppo kysyä neuvoa ongelmatilanteessa.	87	62	85	$p<0,01$
Saan riittävästi tietoa työpaikkani asioista.	76	59	74	ns
Työpaikalla on helppo kertoa työhön liittyvistä ongelmista.	79	45	75	$p<0,001$
Saan apua työtehtäviini tarvittaessa lähiesimieheltä tai työtovereilta.	92	76	90	$p<0,01$

te, oma elämäntilanne, sairaudet sekä henkinen pahoinvointi (alakuloisuus, ahdistus). Lisäksi työympäristön puutteilla saattoi olla negatiivisia vaikutuksia työhyvinvointiin.

Työn liiallinen määrä suhteessa työntekijän elämäntilanteeseen aiheutti myös uupumuksen tunnetta. Etenkin vuorotyössä vähäinen lepoaika koettiin työkykyä heikentäväksi. Avovastauksissa nousi esiin myös esimiehen vaikutus alaisten työkykyyn. Esimerkkeinä mainittiin esimiehen kyky ratkaista työpaikan ongelmia. Myös työntekijöiden kuuntelun ja arvostuksen puute saattoi heikentää työssä jaksamista.

Työkyvyn ylläpitämisessä keskeisiksi nousivat perinteiset terveelliseen elämäntapaan kuuluvat osa-alueet eli fyysisen kunnon ylläpitäminen liikunnan ja kehonhuollon avulla, terveellinen ruokavalio ja säännöllinen ruokailurytmi sekä riittävä uni. Toisaalta työkyvyn kannalta tärkeäksi koettiin vapaa-ajan riittävyys ja sen laatu. Työajan ulkopuolella tapahtuva rentoutuminen ja työasioiden unohtaminen olivat yleisiä keinoja omien voimavarojen ylläpitämisessä. Työntantajan tarjoamasta työkyvyn ylläpitämisestä toivottiin eniten panostusta hyvään työergonomiaan ja sen opastukseen. Työhön kaitvattiin vaihtelua yksitoikkoisten työasentojen välttämiseksi. Lisäksi työntantajalta toivottiin tukea oman fyysisen kunnon ylläpitämiseen (esim. liikuntaetus). Myös henkinen hyvinvointi koettiin ratkaisevaksi osaksi työssä jaksamisessa sisältäen hyvän työilmapiirin, työtoverit sekä työyhteisöstä saadun tuen.

Koetut koulu- ja oppimisvaikeudet

Itseraportoituja kouluvaikeuksia oli 27 prosentilla tutkimuksen aineistossa. Koetut kouluvaikeudet olivat lähes yhtä yleisiä sekä miehillä että naisilla. Vastaavia tuloksia on

ollut myös Terveys 2000 -aineistossa ja aikuisten perustaitoja koskevissa tutkimuksissa (Lavikainen ym. 2006, Malin ym. 2013). Useimmin (45 %) kouluvaikeuksia ilmoittivat kokeneensa ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevat. Sisällöllisistä oppimisvaikeuksista yleisimmin vaikeuksia koettiin vieraisissa kielissä (16 %), matematiikassa (11 %), keskittymisessä (10 %) ja lukemisessa (9 %). Vastaajilta kysyttiin myös omaa arviota uuden oppimisesta (TOIMIA 2011). Kaikista vastaajista 66 prosenttia, mutta kouluvaikeuksia kokeneista 56 prosenttia piti uuden oppimista useimmiten helppona. Jos kouluvaikeuksia ei ollut, osuus oli 71 prosenttia ($p < 0,001$).

Kyselylomakkeessa hyödynnettiin myös oppimisvaikeuksien tunnistuslistaa, jonka avulla voidaan kartoittaa erityisesti aikuisten lukivaikeutta (Korkeamäki ym. 2010). Kouluvaikeuksia raportoineet vastaajat ($n=69$) kokivat aikuisina vaikeuksia erityisesti vieraisissa kielissä (74 %), luetun tekstin sisällön muistamisessa (70 %), lukemisen hitaudessa (65 %), oikeinkirjoitusongelmassa (65 %) ja vieraiden sanojen lukemisessa (61 %). Näitä on pidetty lukivaikeuden tyyppillisinä ilmenemismuotoina suomalaisilla aikuisilla (Korkeamäki 2010, Nukari 2010; ks. myös Puumalainen ym. 2014). Mainittuja vaikeuksia oli myös muilla vastaajilla, mutta huomattavasti harvemmin.

Erityisopettajan, psykologin tai puheterapeutin antama todistus oppimisvaikeudesta oli 16 prosentilla aiempia kouluvaikeuksia raportoineista. Lisäksi pieni osa ei osannut sanoa, oliko heillä todistusta. Erityisopetusta oli saanut kaikkiaan 22 prosenttia vastaajista. Kouluvaikeuksia raportoineista vastaajista erityisopetusta oli oman ilmoituksensa mukaan saanut 45 prosenttia ja sitä vaille oli jäänyt 48 prosenttia. Seitsemän prosenttia tästä vastaajajoukosta ei osannut sanoa, oliko saanut erityisopetusta, mikä voi

viitata jonkinlaisiin tukitoimiin. Useimmin (38 %) erityisopetuksen saamisesta raportoivat ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevat vastaajat. Ammattitutkinnon suorittaneista erityisopetusta oli saanut 28 prosenttia ja lukion tai korkeakoulututkinnon suorittaneista 14 prosenttia.

Koetut kouluvaikeudet olivat yhteydessä koulutustasoon. Kouluvaikeuksia kokeneista 19 prosentilla oli perusasteen koulutus, ammatillinen koulutus oli 48 prosentilla ja lukiokoulutus 33 prosentilla. Koetuilla kouluvaikeuksilla havaittiin myös yhteys koettuun terveyteen ja työkykyyn. Kouluvaikeuksia kokeneista terveytensä koki hyväksi 80 prosenttia, kun osuus muilla vastaajilla oli 90 prosenttia ($p < 0,05$). Työkyvyllään arvot 3–7 antaneista 48 prosentilla oli ollut kouluaikana kauemmin kuin yli yhden lukukauden ajan vaikeuksia koulunkäynnissä tai oppimisessa. Itse raportoidut kouluvaikeudet olivat kuitenkin hyvin moninaisia, samoin kuin raportoidut oppimisen vaikeudet. Itsearvioitu uuden oppimisen kyky ei ollut tässä aineistossa yhteydessä työkykyyn tai koettuun terveyteen.

Koulutukseen hakeutuminen ja siinä koetut rajoitteet

Kyselyssä tiedusteltiin myös halukkuutta hakeutua koulutukseen ja siinä mahdollisesti koettuja rajoitteita. Kiinnostus kouluttautumiseen oli suurta nuorten työntekijöiden keskuudessa. Erityisesti työn ohessa kouluttautuminen kiinnosti. Kuitenkaan 29 prosentilla ei ollut suunnitelmia kouluttautumisesta eikä 11 prosenttia ollut kiinnostunut kouluttautumaan työn ohella. Koulutustasolla oli vaikutusta koulutuksen hakeutumiseen. Pelkän peruskoulun suorittaneista vastaajista 48 prosenttia ei ollut suunnitellut koulutukseen hakeutumista.

Koulutukseen hakeutumista rajoittivat eniten työn ja vapaa-ajan yhdistämisen vaikeus (57 %), työaika/vuorotyö (40 %) sekä tiedon puute sopivista koulutus- ja opiskeluvaihtoehdoista (33 %). Miehet raportoivat naisia useammin, että heillä ei ollut riittävästi tietoa koulutusvaihtoehdoista. Miehet (34 %) olivat suunnitelleet koulutukseen hakeutumista vähemmän kuin naiset (20 %) ($p < 0,05$). Miespuoliset vastaajat olivat kuitenkin suunnitelleet nykyisiin työtehtäviin liittyvään koulutukseen hakeutumista hieman useammin kuin naiset, kun taas naiset olivat yleisemmin suunnitelleet täysin uudelle alalle kouluttautumista.

Myös iällä oli merkitystä koulutukseen hakeutumisen suunnittelussa. Vastaajista 18–25-vuotiaat olivat enimmäkseen kiinnostuneita kouluttautumaan kokonaan toiselle alalle, kun taas 26–34-vuotiaista 46 prosenttia ilmoitti, ettei ole suunnitellut koulutukseen hakeutumista ja selvästi nuorempia suurempi osuus oli kiinnostunut myös nykyisiin työtehtäviin liittyvästä kouluttautumisesta ($p < 0,001$). Ikäryhmään 26–34-vuotia kuuluvista vastaajista 72 prosenttia kertoi, että työn ohessa koulutukseen hakeutumista rajoittaa työn ja vapaa-ajan yhdistämisen vaikeus. Nuorempaan ikäryhmään, 18–25-vuotiaisiin, kuuluvista samoin vastasi 49 prosenttia ($p < 0,001$).

Mitä pidempään vastaaja oli työskennellyt nykyisen työnantajan palveluksessa, sitä vähemmän hän oli suunnitellut koulutukseen hakeutumista. Alle vuoden työskennelleet olivat kiinnostuneimpia kouluttautumisesta kokonaan toiselle alalle, mutta kiinnostus laski kun työskentelyvuosia oli kertynyt enemmän. Sen sijaan kiinnostus nykyisiä tehtäviä koskevaan koulutukseen nousi työskentelyajan pidentyessä.

Merkittävimpinä koulutukseen hakeutumista tukevinä asioina mainittiin mahdollisuus siirtyä toisiin työtehtäviin (53 %), työ-

aikajärjestelyt (44 %), oppisopimusmuotoinen koulutus (36 %) ja esimiehen/työnantajan kannustus (32 %). Neljännes vastaajista koki lisätuen oppimiseen ja opintovapaan vaikuttavan paljon. Oppisopimuskoulutuksella oli vaikutusta etenkin yli 26-vuotiailla ja työaikajärjestelyillä naisten keskuudessa. Kyselyn avoimissa vastauksissa tuotiin esille kannustuksen ja eri mahdollisuuksien esille tuomisen tärkeyttä sekä kouluttautumisen vaikutusta omaan taloudelliseen tilanteeseen.

Koetuilla kouluvaikeuksilla ei havaittu yhteyttä yleisiin koulutukseen hakeutumista rajoittaviin tekijöihin tai mahdollisiin tukitoimien tarpeisiin. Kouluvaikeuksia kokeneista 17 prosenttia raportoi kuitenkin, että oppimisvaikeudet rajoittavat koulutukseen hakeutumista. Lisäksi kouluvaikeuksia kokeneista vastaajista 20 prosenttia kertoi, että kielteiset koulukokemukset rajoittavat koulutukseen hakeutumista. Jos vastaaja ei raportoinut aiempia kouluvaikeuksia, kielteiset koulukokemukset olivat vähäisempiä (12 %) ($p < 0,01$). Erityisesti pelkän perusasteen suorittaneet raportoivat oppimisvaikeuksien ja kielteisten koulukokemusten vaikuttavan koulutukseen hakeutumiseen.

Tässä aineistossa oppimisvaikeuksia kokeneista nuorista pienempi osuus oli jatkanut kouluttautumista peruskoulun jälkeen verrattuna niihin vastaajiin, joilla ei ole ollut oppimisvaikeuksia ($p < 0,05$). Kouluvaikeuksia kokeneista vastaajista 19 prosenttia oli käynyt pelkän peruskoulun. Kielteisiin koulukokemuksiin saattavat vaikuttaa oppimisen, hahmottamisen ja tarkkaavaisuuden häiriöiden lisäksi ongelmat itsetunnossa. Esimerkiksi lukivaikeudesta kärsivillä opiskelijoilla on todettu muita oppilaita huomattavasti heikompi itsetunto sekä enemmän ahdistusta (ks. esim. Korkeamäki 2010, Haapasalo & Nukari 2011). Oppimisvaikeuksia kokeneiden kielteisiin kouluko-

kemuksiin saattavat liittyä myös kouluaikana saatu negatiivinen palaute sekä epäonnistumisen kokemukset oppimisessa.

Pohdintaa ja johtopäätöksiä

Tutkimuksemme osoittaa, että myös nuorten työkykyyn on kiinnitettävä huomiota. Heikon työkyvyn taustalta löytyy muun muassa työyhteisön ilmapiirin vaikutuksia, terveydentilaan liittyviä kokemuksia ja vaivoja sekä itseraportoituja kouluvaikeuksia. Myös nuoren työelämätietydellä ja työkyvyllä on yhteys. Kiinnostava havainto on myös, että mikäli oma työkyky koetaan heikentyneeksi, on työhön liittyvistä ongelmista vaikeampi kertoa työpaikalla. Samoin kokemus avun saamisesta on heikompi.

Kouluttautumisella on keskeinen merkitys työelämässä pysymisen kannalta. Nuorten kiinnostus työn ohessa kouluttautumiseen on vahvaa. Suunnitelmat koulutukseen hakeutumisesta vähentyivät vastaajien keskuudessa sitä mukaa, kun työskentelyvuosia kertyi enemmän. Tutkimuksemme mukaan myös oppimisvaikeudet ja niihin liittyvät kielteiset koulukokemukset rajoittavat koulutukseen hakeutumista. Tutkimuksen aineiston perusteella työpaikoille tulisi lisätä tietoa koulutusmahdollisuuksista.

Terveys 2000 -aineistossa koulunkäynti- ja oppimisvaikeuksia raportoineista nuorista aikuisista ilman tukitoimia oli jäänyt puolet (Lavikainen ym. 2006). Myös tämän aineiston valossa näyttää siltä, että nuorilla on tunnistamattomia oppimisvaikeuksia, joihin ei ole saatu tukea. Sama havainto on tehty myös monissa oppimisvaikeuksiin liittyvissä kehittämishankkeissa (esim. Korkeamäki ym. 2010, Ala-Kauhaluoma ym. 2008).

Tulosten yleistämistä rajoittaa, että kyseessä on kohtuullisen pieni, valikoitu otos. Tutkimuksessa tarkasteltavat osajoukot jäi-

vät hyvin pieniksi, mutta antavat viitteitä koulu- ja oppimisvaikeuksien yleisyyteen heikommin koulutettujen kohdalla. Tarkempia analyyseja on kuitenkin vaikea tehdä pienen aineiston vuoksi. Keskimääräistä heikommaksi työkyvyksi määriteltiin arvot 3–7, jolloin vastaukset vain viitteellisesti ennakoivat mahdollisia työkykyongelmia. Tulokset ovat kuitenkin johdonmukaisia Terveys 2000 -aineiston kanssa kouluvaikeuksien ja koetun terveyden suhteen (Lavikainen ym. 2006).

Erilaiset kouluvaikeudet olivat aineistossa yleisempiä kuin nuorilla aikuisilla keskimäärin (Lavikainen ym. 2006). Myös aiemmassa tutkimuksessa on esitetty viitteitä siitä, että oppimisvaikeuksien kohdalla hakeudutaan useammin aloille, joissa ei tarvitse lukea ja kirjoittaa (Taylor & Walter 2003). Toisaalta on myös mahdollista, että oppimisvaikeuksia kokevat pitivät tärkeänä vastata kyselyyn, vaikka kirjallisiin kyselyihin vastaaminen voi olla hankalaa esimerkiksi vaikean lukivaikeuden vuoksi.

Koska kouluvaikeudet rajoittavat myös koulutushalukkuutta, voi oppimisvaikeuksia kokeva työntekijä olla haavoittuvainen erilaisissa työelämän muutostilanteissa. Tällaisissa tilanteissa olisi tärkeää havaita mahdolliset oppimisvaikeudet ja tarjota niihin apua (ks. myös Korkeamäki ym. 2010). Koulutuksen merkityksen kasvaessa myös työterveyshuollon olisi hyvä tunnistaa oppimisvaikeudet mahdollisten työkykyongelmien yhtenä taustatekijänä. Myös koulutusmahdollisuuksista tarvitaan lisää tietoa. Oppilaitosten olisi tärkeää kiinnittää huomiota nuorten työelämäntietoon ja pyrkiä mahdollistamaan myönteiset koulutuskokemukset kaikille opiskelijoille.

Tulosten valossa näyttää siltä, että koetut kouluvaikeudet ja erilaiset oppimisen vaikeudet olisi tarpeen sisällyttää työkykyä ja työoloja koskeviin tutkimuksiin. Jatkossa on

tarpeen selvittää, mistä kouluvaikeuksia kokeneiden heikompi työkyky johtuu. Ovatko kysymyksessä jo kouluaikana alkaneet hyvinvointiongelmat ja mikä merkitys on työoloilla? Entä mikä merkitys koetuilla kouluvaikeuksilla on vanhempien työntekijöiden keskuudessa? Tärkeää olisi myös selvittää niitä suojaavia tekijöitä, joita oppimisvaikeuksia kokevilla työntekijöillä on. Myönteiset työelämäkokemukset näyttävät olevan tärkeitä voimavaroja aikuisten oppimisvaikeuksien yhteydessä (Korkeamäki 2010).

Lähteet

- Ahonen, T. & Haapasalo, S. (2008) Oppimisvaikeudet. Teoksessa Rissanen, P., Kallanranta, T. & Suikkanen, A. (toim.) Kuntoutus. Helsinki: Duodecim.
- Ala-Kauhaluoma, M., Laurila, H., & Haapasalo, S. (2008) Oppimisvaikeudet tukipalvelun haasteena. Lukineuvola-hankkeen arviointitutkimus. Kuntoutussäätiön työselosteita 35. Helsinki.
- Haapasalo, S. & Nukari, J. (2011) Neuropsykologiset oppimis- ja erityisvaikeudet. Teoksessa Juva, K., Hublin, C., Kalska, H., Korkeila, J., Sainio, M., Tani, P. & Vataja, R. (toim.) Kliininen neuropsykiatria. Keuruu: Duodecim, 235–244.
- Issakainen, M. (2014) Masennuksen kokeneet nuoret työelämässä. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2014:25. Helsinki.
- Järvensivu, A. & Nikkanen, R. (2014) Työelämän sukupolvien tärkeimmät muutostokemukset ja pärjäämisstrategiat. Teoksessa Järvensivu, Anu; Nikkanen, Risto & Syrjä, Sannu (toim.) (2014) Työelämän sukupolvet ja muutoksissa pärjäämisen strategiat. Tampere: Tampere University Press.

- Kauppinen, T., Mattila-Holappa, P., Perkiö-Mäkelä, M., Saalo, A., Toikkanen, J., Tuomivaara, S., Uuksulainen, S., Vilukse-la, M., Virtanen, S. (toim.) (2012) Työ ja terveys Suomessa 2012. Seurantatietoja työoloista ja työhyvinvoinnista. Helsinki: Työterveyslaitos.
- Keinänen, P. (2011) Nuorten työllistyminen: pettymyksiä ja onnistumisia. Teoksessa Pietiläinen, M. (toim.) (2011) Nuori tasa-arvo. Helsinki: Tilastokeskus.
- Korkeamäki, J. (2010) Aikuisten oppimisvaikeudet. Näkökulmia selviytymiseen. Kuntoutussäätiön tutkimuksia 83. Helsinki.
- Korkeamäki, J., Reuter, A., & Haapasalo, S. (2010). Aikuisten oppimisvaikeuksien tunnistaminen, arviointi ja kuntoutus. Opi oppimaan-hankkeen toimeenpano ja tulokset. Kuntoutussäätiön työselosteita 40. Helsinki.
- Lavikainen, H., Koskinen, S., Aro, H., Kes-tilä, L., Lyytinen, H., Martelin, T., Pensola, T., Rahkonen, O., Aromaa, A. (2006) Kouluvaikeuksien yleisyys ja yhteydet aikuisiän elämäntilanteeseen ja koettuun terveyteen. Yhteiskuntapolitiikka 71 (2006):4, 402–410.
- Logan J (2009) Dyslexic entrepreneurs. The incidence; their coping strategies and their business skills. *Dyslexia* 15 (4).
- Linnakylä, P., Malin, A., Blomqvist, I., Sul-kunen, S. (2000) Lukutaito työssä ja ar-jessa. Aikuisten kansainvälinen lukutaitotutkimus Suomessa. Koulutuksen tutkimuslaitos, Jyväskylän yliopisto.
- Lyly-Yrjänäinen, M. (2013) Työolobarometri – Syksy 2013. Helsinki: Työ- ja elinkei-noministeriön julkaisu 32/2014.
- Malin, A., Sulkunen, S. & Laine, K. (2013) Kansainvälisen aikuistutkimuksen ensitulosia. PIAAC 2012. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2013:19. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Helsinki.
- Myllyniemi, S. (2014) Vaikuttava osa. Nuorisobarometri 2013. Helsinki: Nuorisosaian neuvottelukunnan julkaisu.
- Nukari, J. (2010) Aikuisten oppimisvaikeuksien psykologinen arviointi. Kuntoutussäätiön työselosteita 39/2010. Helsinki: Kuntoutussäätiö.
- Puumalainen J., Laisola-Nuotio A., Ala-Kauhaluoma, M. (2014) Oppimisvaikeudet työpaikoilla. Raportti kartoituksesta ja sen tuloksista. Nordplus Aikuiskoulutushanke. Helsinki: Työväen Sivistysliitto.
- Price, L., Gerber, P. & Mulligan, R. (2007) Adults with learning disabilities and underutilization of the Americans with Disabilities Act. *Remedial and Special Education* 28 (6), 340–344.
- Seitsamo, Jorma; Tuomi, Katja & Ilmarinen, Juhani (2006) Nuorten työkyky. Teoksessa Gould, R., Ilmarinen, J., Järvisalo, J. & Koskinen, S. (toim.) (2006) Työkyvyn ulottuvuudet. Terveys 2000-kyselyn tuloksia. Helsinki: Eläketurvakeskus.
- Taylor, K. & Walter, J. (2003) Occupation choices of adults with and without symptoms of dyslexia. *Dyslexia* 9, 177-185.
- TEM [Työ- ja elinkeinoministeriö] (2012) Nuorten yhteiskuntatakuu 2013. TEM raportteja 8/2012. Helsinki.
- TOIMIA (2011) Itsearvioitu muisti, keskittymiskyky ja uuden oppimisen kyky. Toimia-verkoston mittarit. Julkaistu TOIMIA-tietokannassa 17.01.2011.

Korkman: Väärää talouspolitiikkaa

Johanna Alatalo¹

Sixten Korkman tunnetaan asiantuntevana talouspolitiikan kommentoijana ja kirjoittajana. ”Väärää talouspolitiikkaa” on Korkmanin uusin teos, joka on tarkoitettu kenelle tahansa talouspolitiikasta kiinnostuneelle. Koska Korkman on erittäin hyvä kirjoittaja, hän tekee suuren työn lukijan puolesta: tekstiä on helppo seurata. Talouspolitiikkaa jonkin verran seurannut lukija voi siksikin erehtyä ajattelemaan, ettei kirjassa ole mitään uutta opittavaa – mutta ainakin päättäjille kirjassa on ajattelemisen aihetta. Harvoin saa lukea näin tiiviissä ja sujuvassa muodossa kirjoitettua tekstiä, jossa nivotaan yhteen talousoppien kehitystä ja sitä, miten se on (tai ei ole) kytkeytynyt suomalaiseseen keskusteluun ja päätöksentekoon.

Kirjan nimi viittaa Mauno Koiviston kirjaan ”Väärää politiikkaa”; jota Korkman siteeraa: ”Talouspolitiikkahan on aina väärää,

kysymys on vain siitä, kenen kannalta ja miltä kannalta”. Tällä Korkman viittaa siihen, että jokainen talouspoliittinen suositus on samalla moraalinen kannanotto eri tavoitteisiin ja niiden välisiin ristiriitoihin. Korkman on silti sitä mieltä, että talouspolitiikassa ei ole kyse pelkästään valtapolitiikasta. Tutkimus voi tarjota jäseneltyä tietoa, ja jotkut talouspoliittiset käsitykset ovat toisia perustellumpia – olosuhteista riippuen.

Kirjan alkuosa käsittelee sitä, miten talousoppi – Korkmanin perustellusti käyttämä termi – on kehittynyt kriisien kautta. Oppisuunta toisensa jälkeen on asetettu kyseenalaiseksi tilanteessa, jossa selitysmalli ei ole vastannut (sen hetkistä) havaittua todellisuutta. 1930-luvun lama ja joukkotyöttömyys johtivat siihen, että keynesiläisyys syrjäytti klassisen talousopin. Keynesiläisyys puolestaan tuli haastetuksi 1960-luvulta läh-

¹ Johanna Alatalo, VTL, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

tien kiihtyvän inflaation ja stagflaation oloissa. Syntyi monetarismi, joka korosti rahapolitiikkaa ja rahan määrää pikemmin kuin finanssipolitiikkaa. Rahan tarjonnan vakauttaminen ei kuitenkaan johtanut vakaaseen inflaatioon – vaikka niin olisi monetarismin mukaan pitänyt käydä. Rahapolitiikan merkitystä se ei silti vähennä, ja Korkman toteaa, että Keynes olisi hyväksynyt rahapolitiikan keskeisen roolin – paitsi niissä tilanteissa, joissa se menettää tehonsa. Siihen, mitkä makrotalousteorian haasteet nyt ovat, Korkman palaa kirjan loppupuolella.

Korkman käy läpi myös sitä, miten erilaiset talousteoriat tai talousopit ovat näkyneet suomalaisessa keskustelussa ja päätöksenteossa. Monesti ennenkin on todettu, että taloustieteellä on Suomessa ollut varsin vähän vaikutusta siihen, millaista talouspolitiikkaa on harjoitettu. Tämä on paljolti myös Korkmanin viesti, jota hän avaa käymällä läpi suomalaista talouspolitiikkaa eri aikoina. Joskus on kuitenkin onnistuttu tästä huolimatta. Voi olla, että usein olisi voitu onnistua paremmin, jos taloustieteen näkökulmia olisi otettu huomioon.

Sodan jälkeen Suomea luonnehti pääoman puute, talouden ja etenkin rahoitusjärjestelmän sääntely, työvoiman ylitarjonta, hajautunut työväenliike ja korporatismi. Politiikka leimasi pääoman akkumulaation doktriini; vertailukohteita löytyi Itä-Euroopasta ja Aasiasta, mutta ajattelu poikkesi muiden Pohjoismaiden ja OECD:n ajattelusta. Investointeihin luotiin voimakkaat verokannustimet. Talous kasvoikin investointivetoisesti ja Suomen investointiaste oli 1960-1990 jopa länsimaiden korkein. Toisaalta verokannustimet johtivat myös investointeihin, joiden kannattavuus ja odotettu tuotto oli huono – Suomessa oli paljon ”laiskaa pääomaa”.

Makrotalouskeskustelussa keynesiläisyydellä oli muualla vahva rooli tuohon aikaan, mutta Suomessa näin ei ollut. Pikemminkin

harjoitettiin tarjontapolitiikkaa kysynnän sääntelyn sijaan. Finanssipoliittinen ajattelu perustui kameralismiin, tasapainotetun budjetin politiikkaan, joka ei salli edes automaattisia vakauttajia. Korkman toteaa, että vuonna 1976 toteutettu erittäin kireä raha- ja finanssipoliittikka syvensi ja pitkitti taantumaa. Keynesiläisyys sai Suomessa jalansijaa vasta 1970-luvun lopulla – kun muualla siitä oltiin luopumassa. Talouspoliittinen ajattelu Suomessa ei kuitenkaan ollut myöskään klassisen talousopin mukaista – koska sääntely oli vahvaa. Toisin kuin klassinen talousoppi opettaa, Suomessa ei luotettu vapaiden markkinoiden ja hintamekanismin kykyyn tuottaa kasvua ja hyvinvointia.

Kilpailukykyongelmia ratkottiin toistuvasti devalvaatioilla (yli 10 kertaa vuosina 1945-91). Vienti elpyi, tulot kasvoivat, kulutuskysyntä ja työllisyys kohenivat. Ajan mittaan kuitenkin myös palkkapaineet kasvoivat, joka taas rapautti kilpailukykyä ja heikensi investointien kannattavuutta. Lopulta tarvittiin uusi devalvaatio. 1980-luvulta alkaen devalvaatiokriittisyys kasvoi. Siitä puolestaan seurasi ajatus, että sitoutuminen kiinteään valuuttakurssiin edistäisi kurinalaisempaa palkanmuodostusta. Syntyi vakaan markan linja. Sitoutuminen vakaan markan dogmiin osoittautui kuitenkin poliittiseksi virhearvioksi. Korkmanin sanoin: ”Pääomaliikkeiden vapauttaminen oli murentanut rahapolitiikan harjoittamisen edellytykset tilanteessa, jossa sitä olisi tarvittu enemmän kuin koskaan”

Entäpä 1990-luvun lama? Kyseessä oli finanssikriisi, jonka juuret olivat pääomaliikkeiden vapauttamista seuranneessa luottorahoitteisessa ylikuumenemisessa. Harjoitettiin huonoa pankkitoimintaa, aggressiivista markkinaosuuskilpailua, kyseenalaisten asiakkaiden luotottamista. Pankit vastustivat kaikkea sääntelyä ja pankkitarkastusvirasto oli leväperäinen. Varallisuusarvojen kup-

la kuitenkin puhkesi ja siitä seurasi konkursikierre ja joukkotyöttömyys. Korkman toteaa, että rahoitusmarkkinoiden ja etenkin pääomaliikkeiden vapauttaminen tapahtui onnettomana ajankohtana, väärässä järjestyksessä ja ilman tarvittavia säätelyn ja yleisen talouspolitiikan tukitoimia. Suurelta osin kyseessä oli kotitekoinen pankkikriisi, joka oli seurausta epäonnistuneesta politiikasta. Toki – tuolloinkin – Venäjän kaupan ongelmat pahensivat tilannetta osaltaan. Ylikuumenemista edisti myös löysä finanssipolitiikka 1987 – perustuen (väärään) arviointiin siitä, että kasvu olisi jäämässä heikoksi. Vuosina 1988-89 toteutettiin kyllä kiristävää finanssipolitiikkaa – mutta Korkman toteaa sen olleen liian vähän kiristävää – ”suuri verouudistus” oli luvannut merkittäviä veronkevennyksiä.

Suomi kuitenkin nousi aika nopeasti lammasta - jo 1996 saavutettiin v. 1990 bkt-taso. Pankkijärjestelmä saatiin melko pian vakautettua ja verotusta uudistettiin. Talouden käänssi nousuun kuitenkin ennen kaikkea se, että Suomi pääsi kansanvälisen talouden nousuun mukaan, markan devalvoitumisen myötä, ja siten vientivetoiseen kasvuun. Iiro Viinaseen linjana oli, että budjettivajeen kasvattaminen ei ole vaihtoehto; Korkmanin mukaan sanoma oli yksinkertainen ja ymmärrettävä - mutta väärä. Finanssipolitiikan kiristysten jaksottaminen pidemmälle ajalle olisi pienentänyt vaurioita. Suomen lamaa ei taitettu Viinaseen vaatimilla meno- ja leikkauksilla vaan hänen vastustamansa valuuttakurssin heikkenemisen avulla. Suomi ajautui lamaan huonon politiikan seurauksena ja toipui siitä suurelta osin muiden teki- jöiden kuin politiikan ansiosta.

Korkman ei anna hyvää arvosanaa myöskään rahaliiton perustamiselle (”Maastrichtin sopimuksen taustalla oleva talousoppi on huteralla pohjalla”). Rahaliiton etuna ovat vain tehokkuusedut ja haittana mak-

rotalouden riskit – jotka nyt ovat toteutuneet. Rahaliiton ensimmäinen vuosikymmen näytti hyvältä – koska talouskasvu oli vahvaa. Nyt rahaliittoa pitää kasassa vain pelko siitä, että hajoaminen johtaisi taloudelliseen ja poliittiseen katastrofiin. Korkmanin sanoin: Rahaliitto oli ”uljas hyppy tuntemattomaan” – ja se epäonnistui surkeasti. Myöskään Kreikan tukirahoituspaketit, Euroopan finanssipolitiikka (muuttui kiristäväksi liian aikaisin) tai EKP:n politiikka (jatkuvasti liian vähän, liian myöhään) eivät saa kiitosta.

Finanssikriisin käsittelyn jälkeen Korkman palaa siihen, mitä taloustiede tai talousoppi on ollut klassisen taloustieteen, keynesiläisyyden ja monetarismin jälkeen. Uuskeynesiläisyydessä (makrossa) olennaista ovat rationaaliset odotukset ja mikroperusta. Malleihin sisältyy kuitenkin puutteellinen kilpailu hintajäykkyyksineen ja palkkajäykkyyksineen, josta seuraa se, että ne sopeutuvat hitaasti. Työttömyys ja inflaatio voivat olla ongelmia lyhyellä aikavälillä - joka kalenteriaikana voi olla pitkäkin. Talouspolitiikalla voidaan saavuttaa parempi tulos kuin *laissez faire* -periaatteella. Uuskeynesiläisyyttä ei pidä sekoittaa jälkikeynesiläisyyteen, joka korostaa, kuinka rahoitusjärjestelmän vakaus vähentää riskitietoisuutta ja lisää velkarahoitteista sijoitustoimintaa ja edistää kuplien syntymistä; odotukset eivät myöskään ole rationaaliset.

Viime vuosikymmeninä uuskeynesiläinen makro ja usklassinen makro ovat lähentyneet. Muodostui ”uusi klassinen synteesi”, molemmissa lähtökohtana rationaaliset odotukset, täydelliset pääomamarkkinat sekä hinta – ja palkkajäykkyydet. Rahapolitiikka vaikuttaa lyhyellä aikavälillä reaaliin kehitykseen, mutta pitkällä aikavälillä vain hintakehitykseen. Myös finanssipolitiikalla voidaan lyhyellä aikavälillä vaikuttaa työllisyyteen ja tuotantoon (tietyissä tilan-

teissa), mutta pitkällä aikavälillä vain hintakehitykseen. Synteesissä ei hylätä ajatusta hintamekanismin keskeisyydestä, mutta samalla hyväksytään ajatus makrotalouspolitiikan roolista talouskehityksen vakauttamiseksi. Makroteoriassa on siis tapahtunut lähentymistä. Yhteistä on tosin ollut sekin, että kumpikaan ei ole pystynyt analysoimaan tai kuvittelemaan finanssikriisiä.

Yhdentymisestä huolimatta eroja toki erilaisten teoreettisten mallien välillä on. Erimielisyyttä on suhtautumisessa markkinatalouteen tai markkinoihin puuttumiseen; suhtautumisessa globaaleihin instituutioihin; suhtautumisessa budjettisääntöjen sitovuuteen ja joustavuuteen; painotuksissa tarjonnan ja kysyntäpuolen tai rakennepolitiikan ja raha- ja finanssipolitiikan välillä. Tarjonta- ja kysyntätekijöistä Korkman toteaa, että mikään ei estä pitämästä molempia tärkeänä. Finanssipolitiikasta on paljon erimielisyyttä – mutta Korkman toteaa, että erimielisyyden merkitystä ei ole syytä liioitella. Suomalaisessa (ei-akateemisessa) talouspoliittisessa keskustelussa synteesi ei juuri näy – pikemminkin keskustelua käydään painina rakenne- vai suhdanneongelma; tarjonta vai kysyntä; rakennepolitiikka vai raha- ja finanssipolitiikka. Kirjan yksi anti onkin ehkä ymmärryksen lisääminen siitä, ettei kysymys välttämättä ole joko-tai.

Eriyksen kiinnostavaa on tietysti se, miten Korkman näkee Suomen nykyiset ongelmat ja sen, mitä kannattaisi tehdä. Tiivistettynä analyysi on se, että Suomi ei ole akuutissa kriisissä, mutta suurissa ongelmissa. Korkman itse toteaa olevansa keskittien kulkija ja siksi esittävänsä näkemyksiä, jotka eivät ole yllättäviä. Yllättävyys ei ehkä ole se kriteeri, jolla kirjassa esitettyjä ajatuksia kannattaa arvioida – maltillisille ja perustelluille keskittien ajatuksille on kuitenkin tilausta.

Korkman puolustaa hyvinvointivaltiota (”hyvinvointivaltio on markkinatalou-

den eettinen perusta, joka tekee jälkimmäisen hyväksyttäväksi”). Hän toteaa myös, että hyvin järjestetty talous kestää melko korkeita veroasteita ajautumatta suuriin ongelmiin – esimerkkinä hän mainitsee Ruotsin, jossa hyvin kohdennetut julkiset menot, yhdistettynä rakenteellisiin uudistuksiin, tukevat talouden kasvua ja torjuvat niitä haittoja, joita korkeat verot aiheuttavat. Kyse ei ole pelkästään verotuksen tasosta vaan siitä, mitä verorahoilla tehdään. Kokonaisverotuksen kiristämistä hän ei ehdota, muttei myöskään hae ensisijaista ratkaisua verotuksen alentamisesta. Nykyisellään julkinen talous Suomessa on kuitenkin rahoituksellisesti kestävä; tärkein keino sen ratkaisemiseksi on puolestaan työllisyysasteen nostaminen.

Korkman toteaa, että pitkällä aikavälillä rakennepolitiikka on tärkeämpää kuin suhdannepolitiikka - mutta vakavilla kriiseillä voi olla valtavia ja pitkäkestoisia yhteiskunnallisia vaikutuksia. Niinpä hän peräänkuuluttaa pitkäjänteistä finanssipolitiikkaa: päätösperäiseen finanssipolitiikkaan voi olla tarvetta laskukierteen katkaisemiseksi tai silloin, kun taloudessa nollakorkorajoite tai synkkä pessimismi vähentävät rahapolitiikan mahdollisuuksia. Nykytilanteessa elvytyksellä voisi olla roolinsa, osana kokonaisuutta, jossa pääpaino olisi rakenteellisissa toimitissa. Laman aikana tehtyjen leikkausten budjettivajetta pienentävä vaikutus voi jäädä olemattomaksi. Samalla kuitenkin olisi erittäin tärkeää tehdä uskottava suunnitelma – ja toteuttaa se vasta noususuhdanteessa.

Työmarkkinoita Korkman käsittelee varsin vähän, mutta toteaa kuitenkin, että koska talous ja teknologia ovat muuttuneet, tarvitaan aiempaa hajautetumpaa palkanmuodostusta. Tavoitteena voisi olla palkkakoordinaatio vientialat palkkajohtajana, yritystason palkanmuodostus sekä työrauha. Työmarkkinajärjestöjen välinen luottamuksen puute

ei tosin uudistuksia helpota. Mielellään toki olisi lukenut Korkmanin ajatuksia myös siitä, mitä konkreettisia politiikkatoimia nyt kannattaisi tai ei kannattaisi tehdä koskien niin työmarkkinoita kuin muitakin alueita. Mutta kirjan tavoitteena on avata erilaisten näkemysten taustalla olevia oletuksia.

Kirjassa on myös ajatuksia, jotka eivät suoraan liity talouspolitiikkaan tai mihinkään talousoppiin, mutta joita päätöksentekijöiden kannattaa miettiä. Korkman toteaa, että vaikka on erilaisia näkemyksiä, ratkaisua on joka tapauksessa haettava ymmärryksen lisäämisestä; taloustieteen roolina on mm. olennaisten kysymys-

ten tunnistaminen. Päätäjillä, kuten muillakin, on taipumusta uskoa sitä, mikä tukee heidän ennakkoasenteitaan. Sovinnaiset ja laajasti omaksutut käsitykset ovat vahvoilla ja usein sitoudutaan liian helposti ”viralliseen linjaan” sitä lainkaan kyseenalaistamatta – jopa tiukemmin kuin virkamiehen tarvitsisi. Korkman toteaa, että ”jokaiseen vaikeaan ongelmaan on tarjolla ratkaisu, joka on yksinkertainen, houkutteleva – ja väärä”. Akateemisia tutkijoita kannattaisi kuunnella, vaikka viestit eivät aina taivu yksinkertaisiksi päätelmiksi. Liian usein myös politiikkaa koskevaa evidenssiä jätetään kartoittamatta tai ottamatta huomioon.

Osataanko yksityistä palvelutuotantoa hyödyntää työnvälityksessä?

Olli Oosi¹

1. Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö toteutti tutkimuksen yksityisen palvelutuotannon tuloksekkaasta kohdentamisesta ja hyödyntämisestä työnvälityksessä. Tämä katsaus on tiivistelmä eräistä tutkimushankkeen havainnoista. Katsaus painottuu tutkimushankkeen haastattelujen, työpajojen ja siitä käydyn keskustelun reflektointiin. Hankkeessa toteutettu laajempi analyysi käy ilmi myöhemmin julkaistavasta raportista. Katsauksen painotus on erityisesti johtopäätöksissä ja suosituksissa.

Analyysissä on ollut vahvasti kaksi näkökulmaa. Ensinnäkin ajatus nykyisen julkisen työnvälityksen täydentämisestä erilaisilla yhteistyö-, kumppanuus- ja ostopalvelumalleilla. Tätä ajatusta on kuvattu käsit-

teellä modulaarinen palvelutuotanto. Toiseksi tarkastelussa on ollut työnvälityksen ajattelu sektorikohtaisena palveluekosysteeminä, jossa julkinen työnvälitys on yksi, mutta vain yksi toimija muiden työnvälitystoimijoiden rinnalla.

2. Työnvälityksen toimintakonteksti ja yhteistyön nykytila

Useissa kotimaisissa selvityksissä on todettu, että julkiselle työnvälitykselle on kysyntää sekä rekrytointi-palveluna että yritysten laajempien (yritys)palvelutarpeiden kartoittajana. Julkisen työnvälitystoiminnan lisäksi on syntynyt noin 80 miljoonan euron liikevaihdolla toimiva yksityinen työnvälitysmarkkina. Työnvälitystoiminnan rooli koko

¹ Olli Oosi, YTM, Senior Partner, Owl Group Oy

henkilöstöpalvelualan liikevaihdosta on ollut suhteellisen pieni, mutta haastattelujen perusteella tulevaisuudessa kasvava ala. TE-hallinto on puolestaan ollut merkittävä tilaaja. Ajatus yksityisestä palvelutuotannosta työnvälitystoiminnassa leimautuu tutkimuksen valossa helposti ”vuokratyöfirmoihin”. Tämä ajattelumalli on varsin suppea, eikä kuvasta alan tämän hetken kehitystä. Yksityisten työnvälitystoimijoiden palvelutarjonta ja osaaminen laajenee sekä yrityskauppojen ja uusien yritysten syntymisen myötä.

Työnvälityksessä työstä työhön tapahtuva työnvälitys on keskeisessä osassa ja työpaikkarakenteen ja työn luonteen muutosta on tutkittu runsaasti. Toteutetun tutkimuksen empiriassa nousee esiin, että noin kolmasosa kaikista avoimena olevista työpaikoista (mol.fi, oikotie, monster sekä muut yksityiset ilmoittajat) oli keväällä 2015 luoteeltaan sesonkiluontoisia, esim. kesätyö/ei ilmoitettuja työnantajia. 26 % kaikista avoimeksi ilmoitetuista työpaikoista keväällä 2015 oli henkilöstöpalvelualan yrityksissä (vrt. Alankomaat yli 60 %). 56 % henkilöstöpalveluyritysten ilmoittamista työpaikoista ilmoitetaan muissa medioissa kuin julkisessa työnvälityksessä.

TE-toimistot ja ELY-keskukset tekevät muuta yhteistyötä (tai työ- ja elinkeinohallinnon termistössä kumppanuustyötä) yksityisten palvelutarjoajien kanssa keskustelemalla työpaikkojen ilmoituskäytännöistä, järjestämällä yhteisiä rekrytointitapahtumia ja muutamissa tapauksissa sopimalla esimerkiksi työnhakijoiden aktiivisesta ohjauksesta henkilöstöpalveluyrityksiin. Joillakin alueilla yhteistyö työnvälityksen alueella on systemaattista, joillakin vasta aluillaan. Tyypillisintä yhteistyö on työpaikkailmoituksiin ja muutosturvasioihin liittyen.

Työ- ja elinkeinohallinto hankkii yksityisiltä palveluntarjoajilta laajasti palvelui-

ta, jos tarkastellaan kaikkia työ- ja elinkeinohallinnon palveluita. Karkea arvio on, että noin 10-15 % budjetista menee palveluhankintoihin yksityisiltä palvelutuottajilta perustuen työ- ja elinkeinoministeriön arvioon.

Työnvälitysprosessia tukevia palveluita on ostettu eri puolilla Suomea. Näihin lukeutuvat uravalmennus, uraohjaus, osaamiskartoitukset sekä eräissä tapauksissa yritysten tarpeiden tai työnhakijoiden muut kartoituspalvelut. Näiden palvelujen sopimukset ovat usein suoriteperustaisia, sisältäen joskus jonkinlaisia kannusteita palvelujen koettuun laatuun tai tuloksiin liittyen.

Tuloperusteisia ostopalvelupilotteja on ollut kaksi ja niiden laajuus verrattuna kansainvälisiin konteksteihin on suhteellisen vaatimaton ajalliselta kestoltaan ja volyymiltään. Vuodelle 2016 työ- ja elinkeinoministeriö sai ehdotuksia uusista piloteista yksityisen ja julkisen työnvälityksen yhteistyöhön. Näissä on mukana noin viidellä miljoonalla eurolla tulosperustaista työnvälityksen konseptin ulkoistamista. Volyymiltään merkittävimmät ja hinnoitteluperusteiltaan selkeimmät mallit sisältävät myös palvelusetelijatuksen testaamista. Näiden pilottien lisäksi on eri puolilla Suomea kokeiltu yksittäisiä tulosperusteisia asiakasohjauspilotteja.

Työnvälitystä tukevien palveluiden ostaminen on Suomessa hajaantunutta. Niitä hankitaan usein yksittäisten ELY-keskusten alueella ja vain muutamia esimerkkejä yli-ELY-alueittaisista tai valtakunnallisista puitesopimuksista esiintyy. Palveluita hankkivien keskinäinen tiedonvaihto tai tiedonvaihto ministeriön ja palvelujen ostajien välillä on muutoksessa. Nykytilanne ei haastattelujen mukaan vastaa tulevaisuuden kehittämistarpeita. Yksittäisen ELY-keskuksen alue on myös palvelumarkkinoiden kehittämisen näkökulmasta varsin pieni.

3. Tuloksekkaan kohdentamisen kriteereistä

Tutkimuksessa tarkasteltiin kolmea pääasiallista kriteeriä palvelutuotannon tuloksekkaan kohdentamisen edellytyksenä: palvelukykyä, asiakasprosessin tehokkuutta ja tuottavuutta sekä yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Suomalaisessa keskustelussa olemme entistä enemmän ottaneet agendalle taloudellisen tehokkuuden ja kustannusvaikuttavuuden kriteerit. Valitettavasti hallinnon tietojärjestelmät mahdollistavat vielä hyvin harvoin näiden kustannusten arviointia, mikä muodostaa esteen erilaisille vaihtoehdoisille kustannustarkasteluille. Näihin palataan myöhemmin tässä katsauksessa.

Tutkimuksen havaintojen valossa työnvälityksen *palvelukyky* on yksityisen palvelutuotannon keskeisin kriteeri. Yksityisten työnvälityksen kanssa tehtävän yhteistyön tulisi siis parantaa koko työnvälityksen palvelukykyä. Myös kansainvälisesti tarkasteltuna työnvälityksessä sekä laajemmin työllisyyttä edistävässä palveluissa yksityisen sektorin palvelukyky ja palveluihin liittyvät innovatiiviset lähestymistavat ovat keskeinen argumentti yksityisen palvelutuotannon hyödyntämisessä. Yksityisellä palveluntuotannolla on kuitenkin aina insenttiivi kiinnittää huomiota voiton tekemiseen, joka voi heijastua laatuun ellei palvelun laatua ole määritelty tai kontrolloitu.

Palvelukyky nähdään tutkimuksessa julkisen työnvälityksen osaamisen lisäämisenä, julkisen työnvälityksen volyymin täydentämisenä tai julkisen työnvälityksen prosessin joustavoittamisena. Useilla muilla sektoreilla asiakkaan vallinnanmahdollisuuden lisääminen erilaisille asiointikanaville on ollut keskeinen argumentti kustannussäätöjen lisäksi yksityisen palvelutuotannon hyödyntämiseen. Palvelukyvyn lisääminen on tarkoittanut muilla sektoreilla myös omien re-

surssien täydentämistä sekä parempaa kyseisen sektorin palvelujen kokonaissaatavuutta.

Työnvälitystä tukevia osaamisen kehittämisen instrumentteja, joiden ensisijainen toiminnallinen painotus on mätsäyksessä tulisi haastateltujen ostajien sekä palvelutuottajien mukaan laajentaa. Tämä tarkoittaisi erityisesti FEC-koulutuksen laajempaa hyödyntämistä sillä kyseessä on malli, jossa käytännössä toteutetaan osaamisperusteista työnvälitystä, vaikka esimerkiksi TE-toimistot ajattelevat sitä ensisijaisesti ”koulutuksena”.

Palvelukyvyn kautta tapahtuva tuloksekas kohdentaminen ei tarkoita kummankaan sektorin toimijoiden osaamisen arvostelua, vaan työnvälityksen palveluekosysteemin kokonaispalvelukyvyn nostamista. Yksityisen palvelutuotannon hyödyntämisen asenteellinen este näkyy juuri molemminpuolisessa keskustelussa palvelukyvystä ja osaamisesta. Jos toisen osaamista ja vahvuuksia ei voida arvostaa, on erilaisten palvelumuodulien yhdistäminen käytännössä mahdollonta. Osaamisen näkökulmasta tarkasteltuna palveluntuottajilla on myös sellaisia koko työnvälityssektoria läpileikkaavia osaamisia (esim. sosiaalinen media, verkkovälineet), joita ei kannata rakentaa itse julkiseen työnvälitykseen.

Asiakasprosessin tehokkuus ja tuottavuus on kriteerinä moniselitteinen ja siihen liittyvä tietopohja puutteellinen sekä Suomessa että kansainvälisesti. Tämän tutkimuksen puitteissa tehokkuutta ja tuottavuutta on vertailtu eri tavoin. Tutkimuskirjallisuuden perusteella kokemukset työnvälitystä tukevista palveluista muista maista, tai muilta sektoreilta, ovat vaihtelevia. Erilaiset laajemat kilpailutusmallit alentavat usein kustannuksia. Kustannusten aleneminen voi johtua (kuten Australiassa) henkilöstökustannusrakenteen muutoksista. Systemaattisia vertailuasetelmia on kuitenkin harvoin. Erilaisten

arvioiden kriteereitä (esim. milloin jokin koikeilu on ollut ”onnistunut”) ei ole määritelty. Muiden sektorien esimerkkien perusteella kustannustehokkuuden ja tehokkuuden syntyminen on aina konteksti- ja tapausidonnaista.

Yksityisellä palvelutuotannolla on usein taipumusta tehokkuuteen, mutta näkökulmat siitä missä määrin eri sektoreiden palvelujen laatu kärsii vaihtelevat muilla sektoreilla kuten myös työnvälityksessä (esim. Considine & O’Sullivan 2015). Tämä on riippuvaista myös siitä, miten palvelun laatu ymmärretään ja määritetään. Tutkimusta, joka käsittelee asiaa asiakkaan näkökulmasta tai asiakkaita kuullen on varsin vähän.

Tutkimuksen havaintojen mukaan tehokkuuden ja tuottavuuden näkökulmasta työllistymisen hintaa ei välttämättä kannata pitää keskeisenä kriteerinä. TE-hallinnon käyttämät tietojärjestelmät eivät mahdollista kustannusten laskemista kovinkaan tarkalla tasolla. Tässä tutkimuksessa on esitetty joitain arvioita kustannuksista. Näiden pääviesti on, että yksityinen palvelutuotanto ei välttämättä ole kustannuksiltaan halvempaa eikä tällaista oletusta kannata palvelujen suunnittelussa tehdä.

Työnvälityksen perusprosessien ero julkisen ja yksityisen välillä on merkittävä ja yksityisellä palvelutuotannolla on todennäköisesti sellaisia prosesseja ja menettelyjä, jotka mahdollistavat henkilökohtaisemman asiakaspalvelun sekä työnantajan että työnhakijan näkökulmasta ottaen huomioon, että useat työnhakua tukevat valmennuspalvelut ostetaan tällä hetkellä yksityisiltä. Julkisessa työnvälityksessä on toivetta samantyyppiseen rekrytointiprosessi-orientaatioon kuin yksityisessä palvelutuotannossa, vaikka tämä ei käytännössä ole asiakasmäärillä tai resursseilla mahdollista. Esimerkiksi tutkimuksessa vertailtu yk-

sityisten palveluntuottajien tehokkuus työnantajien tarpeiden kartoittamiseen oli lähes satakertainen esimerkkitoimistoihin verrattuna, mutta aineiston suppeuden vuoksi tulos oli vain suuntaa-antava.

Tutkimuksen haastatteluissa korostuu se, että asiakasohjaus nähdään tehokkuuden lisäämisen kannalta keskeisenä keinona erilaisissa palveluissa. Tämä heijastuu myös keskustelussa palveluiden vaikuttavuudesta.

Vaikuttavuutta ja tehokkuutta ohjataan asiakasohjauksella. Tehokas ja toimiva asiakasohjaus palveluihin sekä palvelujen mieltäminen osana jotain laajempaa palvelukonaisuutta asiakkaille ovat tapoja lisätä kunkin yksittäisen palvelun tehokkuutta ja toimivuutta. Tutkimuskirjallisuuden perusteella vaikuttavuuden syntyminen on sektorista riippumatta sidoksissa toimintaympäristöön: maa- ja kaupunkikohtaisten analyysien tulokset ovat hyvin erilaisia.

Asiakkaiden näkökulmasta yksityinen palvelutuotanto on vaikuttavaa työnvälityksessä, kun se on hyvin kohdennettua siten, että palvelut lisäävät julkisen työnvälityksen mahdollisuutta palveluilla (palvelujen saatavuus, aukioloajat jne.) sekä palvelun intensiivisyyttä (eli asiakasohjauksen syvyyttä). Asiakasvaikuttavuutta edistetään toimivalla asiakasohjauksella.

Ylipäätään tutkimuskirjallisuudessa vaikuttavinta on asiakkaan henkilökohtainen tuki ja ohjaus, joihin kaikilla työnvälitystä tukevilla ostoilla pyritään (vrt. Räisänen & Hämäläinen 2015). Tuloperusteisessa työnvälityksen konseptien ulkoistamisessa on kyse nimenomaan tästä. Toinen tarkastelussa ollut erityinen laajennus näkyy lyhytkestoisissa osaamisen kehittämistoiminnoissa, joissa yritykset rahoittavat suurimman osan koulutuksista. Esimerkiksi FEC-mallissa vaikuttavuus parhaimmilla palveluntarjoajilla on ollut hyvä siten, että yli 80 % osallistuneista työllistyy.

Työnvälitystä tukevien ostopalvelujen vaikuttavuus tai ”suorituskyky työllistämiseksi” on niissä maissa positiivinen, jossa palveluja toteutetaan laajalla volyymillä sekä ns. ”Musta Laatikko” –ajattelua hyödyntäen eli siten, että ostettavan työnvälityksen sisältöjä ei ole määritelty. Palvelu on kuitenkin volyymipalvelu siinä mielessä, että usein viidesosa palveluissa olleista työllistyy. Tämä aiheuttaa tutkimuskirjallisuudessa (ja haastatteluissa) erilaisia käsityksiä palvelun ”onnistumisesta”.

Kansainvälisissä esimerkeissä yksityiseltä ostetuilla ohjelmilla näyttää olevan kontekstista tai palvelusta riippuen onnistuessaan 5-15 prosenttiyksikköä parempi (netto)vaikuttavuus. Toteutetuissa tulosperusteisissa ostopalvelupiloteissa yksityisen palvelutuotannon vaikuttavuus on ollut vielä parempi. Vaikuttavuuden osalta on muistettava, että kaikki työnvälityspalvelujen järjestämis- ja tuotantotavat ovat alisteisia kokonaistalouden kehitykselle ja näkymille.

4. Tutkimuksen havainnot eri muuttujista

Tutkimuksessa tarkasteltiin yksityistä palvelutuotantoa useiden muiden muuttujien näkökulmasta.

Työnhakijoiden ja työnantajien profilit

Suomessa yksityiset palvelutarjoajat ja osa tilaajista ajattelevat toistaiseksi, että heidän osaamisensa kohtaa parhaiten hieman vähemmän aikaa, esim. 3-6 kuukautta työttömänä olleita. Pidempään, esimerkiksi vuoden, työttömänä olleiden osalta palvelut eivät silloin kohtaa, kun tarvitaan useita muita instrumentteja työnhaun helpottamiseen.

Toisaalta muissa maissa nimenomaan yli vuoden työttömänä olleet ovat kuuluneet yksityisen palvelutarjoajien osaamisalueisiin. Suomessa näitä yrityksiä ei juurikaan toimi, muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta.

Työnhakijoiden ominaisuuksien näkökulmasta yksityisen palvelutuotannon tuloksekkaamman kohdentamisen mahdollisuuksia ovat tutkimuksessa nostettujen havaintojen perusteella, mm.:

- Korkeakoulutuksen omaavat työttömät (sis. pitkäaikaistyöttömät)
- Noin 50-vuotiaat tai sen ikäryhmän ylittävät työttömät
- Maahanmuuttajat
- Erityisasiantuntijat
- Rakentamisen, prosessiteollisuuden sekä myynnin ja toimistotyön tehtävät

Työnantajaprofilien tarkastelussa tullaan hyvin lähelle toimialakohtaista tarkastelua. Tietyillä aloilla yksityisten toimijoiden palvelukyky ja asiakasprosessin tehokkuus korostuvat. Osa henki-östöpalvelu yrityksistä onkin keskittynyt tiettyihin aloihin, joissa yksityisellä palvelutuotannolla on paremmat työnantajayhteydet ja erikoistunutta osaamista. TE-toimistoissa ei aina myöskään nähdä tarkoituksenmukaisena kehittää näiden alojen toimialaosaaamista.

Keskeisiä sellaisia toimialoja, joissa yksityisillä palvelutarjoajilla on haastattelujen mukaan tulevaisuudessa merkittävästi potentiaalia ovat:

- ICT -ala
- Hotelli-, ravitsemus- ja matkailuala
- Toimistotyö
- Kaupan ala (erityisesti myynti)
- Osaamisintensiiviset liike-elämän palvelut sekä kaupan ja hallinnon erityisasiantuntijat
- Rakennusala ja perusteollisuuden suorittavat tehtävät
- Teknologiateollisuuden osaamisintensiivisemmän suunnittelun osa-alueet.

Maantieteellisen alueen osalta tutkimuksen yksi keskeinen havainto on, että yksityisen palvelutuotannon hyödyntäminen ajatellaan toimivan paremmin keskisuurilla tai suurilla kaupunkiseuduilla. Joskin maantieteellisen alueen merkitys ei korostunut. Kansainvälisissä esimerkeissä ainoastaan Australia on huomionoinut maantieteellisen alueen yksityisen palvelutuotannon hyödyntämisessä. Palvelujen kilpailutuksen yhteydessä työmarkkina-alueet on jaettu keskeisiin ja perifeeriisiin työmarkkina-alueisiin ja tulosperusteiset maksut palvelutuottajille ovat suurempia perifeerisillä alueilla. Näin pyritään varmistamaan palvelujen saatavuutta laajan mantereen syrjäseuduilla.

Prosessin vaiheen näkökulmasta tarkasteltuna TE-toimistot ja ELY-keskukset ovat nostaneet esiin paljon julkisen työnvälityksen prosessin joustavuutta ja tehokkuutta lisääviä näkökulmia. Ylipäättään julkisen ja yksityisen yhteinen matching –alusta, ajatus jota TE-hallinnossa on pyritty viemään eteenpäin, muuttaisi toteutuessaan työnvälityksen dynamiikkaa. Yksityinen palvelutuotanto voisi parhaimmillaan toimia julkisen työnvälityksen prosessia helpottavina ja tehostavina modulaarisina ratkaisuuina. Tällaisia ovat esimerkiksi työnantajakäyntien ja kontaktien hankinta, alkukartoituksen ja osaamistarpeiden tukipalvelut, automatisoidut haastattelupalvelut sekä esimerkiksi verkkotyönhaun opastus- ja tukipalvelut. Näiltä osin tutkimuksen havainnot liittyivät *palveluiden sisältöihin*. Muutoin palvelujen sisällöt eivät kuitenkaan nousseet merkittävästi esiin.

5. Työnvälitys palveluekosysteeminä

Yleisesti

Yksityisen palvelutuotannon hyödyntämistä voidaan pitää osana laajempaa julki-

sen työnvälityksen markkinaehtoistamista, jonka kehitys on alkanut Euroopassa jo 1980-luvulta. Useissa maissa tämä on tarkoittanut siirtymistä monopolijärjestelmistä (tiukka ja keskivahva monopoli) rinnakkaisjärjestelmiin (jota on joko säännelty) ja esitetyissä vertailumaissa markkinajärjestelmiin. Tällä hetkellä Suomi on säännellyssä rinnakkaisjärjestelmässä (regulated coexistence), jossa ostopalvelujen hyödyntäminen on suhteellisen vähäistä (Konle-Seidle 2005).

Tutkimuksen työpajassa käytyjen erilaisten kohdentamisen vaihtoehtojen pohjalta voidaan tulevaisuuden visiona nostaa esille työnvälitys palveluekosysteeminä, jossa on tarjolla rekrytointi- ja työnvälityspalveluita työnantajille ja työnhakijoille. Toteutustavat voivat vaihdella.

Palveluekosysteemin kehittämisen vaihtoehtoja on kaksi. Rajaavan kohdentamisen skenaarioissa työnvälitys ostetaan ulkoa kokonaisuudessaan tietyille kohderyhmille tai julkinen työnvälitys ei järjestä varsinaista työnvälityspalvelua tietyin kriteerein (esimerkiksi ajan perusteella). Toiseksi voidaan tunnistaa modulaarinen palvelutuotantostategia, jossa julkisen työnvälityksen tehtävänä on järjestää työnvälityksen palveluekosysteemi, ja jossa hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla eri toimijoiden erilaiset osaamisalueet. Rajaavien vaihtoehtojen asemasta suomalaisessa keskustelussa ja haastatteluissa on korostunut ennen kaikkea modulaarisen hajautetun palvelutuotannon strategia erilaisilla tilaaja-tuottaja- tai kumppanuusmalleilla.

Modulaarisuuden ideana on, että organisaatiot ja palvelun tuottajat toimivat verkostona. Modulaarisuus katsoo asiaan palvelun sekä tuotannon että johtamisen näkökulmasta, jonka keskeinen tekijä on yhteensopivuus ja -toimivuus. Suurena haasteena modulaarisuuden ideassa on palveluprosessien johta-

minen, prosessien samansuuntaisuuden turvaaminen sekä (tässä tapauksessa julkisten) resurssien tehokas käyttö. (esim. Nolte et al., 2012) Yhteensopivuuden ja –toimivuuden ajatus tarkoittaa jälleen toimivia asiakasohjauksen käytäntöjä.

Modulaarisuuden ajatusta tulisi työllisyyspalveluissa ja työnvälityksessä katsoa laaja-alaisesti – palvelujen tilaajan ja tuottajan lisäksi myös palvelujen käyttäjän näkökulmasta. Silloin näkökulmassa korostuu palvelujen saatavuus ja yhdenvertaisuus. Näin ollen modulaariseen palvelutuotantoon tulisi kehittää julkisessa työnvälityksessä ja siihen liittyvässä ostopalvelutoiminnasta horisontaalisia laatulementtejä, jotka liittyvät juuri palvelujen saatavuuteen ja odotettavissa olevaan laatuutasoon. Tällöin törmätään ongelmaan, joka juontaa juurensa työllisyyspalvelujen markkinoiden kehittymättömyyteen eli siihen, että yksityistä palvelutuotantoa ei edelleenkään juurikaan markkinoilla ole merkittävästi kehittymässä. Palvelujen valinnanvapauden ja asiakkaan huomioimisen ratkaisujen kehittäminen näyttäytyy tämän tutkimuksen valossa tärkeänä. Ekosysteemin analyysissä kiinnitetään huomiota seuraavaan kolmeen ulottuvuuteen:

- Verkostoituneen palvelujärjestelmän toiminnanohjauksessa tarvittavaan tietoon ja ylipäänsä johtamiseen (esim. Virtanen & Stenvall, 2015 ja Stenvall & Virtanen, 2015) – voidaanko kumppanuutta / yhteistyötä johtaa ja onko siihen riittävästi tietoa?
- Palveluverkoston prosesseihin ja erilaisen teknologioiden käyttöä edistävien toiminta-tapojen analysoimiseen (esim. Kaivo-oja et al., 2015 ja Virtanen & Kaivo-oja, 2015) – ovatko prosessit ja teknologia sellaisia, että yksityisten palvelujen hyödyntäminen on mahdollista?
- Palvelujen käyttäjien asemaan palvelu-

konseptien suunnittelussa ja toimeenpanossa (Virtanen & Stenvall, 2014) – vai kuttaako yksityisen palvelun hyödyntäminen myös asiakkaan mahdollisuuksiin TE-palvelujen asiakkaana?

Kumppanuuden ja yhteistyön johtaminen ja tieto

Haastatteluissa sekä arvioinnissa TE-toimistojen yrityslähtöisestä toimintamallista todetaan, että useilla alueilla kumppanuusajattelu yksityisen palvelutuotannon ja henkilöstöpalvelualan yritysten kanssa on vasta hahmottamassa (Oosi et al. 2016). Usein ollaan tutustumispisteessä tai kumppanuus on keskustelua pelisäännöistä, joilla avoimia työpaikkoja voi julkisessa työnvälityksessä ilmoittaa. Tällöin molemminpuolinen tietämys toisten toiminnasta on vähäistä. Kumppanuuksien kehittämisen tiellä on lisäksi vielä asenteellisia esteitä, joita käsitellään seuraavassa luvussa. Lyhyemmän aikaa toimineet palvelutarjoajat odottivat aktiivisempaa yhteiskehittelyä.

Kumppanuutta leimaavat edelleen kokemus kilpailuasetelmasta erityisesti TE-toimiston henkilöstön keskuudessa, molemminpuoliset asenteelliset toimintatavat (esim. yksityinen ei arvosta julkista) sekä vuokratyön näkeminen osana koko työn kenttää, joka heijastuu asiakasohjauksikäytäntöjen vähäisyytenä sekä tulosperusteisten pilottien maksupositioissa.

Toinen asia on, että sektorikohtaisen palveluekosysteemin näkökulmasta julkisen työnvälityksen tuloksellisuutta seurataan osaoptimoidusti erityisesti siitä näkökulmasta, mikä on julkisen työnvälityksen merkitys ja tulos. Käytännössä tämä tarkoittaa, että työnvälityksen tuloksellisuutta on vain TE-toimiston tekemä työnvälitys, ei esim. jonkin palvelutarjoajan TE-toimistolle tekemä työnvälitys. Kyseinen mittari heijas-

taa ”joko tai” -ajattelua ”sekä että” -ajattelun asemasta.

Modulaarinen palveluiden johtaminen haastaa myös nykyiset johtamiskäytännöt. Se edellyttää parempaa tietoa asiakkaan tarpeista, parempaa tietoa kumppaneiden osaamisesta sekä omasta osaamisesta. Nykytilanteessa kumppanuutta yksityisten palvelutuottajien kanssa ollaan monin paikoin vasta käynnistämässä. Tietämys työnhakijoiden ja työnantajien tarpeista on suhteellisen rajattua, sillä toiminta ohjautuu ensisijaisesti verkkoasioinnin kautta. Kumppanuuksien johtaminen ja tarvittava tieto on edellytys myös onnistuneille palveluhankinnoille. Kokemuksia täytyy kerätä aktiivisesti ja jakaa palvelujärjestelmässä, hajaantunut ostamismalli ei tutkimustiedon valossa toimi, vaan tarvitaan jatkuvaa tiedon vaihtoa ja keskustelua ostajien ja palveluntuottajien välillä.

Kumppanuuksien kehittämisen kohdalla ollaan yksityisten työnvälityspalveluita tarjoavien toimijoiden kanssa vasta alkumetreillä. Tarvitaan entistä parempaa tietämystä ja tuntemusta toisten vahvuuksista, jotta yhteistyö voi kehittyä.

Prosessien ja teknologian tarjoamat mahdollisuudet palveluekosysteemille?

Laki työvoima- ja yrityspalveluista ja siinä määritellyt palvelut sekä niiden soveltamisohjeet muodostavat kokonaisuuden, joka on tutkimuksessa esitettyjen haastattelujen mukaan kohtuullisen ”tuotteistettu”. Tuotteistus voi tarkoittaa myös sitä, että ostaminen laajempina konsepteina tai palveluinnovaatiot eivät pääse kehittymään. Niin kauan kuin laissa puhutaan ”valmennuksista”, ostetaan valmennuksia työnvälityksen asemasta. Näkökulma nousee esiin TE-hallinnon keskeisten toimijoiden sekä palvelutuottajien haastatteluissa.

Lain ja sen soveltamisohjeiden katsotaan takaavan asiakkaiden yhdenvertaisuutta, palvelujen yhtäläisyyttä ja tasalaatuisuutta. Samalla todetaan, että tällöin on kysymys nimenomaan tasalaatuisuudesta eikä tarpeisiin vastaavuudesta. Kansainvälisessä kontekstissa yhdenvertaisuus- ja laatuargumentti esiintyy ainoastaan palvelutuotannon ”hallinnan” näkökulmana.

Yhtenä keskeisenä rakenteellisena haasteena haastatteluissa nostetaan vaikuttavuusinvestointimekanismin puute. Erityisesti palvelutuottajat näkevät, että järjestelmästä puuttuu Iso-Britannian Työohjelmaan sisältynyt mekanismi siitä, että osa työttömyys-turvan kustannusten säästöistä palautuu kyseiselle hallinnonalalle toiminnan kehittämistä varten.

Työ- ja elinkeinoministeriö pyrkii kehittämään työnhakijatietojaan avoimeksi siten, että hakijoiden suostumuksella tiedot olisivat käytössä myös yksityisillä palveluntarjoajilla. Haastatteluissa tähän kohdistuu paljon odotuksia ja sen nähdään edistävän ja helpottavan yhteistyöajattelua ja kumppanuutta. Samanaikaisesti palvelutuottajat ovat huolissaan järjestelmän mahdollisesta toimivuudesta nykykokemusten perusteella. Mahdollisen järjestelmän kehittyminen on yksi askel julkisen ja yksityisen palvelutuotannon muodostavan sektorikohtaisen ekosysteemin kehittämisessä.

Palvelujen tehokkuuden ja vaikuttavuuden näkökulmasta tarvitaan lisäksi laajoja palveluita (vrt. Iso-Britannian sekä kotimaisten pilottien kokemukset siitä, että n. 20 % palvelussa olevista työllistyisi) sekä nopeaa, tehokasta ja kohdennettuihin kriteereihin pohjautuvaa asiakasohjausta. Nykyasiakasohjaus on kiinni liiaksi asiantuntijasta tai yksittäisen palvelun ohjaukseen. Samanaikaisesti TE-toimiston asenteelliset esteet vaikeuttavat asiakasohjausta.

Asiakkaan asema palvelukonseptin suunnittelussa

Palveluekosysteemiajattelun yksi perusta on, että asiakkaan tulisi hyötyä palvelusta ja olla mukana sen suunnittelussa. Tämän voi arvioida toteutuvan tulosperustaisissa työnvälityksen ulkoistamiskonsepteissa varsin hyvin, sillä ne ovat usein hyvin henkilökohtaisia ja intensiivisiä palveluita. Nykyisessä julkisessa työnvälityksessä asiakkaan mahdollisuus toteutuu työnhakusuunnitelmissa, jossa työnhakua suunnitellaan yhdessä asiakkaan kanssa, ja erilaisissa ostopalveluiden palautemekanismeissa. Tätä selvitystä varten kartoitetussa tutkimuskirjallisuudessa esiintyy yllättävän vähän asiakkaiden mielipiteiden tai näkemysten keräämistä.

Toinen palveluekosysteemiä edistävä tekijä on ollut haastatteluissa esiin nostettu palveluseteli-näkökulma, jossa erityisesti korkeakoulutettujen kohdalla julkisen työnvälityksen rinnalle kilpailutettaisiin yksityisiä palvelutuottajia. Nämä palvelutuottajat toimisivat julkisen vaihtoehdona, jolloin asiakkaalla on mahdollisuus valita palveluntarjoaja. Kansainvälisissä esimerkeissä asiakkaalla on merkittävä rooli palvelujen suunnittelussa ja häntä valaitetaan oikeudella vaihtaa palveluntarjoajaa tai milloin tahansa reklamoida palveluista. Mikäli ratkaisua palveluntarjoajan kanssa ei löydy, vaihdetaan palveluntarjoajaa. (Oosi, 2014).

Yksityisen palvelutuotannon osalta ”kermankuorintaa” (eli keskittymistä valmiuksiltaan parempien tai helpompien työnhakijoiden välittämiseen) esiintyy teoriasa aina, mutta sitä voidaan hallita erilaisilla hinnoittelu- ja kannustinmalleilla. Yhtenä riskinä on tiedostettava myös asiakkaiden eriarvoistuminen: yksityinen palvelu on aina palveluintensiivisempää kuin

sähköiseen palveluun keskittyvä julkinen työnvälitys.

Palvelutuotannon laajamittaisempi hyödyntäminen voi keskittää markkinointa harvojen toimijoiden käsiin ja kaventaa työttömien palveluun käytössä olevia monialaisia verkostoja, mikä on asiakkaiden näkökulmasta ongelmallista. Yksityisen palvelutuotannon hyödyntäminen epäonnistuu, ellei palvelujen ostamiseen ja ostamisen kehittämiseen kiinnitetä systemaattisesti huomiota.

6. Miten eteenpäin?

Tutkimuksen suositukset on esitetty itse tutkimusraportissa, tässä esitellään niiden päälinjat.

Tutkimuksen tuloksia on käsitelty ja esitelty eri foorumeissa. Tulosten tulkintaa leimaa ristiriita: vaikka erityisesti TE-palveluiden ”kenttä” (ostajat ja toimistojen esimiehet) olisivat kiinnostuneita siirtymään nopeammin laajamittaisempaan yksityisen palvelutuotannon systemaattiseen hyödyntämiseen ja laajempiin kokeiluihin, kun taas pääasiassa ministeriö suhtautuu kokeiluihin varovaisesti: ehdotetuissa pienimuotoisissa kokeiluissa pitäydytään ja ”yhteistyötä ja kumppanuuksia rakennetaan”, sellaisia joissa raha ei liiku. Ero kentän ja ministeriön haastattelujen tuloksissa on varsin selvä. Tämän vuoksi tutkimuksessa on rakennettu kaksi suosituskokonaisuutta.

Ensimmäisen suosituskokonaisuuden tarkoitus on linjata sitä, miten tästä päivästä eteenpäin voitaisiin lähteä kehittämään yhteistyötä. Tämä tarkoittaa sitä, että yksityisen palvelutuotannon tuloksetas kohdentaminen tulisi tehdä nykyistä systemaattisemmin ja rajaavammin siten, että julkinen ja yksityinen eivät rakenna päällekkäisiä työnvälityspalveluita tietyissä kohderyhmissä.

Toiseksi tutkimuksessa suositellaan, että yksityistä palvelutuotantoa tulisi hyödyntää entistä laajemmin tukemaan julkisen työnvälityksen palvelukykyä myös prosessin alkuvaiheessa (palvelutarpeen arviointi, alku- ja osaamiskartoitukset sekä työnantajakäyntien hankinta) sekä prosessia joustavoittavana tekijänä (esim. verkkotyönhaun opastus). Julkisessa työnvälityksessä on meneillään verkkopalvelujen kehitys, joten nämä kaksi kehittämisprosessia tulee kytkeä toisiinsa. Edellä mainitut asiat edellyttävät myös nykyistä laajempaa, esimerkiksi valtakunnallista pilottia.

Työnvälityksen palveluekosysteemin kehittämiseen on pitkä tie vaatien uudentyypistä ajattelua ja volyymiltään laajempaa yhteistyötä kuin nykyisin toteutetut tai tuleville vuosille ehdotetut pienimuotoiset kokeilut.

Yksityisen palvelutuotannon parempi hyödyntäminen edellyttää työ- ja elinkeinoministeriöltä nykyistä systemaattisempaa strategista ohjelmaa, joka kytkee yksityisen palvelutuotannon laajemmin työnvälitykseen, ja tarvittaessa yrityspalveluiden liiketoimintalähtöiseen kehittämiseen työ- ja elinkeinoministeriön konsernitasonalla. Ohjelma loisi mahdollisuuden kytkeä työllisyys- ja yrityspalvelut paremmin osaksi elinkeinopolitiikan näkökulmaa, se loisi foorumin palveluekosysteemeissä edellytettävälle yhteiskehittämiselle ja erilaisten yhteistyökäytäntöjen ja tiedon vaihdolle.

Samanaikaisesti TE-toimistojen tuloksellisuuden seuranta ja arviointia tulisi uudistaa työnvälityksen palveluekosysteemiajattelua tukevasti. Työnvälityksen palveluekosysteemin syntyminen edellyttäisi asiakasohjauksen nostamista keskeiseksi palvelujen prosessien toimivuudesta kertovaksi indikaattoriksi ja osaksi tuloksellisuuden johtamisen agenda. Nykyinen TE-toimistojen seurantamittaristo ei sisällä lainkaan asiakkaiden eri palveluihin ohjaamisen

aspektia. Ekosysteemiajattelun kehittäminen edellyttäisi lisäksi luopumista nykyisissä tulostavoitteissa yksistään TE-toimiston tekemän työnvälityksen seuraamisesta ja keskittymistä TE-toimiston tuloksellisuuden arvioinnissa kokonaistyöllistyvyyteen siten, että myös yksi-tyisten palvelutuottajien toteuttama työnvälitys lasketaan työnvälityksen palveluekosysteemin tulokseksi.

Yksityisen palvelutuotannon tuloksekkaampi hyödyntäminen työnvälityksessä edellyttää laajempien ostopalvelu-ohjelmien kautta saavutettavien työttömyysturvakustannusten säästöjen osittaista palauttamista TE-hallinnolle. Muissa maissa, erityisesti Iso-Britanniassa, tämän tyyppiset mekanismit ovat luoneet hallinnolle incentiivit kehittää kumppanuusajattelua. Mallin luominen edellyttäisi mekanismien kehittämistä yhdessä valtionvarainministeriön kanssa.

Nykyisellä hajaantuneella ostamiskäytännöllä, jossa ostajien keskinäinen vuorovaikutus sekä ostajien ja TE-toimistojen vuorovaikutus on suhteellisen vähäistä, ei synny työnvälityksen palveluekosysteemiä. Yksityisen palvelutuotannon kehittäminen edellyttäisi ostamisosaamisen valtakunnallista systemaattista kehittämistä (ns. ostamisen uutta agenda). Tämä tarkoittaisi hankinta-alueiden laajentamista, pidempiä ja markkinoita kehittäviä sopimuskausia, ostamisen ja hankintojen yhtenäisempää kehittämistä kansallisesti, suurempia hankinta-alueita, yhteisiä maksuperusteita, mutta asiakaskohtaisia hinnoittelumalleja jne.

Asiakkaiden näkökulma tulisi hyödyntää myös entistä paremmin työnvälityksen palveluekosysteemin kehittämisessä. Tämä tarkoittaisi mm. asiakkaiden oikeuksien ja velvollisuuksien parempaa määrittelyä ostopalveluissa eli reklamaatioiden käsittelyn standardien ja palvelujen velvoittavuuden määrittelyä.

TE-palveluiden ja erityisesti työnvälityksen arvolupauksen määrittäminen ja rajaaminen on kirjattu hallitusohjelmaan. Asiaa on pidetty esillä useissa aiemmissä tutkimuksissa. Käytännössä julkinen työnvälitys tekee kuitenkin ”kaikkea sitä mihin laki antaa edellytyksen”. Tehdyissä tutkimuksissa kentältä ei löydy vastausta työnvälityksen tehtävän kirkastamiseen tai määrittämiseen. Eräänlainen määritys tai perälaute siitä, mitä julkinen ja mitä joku muu tekee, määrittellen nykytilanteessa jokaisella alueella ja tilanteessa erikseen. Tällainen keskustelu myös puuttuu ja tekee palvelujen johtamisesta ylipäättään hankalaa. Tämä tarkoittaisi edellä kuvatun kohdentamisen reunaehtoien ja rajausten kehittämistä.

Lähteet:

- Considine, M. & O’Sullivan, S. (eds.) (2015). *Contracting-out welfare Services. Comparing National Policy Designs for Unemployment Assistance*. Wiley.
- Konle-Seidl, R. (2005). *New Delivery Forms of Employment Services in Germany: Mixed Public-Private Model?* Teoksessa Sol. E. Westervl, M. (eds.) *Contractualism in Employment Services. A New Form of Welfare State Governance*. Kluwer Law, The Hague, 187-207.
- Nolte, E.; Knai, C.; Hofmarcher, M.; Conklin, A.; Erler, A.; Elissen, A.; Flamm, M.; Fullerton, B.; Sönnichsen, A. ja Vrijhoef, H.J.M. (2012). *Overcoming fragmentation in health care: chronic care in Austria, Germany and the Netherlands*. *Health Economics Policy and Law*, 7(1), sivut 125-146.
- Oosi, O.; Keinänen, J.; Wennberg, M.; Karinen, R. (2016). *TE-toimistojen yrityslähtöisen palvelumallin arviointitutkimus*. Työ- ja elinkeinoministeriö. Raporttikäsikirjoitus.
- Oosi, O. (2014). *Työpolitiikan palvelurakenteiden kansainvälinen vertaisarviointi*. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 42:2014.
- Räisänen, H. ja Hämäläinen, H. (2015); *Näkökohtia työvoimapolitiikan vaikuttavuudesta*. Työ- ja elinkeinoministeriö, julkaisematon muistio 31.8.2015
- Virtanen P. ja Kaivo-oja J. (2015). *Public services and emergent systemic societal challenges*. *International Journal of Public Leadership*, 11(2), sivut 77-91.
- Virtanen, P. ja Stenvall, J. (2014). *The Evolution of Public Services From Co-production to Co-creation and Beyond – An Unfinished Trajectory for the New Public Management?* *The International Journal of Leadership in Public Services*, 10(2), sivut 91-107.
- Virtanen, P. ja Stenvall, J. (2015). *Älykkäiden julkisorganisaatioiden aika*. Teoksessa af Ursin, K. ym. (toim.): *Felix byrokratia. Julkinen hallinto kaiken huomioimisen taitona*. [Felix Bureacracy. Public Administration as a Skill to Take Into Account of Everything]. Tampere: Tampere University Press, sivut 303-320.

Uutta työ- ja yrittäjyystutkimuksen alalta

Tässä osastossa julkaistaan tiivistelmiä TEM:n Työ- ja yrittäjyys teemaan liittyviä julkaisuja.

TE-toimistojen yrityslähtöisen toimintamallin arviointi (2016) *Olli Oosi, Janika Keinänen, Mikko Wennberg, Risto Karinen* Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 5/2016

Tutkimuksessa tarkastellaan TE-toimiston yrityslähtöisen toimintamallin sekä tähän kytkeytyvän kumppanuustyön systemaattisuutta ja toimivuutta. Arviointi on toteutettu lokakuun 2015 ja tammikuun 2016 välillä.

Laadullisessa analyysissä kuvataan yritys lähtöisen toimintamallin toimintaa, systematiikkaa sekä alueellisia erityispiirteitä. Tutkimuksessa on kartoitettu laajasti kumppaniorganisaatioiden näkemyksiä TE-palveluista, yritys lähtöisen toimintamallin ja kumppanuustyön toimivuudesta.

Yritys lähtöisen toimintamallin kehittämiseksi annetaan tässä raportissa yhdeksän

suositusta. Ensinnäkin TE-palveluissa tulisi edelleen selkeyttää yritys yhteistyön käsitettä ja systematisoida yritys yhteistyötä. Toiseksi yritys yhteistyön painopiste tulee TE-palveluissa kohdentua erityisesti pk-yrityskentän pienempään päähän. Kolmanneksi yritysten kontaktoinnin ja yritys käyntien järjestelmällisyyttä ja kohdentamista tulee parantaa paremmalla organisoinnilla ja kumppaneiden kanssa tehtävällä suunnittelulla.

TE-toimistojen asiantuntijoiden osaamista ja ammattitaitoa yritys asiakkuuksien palvelimisessa tulee parantaa samoin kuin TE-toimistojen yritysten parissa toimivien asiantuntijoiden tuntemusta muista yritys palveluista.

Tutkimuksessa suositellaan myös, että yritys käyntien määrän asemasta tulisi jatkossa seurata valitun yritys joukon kehittymistä yritys lähtöisen palvelun laajemman vaikutavuuden selvittämiseksi.

Kumppanuustyön osalta yhteistyötä erityisesti seudullisten kehittämissyhtiöiden se-

kä yrittäjäjärjestöjen kanssa on hyvä vahvistaa yhteisen suunnittelun käytäntöjä parantamalla. Kumppanuustyössä strategista ja systemaattisempaa yhteistyötä henkilöstöpalvelualan yritysten kanssa tulee jatkaa ja syventää.

Lisäksi suositellaan, että työnvälityksen roolia osana TE-palveluiden ydintehtävää ja työpolitiikan palveluita tulee edelleen määritellä ja kirkastaa TE-toimistoissa.

Nytt inom arbets- och entreprenörskapsforskning

Utvärdering av arbets- och näringsbyråernas företagsorienterade verksamhetsmodell (2016) *Olli Oosi, Janika Keinänen, Mikko Wennberg, Risto Karinen*
Arbets- och näringsministeriet publikationer, Arbete och företagsamhete 5/2016

Undersökningen studerar arbets- och näringsbyråns företagsorienterade verksamhetsmodell samt systematiken och funktionaliteten i det tillhörande partnerskapsarbetet. Utvärderingen genomfördes mellan oktober 2015 och januari 2016.

Kvalitetsanalysen granskar den företagsorienterade verksamhetsmodellen i praktiken, dess systematik och dess regionala särdrag. Studien inbegriper en omfattande kartläggning av partnerorganisationernas åsikter om arbets- och närings tjänster och om hur den företagsorienterade verk-

samhetsmodellen och partnerskapsarbetet har fungerat.

Denna rapport ger nio rekommendationer för utveckling av den företagsorienterade verksamhetsmodellen. För det första bör arbets- och närings tjänsterna ytterligare förtydliga begreppet företagssamarbete och systematisera företagssamarbetet. För det andra bör företagssamarbetets tyngdpunkt inom arbets- och närings tjänster inriktas på mindre aktörer i segmentet små och medelstora företag. För det tredje bör företagskontakter och företagsbesök systematiseras och fördelas bättre genom bättre organisation och planering i samarbete med kompanjonerna.

Arbets- och näringsbyråernas experters kunskaper och yrkesskicklighet i att underhålla relationen med företagskunder bör förbättras, och likaså behöver experterna som verkar inom arbets- och näringsbyråernas företagstjänster få bättre kännedom om andra företagstjänster.

Undersökningen rekommenderar även att man, för att utreda den företagsorienterade servicens effektivitet i större omfattning, ska följa utvecklingen hos en utvald grupp företag snarare än antalet företagsbesök.

För partnerarbetets del bör rutinerna för gemensam planering för i synnerhet kommunernas regionala utvecklingsorganisationer och företagarföreningar förbättras. Inom partnerskapsarbetet bör det strategis-

ka och systematiska samarbetet med företagen i bemanningsbranschen upprätthållas och fördjupas.

En ytterligare rekommendation är att arbetsförmedlingens roll som en del av arbets- och näringsbyråernas centrala uppgift och arbetspolitiska tjänster bör definieras och förtydligas ytterligare vid arbets- och näringsbyråerna.

English Summaries

The Public Employment and Business Services should strengthen multi-channelling based on Partnerships and Joint Development

Sari Pitkänen, M. Soc. Sc., Project Manager – **Sirpa Mertala**, D. Soc. Sc., Senior Researcher – **Mika Ala-Kauhaluoma**, D. Soc. Sc., Account Manager, Rehabilitation Foundation (all authors)

A study financed by the Government's analysis, assessment and research activities unit examined the effectiveness, results and future of the labour market policy of the 2011-2015 Finnish government. The results of the study indicate that the 2011-2015 government took political measures in the right direction. The assessment of the political measures takes into account the exception-

ally challenging situation in the labour market. During the research period the length of periods of unemployment increased and less frequently ended in employment. It is difficult to demonstrate the effects of the labour market policy on reducing public unemployment spending, since spending also increased due to rising unemployment rates. At the same time, reforms of the public employment and business (TE) services have positively affected the establishment of new businesses. Support forms such as protection from redundancy and unemployment as well as swift reaction to abrupt structural change have contributed positively to job vacancies being filled and new businesses starting up. The Youth Guarantee and the Municipality Experiment on Employment are also reforms with a positive outcome. Although the use of web-based services has increased among both businesses and job-seekers, the TE multi-channel services still

do not satisfactorily reach all customer segments. The market for employment services has diversified, but regional and customer-specific tailoring of the employment services would further improve their impact.

In order to further develop the TE services, an important step would be to initiate a comparative pilot project following an international model, where public employment services would be given the resources to develop customer relationships and partnerships in a true culture of experimentation. The TE services alone cannot provide all the resources or instruments needed to face the challenges of the present situation, as it requires stronger partnerships between public and private employment agencies and between the agencies and their customers. Within the TE services it would now be vital to establish a new kind of partnership based on joint development. Developing the TE services requires a new labour market policy based on total resources, where political measures are both planned and assessed broadly and across government periods.

Why has the Coverage of Collective Agreements increased while trade Union Density has decreased?

Lasse Ahtiainen, M.Soc.Sc., Researcher,
Tutkimuspalvelu Lasse Ahtiainen

The article is based on two studies published by the Ministry of Employment and the Economy in summer 2015 and February 2016. The first study is a continuation to Timo Kauppinen's and Virpi Köykkä's study on the organization of wage and salary earners 1989, Linda Sandqvist's study on the organization of wage and salary earners in Finland 1994, and Lasse Ahtiainen's cor-

responding studies in 2001, 2004 and 2011. The primary aim is to clarify what organization is like in 2013 compared to earlier studies.

At the end of 2013, there were a total of 2,148,000 members in the trade unions. Of these, 643,000, i.e. 29.8%, can, however, be classified as being outside actual supervision of interests. These include pensioners, students, non-paying members and entrepreneurs. The proportion of pensioners and students has increased since 2009. At that time the proportion of special groups of the total number of members was 26.5%.

A total of 1,514,000 members were covered by the supervision of interests at the end of 2013. The rate of organization calculated on the basis of this is 64.5%. In 2009, the corresponding figure was 67.4 %, and thus the rate of organization has decreased by 2.9%.

Women have organized more often than men. In 2013, the rate of organization among women was 69.9%, while that of men was 59%. Among men, organization has decreased by 3.1% and among women by 2.6% since 2009. In manufacturing, the rate of organization is 80.8%, which is the highest proportion among the industries. In the public service sectors, the rate of organization is 76.3%, while in private service sectors it is clearly the lowest, 51.6%. Organization has decreased in manufacturing by 3.6% and in the public service sectors by 5.3 % compared to the year 2009. In private service sectors organization has increased by 1.2 %.

The other study is third to a preliminary report on the sphere of collective agreements. The objective is primarily to study collective agreements made and through the agreements also gather information on organization among employers.

In this study the coverage of collective agreements means the share of employees

employed by organized employers of all the employees within the collective agreement sector. In Finland this share is an important criterion when deciding on general applicability. If the share is at least approximately half of all employees in the sector, it is confirmed that the agreement is generally applicable, that it applies to all employment relationships within the agreement sector. In all, the collective agreements cover 75.4% in the private sector in 2014. In 2008 the share was 73.8%, So many private sector employees are employed by organized companies and the share has increased by 1.6 %. Their number amounts to 924,251. In addition, 250,970 more employees are covered by the collective agreements due to general applicability. In 2014, totally 1,175,221 private sector employees were covered by collective agreements.

According to the Employment statistics of Statistics Finland there were totaly 1,394,117 employees in the private sector in 2014. Also joint stock companies with state-owned majority are included. In this way 218,896 employees are not covered by collective agreements and the share of private sector employees covered by the agreements is 84.3 %. When also the public sector is included, where all employees are covered by collective agreements, 89.3 % of the employees in Finland were covered by collective agreements in 2014. The share was 87.5% in 2008 and it has increased by 1.8%.

How to support working ability and learning in the beginning of the working career?

Johanna Korkeamäki, M.Soc.Sc., Researcher, Rehabilitation Foundation

Terhi Korkiala, M.Soc.Sc., Pension Solution Specialist, Varma

Young employees have a good working ability in average but they also face many challenges when entering working life. Different kinds of learning difficulties seem to affect employment and well-being in adulthood. Yet dyslexia and other learning difficulties are still quite unknown in the Finnish workplaces. This study investigates the working ability and learning in the beginning of the working career. The data (n=258) was gathered during a project which aimed to raise awareness in adult learning difficulties in working life and to develop new ways to support employees in the beginning of their career. The respondents were 18-35 years old and they worked in trading sector jobs and logistics.

Most of the employees reported having good working ability. If the working ability was lower, the more problems with support in working life was reported. Different kind of learning difficulties were common in this data. The prevalence of self-reported school problems was 27 percent. The most common problem was having difficulties in learning foreign languages. This study found no differences between men and women in self-reported school problems. Reported school problems correlated with a lower education level. The respondents were eager to get more education especially while working. The respondents who reported having pre-

vious school problems had more restrictions in attaining more education.

Although the data is small the results suggest that more attention should be paid to adult learning difficulties and the access to adult education for those having these diffi-

culties. Having experienced school problems seem pose risks for later well-being. More research is needed on the different manifestations of the adult learning difficulties within working life.

Recent Employment and Entrepreneurship Studies

Assessment of TE services company-orientated operating model (2016) *Olli Oosi, Janika Keinänen, Mikko Wennberg, Risto Karinen* Ministry of Employment and the Economy, Employment and entrepreneurship 5/2016

This study investigates the functionality and systematic quality of the TE services' company-orientated operating model and the collaboration with partners connected with it. The assessment was carried out between Oct 2015 and Jan 2016.

The qualitative analysis describes the activities related to the company-orientated operating model, its systematics, and the different particular regional characteristics. For the study, a broad survey was carried out of partnership organisations' views on TE services and the functionality of the company-

orientated operating model and partnership work.

This report offers nine recommendations for the further development of the model. Firstly, TE services should make clearer the concept of cooperation with companies and systematise such cooperation. Secondly, the focus of TE services' company cooperation should be placed especially on smaller companies within the SME category. Thirdly, contacting of companies and visits to companies should be made more systematic and allocation of such activities should be improved both through better organisation and through planning carried out together with partner organisations.

There should be improvement of TE services experts' competences and professional skills with regard to business client relationships, and also improvements in knowledge of other business services among TE services experts working with companies.

The study also recommends that, instead of recording the number of visits to companies, monitoring should focus in future on developments within a chosen group of companies in order to clarify the wider impact of company-orientated services.

In terms of collaboration with partners, it would be good to strengthen cooperation in particular with regional development companies and entrepreneur organisations through

the improvement of joint planning practices. There should also be a continuation and deepening of strategic and systematic collaboration with partnering companies in the private employment service sector.

In addition, it is recommended that there be further definition and clarification in TE offices of the role of employment exchange as part of TE services' core task and labour policy services.

KUVIOIDEN LUETTELO

	Sivu
1. Työvoima ja työvoimaosuudet	4*
2. Työvoimaosuudet sukupuolen mukaan	4*
3. Työlliset ja työllisyysasteet	5*
4. Työllisyysasteet sukupuolen mukaan ..	5*
5. Työllisyysasteet ELY-keskuksittain	6*
6. Työlliset toimialoittain	7*
7. Työttömyysasteet työvoimatutkimuksen mukaan.....	8*
8. Työttömät työvoimatutkimuksen sekä työnvälitystilaston mukaan. Kausipuhdistetut neljännesvuosiluvut	8*
9. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä kuukausittain	9*
10. Työttömät työvoimatutkimuksen mukaan kuukausittain.....	9*
11. Työttömät työnhakijat ja avoimet paikat työnvälityksessä kuukausittain ja kausitasoitettuina.....	10*
12. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä kuukausittain sukupuolen mukaan	10*
13. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä ikäryhmittäin, neljännesvuosittain	11*
14. Työttömät työnhakijat työttömyyden keston mukaan, kesto viikkoina	11*
15. Kuukauden uudet työnhakijat ja uudet työttömät työnvälityksessä neljännesvuosittain	12*
16. Avoimet työpaikat kuukauden aikana sekä näistä uudet avoimet työpaikat työnvälityksessä neljännesvuosittain...	12*
17. Palveluissa olevat	13*
18. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten alueet	14*
19. Työttömyysasteet ELY-keskusalueittain vuonna 2015, työvoimatutkimuksen mukaan	15*

LIST OF CHARTS

	Page
1. Labour force and labour force participation rates	4*
2. Labour force participation rates by sex	4*
3. Employed persons and employment rates	5*
4. Employment rates by sex.....	5*
5. Employment rates by administrative district.....	6*
6. Employed persons by industry	7*
7. Unemployment rates by Labour Force Survey	8*
8. Unemployed persons according to the Labour Force Survey and Employment Service Statistics. Seasonally adjusted quarterly figures	8*
9. Unemployed persons seeking work at the Employment Service. Original monthly figures.....	9*
10. Unemployed persons according to the Labour Force Survey. Original monthly figures.....	9*
11. Unemployed persons seeking work and unfilled vacancies at the Employment Service, orig. monthly figures and seasonally adjusted fig.....	10*
12. Unemployed persons seeking work at the Employment Service by sex, monthly figures.....	10*
13. Unemployed jobseekers at the Employment Service by age, quart.fig.....	11*
14. Unemployed persons seeking jobs at the Employment Service by duration of unemployment (in weeks).....	11*
15. New jobseekers and new unemployed during a month at the Employment Service, quarterly figures	12*
16. Vacancies during a month and of these new vacancies at the Employment Service, quarterly figures	12*
17. Participants in different services	13*
18. Administrative districts of Ministry of Employment and the Economy	14*
19. Unemployment rates by administrative districts in the year 2015, according to the Labour Force Survey	15*

TAULUKOIDEN LUETTELO**VÄESTÖ JA TYÖVOIMA**

	Sivu
1. 15–74-vuotias väestö iän ja sukupuolen mukaan	16*
2. 15–74-vuotias väestö työvoimaan kuulumisen mukaan	17*
3. Työvoima iän ja sukupuolen mukaan ..	18*
4. Työvoimaosuudet iän ja sukupuolen mukaan	19*

TYÖLLISET

5. Työlliset toimialoittain, molemmat sukupuolet (supistettu luokitus)	20*
6. Työlliset toimialoittain, miehet (supistettu luokitus).....	21*
7. Työlliset toimialoittain, naiset (supistettu luokitus).....	22*
8. Työlliset toimialoittain	23*
9. Työlliset ammattiaseman mukaan	25*
10. Työlliset normaalin työajan mukaan ...	26*

TYÖTTÖMYYS

11. Työttömyys ja työttömyysasteet työvoimatutkimuksen mukaan	27*
12. Työttömyysasteet iän ja sukupuolen mukaan, työvoimatutkimuksen perusteella	28*
13. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä sukupuolen mukaan sekä lomautetut ja lyhennetyllä työviikolla olevat	29*
14. Työttömät työnhakijat iän ja sukupuolen mukaan	30*
15. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä ammateittain.....	31*
16. Työttömät työnhakijat työttömyyden keston mukaan.....	34*
17. Päättäneiden työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto iän ja sukupuolen mukaan	35*

LIST OF TABLES**POPULATION AND LABOUR FORCE**

	Page
1. Population from 15 to 74 years by age and sex.....	16*
2. Population from 15 to 74 years by activity.....	17*
3. Labour force by age and sex	18*
4. Labour force participation by age and sex	19*

EMPLOYED PERSONS

5. Employed persons by industry, both sexes (condensed classification).....	20*
6. Employed persons by industry, males (condensed classification)	21*
7. Employed persons by industry, females (condensed classification)	22*
8. Employed persons by industry	23*
9. Employed persons by industrial status	25*
10. Employed persons by normal hours of work.....	26*

UNEMPLOYMENT

11. Unemployment and unemployment rates according to the Labour Force Survey	27*
12. Unemployment rates by age and sex according to the Labour Force Survey	28*
13. Unemployed jobseekers at the Employment Service by sex, and persons laid off and on reduced working week	29*
14. Unemployed jobseekers at the Employment Service by age and sex	30*
15. Unemployed jobseekers at the Employment Service by occupation	31*
16. Unemployed jobseekers at the Employment Service by duration of unemployment.....	34*
17. Average duration of the completed spells of unemployment by age and sex	35*

TYÖNVÄLITYSTOIMINTA

18. Avoimet työpaikat työnvälityksessä ammateittain.....	36*
19. Työnvälitystoiminta: työnhakijat.....	39*
20. Työnvälitystoiminta: avoimet työpai- kat.....	40*

TYÖVOIMAPOLITIikka

21. Palveluissa olevat	41*
22. Työvoimakoulutus	42*
23. Työttömien toimeentuloturva	43*

KANSAINVÄLISTÄ TILASTOA

24. Siirtolaisuus.....	44*
25. Työttömyysasteet eräissä OECD- maissa.....	45*

ALUEELLISET TAULUKOT

26. Työvoima ELY-keskusalueittain	46*
27. Työlliset ELY-keskusalueittain	47*
28. Työllisyysasteet ELY-keskusalueittain työvoimatutkimuksen perusteella.....	48*
29. Avoimet työpaikat työnvälityksessä ELY-keskusalueittain	49*
30. Työttömyysasteet ELY-keskusalueit- tain työvoimatutkimuksen perusteella	51*
31. Työttömät työnhakijat työnvälitykses- sä ELY-keskusalueittain.....	52*
32. Työttömyyden kesto keskimäärin ELY-keskusalueittain	54*
33. Yli vuoden työttömänä olleiden osuus kaikista työttömistä ELY-keskusalueit- tain.....	55*

EMPLOYMENT SERVICE

18. Vacancies at the Employment Service by occupation	36*
19. Employment Service: jobseekers	39*
20. Employment Service: vacancies.....	40*

LABOUR MARKET POLICY

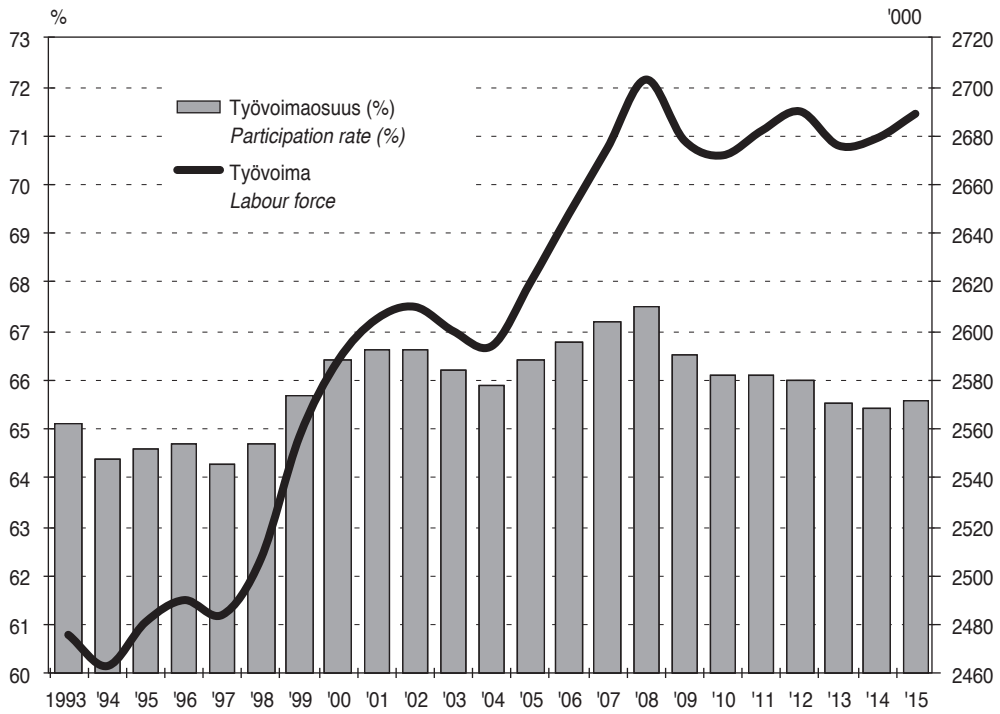
21. Participants in different services	41*
22. Labour market training.....	42*
23. Unemployment security	43*

INTERNATIONAL STATISTICS

24. Migrations to and from Finland	44*
25. Unemployment rates in some OECD countries	45*

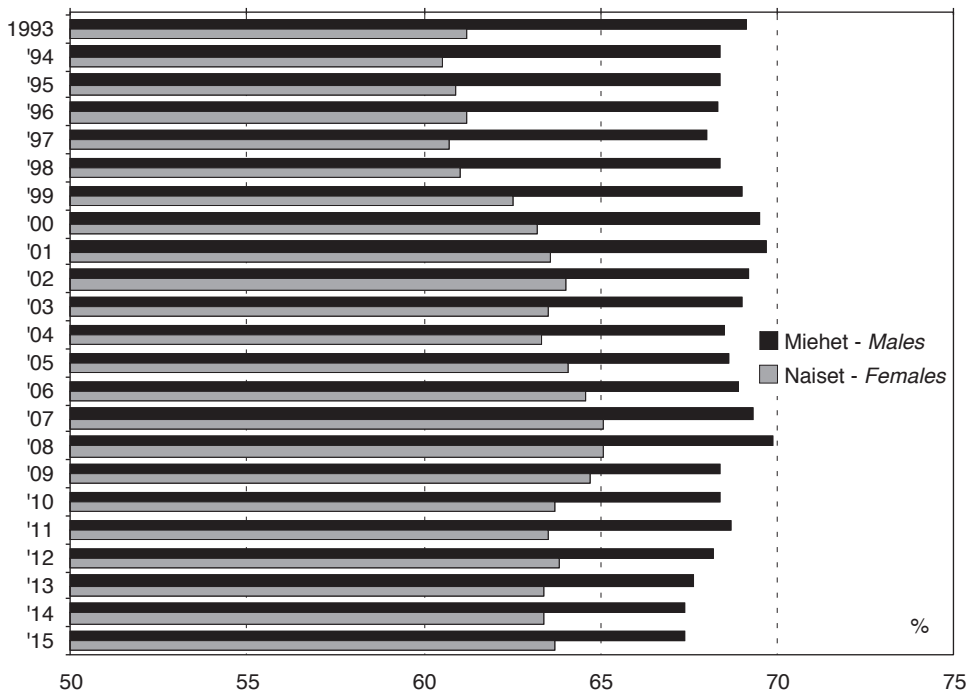
TABLES BY DISTRICT

26. Labour force by administrative district	46*
27. Employed persons by administrative district.....	47*
28. Employment rates by administrative district according to the Labour Force Survey	48*
29. Vacancies at the Employment Service by administrative district.....	49*
30. Unemployment rates by administrative district according to the Labour Force Survey	51*
31. Unemployed jobseekers at the Em- ployment Service by administrative district	52*
32. The average duration of unemploy- ment by administrative district	54*
33. Jobseekers unemployed over a year, proportion of all unemployed, by administrative district.....	55*

Kuvio 1. Työvoima ja työvoimaosuudet

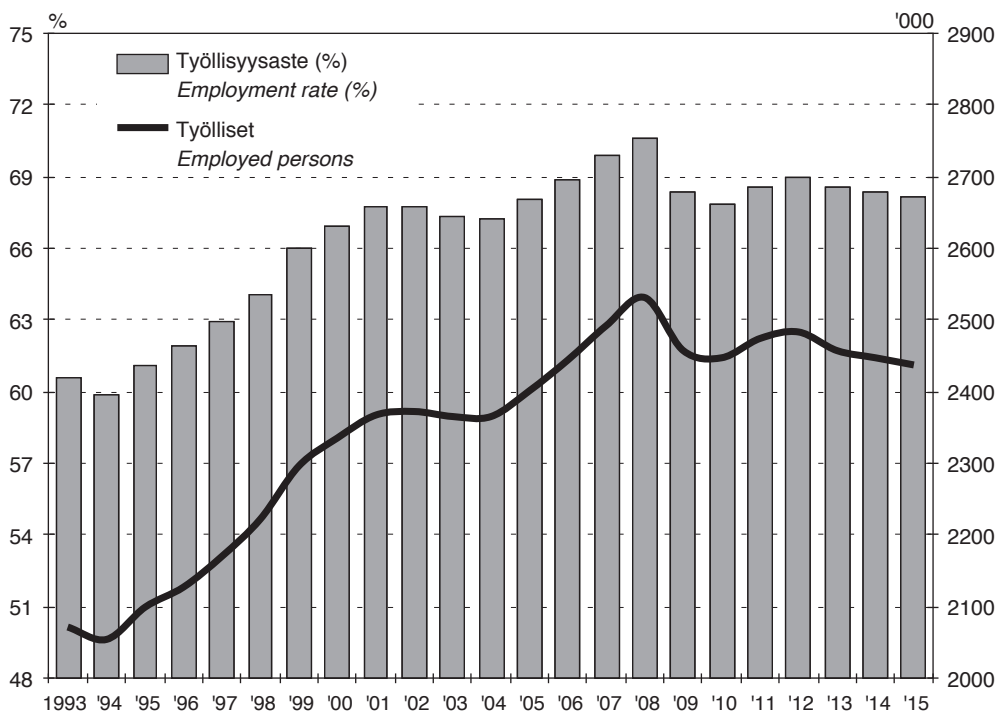
Chart 1. Labour force and labour force participation rates

Kuvio 2. Työvoimaosuudet sukupuolen mukaan

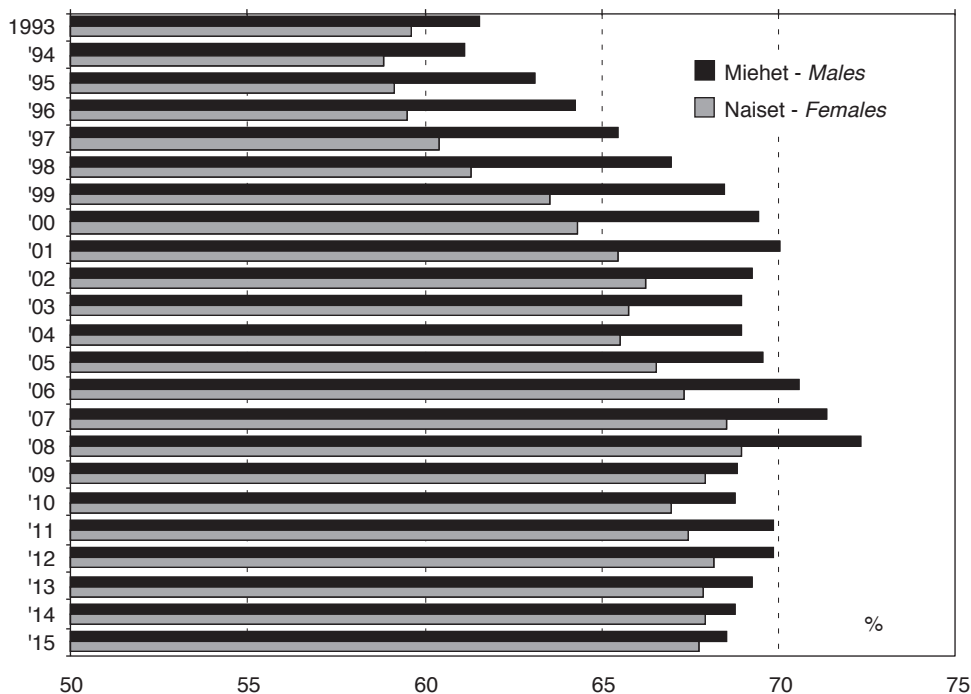
Chart 2. Labour force participation rates by sex

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus – Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

Kuvio 3. Työlliset ja työllisyysasteet

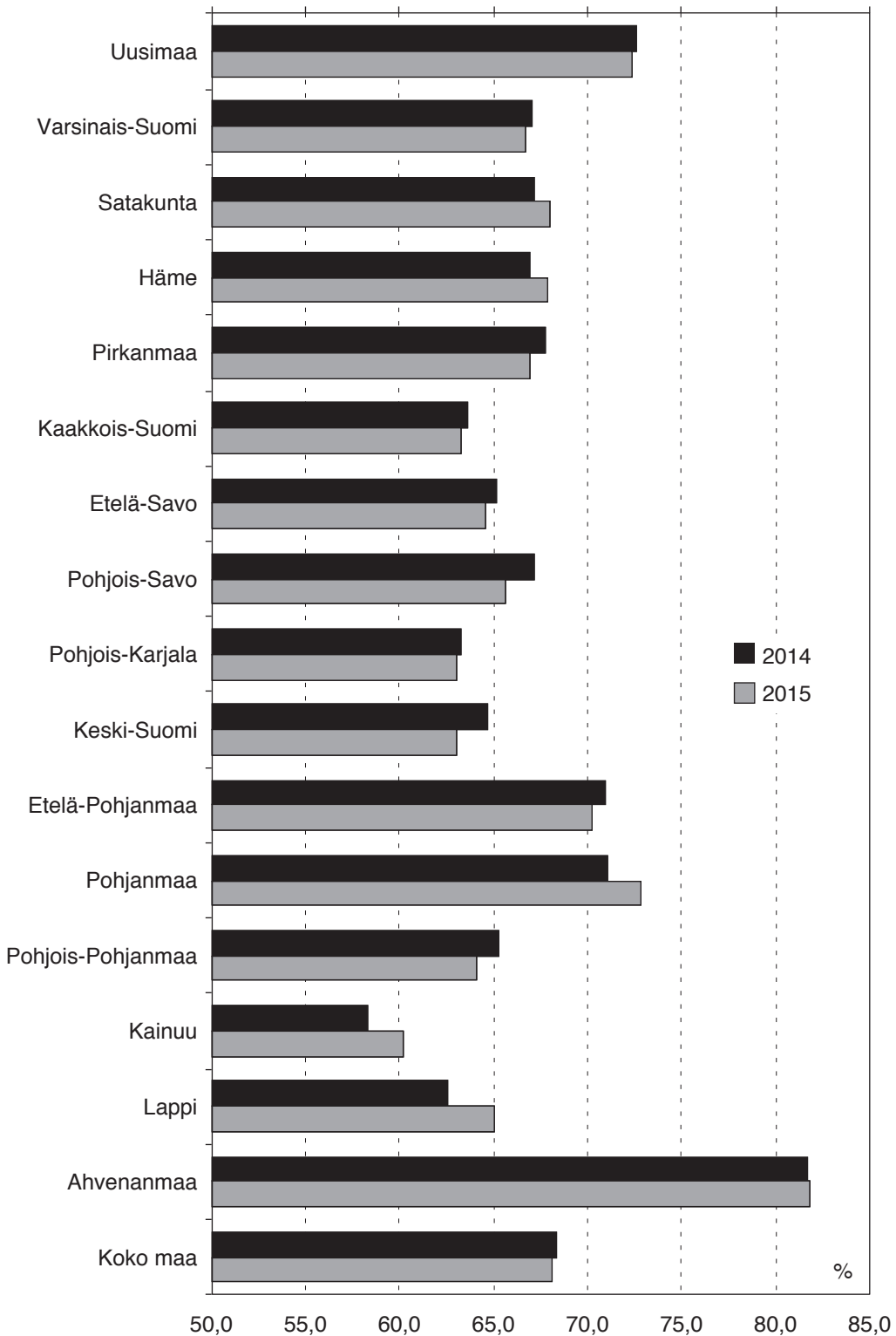
Chart 3. Employed persons and employment rates

Kuvio 4. Työllisyysasteet sukupuolen mukaan

Chart 4. Employment rates by sex

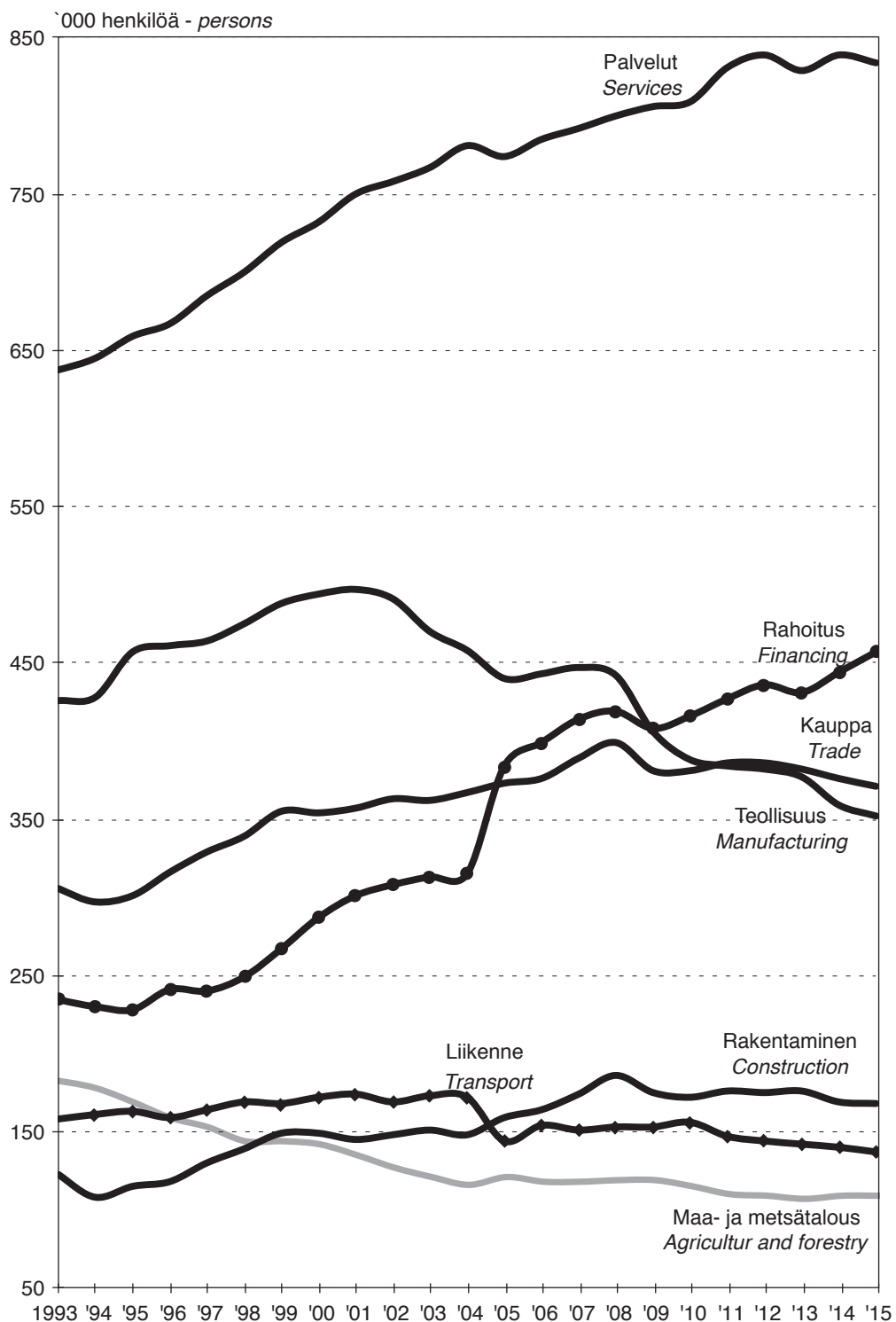
Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus – Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

Kuvio 5. Työllisyysasteet ELY-keskuksittain

Chart 5. Employment rates by administrative district

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus – Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

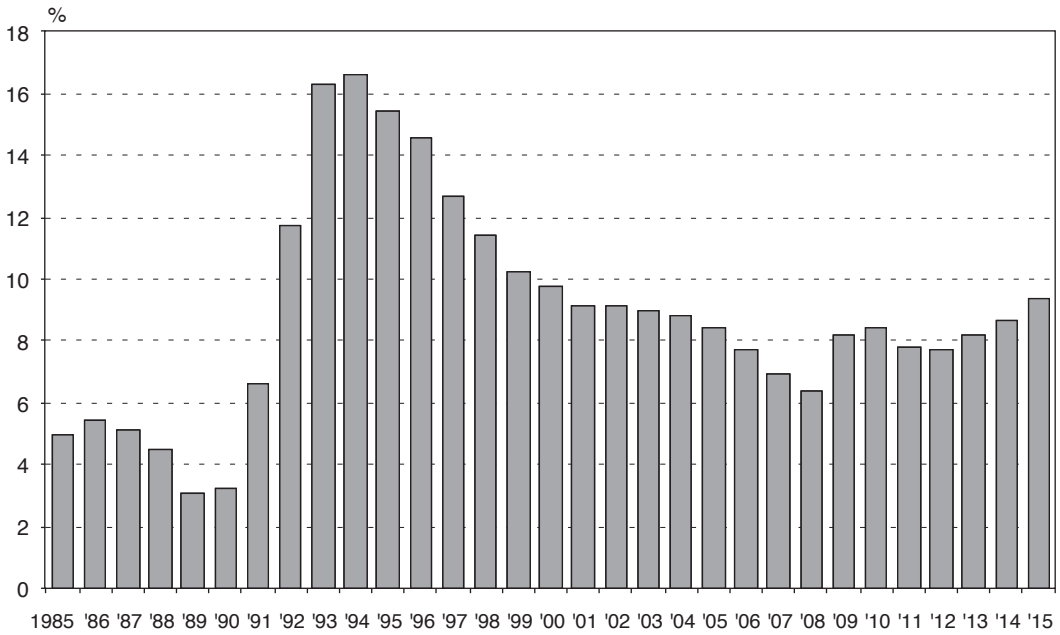

Kuvio 6. Työlliset toimialoittain

Chart 6. Employed persons by industry

Vuodesta 2005 lähtien uuden TOL2008 toimialaluokituksen mukaan, joka aiheuttaa tasomuutoksen.
 From 2005 based on new TOL2008 industrial classification which cause break in series.

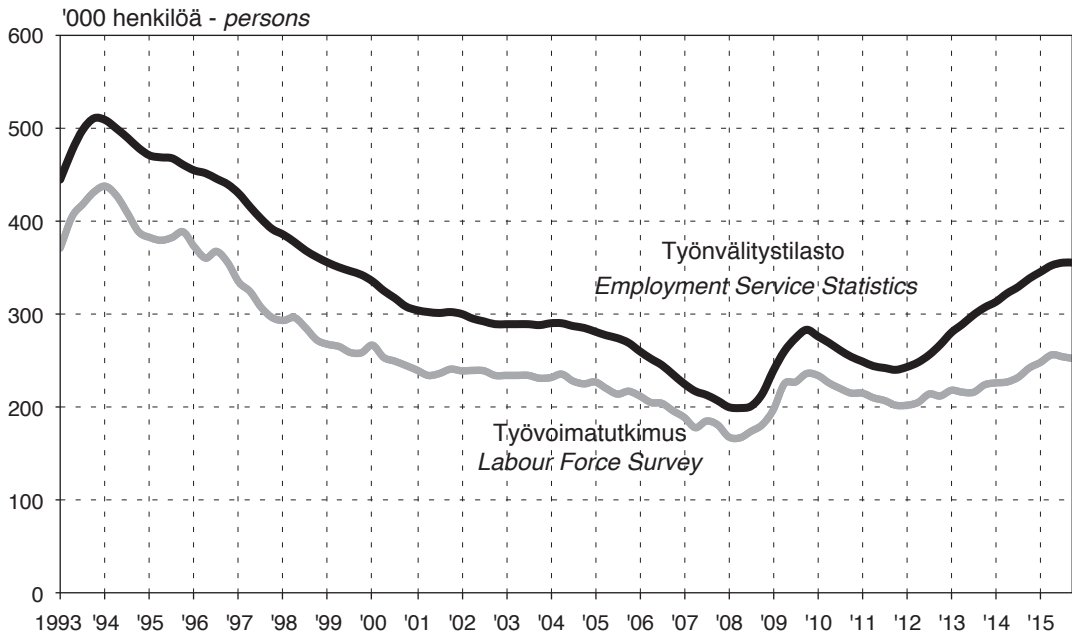
Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus – Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

Kuvio 7. Työttömyysasteet työvoimatutkimuksen mukaan. Vuodesta 1989 alkaen ILO/EU-määritelmän mukaan

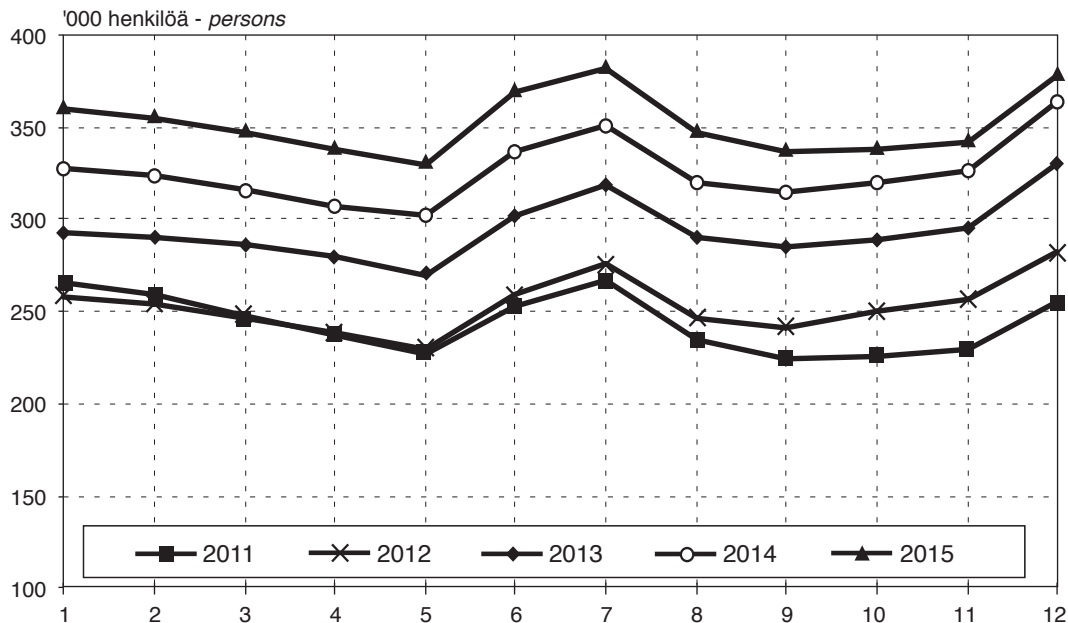
Chart 7. Unemployment rates by Labour Force Survey. From 1989, according to ILO/EU definition

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus – Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

Kuvio 8. Työttömät työvoimatutkimuksen sekä työnvälitystilaston mukaan. Kausipuhdistetut neljännesvuosiluvut

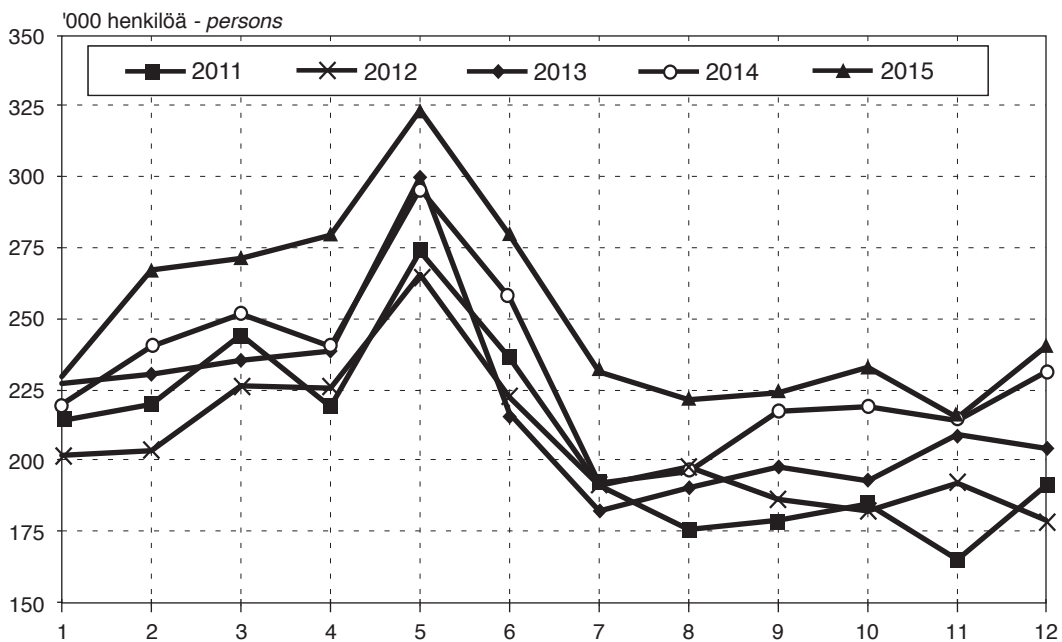
Chart 8. Unemployed persons according to the Labour Force Survey and according to the Employment Service Statistics. Seasonally adjusted quarterly figures

Kuvio 9. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä kuukausittain

Chart 9. Unemployed persons seeking work at the Employment Service. Original monthly figures

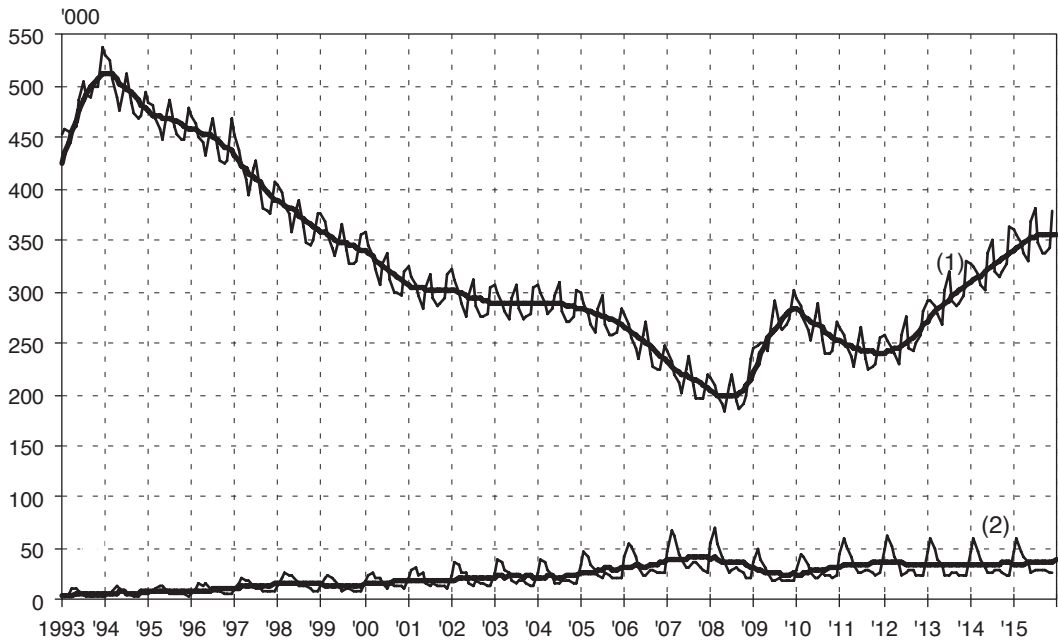
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto
 Source: The Ministry of Employment and the Economy, Employment Service Statistics

Kuvio 10. Työttömät työvoimatutkimuksen mukaan kuukausittain

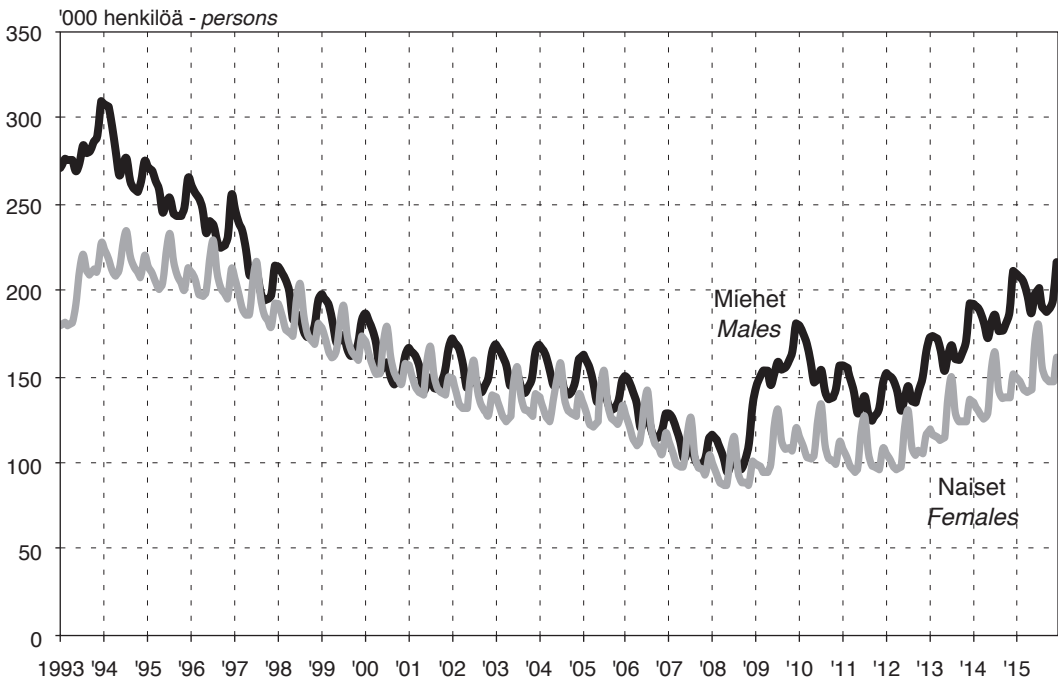
Chart 10. Unemployed persons according to the Labour Force Survey. Original monthly figures

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus – Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

Kuvio 11. Työttömät työnhakijat (1) ja avoimet paikat (2) työnvälityksessä kuukausittain ja kausitasoitettuina

Chart 11. Unemployed persons seeking work (1) and unfilled vacancies (2) at the Employment Service, original monthly figures and seasonally adjusted figures

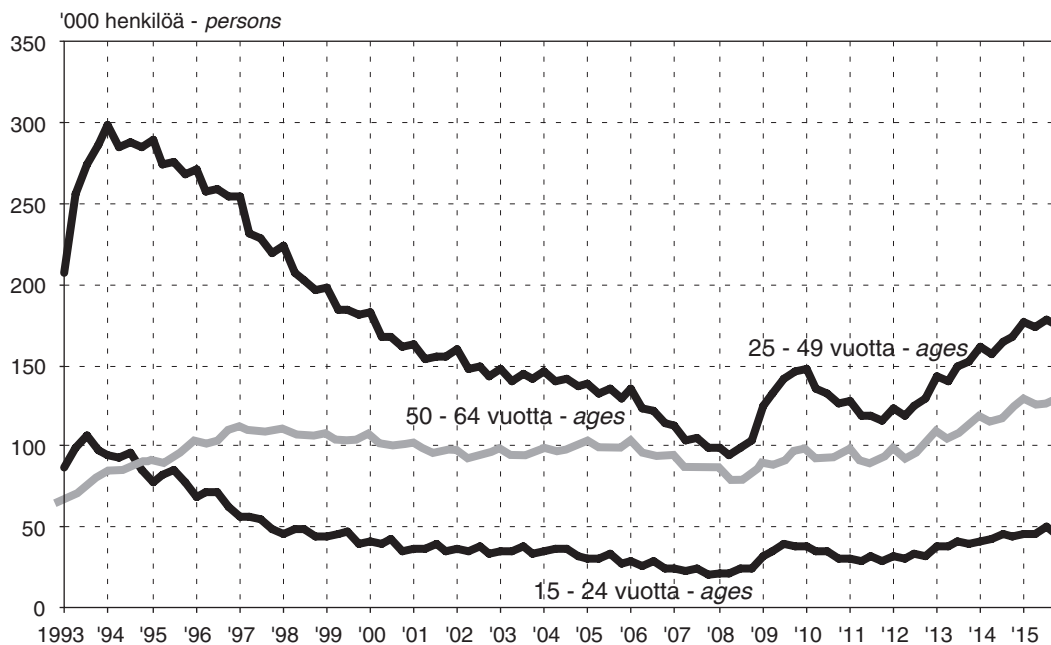

Kuvio 12. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä kuukausittain sukupuolen mukaan

Chart 12. Unemployed persons seeking work at the Employment Service by sex, monthly figures

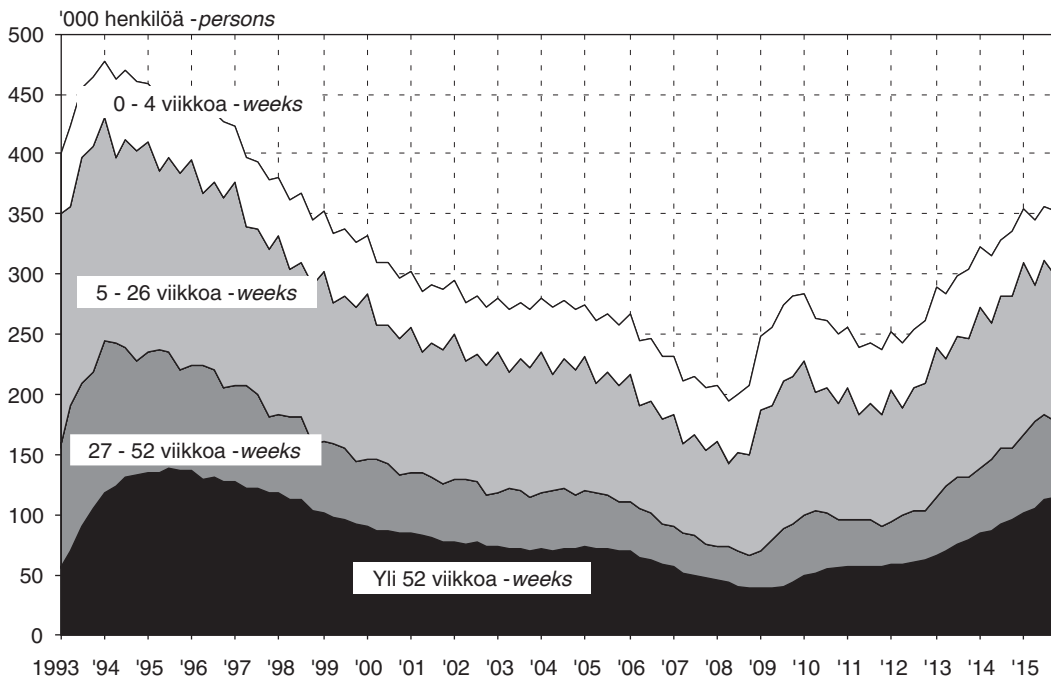
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Employment and the Economy, Employment Service Statistics

Kuvio 13. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä ikäryhmittäin, neljännesvuosittain

Chart 13. Unemployed jobseekers at the Employment Service by age, quarterly figures

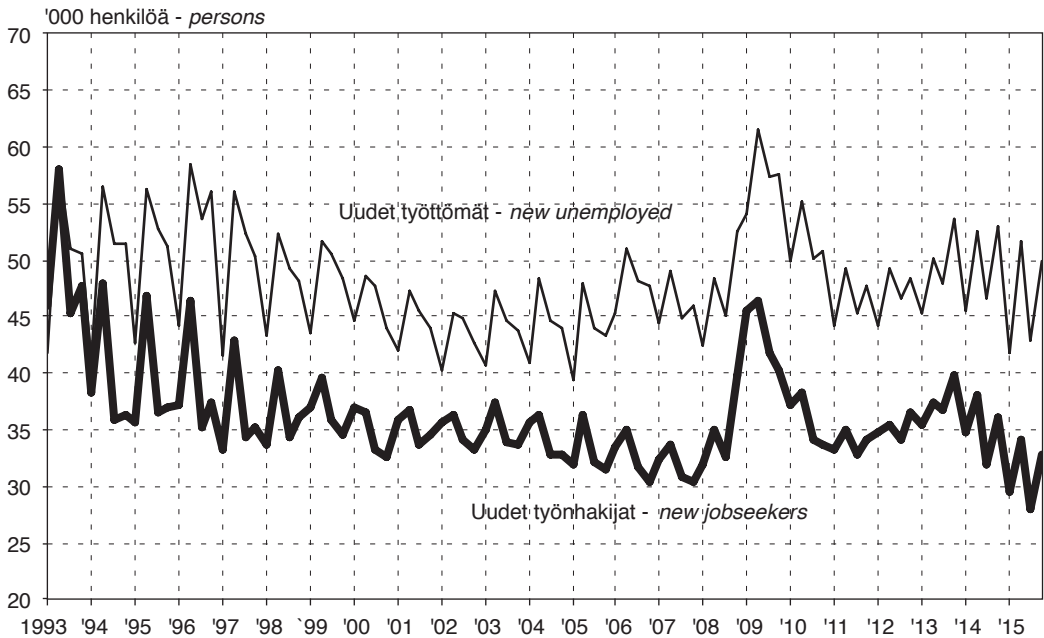

Kuvio 14. Työttömät työnhakijat työttömyyden keston mukaan, kesto viikkoina

Chart 14. Unemployed persons seeking jobs at the Employment Service by duration of unemployment, duration in weeks

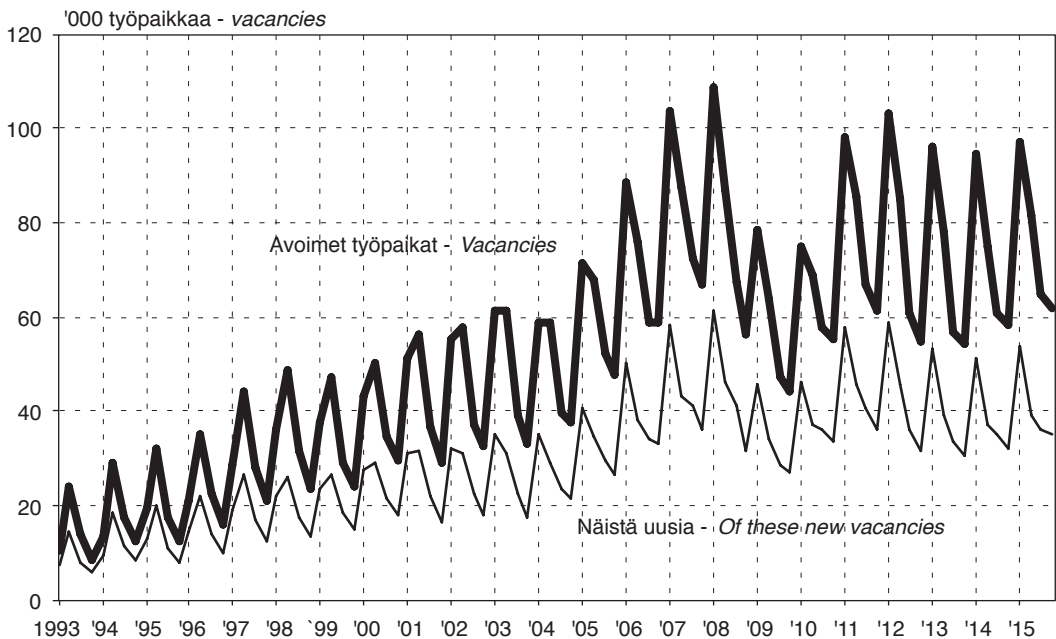
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Employment and the Economy, Employment Service Statistics

Kuvio 15. Kuukauden uudet työnhakijat ja uudet työttömät työnvälityksessä neljännesvuosittain

Chart 15. New jobseekers and new unemployed during a month at the Employment Service, quarterly figures

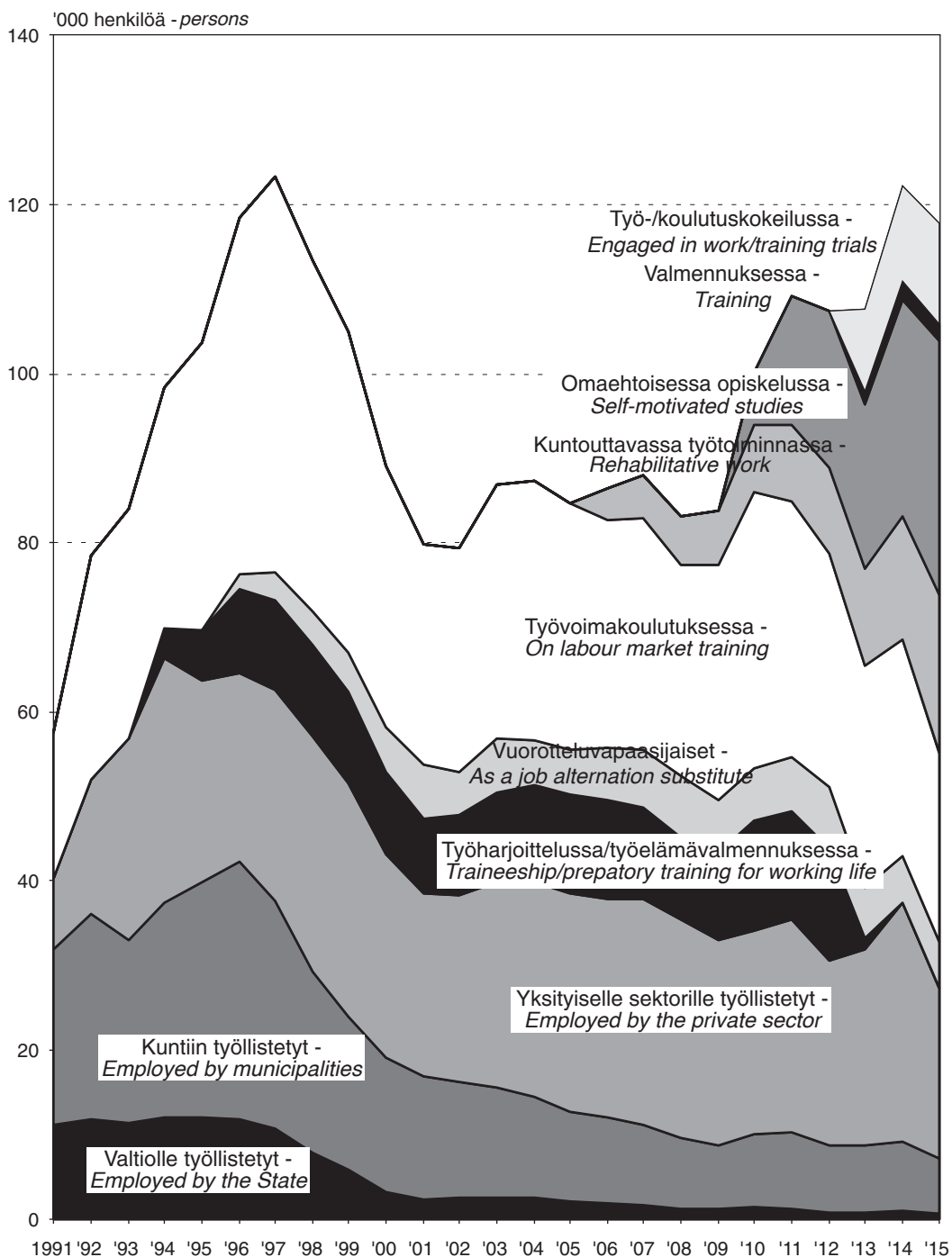

Kuvio 16. Avoimet työpaikat kuukauden aikana sekä näistä uudet avoimet työpaikat työnvälityksessä neljännesvuosittain

Chart 16. Vacancies during a month and of these new vacancies at the Employment Service, quarterly figures

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Employment and the Economy, Employment Service Statistics

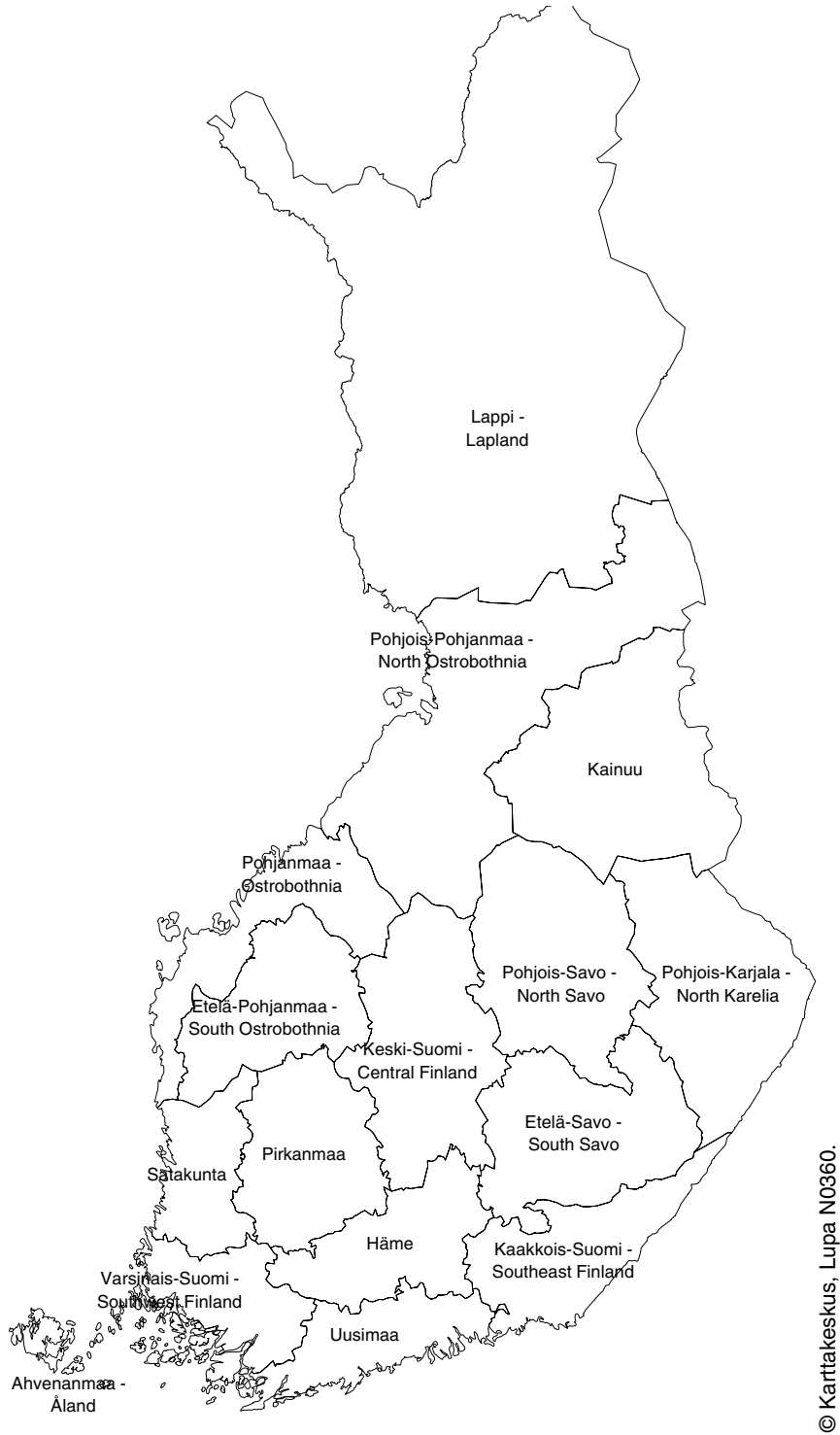

Kuvio 17. Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa olevat

Chart 17. Number of persons participating services included in the activation rate

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

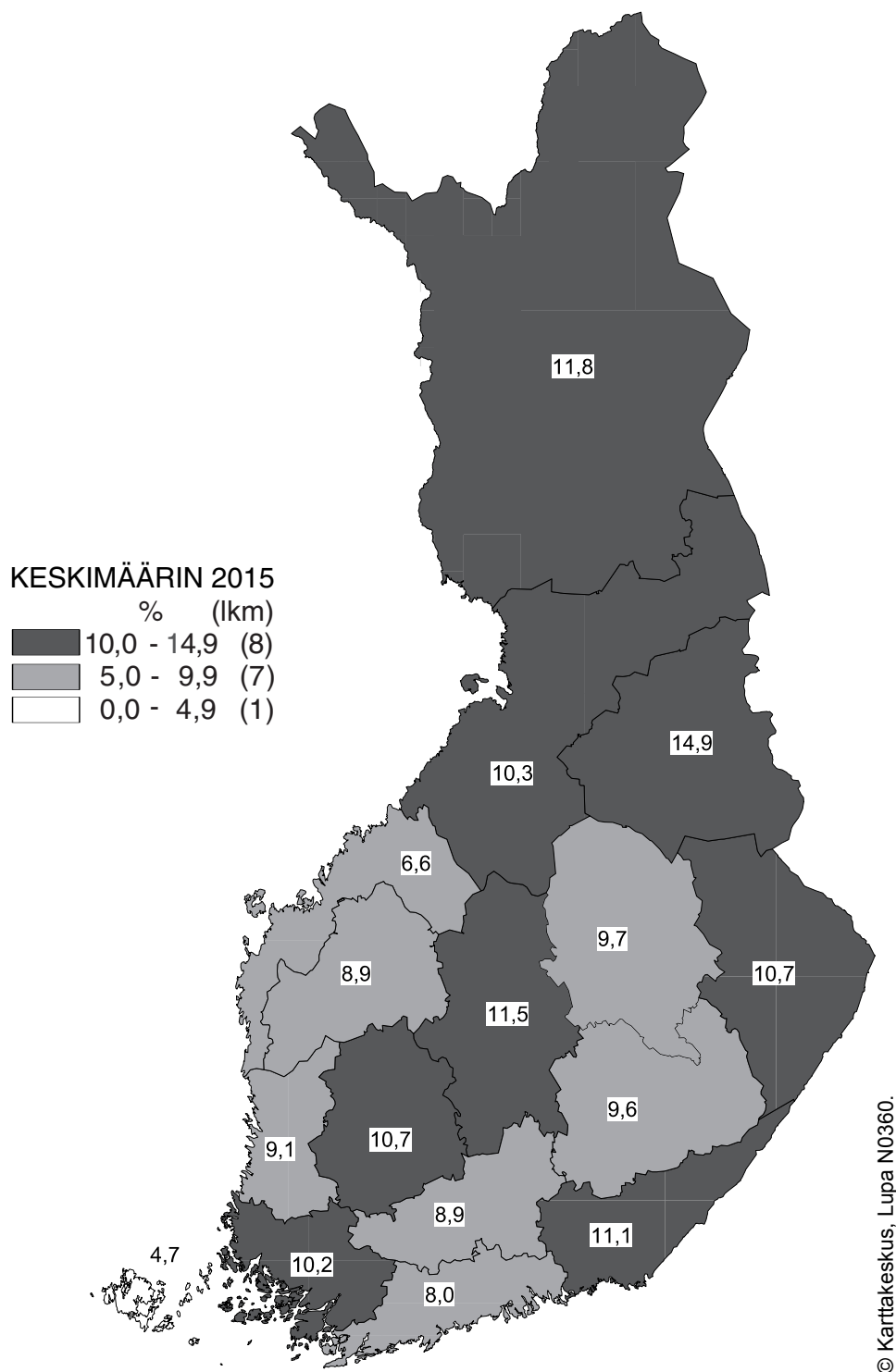
Source: The Ministry of Employment and the Economy, Employment Service Statistics

© Karttakeskus, Lupa N0360.

Kuvio 18. Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskusten alueet

Chart 18. Administrative districts of Ministry of Employment and the Economy

Kuvio 19. Työttömyysasteet elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskusalueittain vuonna 2015

Chart 19. Unemployment rates by administrative districts in the year 2015

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus – Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

2. 15 - 74-VUOTIAS VÄESTÖ TYÖVOIMAAN KUULUMISEN MUKAAN

POPULATION FROM 15 TO 74 YEARS BY ACTIVITY

Vuosi ja neljännes	15 -74-vuotias väestö	Työvoima - Labour force			Työvoimaan kuulumattomat - Persons not in labour force		
		Yhteensä	Työlliset	Työttömät	Yhteensä	Koululaiset, opiskelijat	Kotitaloustyötä tekevät
Year and quarter	Population from 15 to 74 years	Total	Employed	Unemployed	Total	Students	Performing domestic work
1 000 henkilöä - persons							
1961	3 133	2 147	2 121	26	986
1962	3 187	2 160	2 132	28	1 027
1963	3 240	2 158	2 126	32	1 082
1964	3 291	2 186	2 153	33	1 105
1965 ¹	3 215	2 185	2 155	30	1 030
1966	3 249	2 192	2 159	33	1 057
1967	3 288	2 177	2 114	63	1 111
1968	3 324	2 158	2 073	85	1 166
1969	3 341	2 158	2 097	61	1 183
1970 ¹	3 349	2 263	2 217	46	1 086
1971	3 379	2 270	2 215	55	1 109	298	328
1972	3 422	2 277	2 215	62	1 145	310	310
1973	3 461	2 322	2 265	57	1 139	316	272
1974	3 495	2 370	2 326	44	1 125	329	231
1975	3 522	2 374	2 312	62	1 148	339	213
1976	3 542	2 370	2 278	92	1 172	303	225
1977	3 560	2 371	2 232	140	1 189	311	206
1978	3 579	2 372	2 200	172	1 207	319	207
1979	3 597	2 399	2 256	143	1 198	318	192
1980	3 616	2 442	2 328	114	1 174	310	181
1981	3 636	2 474	2 353	121	1 162	313	169
1982	3 659	2 512	2 377	135	1 147	324	149
1983	3 681	2 528	2 390	138	1 153	326	149
1984	3 697	2 546	2 413	133	1 152	319	141
1985	3 708	2 566	2 437	129	1 142	308	130
1986	3 716	2 569	2 431	138	1 148	304	119
1987	3 720	2 554	2 423	130	1 167	300	106
1988	3 720	2 546	2 431	116	1 174	298	104
1989 ¹	3 725	2 588	2 507	80	1 138	273	105
1990	3 737	2 586	2 504	82	1 151	282	107
1991	3 761	2 544	2 375	169	1 217	308	114
1992	3 784	2 459	2 206	278	1 285	349	109
1993	3 802	2 476	2 071	405	1 326	368	117
1994	3 825	2 463	2 054	408	1 362	384	117
1995	3 839	2 481	2 099	382	1 358	375	116
1996	3 850	2 490	2 127	363	1 360	383	113
1997	3 862	2 484	2 170	314	1 379	358	105
1998	3 878	2 507	2 222	285	1 370	354	109
1999	3 890	2 557	2 256	261	1 333	325	100
2000	3 901	2 588	2 335	253	1 312	316	97
2001	3 909	2 605	2 367	238	1 304	318	95
2002	3 918	2 610	2 372	237	1 308	324	84
2003	3 926	2 600	2 365	235	1 327	332	88
2004	3 935	2 594	2 365	229	1 342	342	96
2005	3 948	2 620	2 401	220	1 327	332	91
2006	3 963	2 648	2 444	204	1 315	325	93
2007	3 981	2 675	2 492	183	1 306	318	91
2008	4 004	2 703	2 531	172	1 301
2009	4 025	2 678	2 457	221	1 347
2010	4 043	2 672	2 447	224	1 372
2011	4 059	2 682	2 474	209	1 376
2012	4 075	2 690	2 483	207	1 385
2013	4 087	2 676	2 457	219	1 411
2014	4 095	2 679	2 447	232	1 416
2015	4 102	2 689	2 437	252	1 413
2010 I	4 037	2 632	2 388	244	1 405
2010 II	4 041	2 748	2 485	263	1 293
2010 III	4 046	2 686	2 490	195	1 360
2010 IV	4 050	2 621	2 426	195	1 429
2011 I	4 053	2 635	2 408	227	1 418
2011 II	4 057	2 761	2 517	244	1 296
2011 III	4 060	2 697	2 514	183	1 364
2011 IV	4 065	2 637	2 456	181	1 428
2012 I	4 070	2 644	2 432	211	1 426
2012 II	4 073	2 762	2 524	238	1 311
2012 III	4 076	2 721	2 529	193	1 354
2012 IV	4 080	2 633	2 448	185	1 447
2013 I	4 083	2 640	2 408	232	1 444
2013 II	4 085	2 758	2 506	252	1 327
2013 III	4 087	2 681	2 490	191	1 406
2013 IV	4 091	2 625	2 422	203	1 466
2014 I	4 092	2 632	2 394	238	1 460
2014 II	4 094	2 755	2 490	265	1 339
2014 III	4 096	2 690	2 487	203	1 406
2014 IV	4 099	2 640	2 418	223	1 459
2015 I	4 100	2 648	2 391	257	1 452
2015 II	4 099	2 757	2 463	295	1 342
2015 III	4 101	2 708	2 481	226	1 393
2015 IV	4 108	2 643	2 412	230	1 465

1. Luvut eivät ole vertailukelpoisia aikaisempien vuosien kanssa työvoimatutkimuksessa tapahtuneiden menetelmämutoosten ja aikasarjojen korjausten vuoksi. - Due to changes in method and corrections of timeseries in the labour force survey, the figures are not comparable with the figures for earlier years.

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

5. TYÖLLISET TOIMIALOITTAIN, MOLEMMAT SUKUPUOLET (Supistettu luokitus)
EMPLOYED PERSONS BY INDUSTRY, BOTH SEXES (Condensed classifications)

Vuosi ja neljännes	Kaikki toimialat ¹	Alkutuotanto	Jalostus	Palveluelinkeinot
Year and quarter	All industries ¹	Primary industries	Secondary industries	Tertiary industries
1 000 henkilöä - persons				
1966	2 159	623	725	811
1967	2 114	567	725	822
1968	2 073	532	705	836
1969	2 097	505	728	864
1970 ²	2 217	538	752	928
1971	2 215	508	765	942
1972	2 215	461	772	982
1973	2 265	432	793	1 041
1974	2 326	424	822	1 079
1975	2 312	391	812	1 104
1976	2 278	367	790	1 109
1977	2 232	336	775	1 113
1978	2 200	316	757	1 121
1979	2 256	309	779	1 159
1980	2 328	314	803	1 201
1981	2 353	305	821	1 221
1982	2 377	312	801	1 258
1983	2 390	302	789	1 295
1984	2 413	293	784	1 335
1985	2 437	279	776	1 378
1986	2 431	266	774	1 388
1987	2 423	251	753	1 417
1988	2 431	238	741	1 450
1989 ²	2 507	233	760	1 512
1990	2 504	222	757	1 522
1991	2 375	210	681	1 481
1992	2 206	197	603	1 403
1993	2 071	183	548	1 334
1994	2 054	173	536	1 333
1995	2 099	170	572	1 351
1996	2 127	159	579	1 383
1997	2 170	153	594	1 417
1998	2 222	144	613	1 457
1999	2 296	144	637	1 509
2000	2 335	144	642	1 544
2001	2 367	135	642	1 583
2002	2 372	127	639	1 599
2003	2 365	120	620	1 616
2004	2 365	116	606	1 635
2005	2 401	121	599	1 675
2006	2 444	118	607	1 714
2007	2 492	118	621	1 746
2008	2 531	119	628	1 771
2009	2 457	119	581	1 748
2010	2 447	115	560	1 762
2011	2 474	110	560	1 792
2012	2 483	109	557	1 805
2013	2 457	107	553	1 784
2014	2 447	109	528	1 798
2015	2 437	109	520	1 798
2010 I	2 388	115	543	1 719
2010 II	2 485	116	573	1 787
2010 III	2 490	120	573	1 787
2010 IV	2 426	110	554	1 751
2011 I	2 408	110	534	1 755
2011 II	2 517	112	567	1 827
2011 III	2 514	114	583	1 805
2011 IV	2 456	106	556	1 783
2012 I	2 432	104	543	1 775
2012 II	2 524	111	568	1 836
2012 III	2 529	116	568	1 833
2012 IV	2 448	106	550	1 781
2013 I	2 408	100	541	1 756
2013 II	2 506	115	565	1 817
2013 III	2 490	111	561	1 806
2013 IV	2 422	104	544	1 766
2014 I	2 394	105	519	1 759
2014 II	2 490	111	538	1 832
2014 III	2 487	115	536	1 823
2014 IV	2 418	106	518	1 786
2015 I	2 391	105	502	1 775
2015 II	2 463	118	520	1 813
2015 III	2 481	110	540	1 825
2015 IV	2 412	103	520	1 780

1. Ryhmä "tunteamaton" mukaanlukien. - Including the category "unknown".

2. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

Vuodesta 2005 lähtien uuden toimialaluokituksen TOL2008 mukaan -
From 2005 based on new industrial classification TOL2008

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

6. TYÖLLISET TOIMIALOITTAIN, MIEHET (Supistettu luokitus)
EMPLOYED PERSONS BY INDUSTRY, MALES (Condensed classifications)

Vuosi ja neljännes	Kaikki toimialat ¹	Alkutuotanto	Jalostus	Palveluelinkeinot
Year and quarter	All industries ¹	Primary industries	Secondary industries	Tertiary industries
1 000 henkilöä - persons				
1966	1 221	344	530	347
1967	1 193	310	535	348
1968	1 152	293	509	350
1969	1 173	279	532	362
1970 ²	1 236	307	514	415
1971	1 228	290	527	410
1972	1 217	261	531	427
1973	1 240	249	543	447
1974	1 266	244	562	461
1975	1 247	220	559	469
1976	1 220	215	535	459
1977	1 181	198	528	450
1978	1 164	188	519	453
1979	1 197	182	539	469
1980	1 240	186	555	492
1981	1 244	184	569	487
1982	1 248	193	556	494
1983	1 249	185	554	507
1984	1 262	179	552	528
1985	1 264	173	547	542
1986	1 263	169	546	547
1987	1 260	161	534	564
1988	1 264	153	532	578
1989 ²	1 311	153	553	604
1990	1 308	143	553	611
1991	1 224	134	497	591
1992	1 130	130	439	560
1993	1 063	123	401	536
1994	1 059	117	397	541
1995	1 096	112	430	551
1996	1 116	106	439	568
1997	1 143	103	451	584
1998	1 174	97	465	608
1999	1 206	98	481	623
2000	1 228	99	489	637
2001	1 240	93	487	657
2002	1 229	85	486	654
2003	1 227	83	478	662
2004	1 229	82	466	676
2005	1 243	86	468	687
2006	1 266	85	478	702
2007	1 290	86	492	708
2008	1 315	86	502	720
2009	1 255	84	461	703
2010	1 259	82	444	729
2011	1 278	81	450	742
2012	1 277	81	449	743
2013	1 261	80	445	732
2014	1 254	81	426	742
2015	1 249	82	417	744
2010 I	1 220	81	429	704
2010 II	1 277	83	453	735
2010 III	1 291	84	452	745
2010 IV	1 249	80	440	721
2011 I	1 243	80	424	732
2011 II	1 306	82	460	759
2011 III	1 297	82	472	737
2011 IV	1 266	79	445	737
2012 I	1 246	74	440	726
2012 II	1 300	81	455	761
2012 III	1 302	86	457	754
2012 IV	1 260	82	443	732
2013 I	1 224	75	431	713
2013 II	1 288	84	455	745
2013 III	1 291	83	457	746
2013 IV	1 243	78	436	725
2014 I	1 222	80	416	718
2014 II	1 275	81	434	755
2014 III	1 275	84	435	748
2014 IV	1 244	80	418	742
2015 I	1 219	81	404	731
2015 II	1 262	87	424	746
2015 III	1 276	82	430	761
2015 IV	1 237	79	413	742

1. Ryhmä "tuntematon" mukaanlukien. - Including the category "unknown".

2. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

Vuodesta 2005 lähtien uuden toimialaluokituksen TOL2008 mukaan -
From 2005 based on new industrial classification TOL2008

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

7. TYÖLLISET TOIMIALOITTAIN, NAISET (Supistettu luokitus)
EMPLOYED PERSONS BY INDUSTRY, FEMALES (Condensed classifications)

Vuosi ja neljännes	Kaikki toimialat ¹	Alkutuotanto	Jalostus	Palveluelinkeinot
Year and quarter	All industries ¹	Primary industries	Secondary industries	Tertiary industries
1 000 henkilöä - persons				
1966	938	278	195	465
1967	921	257	190	474
1968	921	238	197	486
1969	924	225	198	501
1970 ²	980	230	238	513
1971	986	219	237	530
1972	997	200	242	556
1973	1 025	184	243	597
1974	1 059	180	261	617
1975	1 065	171	260	634
1976	1 059	152	253	649
1977	1 050	138	248	662
1978	1 035	128	237	668
1979	1 058	126	241	689
1980	1 088	127	249	708
1981	1 109	121	253	734
1982	1 129	119	245	762
1983	1 141	117	234	787
1984	1 152	114	230	806
1985	1 173	106	230	836
1986	1 167	97	228	841
1987	1 163	90	219	853
1988	1 166	84	209	871
1989 ²	1 196	80	208	907
1990	1 196	79	204	912
1991	1 151	76	184	890
1992	1 077	68	164	844
1993	1 008	60	147	798
1994	996	61	140	792
1995	1 003	57	142	801
1996	1 011	53	140	815
1997	1 028	50	142	833
1998	1 048	47	148	850
1999	1 090	46	156	886
2000	1 108	43	154	908
2001	1 127	42	155	926
2002	1 144	41	154	946
2003	1 138	38	142	954
2004	1 136	34	141	958
2005	1 158	34	132	988
2006	1 178	33	129	1 014
2007	1 202	32	128	1 039
2008	1 216	33	126	1 052
2009	1 202	35	119	1 044
2010	1 188	33	117	1 033
2011	1 196	29	110	1 051
2012	1 206	29	108	1 063
2013	1 195	27	108	1 056
2014	1 193	28	101	1 058
2015	1 188	27	103	1 054
2010 I	1 169	34	114	1 012
2010 II	1 208	33	120	1 048
2010 III	1 199	36	120	1 037
2010 IV	1 177	30	113	1 028
2011 I	1 165	30	110	1 020
2011 II	1 211	30	107	1 068
2011 III	1 217	32	111	1 068
2011 IV	1 190	27	111	1 047
2012 I	1 186	30	102	1 048
2012 II	1 225	30	113	1 073
2012 III	1 227	30	111	1 080
2012 IV	1 187	25	105	1 052
2013 I	1 184	25	110	1 042
2013 II	1 219	31	110	1 071
2013 III	1 200	28	104	1 063
2013 IV	1 179	26	107	1 042
2014 I	1 172	25	104	1 039
2014 II	1 214	30	104	1 077
2014 III	1 212	32	101	1 073
2014 IV	1 174	26	99	1 044
2015 I	1 172	24	99	1 044
2015 II	1 200	30	96	1 067
2015 III	1 205	28	110	1 063
2015 IV	1 175	24	107	1 038

1. Ryhmä "tuntematon" mukaanlukien. - Including the category "unknown".

2. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

Vuodesta 2005 lähtien uuden toimialaluokituksen TOL2008 mukaan -
From 2005 based on new industrial classification TOL2008

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

8. TYÖLLISET TOIMIALOITTAIN
EMPLOYED PERSONS BY INDUSTRY

Jatkuu -Continued

Vuosi ja neljännes	Kaikki toimialat	Maatalous	Metsätalous	Teollisuus	Talonrakennus
Year and quarter	Employed persons total	Agriculture	Forestry	Manufacturing	Construction of buildings
1 000 henkilöä - persons					
1966	2 159	526	96	526	127
1967	2 114	485	82	528	123
1968	2 073	449	82	522	112
1969	2 097	425	79	541	122
1970 ¹	2 217	451	91	552	143
1971	2 215	424	88	568	145
1972	2 215	389	74	579	140
1973	2 265	354	79	594	145
1974	2 326	353	73	622	145
1975	2 312	327	66	616	145
1976	2 278	306	61	602	130
1977	2 232	278	57	595	127
1978	2 200	261	55	579	125
1979	2 256	251	58	601	124
1980	2 328	251	63	627	128
1981	2 353	250	55	636	133
1982	2 377	255	57	618	133
1983	2 390	246	56	606	140
1984	2 413	242	52	601	143
1985	2 437	228	52	598	137
1986	2 431	218	47	589	142
1987	2 423	206	45	569	143
1988	2 431	197	41	553	145
1989 ¹	2 507	192	41	563	155
1990	2 504	183	39	556	161
1991	2 375	177	33	505	137
1992	2 206	166	31	456	111
1993	2 071	154	29	426	89
1994	2 054	153	25	428	80
1995	2 099	141	28	457	87
1996	2 127	133	26	461	88
1997	2 170	130	23	464	101
1998	2 222	120	24	475	107
1999	2 296	121	23	488	117
2000	2 335	118	24	494	122
2001	2 367	112	23	497	115
2002	2 372	106	21	491	117
2003	2 365	99	22	470	118
2004	2 365	93	23	458	115
2005	2 401	91	30	440	141
2006	2 444	90	28	443	146
2007	2 492	87	31	447	155
2008	2 531	88	31	442	165
2009	2 457	88	31	406	152
2010	2 447	84	31	388	152
2011	2 474	80	31	384	157
2012	2 483	78	31	382	155
2013	2 457	76	31	377	156
2014	2 447	76	33	359	150
2015	2 437	75	34	352	151
2009 I	2 448	87	28	414	148
2009 II	2 497	92	30	415	154
2009 III	2 476	87	34	407	157
2009 IV	2 408	86	31	388	151
2010 I	2 388	85	30	382	141
2010 II	2 485	83	33	401	151
2010 III	2 490	88	32	390	162
2010 IV	2 426	80	30	381	156
2011 I	2 408	80	30	371	146
2011 II	2 517	81	31	386	163
2011 III	2 514	81	33	399	163
2011 IV	2 456	75	30	380	156
2012 I	2 432	75	29	376	149
2012 II	2 524	79	32	393	155
2012 III	2 529	83	33	386	159
2012 IV	2 448	76	30	373	155
2013 I	2 408	70	30	373	151
2013 II	2 506	83	32	388	158
2013 III	2 490	76	35	378	162
2013 IV	2 422	73	31	369	153
2014 I	2 394	72	33	357	145
2014 II	2 490	80	31	367	149
2014 III	2 487	80	35	360	155
2014 IV	2 418	73	33	352	148
2015 I	2 391	72	33	344	141
2015 II	2 463	82	36	352	148
2015 III	2 481	77	33	365	158
2015 IV	2 412	70	33	348	157

1. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

Vuodesta 2005 lähtien uuden toimialaluokituksen TOL2008 mukaan -
From 2005 based on new industrial classification TOL2008

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

8. TYÖLLISET TOIMIALOITTAIN
EMPLOYED PERSONS BY INDUSTRY

Jatkoa -Continued

Vuosi ja neljännes	Maa- ja vesirakennus	Kauppa	Liikenne	Rahoitus- ja vakuutus	Palvelukset
	<i>Other construction</i>	<i>Trade</i>	<i>Transport</i>	<i>Financing, insurance</i>	<i>Services</i>
<i>Year and quarter</i>	1 000 henkilöä - persons				
1966	72	300	143	..	369
1967	74	303	140	..	379
1968	72	306	141	..	389
1969	67	305	146	..	412
1970 ¹	58	294 ²	165	84 ²	385
1971	53	298	160	84	400
1972	54	305	166	90	421
1973	54	326	167	99	449
1974	56	334	170	109	466
1975	58	329	177	118	480
1976	57	333	173	117	486
1977	54	320	170	117	506
1978	52	313	174	117	517
1979	53	318	179	120	542
1980	48	328	184	127	562
1981	51	326	184	130	581
1982	50	326	180	136	616
1983	43	337	177	135	646
1984	40	343	180	148	664
1985	41	355	186	156	681
1986	43	355	183	160	690
1987	41	348	182	177	710
1988	43	354	182	190	724
1989 ¹	42	388	178	262	684
1990 ¹	39	395	179	268	681
1991	39	364	175	263	679
1992	36	325	165	250	663
1993	33	305	158	234	637
1994	28	297	161	230	645
1995	28	301	163	228	659
1996	30	316	159	241	667
1997	29	329	164	240	685
1998	32	339	169	249	700
1999	32	355	168	267	719
2000	27	354	172	287	732
2001	30	357	174	301	750
2002	31	363	169	308	758
2003	33	362	173	313	767
2004	33	367	172	315	781
2005	18	373	144	384	774
2006	18	376	154	399	785
2007	19	389	151	414	792
2008	21	399	153	419	800
2009	23	381	153	408	806
2010	20	381	156	416	809
2011	19	386	147	427	832
2012	20	386	144	436	839
2013	20	382	142	431	830
2014	19	376	140	444	839
2015	17	371	137	457	834
2010 I	20	365	156	402	796
2010 II	21	394	162	423	808
2010 III	21	392	156	426	813
2010 IV	17	375	151	408	817
2011 I	17	368	149	416	822
2011 II	18	401	151	433	843
2011 III	21	395	146	430	834
2011 IV	20	379	144	433	828
2012 I	18	362	145	433	834
2012 II	20	400	141	444	851
2012 III	23	401	150	442	840
2012 IV	22	382	140	429	830
2013 I	18	377	140	421	818
2013 II	19	405	143	437	832
2013 III	21	387	148	430	841
2013 IV	21	362	139	438	826
2014 I	17	363	135	433	828
2014 II	22	392	146	448	846
2014 III	21	393	140	446	844
2014 IV	18	357	140	447	842
2015 I	17	361	131	449	834
2015 II	20	383	136	463	832
2015 III	18	379	140	466	840
2015 IV	15	361	141	447	830

1. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

2. Vuosina 1961 - 1969 "rahoitus- ja vakuutustoiminnan" luvut sisältävät "kaupan" lukuihin. - In the years 1961 - 1969 the figures for "financing and insurance" include in the figures for "trade".

Vuodesta 2005 lähtien uuden toimialaluokituksen TOL2008 mukaan - From 2005 based on new industrial classification TOL2008

9. TYÖLLISET AMMATTIASEMAN MUKAAN
EMPLOYED PERSONS BY INDUSTRIAL STATUS

Vuosi ja neljännes	Työlliset yhteensä	Palkansaajat - Salary and wage earners			Yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet
		Yhteensä	Työntekijät	Toimihenkilöt	
Year and quarter	Employed total	Total	Wage earners	Salaried employees	Employers and unpaid family workers
1 000 henkilöä - persons					
1966	2 159	1 524	896	628	635
1967	2 114	1 533	883	650	581
1968	2 073	1 529	888	641	544
1969	2 097	1 569	905	664	528
1970	2 126	1 626	930	696	500
1971	2 123	1 639	916	723	484
1972	2 118	1 672	906	766	446
1973	2 164	1 750	938	812	414
1974	2 229	1 826	967	859	403
1975	2 221	1 846	939	907	375
1976 ¹	2 278	1 819	947	856	437
1977	2 232	1 823	925	886	395
1978	2 200	1 812	921	880	374
1979	2 256	1 865	953	901	375
1980	2 328	1 930	991	928	379
1981	2 353	1 962	988	966	375
1982	2 377	1 990	968	1 014	377
1983	2 390	2 004	961	1 040	386
1984	2 413	2 035	960	1 073	378
1985	2 437	2 077	957	1 117	360
1986	2 431	2 071	941	1 127	359
1987	2 423	2 051	919	1 130	372
1988	2 431	2 062	912	1 148	368
1989 ¹	2 507	2 112	932	1 177	395
1990	2 504	2 116	914	1 199	388
1991	2 375	2 012	832	1 177	363
1992	2 206	1 862	738	1 120	344
1993	2 071	1 742	679	1 054	329
1994	2 054	1 722	671	1 041	332
1995	2 099	1 773	696	1 068	325
1996	2 127	1 803	692	1 098	324
1997	2 170	1 845	695	1 141	323
1998	2 222	1 905	727	1 170	317
1999	2 296	1 975	745	1 225	321
2000	2 335	2 016	749	1 264	319
2001	2 367	2 060	767	1 289	307
2002	2 372	2 068	758	1 307	304
2003	2 365	2 061	748	1 310	304
2004	2 365	2 064	733	1 328	301
2005	2 401	2 098	736	1 360	303
2006	2 444	2 129	746	1 382	314
2007	2 492	2 178	761	1 413	314
2008	2 531	2 207	764	1 437	324
2009	2 457	2 123	697	1 419	334
2010	2 447	2 120	682	1 431	328
2011	2 474	2 143	695	1 439	331
2012	2 483	2 146	697	1 442	337
2013	2 457	2 127	678	1 443	330
2014	2 447	2 105	654	1 445	343
2015	2 437	2 090	649	1 437	346
2010 I	2 388	2 061	640	1 415	328
2010 II	2 485	2 159	701	1 450	327
2010 III	2 490	2 158	718	1 433	333
2010 IV	2 426	2 101	669	1 425	324
2011 I	2 408	2 079	656	1 414	329
2011 II	2 517	2 187	713	1 463	330
2011 III	2 514	2 184	735	1 439	330
2011 IV	2 456	2 122	676	1 438	334
2012 I	2 432	2 095	656	1 430	338
2012 II	2 524	2 185	728	1 450	339
2012 III	2 529	2 186	727	1 453	342
2012 IV	2 448	2 119	678	1 434	329
2013 I	2 408	2 085	647	1 433	323
2013 II	2 506	2 174	707	1 461	332
2013 III	2 490	2 153	700	1 445	337
2013 IV	2 422	2 094	656	1 433	329
2014 I	2 394	2 058	620	1 432	336
2014 II	2 490	2 149	680	1 465	340
2014 III	2 487	2 139	683	1 450	348
2014 IV	2 418	2 072	634	1 432	346
2015 I	2 391	2 043	617	1 421	348
2015 II	2 463	2 113	664	1 444	350
2015 III	2 481	2 135	682	1 449	347
2015 IV	2 412	2 071	634	1 433	341

1. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

10. TYÖLLISET NORMAALIN TYÖAJAN MUKAAN
EMPLOYED PERSONS BY NORMAL HOURS OF WORK

Vuosi ja neljännes	Työlliset - Employed					Osa-aikaisten osuus työllisistä Proportion of part-time employed	
	Yhteensä	Tuntia viikossa - Hours per week					
Year and quarter	Total	1 - 29	30 - 40	41 -	Tuntematon Unknown		
1 000 henkilöä - persons							
1981	2 353	173	1 852	316	12	7,4	
1982	2 377	181	1 859	322	15	7,6	
1983	2 390	197	1 847	321	24	8,2	
1984	2 413	201	1 874	312	26	8,3	
1985	2 437	201	1 896	310	30	8,2	
1986	2 431	195	1 895	308	32	8,0	
1987	2 423	194	1 882	315	32	8,0	
1988	2 431	177	1 907	319	28	7,3	
1989 ¹	2 507	192	1 956	328	32	9,8	
1990	2 504	186	1 959	328	32	9,5	
1991	2 375	185	1 856	298	36	10,1	
1992	2 206	176	1 711	285	34	10,5	
1993	2 071	181	1 583	271	36	11,4	
1994	2 054	180	1 556	280	39	11,5	
1995	2 099	176	1 586	283	54	11,7	
1996	2 127	174	1 603	298	52	11,5	
1997	2 170	203	1 612	339	16	11,0	
1998	2 222	213	1 639	358	12	11,4	
1999	2 296	226	1 682	371	17	12,1	
2000	2 335	240	1 701	372	22	12,3	
2001	2 367	246	1 735	364	23	12,2	
2002	2 372	260	1 736	358	19	12,7	
2003	2 365	266	1 730	352	17	13,0	
2004	2 365	266	1 739	344	16	13,5	
2005	2 401	269	1 768	346	18	13,7	
2006	2 444	278	1 800	345	20	14,0	
2007	2 492	288	1 840	345	18	14,1	
2008	2 531	290	1 855	372	13	13,4	
2009	2 457	299	1 796	349	12	14,0	
2010	2 447	304	1 778	351	14	14,6	
2011	2 474	313	1 790	356	14	14,9	
2012	2 483	321	1 791	358	13	15,1	
2013	2 457	319	1 781	345	13	15,1	
2014	2 447	324	1 763	346	15	15,4	
2015	2 437	325	1 743	353	16	15,5	
2006	I	2 381	283	1 743	336	19	14,4
	II	2 461	270	1 808	363	20	13,6
	III	2 494	259	1 864	352	19	13,2
	IV	2 438	301	1 786	328	24	15,0
2007	I	2 415	304	1 769	324	18	14,7
	II	2 524	274	1 873	358	19	13,6
	III	2 542	264	1 903	356	18	13,0
	IV	2 485	311	1 816	340	19	15,1
2008	I	2 474	311	1 790	358	15	14,2
	II	2 574	278	1 906	378	13	12,9
	III	2 566	260	1 911	383	12	12,0
	IV	2 509	309	1 818	370	13	14,2
2009	I	2 448	314	1 775	347	12	14,6
	II	2 497	284	1 837	363	12	13,3
	III	2 476	280	1 841	344	10	13,1
	IV	2 408	321	1 731	343	12	14,9
2010	I	2 388	318	1 721	334	16	15,2
	II	2 485	300	1 811	359	14	14,4
	III	2 490	277	1 836	360	15	13,7
	IV	2 426	319	1 742	351	13	15,2
2011	I	2 408	331	1 713	346	16	15,8
	II	2 517	311	1 822	368	15	14,5
	III	2 514	282	1 857	360	14	13,8
	IV	2 456	326	1 766	351	13	15,6
2012	I	2 432	326	1 740	352	14	15,4
	II	2 524	315	1 828	366	13	14,9
	III	2 529	302	1 847	364	12	14,4
	IV	2 448	338	1 751	347	12	15,6
2013	I	2 408	332	1 721	341	13	15,7
	II	2 506	305	1 836	351	12	14,4
	III	2 490	297	1 835	346	12	14,1
	IV	2 422	338	1 732	338	14	16,1
2014	I	2 394	332	1 741	345	16	16,2
	II	2 490	316	1 806	355	13	14,9
	III	2 487	303	1 814	357	14	14,4
	IV	2 418	342	1 716	344	15	16,3
2015	I	2 391	335	1 701	338	18	16,1
	II	2 463	320	1 772	353	17	15,3
	III	2 481	302	1 797	368	15	14,4
	IV	2 412	343	1 703	353	14	16,3

1. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

11. TYÖTTÖMYYS JA TYÖTTÖMYYSASTEET TYÖVOIMATUTKIMUKSEN MUKAAN
UNEMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT RATES ACCORDING TO THE LABOUR FORCE SURVEY

Vuosi ja neljännes	Työttömät - Unemployed persons			Työttömyysasteet - Unemployment rates		
	Mol. sukupuoli	Miehet	Naiset	Mol. sukupuoli	Miehet	Naiset
	Both sexes	Male	Female	Both sexes	Male	Female
	1 000 henkilöä - persons			Prosenttia - Per cent		
1961	26	18	8	1,2	1,5	0,8
1962	28	20	7	1,3	1,7	0,8
1963	32	24	8	1,5	2,0	0,8
1964	33	27	7	1,5	2,2	0,6
1965 ¹	30	20	10	1,4	1,6	1,0
1966	33	22	11	1,5	1,8	1,2
1967	63	52	11	2,9	4,2	1,2
1968	85	70	15	3,9	5,7	1,6
1969	61	46	15	2,8	3,8	1,6
1970 ¹	46	35	11	2,0	2,7	1,1
1971	55	38	17	2,4	3,0	1,6
1972	62	42	20	2,7	3,3	1,9
1973	57	32	25	2,4	2,5	2,3
1974	44	21	23	1,8	1,6	2,1
1975	62	35	27	2,6	2,7	2,4
1976	92	60	32	3,9	4,7	2,9
1977	140	88	52	5,9	6,9	4,7
1978	172	106	66	7,3	8,4	6,0
1979	143	82	61	6,0	6,4	5,4
1980	114	61	53	4,7	4,7	4,7
1981	121	67	54	4,9	5,1	4,6
1982	135	73	62	5,4	5,5	5,2
1983	138	76	62	5,5	5,7	5,2
1984	133	72	61	5,2	5,4	5,0
1985	129	73	56	5,0	5,5	4,6
1986	138	82	56	5,4	6,1	4,6
1987	130	78	53	5,1	5,8	4,3
1988	116	68	48	4,5	5,1	4,0
1989 ¹	80	43	38	3,1	3,2	3,1
1990	82	49	33	3,2	3,6	2,7
1991	169	106	63	6,6	8,0	5,2
1992	292	178	114	11,7	13,6	9,6
1993	405	235	170	16,3	18,1	14,4
1994	408	235	174	16,6	18,2	14,9
1995	382	204	178	15,4	15,7	15,1
1996	363	186	176	14,6	14,3	14,8
1997	314	160	154	12,7	12,3	13,0
1998	285	143	142	11,4	10,9	12,0
1999	261	130	131	10,2	9,8	10,7
2000	253	122	131	9,8	9,1	10,6
2001	238	117	121	9,1	8,6	9,7
2002	237	123	114	9,1	8,1	9,1
2003	235	124	111	9,0	9,2	8,9
2004	229	118	111	8,8	8,7	8,9
2005	220	111	109	8,4	8,2	8,6
2006	204	101	103	7,7	7,4	8,1
2007	183	90	93	6,9	6,5	7,2
2008	172	85	87	6,4	6,1	6,7
2009	221	122	99	8,2	8,9	7,6
2010	224	126	98	8,4	9,1	7,6
2011	209	117	91	7,8	8,4	7,1
2012	207	115	92	7,7	8,3	7,1
2013	219	122	97	8,2	8,8	7,5
2014	232	129	103	8,7	9,3	8,0
2015	252	137	115	9,4	9,9	8,8
2010 I	244	143	101	9,3	10,5	8,0
2010 II	263	146	116	9,6	10,3	8,8
2010 III	195	106	89	7,3	7,6	6,9
2010 IV	195	109	86	7,4	8,0	6,8
2011 I	227	127	100	8,6	9,3	7,9
2011 II	244	136	108	8,8	9,4	8,2
2011 III	183	101	83	6,8	7,2	6,4
2011 IV	181	106	75	6,9	7,7	5,9
2012 I	211	120	91	8,0	8,8	7,1
2012 II	238	134	104	8,6	9,4	7,8
2012 III	193	101	91	7,1	7,2	6,9
2012 IV	185	105	80	7,0	7,7	6,3
2013 I	232	131	101	8,8	9,7	7,8
2013 II	252	144	108	9,1	10,1	8,1
2013 III	191	104	87	7,1	7,4	6,8
2013 IV	203	110	93	7,7	8,1	7,3
2014 I	238	133	105	9,0	9,8	8,2
2014 II	265	146	119	9,6	10,3	8,9
2014 III	203	110	93	7,5	7,9	7,1
2014 IV	223	126	96	8,4	9,2	7,6
2015 I	257	144	113	9,7	10,5	8,8
2015 II	295	159	136	10,7	11,2	10,2
2015 III	226	118	108	8,4	8,5	8,2
2015 IV	230	126	104	8,7	9,3	8,1

1. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

13. TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ SUKUPUOLEN MUKAAN SEKÄ LOMAUTETUT JA LYHENNETYLLÄ TYÖVIIKKOLA OLEVAT
UNEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY SEX, AND PERSONS LAID OFF AND ON REDUCED WORKING WEEK

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Työttömät työnhakijat - Unemployed jobseekers					Lomautetut	Lyhennetyllä työviikolla
	Yhteensä	Miehet	Naiset	Alle 25-vuotiaat	Yli vuoden työttömänä	Laid off	On reduced working week
	Total	Male	Female	Under 25 years old	Unemployed over a year		
Henkilöä - Persons							
1971	44 100	27 000	17 100	4 300	2 000
1972	59 500	36 800	22 700	4 700	2 100
1973	50 200	28 700	21 500	4 500	1 800
1974	40 100	20 300	19 800	4 300	2 100
1975	50 900	29 500	21 400	7 500	6 900
1976	80 200	51 400	28 800	10 800	8 900
1977	132 500	82 700	49 900	19 900	21 600
1978	175 200	106 800	68 400	17 000	24 700
1979	150 300	87 200	63 200	9 500	8 000
1980	109 500	58 300	51 200	6 600	5 000
1981	115 400	61 200	54 200	35 700	11 500	11 400	10 200
1982	138 100	75 000	63 100	40 900	14 000	15 600	14 200
1983	143 900	80 000	63 900	40 800	17 100	14 900	10 600
1984	135 300	76 100	59 200	37 600	15 500	11 400	7 800
1985	141 400	79 600	61 800	36 700	13 200	11 900	6 500
1986	150 700	87 100	63 600	36 900	14 800	14 800	5 300
1987	140 500	81 100	59 400	33 800	16 700	10 000	3 800
1988	127 000	71 100	56 500	28 800	12 100	8 300	3 400
1989	103 400	54 800	48 700	22 100	6 400	6 700	2 700
1990	103 200	59 500	43 700	21 800	3 000	9 700	2 400
1991	213 200	134 600	78 600	45 800	5 300	32 300	5 900
1992	363 100	221 500	141 600	77 800	29 200	43 600	11 000
1993	482 200	280 700	201 400	97 700	86 000	45 900	14 400
1994	494 200	276 900	217 300	92 200	133 600	26 800	12 900
1995	466 000	254 900	211 100	80 500	140 200	15 100	9 200
1996	448 000	241 400	206 600	68 600	134 900	13 900	8 000
1997	409 000	214 900	194 000	53 900	124 600	10 700	6 300
1998	372 400	190 200	182 200	46 900	112 600	10 000	4 900
1999	348 100	177 200	170 900	44 300	98 000	11 100	4 100
2000	321 100	161 600	159 500	39 300	89 000	9 500	3 200
2001	302 200	153 400	148 700	36 600	82 700	10 400	2 700
2002	294 000	154 500	139 500	35 800	77 700	12 700	2 400
2003	288 800	153 500	135 400	35 200	72 400	14 200	2 300
2004	288 400	152 200	136 200	34 900	73 000	13 200	2 100
2005	275 300	144 100	131 200	30 500	72 400	10 600	1 700
2006	247 900	128 800	119 100	26 800 ¹	64 400	8 000	1 300
2007	215 800	111 000	104 800	22 500	51 700	6 600	1 100
2008	202 900	107 400	95 500	22 400	43 100	9 000	1 100
2009	264 800	156 200	108 600	36 200	41 300	31 000	3 800
2010	264 800	154 300	110 500	34 600	54 000	21 300	3 700
2011	243 900	138 800	105 100	30 000	57 200	14 200	2 000
2012	253 200	144 800	108 400	32 100	61 200	15 200	2 300
2013 ²	294 100	168 200	126 000	38 800	73 700	21 400	4 600
2014	325 700	185 500	140 100	43 300	90 500	26 000	8 000
2015	351 900	198 700	153 100	47 100	109 300	26 800	9 300
2009 I	247 900	149 500	98 400	32 400	39 800	30 800	3 000
2009 II	256 200	150 700	105 500	35 200	39 400	30 400	3 800
2009 III	274 000	156 200	117 800	39 900	41 300	28 500	3 900
2009 IV	281 100	168 500	112 600	37 200	44 900	34 300	4 600
2010 I	284 500	174 700	109 900	37 500	50 200	32 800	4 700
2010 II	263 000	151 900	111 100	35 100	52 800	19 600	4 000
2010 III	260 700	144 500	116 200	35 500	56 300	14 700	3 000
2010 IV	251 000	146 100	104 900	30 200	56 900	18 000	2 900
2011 I	257 500	153 800	103 700	31 000	58 000	21 200	2 500
2011 II	238 900	135 000	104 000	29 200	56 900	12 500	2 000
2011 III	241 800	130 900	110 900	31 600	57 400	9 700	1 600
2011 IV	237 300	135 500	101 700	28 400	56 400	13 600	2 000
2012 I	252 700	150 500	102 200	31 600	58 500	19 500	2 400
2012 II	242 500	136 800	105 800	30 700	60 400	12 400	2 100
2012 III	254 400	139 100	115 200	33 900	61 800	10 700	2 000
2012 IV	263 000	152 700	110 300	32 100	63 900	18 100	2 800
2013 I	290 100	172 800	117 300	38 000	67 700	25 200	3 400
2013 II	283 400	160 600	122 800	37 600	70 700	17 400	3 500
2013 III ²	297 900	163 200	134 800	40 900	76 100	17 200	4 400
2013 IV	305 100	176 100	129 000	38 900	80 200	25 900	7 300
2014 I	322 300	190 500	131 900	41 100	86 000	31 000	8 400
2014 II	315 600	178 500	137 100	41 900	88 200	22 900	7 600
2014 III	328 100	179 800	148 400	45 800	92 300	20 600	7 000
2014 IV	336 500	193 500	143 100	44 400	95 500	29 400	8 800
2015 I	354 000	207 500	146 500	45 900	102 400	33 900	9 500
2015 II	345 700	194 000	151 700	46 100	106 600	24 800	8 900
2015 III	355 200	193 200	162 000	50 100	113 000	21 100	8 600
2015 IV	352 600	200 200	152 400	46 200	115 200	27 400	10 300

1. Vuoteen 2005 asti lomautetut poislukien. - Until 2005 excluding laid off.

2. Sisältää kaikki 1.7.2013 alkaen alkaneet kokoaikaiset lomautukset, siihen asti vain henkilökohtaisesti lomautetut.
Includes all fully laid off starting from 1 July 2013, up to that date only those individually laid off.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Employment and the Economy, Employment Service Statistics

15. TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ AMMATEITTAIN
UNEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY OCCUPATION

Jatkuu - Continued

Vuosi ja neljännes	Ammatti - Occupation				
	Johtajat	Erytisasiantuntijat	Asiantuntijat	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	Palvelu- ja myyntityöntekijät
Year and quarter	Managers	Professionals	Technicians and associate professionals	Clerical support workers	Service and sales workers
Henkilöä - persons					
2006	2 900	25 700	23 000	20 200	39 800
2007	2 600	23 500	20 000	17 300	35 000
2008	2 300	22 700	18 400	15 100	31 500
2009	2 700	29 500	23 600	17 000	36 100
2010	2 800	30 900	24 100	17 000	37 300
2011	2 600	28 600	22 000	15 900	35 900
2012	2 700	30 600	22 700	16 100	37 200
2013 ¹	3 100	37 500	27 100	18 000	44 200
2014	3 600	43 000	30 900	19 400	51 200
2015	4 100	47 400	34 000	21 000	57 900
2009 I	2 400	24 300	21 200	15 800	32 400
2009 II	2 600	29 700	22 700	16 400	34 600
2009 III	2 800	33 500	25 000	17 800	39 100
2009 IV	2 800	30 700	25 200	17 800	38 100
2010 I	2 800	30 300	25 100	17 600	36 900
2010 II	2 800	32 300	24 100	17 000	37 200
2010 III	2 800	33 300	24 300	17 200	38 900
2010 IV	2 600	27 900	22 800	16 100	36 200
2011 I	2 600	27 600	22 600	16 000	35 500
2011 II	2 500	29 300	21 600	15 700	35 200
2011 III	2 600	30 800	22 400	16 300	37 700
2011 IV	2 500	26 600	21 400	15 600	35 200
2012 I	2 600	27 500	22 100	15 700	35 000
2012 II	2 600	30 400	21 700	15 600	36 100
2012 III	2 600	33 300	23 400	16 500	39 300
2012 IV	2 900	31 200	23 600	16 500	38 300
2013 I	3 000	33 500	25 700	17 500	40 500
2013 II	3 100	37 100	25 900	17 500	42 700
2013 III ¹	3 300	40 800	28 000	18 500	47 400
2013 IV	3 300	38 400	28 700	18 600	46 200
2014 I	3 300	39 800	29 800	18 900	47 700
2014 II	3 400	43 000	29 900	18 900	49 600
2014 III	3 700	46 200	31 600	19 800	54 200
2014 IV	3 800	43 200	32 200	20 000	53 400
2015 I	4 000	44 700	33 600	20 900	54 600
2015 II	4 100	47 800	33 300	20 800	56 900
2015 III	4 200	50 800	34 700	21 300	61 300
2015 IV	4 100	46 400	34 400	21 100	58 800

1. Katso alaviite taulukkoon 13. - See note to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto
Source: The Ministry of Employment and the Economy, Employment Service Statistics

15. TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ AMMATEITTAIN
UNEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY OCCUPATION

Jatkuu - Continued

Ammatti - Occupation						
Vuosi ja neljännes	Maanviljelijät, metsätöntekijät ym.	Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	Josta talonrakennukseen liittyvä työ	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	Muut työntekijät	
Year and quarter	Skilled agricultural, forestry and fishery workers	Craft and related trades workers	Of which occupations related to construction of buildings	Plant and machine operators and assemblers	Elementary occupations	
Henkilöä - persons						
2006	7 800	43 600	16 700	22 400	28 700	
2007	6 700	36 400	14 200	19 000	24 500	
2008	6 200	36 000	14 900	17 400	22 300	
2009	6 900	59 700	22 800	25 300	25 900	
2010	6 700	57 600	21 100	23 800	25 300	
2011	6 400	49 800	19 200	21 400	23 600	
2012	6 500	51 500	20 600	22 300	23 900	
2013	7 200	60 600	23 800	25 100	26 300	
2014	7 600	66 400	26 200	27 000	27 900	
2015	8 000	69 800	27 500	28 400	29 100	
2006 I	10 000	51 300	21 200	25 400	31 900	
2006 II	6 900	42 400	15 900	22 300	28 200	
2006 III	6 200	39 800	13 900	20 900	27 400	
2006 IV	8 000	40 700	15 700	21 100	27 200	
2007 I	8 900	42 200	17 600	21 500	27 100	
2007 II	5 600	34 900	13 300	18 500	23 800	
2007 III	5 200	33 400	11 900	17 900	23 300	
2007 IV	7 100	35 100	14 100	18 100	23 700	
2008 I	8 000	37 900	16 400	18 600	23 900	
2008 II	5 100	31 800	12 600	16 300	21 200	
2008 III	4 700	32 400	12 400	16 000	21 100	
2008 IV	6 900	41 800	18 000	18 800	22 900	
2009 I	8 500	57 400	24 800	24 200	26 100	
2009 II	5 700	56 600	21 700	24 800	25 000	
2009 III	5 500	58 800	20 400	25 000	25 400	
2009 IV	7 700	66 100	24 300	27 200	27 200	
2010 I	8 900	68 300	26 600	27 300	27 800	
2010 II	5 600	55 900	20 000	23 300	24 800	
2010 III	5 200	51 800	17 600	22 000	24 100	
2010 IV	7 200	54 300	20 300	22 800	24 700	
2011 I	8 400	58 200	23 700	23 700	25 600	
2011 II	5 300	48 000	18 300	20 600	22 800	
2011 III	4 900	45 100	16 100	19 800	22 500	
2011 IV	6 900	48 100	18 900	21 400	23 400	
2012 I	8 100	55 400	23 500	23 200	24 900	
2012 II	5 400	47 300	18 900	20 800	22 800	
2012 III	5 200	47 400	17 700	21 200	23 100	
2012 IV	7 400	55 700	22 200	23 800	24 800	
2013 I	8 800	64 700	26 900	26 300	27 000	
2013 II	6 000	57 000	22 300	23 900	25 400	
2013 III	5 800	56 700	20 900	23 700	25 700	
2013 IV	8 000	64 100	25 100	26 400	27 100	
2014 I	9 200	70 500	29 300	28 400	28 900	
2014 II	6 400	62 900	24 500	25 900	27 000	
2014 III	6 200	62 100	23 200	25 400	27 100	
2014 IV	8 500	70 000	27 600	28 500	28 700	
2015 I	9 700	75 700	31 500	30 500	30 400	
2015 II	6 900	67 100	26 400	27 700	28 500	
2015 III	6 700	65 600	24 500	26 600	28 300	
2015 IV	8 700	70 800	27 500	29 000	29 300	

15. TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ AMMATEITTAIN
UNEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY OCCUPATION

Jatkoa - Continued

Ammatti - Occupation				
Vuosi ja neljännes	Sotilaat	Ammatteihin luokittelemattomat ryhmät	Yhteensä	Lomautetut
Year and quarter	Armed forces occupations	Work not classifiable by occupation	Total	Laid off
Henkilöä - persons				
2006	60	33 800	247 900	8 000
2007	60	30 900	215 800	6 600
2008	50	31 000	202 900	9 000
2009	70	38 100	264 800	31 000
2010	60	39 200	264 800	21 300
2011	60	37 700	243 900	14 200
2012	60	39 600	253 200	15 200
2013 ¹	80	45 000	294 100	21 400
2014	110	48 500	325 700	26 000
2015	140	52 000	351 900	26 800
2006				
I	60	35 100	267 500	7 300
II	60	34 300	246 000	5 700
III	60	35 100	245 900	7 000
IV	50	30 800	232 100	12 000
2007				
I	60	31 400	231 000	9 500
II	50	30 900	212 600	5 300
III	60	32 300	214 700	4 800
IV	60	28 900	204 700	6 700
2008				
I	60	30 500	207 700	9 300
II	50	30 400	194 400	5 700
III	50	32 400	200 500	6 200
IV	50	30 600	209 000	14 800
2009				
I	60	35 400	247 900	30 800
II	70	37 800	256 200	30 400
III	80	41 000	274 000	28 500
IV	70	38 200	281 100	34 300
2010				
I	60	39 500	284 500	32 800
II	60	39 900	263 000	19 600
III	70	40 900	260 700	14 700
IV	70	36 400	251 000	18 000
2011				
I	60	37 200	257 500	21 200
II	60	37 900	238 900	12 500
III	60	39 600	241 800	9 700
IV	60	36 000	237 300	13 600
2012				
I	60	38 100	252 700	19 500
II	50	39 700	242 500	12 400
III	60	42 100	254 400	10 700
IV	60	38 800	263 000	18 100
2013				
I	70	43 000	290 100	25 200
II	80	44 900	283 400	17 400
III ¹	80	48 000	297 900	17 200
IV	80	44 200	305 100	25 900
2014				
I	90	45 700	322 300	31 000
II	90	48 400	315 600	22 900
III	120	51 700	328 100	20 600
IV	120	48 200	336 500	29 400
2015				
I	160	49 800	354 000	33 900
II	140	52 700	345 700	24 800
III	150	55 600	355 200	21 100
IV	130	49 900	352 600	27 400

16. TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖTTÖMYYDEN KESTON MUKAAN
UNEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE
BY DURATION OF UNEMPLOYMENT

Vuosi ja neljännes	Työttömyyden kesto, viikkoa - Duration of unemployment, weeks						Yhteensä Total	Keskimäärin Average	
	0 - 4	5 - 12	13 - 26	27 - 52	53 - 104	Yli 104			
Year and quarter	Henkilöä - Persons							Viikkoa Weeks	
1981	28 000	27 100	22 500	15 000	7 200	4 300	104 000	24	
1982	30 600	30 100	27 500	18 200	9 700	4 400	122 400	25	
1983	30 000	31 200	28 400	22 300	11 400	5 700	129 000	27	
1984	29 900	29 800	27 400	21 300	9 900	5 700	123 900	27	
1985	30 900	32 200	30 000	23 400	8 800	4 400	129 500	25	
1986	29 600	33 400	31 400	26 800	10 900	3 900	136 000	25	
1987	29 800	31 900	29 200	22 900	11 700	5 000	130 500	26	
1988	29 700	31 100	26 400	20 000	7 800	4 300	119 300	24	
1989	27 200	26 500	21 600	15 000	4 400	2 000	96 700	20	
1990	29 300	28 000	20 500	12 500	2 300	710	93 500	15	
1991	44 900	52 800	47 800	30 400	4 400	540	180 900	16	
1992	54 900	70 700	88 300	79 400	24 900	1 300	319 500	22	
1993	58 200	77 000	106 100	114 700	70 100	10 100	436 300	30	
1994	56 700	73 500	98 400	112 000	94 100	32 700	467 500	39	
1995	56 200	71 600	91 000	96 200	82 200	53 600	450 900	45	
1996	58 100	71 100	86 000	87 800	72 000	59 000	434 100	48	
1997	55 000	67 300	76 700	77 300	65 000	57 000	398 300	51	
1998	53 600	62 900	70 900	64 200	56 200	54 700	362 500	52	
1999	54 000	61 600	66 400	58 700	45 800	50 600	337 100	52	
2000	50 700	56 000	62 500	55 700	43 300	43 500	311 700	51	
2001	48 900	54 100	57 400	50 100	42 100	39 200	291 800	51	
2002	47 400	52 600	55 700	49 200	39 900	36 400	281 300	50	
2003	48 300	52 900	55 100	47 300	37 700	33 300	274 600	47	
2004	49 400	51 000	56 000	47 900	39 000	31 800	275 200	46	
2005	47 600	49 400	51 200	45 500	39 500	31 400	264 700	47	
2006 ¹	52 100	47 600	45 700	38 700	35 000	28 800	247 900	45	
2007	49 800	43 300	39 700	31 800	26 400	24 800	215 800	43	
2008	51 000	43 200	37 600	28 900	22 600	19 600	202 900	40	
2009	64 000	61 000	57 100	41 800	25 300	15 500	264 800	32	
2010	57 500	54 500	53 100	46 500	36 900	16 300	264 800	36	
2011	51 800	50 300	47 300	37 900	33 600	23 000	243 900	40	
2012	51 200	51 100	50 800	39 900	31 400	28 700	253 200	43	
2013 ²	52 800	56 700	60 000	51 700	40 200	32 800	294 100	45	
2014	51 700	57 600	66 700	59 900	49 900	39 800	325 700	48	
2015	49 000	56 700	69 600	68 300	60 100	48 300	351 900	52	
2006	I	50 300	52 600	54 300	41 400	38 500	30 300	267 500	45
	II	54 300	41 300	44 100	41 400	35 800	29 100	246 000	46
	III	50 600	49 900	44 200	38 400	34 500	28 500	245 900	45
	IV	53 300	46 600	40 200	33 600	31 200	27 200	232 100	44
2007	I	47 700	47 600	46 600	33 600	28 700	26 800	231 000	43
	II	52 200	37 300	37 900	33 200	26 800	25 300	212 600	44
	III	48 300	45 700	38 600	31 800	25 900	24 300	214 700	43
	IV	50 900	42 500	35 800	28 500	24 200	22 700	204 700	42
2008	I	46 000	45 100	42 300	28 900	23 800	21 600	207 700	41
	II	51 800	35 500	34 500	29 700	22 600	20 200	194 400	42
	III	47 800	44 800	37 100	29 400	22 400	19 000	200 500	40
	IV	58 300	47 300	36 400	27 500	21 800	17 700	209 000	37
2009	I	60 800	64 300	52 800	30 700	22 600	16 800	247 900	33
	II	66 100	54 200	57 100	39 900	23 200	16 700	256 200	33
	III	63 400	62 100	59 600	48 300	25 600	15 000	274 000	32
	IV	65 900	63 600	59 000	48 500	29 600	14 600	281 100	32
2010	I	56 200	63 100	65 400	50 300	34 800	14 700	284 500	33
	II	61 800	47 000	51 300	50 900	36 500	15 400	263 000	36
	III	54 700	55 200	49 800	45 600	38 700	16 800	260 700	37
	IV	57 300	52 600	45 900	39 000	37 800	18 500	251 000	38
2011	I	50 300	55 800	54 700	39 300	36 600	20 800	257 500	38
	II	54 700	43 300	44 900	39 800	34 200	22 000	238 900	41
	III	48 900	52 100	46 100	37 900	32 900	24 000	241 800	41
	IV	53 200	50 100	43 600	34 500	30 500	25 400	237 300	41
2012	I	48 900	54 400	55 400	36 100	30 400	27 500	252 700	42
	II	53 200	42 600	47 400	40 000	30 700	28 700	242 500	45
	III	49 400	52 500	49 600	42 200	31 900	28 800	254 400	43
	IV	53 400	55 100	50 900	41 300	32 700	29 600	263 000	43
2013	I	49 600	63 200	64 300	46 100	36 100	30 900	290 100	42
	II	53 800	48 100	58 800	52 600	38 400	31 700	283 400	45
	III ²	50 100	57 200	59 400	55 800	42 000	33 400	297 900	45
	IV	57 600	58 200	57 500	52 400	44 300	35 000	305 100	45
2014	I	49 000	63 100	70 900	54 100	48 100	37 200	322 300	46
	II	55 500	48 700	63 600	60 400	48 900	38 500	315 600	48
	III	46 900	58 700	67 000	64 000	50 800	40 800	328 100	49
	IV	55 300	60 000	65 300	61 200	51 900	42 700	336 500	49
2015	I	44 300	65 100	77 700	65 400	55 800	45 700	354 000	50
	II	53 400	47 100	67 300	72 200	58 500	47 100	345 700	52
	III	44 800	58 500	68 200	71 800	62 500	49 400	355 200	53
	IV	53 300	56 100	65 200	63 700	63 500	50 800	352 600	53

1. Vuodesta 2006 lähtien henkilökohtaisesti lomautetut mukaanlukien. - From 2006 including individually laid off.

2. Katso alaviite taulukkoon 13. - See note to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Employment and the Economy, Employment Service Statistics

17. PÄÄTTYNEIDEN TYÖTTÖMYYSJAKSOJEN KESKIMÄÄRÄINEN KESTO IÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN
AVERAGE DURATION OF THE COMPLETED SPELLS OF UNEMPLOYMENT BY AGE AND SEX

Vuosi Year	Ikä - Age										Yhteensä Total
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	
	Viikkoa - Weeks										
	Molemmat sukupuolet - Both sexes										
1991	8	10	12	13	14	14	15	17	20	43	13
1992	11	16	18	18	19	19	20	21	22	45	18
1993	15	18	20	21	22	22	23	25	28	53	21
1994	16	21	24	26	26	27	28	31	34	65	25
1995	13	19	22	25	26	27	28	31	38	92	25
1996	11	17	20	24	25	26	28	30	43	109	24
1997	8	14	17	21	22	24	26	28	46	119	22
1998	8	12	16	19	20	22	23	25	43	128	21
1999	7	11	14	17	18	20	21	23	39	131	19
2000	7	10	13	16	17	18	19	21	34	125	18
2001	7	9	12	15	16	16	17	18	28	130	18
2002	7	10	12	15	16	16	18	18	24	112	17
2003	6	9	12	14	15	15	17	17	22	104	16
2004	6	9	12	14	15	15	16	17	21	82	16
2005	6	8	12	14	15	16	16	17	24	85	16
2006 ¹	5	7	11	13	15	15	16	17	20	66	15
2007	5	7	10	11	13	13	14	15	19	62	14
2008	5	6	9	10	11	12	13	14	17	60	13
2009	6	8	10	11	11	12	12	14	14	55	13
2010	6	9	12	13	14	15	15	16	16	34	14
2011	5	8	11	13	14	15	15	16	17	35	14
2012	7	9	12	14	15	16	16	17	18	44	15
2013	6	9	13	15	15	16	17	17	19	49	16
2014	7	11	15	18	18	19	21	21	23	56	19
	Miehet - Male										
1991	9	11	13	14	15	16	17	19	22	41	14
1992	12	17	20	20	21	22	23	24	26	44	20
1993	16	20	23	23	25	26	27	29	33	52	24
1994	16	24	28	28	30	31	32	35	40	67	28
1995	14	21	27	29	31	32	34	37	44	97	28
1996	12	19	25	29	30	33	34	36	50	113	28
1997	9	16	22	26	28	30	34	36	52	122	27
1998	8	14	21	24	26	29	31	34	49	129	26
1999	8	13	19	22	25	28	30	31	46	130	25
2000	8	12	18	21	23	25	27	30	41	126	24
2001	8	11	17	20	22	24	26	28	36	129	23
2002	8	11	17	20	22	24	26	27	33	114	22
2003	7	11	15	19	21	23	25	27	32	110	22
2004	7	11	15	19	21	22	24	26	30	90	21
2005	7	10	15	19	21	22	23	25	37	95	21
2006 ¹	6	8	14	17	20	21	23	24	28	72	19
2007	5	7	12	14	16	18	20	21	27	70	18
2008	5	7	10	13	14	16	17	19	24	69	16
2009	7	9	11	12	13	14	14	15	18	58	14
2010	7	10	14	16	17	18	19	19	21	39	16
2011	5	8	13	16	18	19	19	21	23	45	16
2012	7	10	14	16	18	19	20	22	23	55	18
2013	7	10	14	16	17	19	20	20	23	57	18
2014	8	12	16	19	20	21	23	24	26	61	20
	Naiset - Female										
1991	7	9	11	12	12	11	12	14	18	44	11
1992	10	13	16	16	17	17	17	18	19	46	16
1993	14	16	17	18	19	18	20	21	24	54	18
1994	15	18	20	23	23	24	25	27	29	64	22
1995	13	16	18	22	23	23	24	27	33	89	22
1996	10	14	16	20	21	23	25	27	37	106	20
1997	7	12	14	17	17	18	20	23	40	116	18
1998	7	10	12	15	16	17	17	19	37	128	17
1999	7	9	11	14	14	15	16	17	34	132	16
2000	7	9	10	13	13	13	14	16	29	124	15
2001	6	8	10	12	12	12	13	13	23	131	14
2002	6	8	10	11	12	12	13	13	19	111	14
2003	6	7	9	11	12	11	12	12	17	100	13
2004	5	7	9	11	11	11	12	12	15	76	12
2005	5	7	9	11	11	12	11	12	16	77	13
2006 ¹	5	6	9	10	11	12	12	12	15	61	12
2007	4	6	8	9	10	10	10	11	14	56	11
2008	4	5	8	9	9	10	10	10	13	54	11
2009	5	6	9	9	10	10	10	10	11	52	11
2010	5	7	10	11	11	12	12	11	12	29	11
2011	5	6	9	11	11	12	12	12	13	27	11
2012	6	8	10	12	12	13	13	13	14	35	13
2013	6	8	11	13	13	13	13	14	15	41	13
2014	7	10	13	16	16	17	18	18	20	51	17

1. Vuodesta 2006 lähtien henkilökohtaisesti lomautetut mukaanlukien. - From 2006 including individually laid off.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Employment and the Economy, Employment Service Statistics

18. AVOIMET TYÖPAIKAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ AMMATEITTAIN
VACANCIES AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY OCCUPATION
Jatkuu - *Continued*

Ammatti - Occupation						
Vuosi ja neljännes	Johtajat	Erityisasiantuntijat	Asiantuntijat	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	Palvelu- ja myyntityöntekijät	
Year and quarter	Managers	Professionals	Technicians and associate professionals	Clerical support workers	Service and sales workers	
Henkilöä - persons						
2006	180	3 100	5 400	1 000	8 500	
2007	210	3 800	6 200	1 400	10 000	
2008	210	3 900	6 600	1 300	9 800	
2009	170	3 000	6 800	790	7 600	
2010	200	3 600	6 700	1 200	7 900	
2011	230	4 200	7 200	1 600	9 800	
2012	190	4 200	7 200	1 700	10 500	
2013	190	3 800	7 100	1 400	10 200	
2014	190	3 700	7 200	1 300	10 100	
2015	200	4 100	6 700	1 500	11 200	
2006 I	200	3 400	7 600	1 600	11 800	
2006 II	180	3 100	5 100	870	8 000	
2006 III	160	2 700	4 400	840	7 300	
2006 IV	180	3 100	4 600	830	7 000	
2007 I	230	4 800	8 900	1 400	14 300	
2007 II	210	3 900	5 700	1 000	9 200	
2007 III	200	3 300	5 300	1 800	8 900	
2007 IV	190	3 200	4 900	1 500	7 800	
2008 I	260	4 800	8 700	2 100	14 900	
2008 II	210	4 200	6 100	1 200	9 000	
2008 III	190	3 400	6 000	1 200	8 600	
2008 IV	170	3 300	5 600	880	6 900	
2009 I	200	3 800	9 100	1 200	11 800	
2009 II	170	3 200	6 900	550	7 300	
2009 III	150	2 500	6 300	610	5 900	
2009 IV	160	2 500	4 900	770	5 600	
2010 I	210	4 000	8 100	1 300	11 000	
2010 II	200	3 800	7 000	810	7 300	
2010 III	190	3 200	6 500	1 100	6 700	
2010 IV	190	3 300	5 000	1 400	6 600	
2011 I	260	5 100	9 600	2 200	14 700	
2011 II	260	4 700	7 300	1 200	9 000	
2011 III	210	3 500	6 300	1 400	8 100	
2011 IV	190	3 500	5 800	1 800	7 600	
2012 I	240	5 600	9 900	2 400	16 500	
2012 II	200	4 400	7 400	1 200	10 200	
2012 III	170	3 400	5 900	1 600	8 300	
2012 IV	160	3 400	5 800	1 500	6 800	
2013 I	230	5 400	10 600	2 400	15 500	
2013 II	190	4 000	6 900	1 000	9 400	
2013 III	180	2 800	5 500	990	8 400	
2013 IV	180	2 900	5 500	1 200	7 600	
2014 I	240	4 900	10 700	1 900	14 900	
2014 II	200	3 900	7 100	960	8 300	
2014 III	180	3 000	5 200	1 100	9 200	
2014 IV	160	3 200	5 900	1 200	8 200	
2015 I	220	4 900	9 200	2 300	15 700	
2015 II	200	4 100	6 900	1 300	11 000	
2015 III	180	3 400	5 700	1 300	9 400	
2015 IV	180	3 800	5 000	1 200	8 500	

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Employment and the Economy, Employment Service Statistics

18. AVOIMET TYÖPAIKAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ AMMATEITTAIN
VACANCIES AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY OCCUPATION

Jatkuu - Continued

Ammatti - Occupation					
Vuosi ja neljännes	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	Josta talonrakennukseen liittyvä työ	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	Muut työntekijät
Year and quarter	Skilled agricultural, forestry and fishery workers	Craft and related trades workers	Of which occupations related to construction of buildings	Plant and machine operators and assemblers	Elementary occupations
Avoimia työpaikkoja - Vacancies					
2006	1 800	4 500	2 000	3 500	5 700
2007	1 900	5 300	2 000	4 900	6 500
2008	1 800	3 600	1 100	3 900	5 800
2009	1 300	1 400	560	1 500	3 900
2010	1 200	1 900	880	1 800	3 800
2011	1 100	2 700	1 100	2 500	4 900
2012	1 100	2 700	1 000	2 100	5 200
2013	1 000	2 700	1 300	2 000	4 700
2014	1 100	2 900	1 300	2 600	5 100
2015	940	3 400	1 700	2 600	5 300
2006 I	4 400	4 800	2 400	5 900	9 700
2006 II	2 200	4 500	2 200	2 700	5 200
2006 III	390	4 500	1 800	2 700	4 200
2006 IV	340	4 000	1 500	2 700	3 700
2007 I	4 400	5 900	1 900	8 600	10 500
2007 II	2 400	5 600	2 500	4 100	6 300
2007 III	500	5 700	2 300	4 100	5 300
2007 IV	330	4 200	1 400	3 000	4 100
2008 I	4 400	5 300	1 300	7 800	11 100
2008 II	1 900	3 900	1 600	3 200	5 400
2008 III	520	3 500	1 100	2 700	4 000
2008 IV	250	1 600	420	1 800	2 800
2009 I	3 300	1 800	480	2 900	8 000
2009 II	1 300	1 400	730	1 200	3 200
2009 III	180	1 400	630	860	2 300
2009 IV	240	1 000	390	900	2 100
2010 I	3 300	1 800	850	2 400	6 200
2010 II	1 200	1 900	940	1 600	3 300
2010 III	200	2 300	1 000	1 400	2 800
2010 IV	280	1 600	710	1 600	2 800
2011 I	3 000	2 600	780	4 900	9 200
2011 II	960	3 000	1 400	2 200	4 300
2011 III	260	3 200	1 300	1 800	3 200
2011 IV	330	2 100	820	1 200	3 100
2012 I	3 100	3 300	950	4 000	9 800
2012 II	790	3 000	1 300	2 000	5 000
2012 III	280	2 700	1 100	1 300	3 300
2012 IV	130	1 800	740	1 300	2 900
2013 I	2 900	2 900	1 100	3 400	8 200
2013 II	840	2 900	1 700	1 900	4 800
2013 III	250	3 000	1 400	1 500	3 200
2013 IV	160	2 000	860	1 300	2 700
2014 I	2 600	3 100	1 200	5 000	8 600
2014 II	1 300	3 300	1 500	1 900	5 000
2014 III	230	3 100	1 400	1 700	3 800
2014 IV	160	2 100	1 000	1 600	3 100
2015 I	2 800	3 300	1 400	5 100	7 800
2015 II	520	3 800	2 100	2 200	5 300
2015 III	180	3 700	2 000	1 500	3 900
2015 IV	260	2 600	1 300	1 600	4 100

18. AVOIMET TYÖPAIKAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ AMMATEITTAIN
VACANCIES AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY OCCUPATION

Jatkoa - *Continued*

		Ammatti - <i>Occupation</i>		
Vuosi ja neljännes		Sotilaat	Ammatteihin luokittelemattomat ryhmät	Yhteensä
<i>Year and quarter</i>		Armed forces occupations	Work not classifiable by occupation	<i>Total</i>
Avoimia työpaikkoja - <i>Vacancies</i>				
2006		230	340	34 400
2007		10	330	40 700
2008		20	300	37 200
2009		10	500	26 900
2010		10	430	28 600
2011		10	560	35 100
2012		10	520	35 400
2013		10	500	33 700
2014		10	450	34 600
2015		10	340	36 100
2006	I	340	540	50 300
	II	170	260	32 500
	III	170	300	27 700
	IV	230	260	27 000
2007	I	10	510	59 300
	II	10	310	38 700
	III	10	280	35 300
	IV	10	200	29 400
2008	I	10	310	59 600
	II	10	320	35 400
	III	20	290	30 400
	IV	30	290	23 500
2009	I	10	710	42 800
	II	10	520	25 800
	III	10	370	20 500
	IV	0	390	18 600
2010	I	10	460	38 700
	II	10	470	27 600
	III	10	370	24 700
	IV	0	420	23 300
2011	I	0	580	52 000
	II	10	610	33 600
	III	10	520	28 400
	IV	10	520	26 200
2012	I	10	550	55 400
	II	10	490	34 500
	III	0	580	27 700
	IV	0	460	24 200
2013	I	0	440	52 000
	II	10	520	32 600
	III	10	510	26 300
	IV	0	540	24 000
2014	I	0	550	52 200
	II	10	490	32 400
	III	10	380	27 900
	IV	10	360	25 900
2015	I	10	400	51 700
	II	10	370	35 700
	III	10	310	29 600
	IV	10	280	27 600

19. TYÖNVÄLITYSTOIMINTA: TYÖNHAKIJAT
EMPLOYMENT SERVICE: JOBBSEEKERS

Vuosi ja neljännes	Työnhakijat kuukauden aikana	Näistä työttömiä ¹	Uudet työnhakijat kuukauden aikana	Näistä työttömiä ¹	Päätyneet työnhaut
Year and quarter	Jobseekers during a month	Of these unemployed ¹	New jobseekers during a month	Of these unemployed ¹	Ended jobseekings
Henkilöä - Persons					
1981	205 200	128 800	40 900	27 400	31 600
1982	234 300	147 500	42 800	29 200	36 200
1983	251 100	154 000	38 400	26 500	36 300
1984	260 300	150 300	38 300	26 500	36 800
1985	273 400	155 100	38 400	26 900	37 000
1986	292 500	160 500	36 200	25 400	36 000
1987	298 800	156 300	35 000	25 000	36 600
1988	287 000	146 100	34 200	23 700	37 500
1989	260 300	122 100	33 500	21 800	36 100
1990	259 600	116 800	38 000	22 500	36 500
1991	396 300	208 400	52 400	25 800	38 300
1992	572 100	35 300	53 300	25 400	41 200
1993	714 000	470 800	49 200	23 400	41 800
1994	755 400	509 400	39 500	21 600	42 000
1995	729 200	513 700	39 000	21 400	42 100
1996	724 400	479 400	39 100	21 100	43 000
1997	661 700	444 300	36 400	19 700	47 400
1998	642 900	404 800	36 100	20 400	42 100
1999	618 800	377 700	36 700	20 100	42 200
2000	584 100	352 700	34 800	19 100	43 300
2001	556 000	329 700	35 200	19 100	41 600
2002	553 200	319 200	34 800	18 400	40 400
2003	552 400	311 500	35 000	18 100	40 700
2004	553 200	312 400	34 300	17 900	40 500
2005	534 200	301 900	33 000	17 600	42 400
2006	510 300	292 700	32 600	19 600	43 600
2007	472 300	258 300	31 800	19 100	43 700
2008	446 500	242 500	34 800	21 300	42 500
2009	521 800	310 700	43 500	26 600	46 800
2010	535 800	311 400	35 800	22 300	47 600
2011	500 600	284 300	33 800	22 100	45 400
2012	495 700	292 800	35 200	23 200	43 100
2013 ²	532 700	333 600	37 300	25 100	40 100
2014	596 300	365 500	35 200	19 600	32 800
2015	649 300	391 400	31 100	16 800	29 700
2004	I 561 800	320 000	35 600	17 200	38 200
	II 564 900	310 200	36 300	18 100	42 200
	III 552 100	321 400	32 700	19 100	50 200
	IV 534 100	298 200	32 700	17 200	31 400
2005	I 549 000	312 900	32 000	16 000	38 600
	II 545 900	298 700	36 400	18 100	43 500
	III 531 700	309 000	32 100	18 900	53 300
	IV 510 300	286 900	31 500	17 300	34 500
2006	I 528 300	315 100	33 400	19 800	41 800
	II 521 900	291 200	35 100	19 300	45 700
	III 506 600	296 300	31 600	20 200	51 600
	IV 484 400	268 100	30 400	19 000	35 200
2007	I 492 300	278 900	32 400	19 000	42 200
	II 482 400	255 200	33 600	18 800	44 800
	III 468 400	262 700	30 900	19 700	51 900
	IV 446 000	236 400	30 300	19 000	36 000
2008	I 454 100	252 200	31 900	19 400	42 300
	II 448 100	235 000	35 000	19 900	44 300
	III 441 100	243 400	32 600	21 200	48 900
	IV 442 600	239 400	39 800	25 000	34 400
2009	I 494 000	294 000	45 600	27 900	42 800
	II 523 400	303 000	46 500	26 900	48 500
	III 534 400	325 900	41 800	26 500	55 100
	IV 535 600	320 100	40 200	25 200	40 800
2010	I 552 000	334 800	37 300	23 000	47 300
	II 544 700	310 800	38 200	22 100	49 900
	III 533 400	314 400	34 000	22 200	54 800
	IV 513 200	285 400	33 800	21 800	38 200
2011	I 520 700	301 800	33 200	21 700	45 400
	II 506 900	280 900	35 000	21 700	48 200
	III 494 000	286 800	32 900	22 100	51 800
	IV 481 100	268 000	34 200	22 800	36 200
2012	I 500 300	294 500	34 800	23 300	44 100
	II 493 300	283 100	35 400	22 200	45 400
	III 493 700	301 500	34 100	22 600	48 000
	IV 495 700	291 900	36 600	24 600	34 800
2013	I 521 900	328 700	35 400	24 800	40 500
	II 523 000	323 700	37 400	24 800	42 000
	III ² 536 900	344 500	36 700	24 600	45 600
	IV 548 900	337 600	39 800	26 100	32 400
2014	I 578 900	367 300	34 700	21 500	36 400
	II 588 400	355 900	38 000	19 400	33 100
	III 603 600	372 400	32 000	18 000	37 200
	IV 614 400	366 600	36 200	19 500	24 600
2015	I 644 200	398 500	29 600	16 400	30 400
	II 643 300	385 100	34 100	17 800	28 800
	III 654 600	399 200	28 000	15 500	34 600
	IV 655 000	382 900	32 800	17 500	25 000

1. Vuodesta 2006 lähtien henkilökohtaisesti lomautetut mukaan lukien. - From 2006 including individually laid off.
2. Katso alaviite taulukkoon 13. - See note to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto
Source: The Ministry of Employment and the Economy, Employment Service Statistics

20. TYÖNVÄLITYSTOIMINTA: AVOIMET TYÖPAIKAT
EMPLOYMENT SERVICE: VACANCIES

Vuosi ja neljännes	Avoimet työpaikat kuukauden aikana	Näistä uusia	Täyttyneet työpaikat	Näistä TE-toimiston hakijalla	Avoinnaolon kesto keskimäärin
Year and quarter	Vacancies during a month	Of these new vacancies	Vacancies filled during a month	Of these filled with job-seekers at the Employment service	Average duration of vacancy
	Työpaikkaa - Vacancies			Päivää - Days	
1981	30 900	17 200	17 100	11 400	21
1982	27 600	16 400	16 200	11 100	19
1983	28 400	16 900	16 400	11 300	18
1984	28 700	16 900	16 500	11 400	18
1985	28 900	16 700	16 600	11 600	20
1986	26 000	14 100	13 700	9 000	23
1987	28 300	16 200	15 500	10 100	21
1988	37 200	22 500	19 100	10 900	20
1989	56 000	27 500	23 900	11 800	27
1990	51 000	24 400	22 500	10 500	30
1991	27 800	15 000	14 200	7 400	22
1992	16 500	10 000	9 500	5 400	16
1993	14 200	8 900	8 300	4 600	17
1994	18 300	12 100	11 100	6 300	16
1995	20 400	13 200	12 400	7 000	16
1996	23 800	15 000	14 100	8 300	17
1997	30 400	18 900	17 700	9 900	18
1998	35 000	19 900	18 900	10 300	21
1999	34 500	20 900	20 000	10 800	19
2000	39 500	24 100	23 200	11 900	20
2001	43 400	25 300	24 600	12 300	21
2002	45 800	26 000	25 200	12 100	22
2003	48 800	26 600	26 000	12 100	24
2004	48 800	27 400	26 300	11 200	24
2005	59 900	32 900	31 300	12 600	24
2006	70 500	38 900	17 400 ¹	13 200 ¹	25
2007	82 700	44 900	22 600	17 300	25
2008	79 800	45 200	20 900	16 000	24
2009	58 400	33 900	13 200	9 900	23
2010	64 200	38 400	12 200	8 600	21
2011	78 000	45 200	12 000	7 900	22
2012	76 200	42 900	10 900	7 000	24
2013	71 200	39 200	8 300	4 300	24
2014	72 100	38 900	9 000	6 000	26
2015	76 300	41 000	11 000	6 100	28
2004 I	58 700	35 300	26 600	11 400	23
2004 II	58 900	29 000	35 700	15 500	26
2004 III	39 800	23 700	21 900	10 000	23
2004 IV	37 800	21 500	21 000	8 100	22
2005 I	71 700	40 600	31 400	11 700	23
2005 II	67 700	34 700	39 500	16 100	26
2005 III	52 300	29 600	27 800	11 500	23
2005 IV	47 900	26 600	26 500	10 900	24
2006 I	88 500	50 100	17 900 ¹	13 900 ¹	25
2006 II	76 100	38 200	21 800	16 800	27
2006 III	58 800	34 100	14 900	11 300	24
2006 IV	58 800	33 400	14 900	11 000	22
2007 I	103 800	58 500	23 600	18 700	24
2007 II	87 700	43 500	27 300	20 700	29
2007 III	72 300	41 400	20 300	15 500	25
2007 IV	67 100	36 400	19 000	14 400	24
2008 I	108 800	61 500	24 500	19 500	24
2008 II	86 800	46 100	26 200	20 800	26
2008 III	67 500	41 100	18 300	13 600	21
2008 IV	56 200	31 900	14 500	10 200	21
2009 I	78 400	45 700	15 300	11 700	24
2009 II	63 700	34 200	17 400	13 600	23
2009 III	47 300	28 700	11 600	8 600	21
2009 IV	44 300	26 900	8 600	5 700	22
2010 I	74 900	46 300	12 100	8 500	21
2010 II	68 900	37 000	15 300	11 500	23
2010 III	58 000	36 400	11 900	8 200	20
2010 IV	55 200	33 800	9 500	6 500	19
2011 I	98 300	57 800	11 600	8 200	22
2011 II	85 500	45 800	15 500	10 800	25
2011 III	66 700	40 900	11 200	7 200	21
2011 IV	61 300	36 200	9 800	5 600	20
2012 I	103 400	58 800	12 100	7 500	23
2012 II	85 300	44 500	14 500	9 700	26
2012 III	61 100	36 400	9 500	6 100	23
2012 IV	54 800	31 800	7 400	4 600	21
2013 I	96 000	53 300	9 300	5 200	24
2013 II	77 800	39 200	10 300	5 600	27
2013 III	56 700	33 500	7 400	3 700	23
2013 IV	54 200	30 600	6 100	2 700	22
2014 I	94 700	51 300	8 100	4 700	25
2014 II	74 800	37 100	9 600	6 300	30
2014 III	60 900	35 200	9 400	6 100	24
2014 IV	58 100	32 100	8 800	6 800	23
2015 I	96 900	53 900	11 500	7 100	26
2015 II	81 700	39 000	14 000	8 000	32
2015 III	64 700	36 000	9 700	4 900	27
2015 IV	62 100	35 000	8 600	4 400	26

¹ Vuodesta 2006 alkaen ehdokkaita riittävästi ja hakuaika päättynyt muutossyitä ei lasketa mukaan täyttyneisiin työpaikkoihin.

¹ As of the start of 2006 two reasons for change, 'sufficient numbers of candidates' and 'application period ended', will no longer be included in the figures for filled vacancies.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto
Source: The Ministry of Employment and the Economy, Employment Service Statistics

21. AKTIVOINTIASEEEN LASKETTAVISSA PALVELUJUSSA
PERSONS COVERED BY SERVICES INCLUDED IN THE ACTIVATION RATE

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Työllistetyt - Number of employed people										Kuntalaisuus määrärahat Municipalities' wage subsidy	Yksityis- sektorin palkkatuki Private wage subsidy	Valtiolle työllistetyt Employed by the State	Startti- rahat Start-up grants	Muut työllistetyt Other employed people	Työllistetyt Yhteensä Number of employed people Total	Työvoima- koulutus Labour market training	Valmennus Training	Työ-/ koulutus- kokoukset Work/ training trials	Työharjoittelu- valmius- valmius Traineeship/ preparatory training for working life	Vuorottelu- vapaa- sijaisena As a job alternation substitute	Kuntouttava työtoiminta Rehabilitative work	Omaehtoinen opiskelu Self-motivated studies	Palveluissa Yhteensä Participating services Total
	Kunnallinen palkkatuki Municipalities' wage subsidy	Yksityis- sektorin palkkatuki Private wage subsidy	Yksityis- sektorin palkkatuki Private wage subsidy	Yksityis- sektorin palkkatuki Private wage subsidy	Yksityis- sektorin palkkatuki Private wage subsidy	Yksityis- sektorin palkkatuki Private wage subsidy	Yksityis- sektorin palkkatuki Private wage subsidy	Yksityis- sektorin palkkatuki Private wage subsidy	Yksityis- sektorin palkkatuki Private wage subsidy	Yksityis- sektorin palkkatuki Private wage subsidy														
1981	15 000	13 500	6 800	1 100	36 500	14 800	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27 400			
1982	19 700	17 900	6 300	2 500	34 400	16 900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40 200		
1983	19 400	17 900	6 700	3 100	36 900	17 400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46 300		
1984	19 400	17 900	6 000	3 400	36 200	16 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52 200		
1985	17 900	16 400	6 300	2 200	31 700	15 400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47 100		
1986	19 900	18 400	6 600	1 000	36 800	15 600	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52 400		
1987	18 800	17 300	7 400	610	34 500	15 600	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50 100		
1988	16 400	14 900	7 900	280	30 500	16 800	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47 300		
1989	20 800	19 300	11 100	440	40 300	17 300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	57 600		
1990	24 300	22 800	11 900	2 700	46 600	26 300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	78 400		
1991	21 500	20 000	11 400	3 000	58 800	27 200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	84 000		
1992	21 500	20 000	11 400	3 000	58 800	27 200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	84 000		
1993	21 500	20 000	11 400	3 000	58 800	27 200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	84 000		
1994	27 700	26 200	12 100	4 800	63 600	33 900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103 700		
1995	30 500	29 000	11 800	6 500	64 600	42 300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	118 500		
1996	29 700	28 200	10 800	6 000	62 600	46 900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	123 400		
1997	29 700	28 200	10 800	6 000	62 600	46 900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	123 400		
1998	18 100	16 600	5 900	2 200	51 600	38 100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	105 000		
1999	16 000	14 500	5 900	4 500	43 100	30 900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	89 200		
2000	16 000	14 500	5 900	4 500	43 100	30 900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	89 200		
2001	14 600	13 100	2 500	3 600	38 500	26 100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	79 800		
2002	13 600	12 100	2 500	3 300	38 300	26 300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	79 300		
2003	13 000	11 500	2 600	3 500	39 600	29 900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	86 800		
2004	12 000	10 500	2 500	3 400	38 900	30 700	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	87 300		
2005	10 700	9 200	2 000	3 200	35 500	29 200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	84 800		
2006	10 200	8 700	1 900	3 200	38 000	26 900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	86 500		
2007	9 400	7 900	1 700	2 700	37 800	27 500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	87 900		
2008	9 400	7 900	1 700	2 700	37 800	27 500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	87 900		
2009	8 600	7 100	1 500	2 800	34 100	32 800	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100 100		
2010	9 000	7 500	1 600	2 700	38 500	30 200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	109 100		
2011	8 000	6 500	1 300	2 700	37 800	27 500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	107 500		
2012	8 000	6 500	1 300	2 700	37 800	27 500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	107 500		
2013	8 000	6 500	1 300	2 700	37 800	27 500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	107 500		
2014	8 000	6 500	1 300	2 700	37 800	27 500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	107 500		
2015	8 000	6 500	1 300	2 700	37 800	27 500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	107 500		

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto - Source: The Ministry of Employment and the Economy, Employment Service Statistics

22. TYÖVOIMAKOULUTUKSEEN HAKEMUKSIA, KURSSIN ALOITTANEET, SUORITTANEET TAI KESKEYTTÄNEET KUUKAUDEN AIKANA KESKIMÄÄRIN SEKÄ TYÖVOIMAKOULUTUKSESSA OLEVAT KUUKAUDEN LOPUSSA
APPLICATIONS FOR LABOUR MARKET TRAINING AND MONTHLY AVERAGE OF PERSONS WHO STARTED, COMPLETED OR DROPPED-OUT TRAINING AND PERSONS ATTENDING LABOUR MARKET TRAINING AT THE END OF THE MONTH

Vuosi ja neljännes	Koulutukseen hakemuksia	Koulutuksen aloittaneet	Koulutuksen suorittaneet	Koulutuksen keskeyttäneet	Työvoimakoulutuksessa olevat
Year and quarter	Applications for Labour market training	Started training	Completed training	Dropped-out training	On Labour market training
Henkilöä - Persons					
1981	5 400	2 900	2 200	480	14 800
1982	6 000	3 200	2 400	480	16 900
1983	6 000	3 200	2 500	510	18 100
1984	5 000	2 800	2 200	420	17 400
1985	4 800	2 600	1 900	390	16 000
1986	4 700	2 500	2 000	370	15 400
1987	4 800	2 600	2 100	410	15 900
1988	3 700	2 500	2 100	360	15 600
1989	3 800	2 500	2 000	350	15 600
1990	4 300	2 800	2 100	340	16 800
1991	8 000	4 000	3 000	350	17 300
1992	11 600	5 700	4 100	370	26 300
1993	12 100	5 300	4 900	350	27 200
1994	14 300	6 900	5 600	570	28 400
1995	16 100	7 300	5 300	590	33 900
1996	18 200	8 400	7 000	760	42 300
1997	20 500	9 300	8 100	870	46 800
1998	18 100	7 500	6 600	760	41 400
1999	17 600	7 300	6 000	850	38 100
2000	17 000	6 400	5 500	820	30 900
2001	14 100	5 600	4 800	760	26 100
2002	14 300	6 000	4 300	720	26 300
2003	13 600	5 900	4 900	780	29 900
2004	14 900	6 100	5 000	850	30 700
2005	14 400	5 800	5 000	780	29 200
2006	15 400	6 500	5 000	980	26 900
2007	14 600	6 500	5 200	1 100	27 500
2008	13 700	5 900	4 700	1 000	25 000
2009	16 700	6 700	4 900	880	27 900
2010	17 600	7 000	5 300	1 100	32 800
2011	15 400	6 200	5 200	980	30 200
2012	14 000	5 700	4 300	880	27 600
2013	11 500	4 400	3 300	690	26 200
2014	12 600	4 500	3 400	710	25 500
2015	10 900	3 700	3 000	600	22 400
2006 I	20 000	8 400	4 500	1 100	28 600
2006 II	8 700	4 100	6 300	1 000	26 400
2006 III	16 800	6 700	3 100	800	22 300
2006 IV	16 200	6 700	6 100	1 000	30 200
2007 I	20 200	9 100	5 100	1 300	31 100
2007 II	9 000	4 400	6 700	1 100	27 400
2007 III	14 700	6 400	3 300	850	22 300
2007 IV	14 700	6 100	5 600	1 100	28 900
2008 I	19 100	8 000	4 400	1 100	28 200
2008 II	8 000	4 000	6 300	1 100	24 100
2008 III	13 900	6 100	2 800	850	20 800
2008 IV	13 600	5 400	5 200	1 000	26 800
2009 I	18 800	7 900	3 900	970	27 700
2009 II	10 000	4 500	6 100	890	26 500
2009 III	17 700	7 000	3 000	710	24 400
2009 IV	20 200	7 300	6 700	970	32 800
2010 I	24 300	9 200	4 800	1 100	33 700
2010 II	11 500	5 100	6 800	1 200	32 700
2010 III	17 500	7 300	3 400	990	29 000
2010 IV	17 000	6 500	6 600	1 200	35 900
2011 I	20 300	8 500	4 800	1 100	34 300
2011 II	10 000	4 200	6 800	1 100	30 700
2011 III	15 500	6 200	3 200	830	25 100
2011 IV	16 000	5 900	5 900	930	30 700
2012 I	18 200	7 600	4 100	980	29 300
2012 II	8 400	3 800	5 400	860	27 300
2012 III	14 100	5 700	2 500	760	24 300
2012 IV	15 200	5 500	5 100	900	29 600
2013 I	13 700	5 400	3 200	770	27 200
2013 II	8 000	3 200	3 900	760	26 000
2013 III	13 000	4 800	2 200	620	23 900
2013 IV	11 400	4 000	3 800	630	27 600
2014 I	15 400	6 100	2 700	810	27 400
2014 II	9 000	3 300	4 400	710	26 500
2014 III	12 400	4 400	2 400	690	22 700
2014 IV	13 600	4 200	4 100	630	25 400
2015 I	13 600	4 800	2 700	670	24 800
2015 II	7 500	2 800	3 900	560	22 600
2015 III	10 300	3 700	2 000	590	19 900
2015 IV	12 100	3 500	3 500	570	22 200

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Employment and the Economy, Employment Service Statistics

23. TYÖTTÖMIEN TOIMEENTULOTURVA
UNEMPLOYMENT SECURITY

Vuosi ja neljännes	Työttömät työnhakijat	Työttömät kassan jäsenet	Työttömyyspe- ¹ ruspäivärahan saajat	Työmarkkina- ¹ tuen saajat	Työttömyyseläkkeellä olevat
Year and quarter	Unemployed jobseekers	Unemployed members of insurance funds	Recipients of ¹ basic unemployment allowance	Recipients of ¹ labour market support	Recipients of unemployment pension
Henkilöä - Persons					
1971	44 100	23 700	1 700	-	300
1972	59 500	28 100	9 500	-	500
1973	50 200	24 500	7 600	-	1 000
1974	40 100	20 600	4 500	-	1 300
1975	50 900	27 800	5 900	-	1 300
1976	80 200	41 000	16 900	-	1 600
1977	132 500	59 300	37 300	-	1 900
1978	175 200	71 500	61 200	-	3 800
1979	150 300	54 900	56 600	-	6 700
1980	109 500	37 400	42 400	-	13 200 ³
1981	115 400	49 600 ²	44 200	-	16 800
1982	138 100	61 600	53 000	-	21 600
1983	143 900	64 700	55 500	-	30 000
1984	135 300	60 100	51 400	-	41 000
1985	141 400	64 000	71 000 ⁴	-	50 200
1986	150 700	70 800	73 600	-	61 400
1987	140 500	42 500	72 800	-	68 800
1988	127 600	56 900	59 600	-	68 700
1989	103 400	46 900	39 200	-	65 200
1990	103 200	47 500	35 500	-	59 300
1991	213 200	109 500	87 700	-	52 000
1992	363 100	194 400	150 500	-	46 500
1993	482 200	268 200	195 900	-	45 500
1994	494 200	264 000	165 300	53 300	44 800
1995	466 000	238 700	76 400	142 700	39 800
1996	448 000	237 100	28 700	178 300	37 900
1997	409 000	208 500	25 500	173 300	41 100
1998	372 400	169 900	19 200	180 500	44 900
1999	345 100	150 000	16 700	175 900	48 000
2000	321 100	135 700	15 900	159 600	50 900
2001	302 200	122 400	15 800	153 500	52 700
2002	294 000	118 200	17 200	150 600	54 700
2003	288 800	121 600	19 100	144 400	53 000
2004	288 400	124 800	20 600	141 900	50 700
2005	275 300	122 100	19 800	134 200	47 600
2006	247 900	109 000	18 000	121 600	46 300
2007	215 800	91 700	15 800	105 200	46 100
2008	202 900	80 400	15 800	94 100	48 200
2009	264 800	114 200	25 600	103 000	49 800
2010	264 800	117 000	28 500	109 800	47 500
2011	243 900	107 000	25 000	115 200	37 700
2012	253 200	108 200	25 700	124 600	27 500
2013	294 100 ⁵	128 600 ⁵	29 000	145 000	16 300
2014	325 700	145 100	34 400	163 600	8 600
2015	351 900	156 700	1 700
2008 I	207 700	86 900	16 100	99 200	47 700
2008 II	194 400	75 800	14 400	93 000	47 900
2008 III	200 500	75 300	15 200	91 100	48 500
2008 IV	209 000	83 700	17 500	92 900	49 000
2009 I	247 900	106 100	24 000	98 600	49 400
2009 II	255 200	108 100	24 800	100 600	49 700
2009 III	274 000	115 600	25 900	104 500	49 900
2009 IV	281 100	127 100	27 700	108 200	50 200
2010 I	284 500	129 800	31 400	111 200	50 100
2010 II	263 000	113 600	28 100	108 500	49 000
2010 III	260 700	110 700	27 000	108 400	46 900
2010 IV	251 000	113 900	27 700	111 200	43 900
2011 I	257 500	119 800	28 300	115 000	41 300
2011 II	238 900	103 700	24 100	112 900	38 700
2011 III	241 800	100 800	23 100	114 600	36 500
2011 IV	237 300	103 800	24 300	118 300	34 300
2012 I	252 700	112 200	26 800	123 600	31 800
2012 II	242 500	100 600	24 200	121 600	28 800
2012 III	254 400	103 400	24 500	123 800	26 000
2012 IV	263 000	116 800	27 300	129 400	23 300
2013 I	290 100	130 300	30 700	140 100	20 600
2013 II	283 400	121 300	27 800	141 400	17 800
2013 III	297 900 ⁵	125 700 ⁵	27 600	146 000	14 800
2013 IV	305 100	137 200	29 800	152 500	12 100
2014 I	322 300	147 700	34 200	160 900	9 600
2014 II	315 600	138 200	32 500	161 100	8 800
2014 III	328 100	140 800	33 600	163 900	8 500
2014 IV	336 500	153 500	37 500	168 600	7 700
2015 I	354 000	164 100	40 400	184 900	6 600
2015 II	345 700	151 600	37 700	185 200	80
2015 III	355 200	151 800	37 800	188 800	40
2015 IV	352 600	159 200	0

1. Kansaneläkelaitoksen tilaston mukaan. - According to the statistics of the Social Insurance Institution.

2. Vuoteen 1980 asti työttömyyskassatodistuksen saajat. - Up to 1980 recipients of certificates for unemployment insurance funds.

3. Vuoteen 1979 asti Kansaneläkelaitoksen tilaston mukaan. - Up to 1979 according to the statistics of the Social Insurance Institution.

4. Vuoteen 1984 asti työttömyyskorvauksen saajat. Vuodesta 1985 alkaen Kansaneläkelaitoksen tilaston mukaan. Since 1985 according to the statistics of the Social Insurance Institution.

5. Katso alaviite 2 taulukkoon 13. - See note 2 to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Employment and the Economy, Employment Service Statistics

24. SIIRTOLAISUUS
MIGRATIONS TO AND FROM FINLAND

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Maahan muuttaneet <i>Immigrants</i>		Maasta muuttaneet <i>Emigrants</i>		Nettomaahanmuutto <i>Net immigration</i>	
	Yhteensä <i>Total</i>	Pohjoismaista <i>From Nordic countries</i>	Yhteensä <i>Total</i>	Pohjoismaihin <i>To Nordic countries</i>		
						Henkilöä - <i>Persons</i>
1981	15 800	13 000	10 000	7 500	5 700	
1982	14 700	11 800	7 400	5 200	7 300	
1983	13 600	10 200	6 800	4 600	6 800	
1984	11 700	8 500	7 500	5 100	4 200	
1985	10 500	7 500	7 700	5 400	2 700	
1986	9 900	6 800	8 300	5 900	1 700	
1987	9 100	5 800	8 500	5 900	670	
1988	9 700	6 000	8 400	6 000	1 300	
1989	11 200	6 500	7 400	5 100	3 800	
1990	13 600	6 600	6 500	4 500	7 100	
1991	19 000	5 200	6 000	3 800	13 000	
1992	14 600	3 700	6 100	3 500	8 500	
1993	11 800	3 300	6 400	3 400	8 400	
1994	11 600	3 400	8 700	4 100	2 900	
1995	12 200	3 900	9 000	4 000	3 300	
1996	13 300	4 300	10 600	4 000	2 700	
1997	13 600	4 000	9 900	4 600	3 700	
1998	14 200	4 500	10 800	5 200	3 400	
1999	14 700	4 600	12 000	5 500	2 800	
2000	16 900	4 700	14 300	5 500	2 600	
2001	19 000	5 000	13 200	5 300	5 800	
2002	18 100	4 700	12 900	5 200	5 200	
2003	17 800	4 900	12 100	4 800	5 800	
2004	20 300	5 000	13 700	4 200	6 700	
2005	21 400	5 100	12 400	4 300	9 000	
2006	22 500	4 500	12 100	4 100	10 300	
2007	26 000	4 400	12 400	4 100	13 600	
2008	29 100	4 900	13 700	4 200	15 500	
2009	26 700	4 500	12 200	3 800	14 500	
2010	25 600	3 900	11 900	3 800	13 700	
2011	29 500	4 400	12 700	3 800	16 800	
2012	31 300	3 700	13 800	3 700	17 400	
2013	31 900	3 500	13 900	3 800	18 000	
2014	31 500	3 600	15 500	4 200	16 000	
2015	26 400	3 400	14 500	4 100	11 900	
2004	I	4 300	1 100	3 200	920	1 000
	II	5 200	1 300	3 000	780	2 200
	III	6 500	1 600	4 600	1 700	1 900
	IV	4 400	1 000	2 900	760	1 500
2005	I	4 300	960	2 800	940	1 500
	II	5 500	1 500	2 500	780	3 000
	III	6 800	1 600	4 300	1 800	2 500
	IV	4 700	1 100	2 700	780	2 000
2006	I	4 800	1 000	2 700	910	2 200
	II	5 400	1 300	2 400	740	3 000
	III	7 100	1 400	4 200	1 700	2 900
	IV	5 100	890	2 800	790	2 300
2007	I	5 300	950	2 800	820	2 400
	II	6 100	1 200	2 700	820	3 300
	III	8 500	1 400	4 200	1 600	4 300
	IV	6 200	900	2 600	860	3 500
2008	I	6 600	1 100	2 900	990	3 600
	II	7 100	1 400	2 800	700	4 200
	III	9 400	1 500	5 100	1 700	4 300
	IV	6 100	900	2 800	810	3 300
2009	I	6 300	1 200	2 900	850	3 400
	II	6 300	1 200	2 700	780	3 500
	III	8 400	1 300	3 900	1 500	4 400
	IV	5 800	810	2 600	710	3 100
2010	I	5 300	770	2 600	880	2 700
	II	5 900	1 000	2 400	690	3 500
	III	8 500	1 300	4 200	1 500	4 300
	IV	5 900	860	2 700	720	3 200
2011	I	6 200	1 000	2 800	890	3 400
	II	6 700	1 100	2 700	660	4 000
	III	9 800	1 400	4 300	1 600	5 400
	IV	6 800	830	2 800	700	4 000
2012	I	6 400	780	3 000	810	3 300
	II	7 100	970	3 100	620	4 000
	III	10 300	1 200	4 800	1 600	5 600
	IV	7 400	760	2 900	680	4 500
2013	I	7 200	770	3 200	900	4 000
	II	7 200	990	2 900	630	4 400
	III	10 200	1 100	4 800	1 600	5 300
	IV	7 300	710	3 000	670	4 300
2014	I	6 900	770	3 300	920	3 600
	II	7 300	1 000	3 400	710	3 800
	III	10 400	1 100	5 000	1 900	5 300
	IV	6 900	770	3 700	730	3 200
2015*	I	5 900	670	3 100	830	2 800
	II	6 200	880	3 100	650	3 200
	III	8 800	1 200	5 100	1 900	3 600
	IV	5 500	660	3 200	690	2 300

* Ennakkotieto - Preliminary data

Lähde: Tilastokeskus, Väestötilasto - Source: Statistics Finland, Population statistics

25. TYÖTTÖMYYSASTEET ERÄISSÄ OECD-MAISSA
UNEMPLOYMENT RATES IN SOME OECD COUNTRIES

Vuosi ja neljännes	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Itävalta	Ranska
	<i>Finland</i>	<i>Sweden</i>	<i>Norway</i>	<i>Denmark</i>	<i>Austria</i>	<i>France</i>
Year and quarter	Prosenttia - Per cent					
1991	6,6	2,9	5,5	10,5	5,8	9,4
1992	11,7	5,3	5,9	11,2	6,0	10,3
1993	16,3	8,2	6,0	12,3	6,8	11,7
1994	16,6	9,0	5,4	12,1	6,5	12,3
1995	15,2	7,7	4,9	10,2	6,6	11,6
1996	14,4	8,0	4,8	8,7	7,0	12,3
1997	12,4	8,0	4,1	7,8	7,1	12,5
1998	11,4	6,5	3,2	6,5	7,2	11,6
1999	10,2	5,6	3,2	5,6	6,7	10,8
2000	9,8	4,7	3,5	5,3	5,8	9,5
2001	9,1	4,0	3,6	5,1	6,1	8,7
2002	9,1	4,0	3,9	5,1	6,9	9,1
2003	9,0	4,9	4,5	5,5 ¹	4,3 ¹	9,9 ¹
2004	8,8	5,5	4,5	5,7	5,0	8,9
2005	8,3	7,3	4,5	4,8	5,2	9,3
2006	7,7	7,1	3,4	3,9	4,7	9,3
2007	6,9	6,1	2,6	3,8	4,4	8,4
2008	6,4	6,2	2,5	3,4	3,8	7,8
2009	8,2	8,3	3,1	6,0	4,8	9,5
2010	8,4	8,4	3,5	7,5	4,4	9,8
2011	7,8	7,8	3,3	7,6	4,1	9,6
2012	7,7	8,0	3,2	7,5	4,4	9,8
2013	8,2	9,0	3,5	7,0	5,4	10,3
2014	8,7	7,9	3,5	6,5	5,6	10,3
2013 I	8,1	8,1	3,6	7,2	4,9	10,8
2013 II	8,1	8,0	3,4	7,0	4,7	10,8
2013 III	8,1	7,9	3,5	7,0	5,0	10,3
2013 IV	8,3	8,0	3,5	6,9	5,0	10,2
2014 I	8,4	8,1	3,5	6,8	5,0	10,1
2014 II	8,6	8,0	3,3	6,4	5,7	10,1
2014 III	8,8	7,8	3,6	6,5	5,6	10,4
2014 IV	9,0	7,8	3,8	6,3	5,7	10,5
2015 I	9,2	7,7	4,1	6,2	5,6	10,4
2015 II	9,4	7,6	4,3	6,2	5,9	10,4
2015 III	9,5	7,2	4,5	6,1	5,6	10,8

Vuosi ja neljännes	Saksa	Iso-Britannia	USA	Kanada	Japani	Australia
	<i>Germany</i>	<i>United Kingdom</i>	<i>USA</i>	<i>Canada</i>	<i>Japan</i>	<i>Australia</i>
Year and quarter	Prosenttia - Per cent					
1991	7,3	8,0	6,7	10,4	2,1	9,6
1992	7,7	9,7	7,4	11,3	2,2	10,8
1993	8,9	10,3	6,8	11,3	2,5	10,9
1994	9,6	9,3	6,1	10,4	2,9	9,7
1995	9,4	8,0	5,6	9,6	3,1	8,5
1996	10,4	7,3	5,4	9,7	3,4	8,5
1997	11,5	5,3	4,9	9,2	3,4	8,3
1998	11,1	4,5	4,5	8,3	4,1	7,7
1999	10,5	4,2	4,2	7,6	4,7	7,0
2000	9,6	3,6	4,0	6,8	4,7	6,3
2001	9,4	5,1 ¹	4,7	7,2	5,0	6,8
2002	9,8	5,2	5,8	7,7	5,4	6,4
2003	10,5	5,0	6,0	7,6	5,3	6,1
2004	10,6	4,8	5,5	7,2	4,7	5,5
2005	10,6 ¹	4,8	5,1	6,8	4,4	5,0
2006	9,8	5,4	4,6	6,3	4,1	4,8
2007	8,4	5,3	4,6	6,0	3,9	4,4
2008	7,3	5,6	5,8	6,1	4,0	4,2
2009	7,7	7,6	9,3	8,3	5,1	5,6
2010	7,1	7,8	9,6	8,0	5,1	5,2
2011	6,0	8,0	9,0	7,5	4,6	5,1
2012	5,5	7,9	8,1	7,2	4,4	5,2
2013	5,2	7,6	7,4	7,1	4,0	5,7
2014	5,0	6,2	6,2	6,9	3,6	6,1
2013 I	5,4	7,8	7,7	7,1	4,2	5,5
2013 II	5,3	7,7	7,6	7,1	4,0	5,6
2013 III	5,3	7,5	7,2	7,1	4,0	5,7
2013 IV	5,2	7,1	7,0	7,0	3,9	5,8
2014 I	5,1	6,7	6,6	7,0	3,6	5,9
2014 II	5,0	6,3	6,2	7,0	3,6	6,0
2014 III	5,0	5,9	6,1	7,0	3,6	6,1
2014 IV	4,9	5,6	5,7	6,7	3,5	6,2
2015 I	4,8	5,5	5,6	6,7	3,5	6,2
2015 II	4,7	5,6	5,4	6,8	3,3	6,0
2015 III	4,5	..	5,2	7,0	3,4	6,2

Vuodesta 2005 lähtien kaikkien maiden tiedot ovat kausitasoitettuja lukuja työvoimatutkimuksesta. - From 2005 all figures are seasonally adjusted figures from Labour force survey.

1. Lähde muuttunut rekisteröidystä työttömyydestä työvoimatutkimukseen. - Source changed from registered unemployment to Labour Force Survey.

Lähde: OECD - Source: OECD

27. TYÖLLISET EILINKENO-, LIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
EMPLOYED PERSONS BY ADMINISTRATIVE DISTRICT

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Ei-likenne-, liikenne- ja ympäristökeskusalue - Administrative district 1 000 henkilöä - persons												Lappi	Ahvenanmaa		
	Koko maa Whole country	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Pohj.-Savo	Pohj.-Karttala	Keskis-Suomi	Etä-Pohjanmaa			Pohjanmaa	P.-Pohjanmaa
1991	2 375	660	216	113	171	202	151	79	115	75	112	89	112	150	40	90
1992	2 206	623	203	101	156	184	141	74	106	69	105	84	104	142	34	80
1993	2 048	585	187	97	144	174	132	67	96	62	95	78	97	128	32	74
1994	2 054	584	190	99	142	177	129	66	95	63	96	79	97	130	33	74
1995	2 099	609	194	98	144	180	132	66	96	63	97	80	97	136	33	73
1996	2 170	625	197	99	147	178	133	66	96	65	99	79	101	140	32	72
1997	2 170	643	205	101	149	188	132	67	94	63	99	80	105	140	32	73
1998	2 222	670	212	101	152	193	133	65	96	65	101	81	105	143	34	71
1999	2 296	704	219	101	159	201	133	66	101	65	105	81	105	149	34	75
2000	2 335	723	223	102	161	204	135	66	102	65	106	81	107	153	33	74
2001	2 367	741	222	102	163	206	138	65	100	66	111	82	110	155	33	74
2002	2 372	744	226	102	163	207	136	66	101	66	110	82	111	155	32	74
2003	2 372	737	225	102	164	203	136	67	102	64	111	82	109	159	32	72
2004	2 365	737	220	99	163	210	136	66	103	64	109	83	109	159	31	75
2005	2 401	750	230	100	162	214	137	65	104	67	110	84	111	163	32	72
2006	2 444	767	235	101	164	216	136	65	105	70	115	86	112	164	32	74
2007	2 492	782	237	103	166	227	138	65	103	67	119	88	116	170	32	74
2008	2 531	800	241	105	172	226	141	65	106	67	118	88	118	172	34	77
2009	2 457	784	233	101	164	220	135	62	102	65	116	85	114	167	34	74
2010	2 447	783	213	98	165	220	131	64	105	68	116	84	112	166	33	74
2011	2 474	793	214	100	166	223	133	64	104	68	117	86	113	170	33	75
2012	2 463	798	217	99	167	225	133	63	106	66	115	87	115	168	32	75
2013	2 432	792	214	100	166	222	132	63	107	67	115	87	115	171	32	74
2014	2 437	796	207	98	167	222	126	62	108	68	115	86	113	170	29	74
2015	2 437	800	205	95	162	220	124	60	104	68	112	85	115	167	30	76
2008 I	2 474	790	238	102	169	220	135	62	103	64	113	86	116	170	32	74
2008 II	2 574	807	245	108	175	230	144	68	109	68	121	91	121	177	37	77
2008 III	2 474	798	217	98	167	222	132	62	104	68	111	86	115	171	32	74
2008 IV	2 569	806	236	104	169	224	139	64	107	68	116	88	119	168	32	74
2009 I	2 497	790	238	104	166	227	139	65	103	65	115	83	114	168	32	73
2009 II	2 476	786	232	102	169	224	137	62	104	65	118	86	114	168	35	75
2009 III	2 476	786	232	102	169	224	137	62	104	65	118	86	114	168	35	75
2009 IV	2 408	779	224	96	159	214	129	60	101	65	110	83	110	165	34	73
2010 I	2 388	771	208 ¹	95	158	215	129	62	102	65	110	84	107	162	32	74
2010 II	2 485	791	217	99	170	226	135	65	105	67	115	86	117	170	33	75
2010 III	2 485	791	217	99	170	226	135	65	105	67	115	86	117	170	33	75
2010 IV	2 426	779	210	99	167	214	127	62	107	69	117	85	116	163	34	75
2011 I	2 408	779	209	97	160	216	128	62	101	67	110	84	108	165	33	74
2011 II	2 517	807	219	103	171	225	135	65	104	69	120	87	114	172	32	79
2011 III	2 514	793	216	103	168	229	138	65	105	69	122	88	116	173	35	78
2011 IV	2 456	794	212	96	164	224	132	65	104	65	115	85	112	169	33	70
2012 I	2 432	794	213	99	162	225	128	62	103	62	112	87	109	159	32	71
2012 II	2 524	805	220	100	171	232	134	62	106	68	121	89	117	171	33	78
2012 III	2 529	802	223	99	174	226	138	66	107	68	118	87	118	176	33	78
2012 IV	2 448	791	212	100	167	217	131	62	107	67	111	85	115	166	29	73
2013 I	2 408	790	209	97	158	215	129	64	104	63	109	84	112	166	28	72
2013 II	2 506	810	218	96	167	226	128	64	109	66	115	88	112	174	33	76
2013 III	2 490	796	213	98	164	226	132	66	111	68	115	85	116	173	33	78
2013 IV	2 422	788	206	98	161	218	127	61	108	64	110	83	115	167	30	71
2014 I	2 394	786	206	95	156	218	122	58	105	64	111	82	110	165	29	72
2014 II	2 437	801	210	97	165	225	126	64	106	71	118	86	116	174	33	76
2014 III	2 437	801	210	97	165	225	126	64	106	71	118	86	116	174	33	76
2014 IV	2 418	789	202	93	159	220	125	62	106	67	116	86	110	167	28	74
2015 I	2 391	788	203	95	156	216	121	61	106	65	110	83	110	161	28	75
2015 II	2 463	805	209	93	163	224	124	62	103	65	111	87	118	171	31	77
2015 III	2 451	805	208	96	167	228	127	61	105	67	114	87	119	169	30	78
2015 IV	2 412	800	201	95	160	212	122	58	106	68	110	83	113	166	29	75

1. Katso alaviite taulukoon 26. - See note to table 26.

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

28. TYÖLLISYYSASTEET ELINKENO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN TYÖVOIMATUUKKIMUKSEN PERUSTEELLA
EMPLOYMENT RATES BY ADMINISTRATIVE DISTRICT ACCORDING TO THE LABOUR FORCE SURVEY

Year and quarter	Whole country	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Pohjo-Savo	Pohjo-Karjala	Keskki-Suomi	Etelä-Pohjanmaa	Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Annetunmaa
Prosentilla - Per cent																
1991	70.0	75.8	72.0	61.4	70.1	69.6	66.6	66.7	66.9	64.2	66.0	68.3	70.5	62.0	65.8	
1992	64.7	70.8	66.9	67.0	63.9	62.9	62.3	63.1	61.8	58.6	61.7	64.2	64.9	54.6	58.8	
1993	60.6	66.1	62.7	56.5	60.0	59.7	59.0	57.3	55.9	53.4	57.7	59.8	62.9	52.3	56.5	
1994	59.9	64.9	63.0	59.0	58.7	60.2	57.8	57.1	55.3	53.8	59.0	59.0	61.4	55.7	54.4	
1995	61.1	66.9	64.1	56.7	60.6	60.2	59.5	57.7	56.3	54.0	57.0	60.6	61.2	53.2	53.9	
1997	61.9	67.9	64.8	60.2	60.8	60.4	60.2	57.7	56.4	55.2	57.7	61.3	63.3	51.9	53.4	
1998	64.1	70.8	67.8	62.8	63.1	64.6	61.0	58.1	56.6	56.6	58.3	63.3	63.6	55.1	53.6	
1999	66.0	73.4	69.3	63.2	66.0	67.0	61.5	59.3	60.0	56.9	59.6	64.0	62.1	56.4	57.0	
2000	66.9	74.3	70.2	64.6	66.5	67.5	62.6	60.6	61.3	57.2	61.0	64.2	67.0	54.6	57.2	
2001	67.7	75.3	70.0	64.7	67.5	68.0	64.2	60.1	59.8	58.6	62.8	64.8	69.1	56.5	57.8	
2002	67.7	74.9	70.6	65.2	67.7	67.8	63.6	61.1	60.4	58.6	62.2	65.1	69.5	56.1	56.2	
2003	67.2	73.5	69.0	63.9	67.6	67.1	64.0	63.1	61.6	57.4	62.5	66.3	64.2	59.3	57.9	
2004	68.0	74.1	70.0	64.7	68.1	68.1	65.0	63.0	63.3	60.7	61.5	66.8	69.8	56.8	58.1	
2005	68.0	73.9	71.1	66.2	66.9	68.1	65.0	63.0	63.3	60.7	61.5	66.8	69.8	56.8	58.1	
2006	68.9	74.7	72.6	66.8	67.6	68.2	64.7	62.7	63.8	62.6	64.5	68.4	70.6	58.0	59.9	
2007	69.9	75.3	72.7	69.8	69.0	71.1	65.9	64.3	62.5	60.3	66.1	69.6	72.4	59.3	59.9	
2008	70.6	76.0	73.4	70.7	69.5	69.9	67.2	64.8	62.8	60.9	65.6	70.0	67.7	61.9	62.3	
2009	68.3	73.9	70.7	67.9	66.6	67.9	64.8	62.3	62.2	58.9	64.2	67.5	70.7	62.2	60.5	
2010	67.8	73.2	68.3	66.2	66.7	67.3	62.9	63.8	63.7	61.6	63.9	66.8	64.1	61.8	60.7	78.0
2011	68.6	73.9	68.5	67.8	66.9	68.1	64.6	65.2	63.6	62.1	64.6	68.5	70.4	63.5	61.9	78.5
2012	68.0	73.7	69.7	67.8	66.7	68.5	65.9	65.2	65.4	60.9	62.8	69.3	72.6	61.3	62.1	80.7
2013	68.5	73.0	68.2	66.0	66.8	67.8	63.9	65.6	67.1	60.9	62.8	69.3	72.6	60.8	62.4	81.1
2014	68.3	72.6	67.0	67.2	66.9	67.7	63.6	65.2	67.2	63.3	64.7	70.9	71.1	65.3	62.5	81.7
2015	68.1	72.3	66.7	66.0	67.9	66.9	63.3	64.6	65.6	63.0	63.0	70.2	72.8	60.2	65.0	81.8
2008 I	69.1	75.3	72.7	68.6	68.7	68.1	64.7	61.4	62.9	57.1	62.6	67.4	71.9	57.6	60.4	
2008 II	71.9	76.9	74.7	72.3	70.9	71.2	68.9	67.2	65.6	61.1	67.1	71.8	78.5	62.0	67.2	
2008 III	70.9	76.7	74.5	70.0	69.3	68.4	66.4	65.2	65.2	61.9	64.0	70.0	74.5	66.3	60.5	
2008 IV	69.9	76.2	71.5	70.0	69.3	68.6	65.7	63.7	65.1	61.9	64.0	69.0	71.5	66.0	60.5	
2009 I	68.4	74.5	72.4	69.7	67.6	66.5	65.5	62.2	61.4	57.9	63.6	65.7	70.4	59.4	62.0	
2009 II	69.4	74.5	72.4	69.7	67.6	66.5	65.5	62.2	61.4	57.9	63.6	65.7	70.4	59.4	62.0	
2009 III	68.9	74.0	70.4	69.3	68.3	68.5	65.6	61.9	63.2	59.6	65.1	68.8	70.9	65.4	61.1	
2009 IV	66.9	73.2	67.2	65.1	64.4	65.4	62.1	60.4	61.6	58.9	63.5	66.3	66.2	64.3	59.6	
2010 I	66.1	72.3	66.8	63.7	63.8	65.6	61.9	61.2	61.8	58.9	60.9	66.4	66.2	59.1	59.9	74.9
2010 II	66.8	74.0	69.4	66.4	68.6	69.3	64.7	65.2	63.6	60.4	63.6	67.8	73.1	61.4	61.1	80.1
2010 III	68.9	73.6	69.3	67.7	67.0	68.9	63.8	66.0	64.4	63.0	66.4	67.6	68.2	62.2	62.2	79.1
2010 IV	67.3	72.7	67.5	67.1	67.4	65.5	61.2	62.9	64.8	64.0	64.7	65.3	66.2	62.4	59.7	77.8
2011 I	66.8	72.8	67.0	66.7	64.2	66.0	61.8	63.2	61.9	60.8	60.7	66.9	66.9	62.9	60.7	76.8
2011 II	69.7	75.2	69.8	69.6	68.2	68.5	64.7	63.2	63.7	62.9	66.6	69.5	71.3	61.6	64.7	79.7
2011 III	68.2	73.8	69.4	70.4	68.2	69.5	67.3	65.6	65.0	63.6	67.7	70.0	72.7	66.8	64.7	79.0
2011 IV	68.2	73.7	67.9	65.6	66.2	68.2	64.7	66.3	63.8	61.3	63.6	68.3	64.9	63.7	57.7	78.6
2012 I	67.5	73.6	68.2	67.3	65.7	68.8	63.1	63.3	63.4	57.4	61.6	68.3	68.0	61.4	56.7	81.3
2012 II	70.0	74.4	70.8	68.0	69.6	70.4	66.2	65.7	65.4	62.2	66.8	70.2	73.5	63.1	64.5	81.4
2012 III	68.1	74.0	69.0	66.0	68.4	66.7	65.8	64.1	66.2	62.4	63.5	68.3	69.1	60.4	60.4	80.4
2012 IV	68.1	72.9	68.5	68.0	68.4	68.0	64.1	64.1	66.4	61.6	63.5	68.2	72.4	56.8	60.7	79.8
2013 I	67.0	72.7	67.3	67.1	64.4	65.8	62.4	63.5	64.1	58.5	60.6	68.3	70.2	55.2	59.9	76.5
2013 II	66.9	74.5	70.3	66.6	68.9	69.9	63.8	68.2	67.8	61.2	64.2	72.0	67.3	62.7	63.8	80.2
2013 III	69.5	72.9	68.7	68.4	67.3	68.9	65.8	68.7	69.1	63.7	64.4	69.7	74.4	65.6	65.6	80.3
2013 IV	67.6	66.7	66.0	66.0	66.6	66.4	63.8	63.7	67.5	60.2	61.9	67.8	64.6	60.5	60.5	77.8
2014 I	66.9	71.9	66.7	66.3	64.5	66.3	61.1	61.2	65.3	60.3	62.6	67.9	69.7	56.9	61.0	79.4
2014 II	69.6	74.0	68.3	69.0	68.4	69.0	65.7	67.0	69.6	63.0	64.8	72.0	73.7	60.7	61.2	83.6
2014 III	69.4	73.1	68.3	68.8	68.5	68.5	64.1	67.1	68.1	67.1	65.9	73.0	72.7	60.7	64.8	82.1
2014 IV	67.4	71.6	65.5	65.4	66.1	66.8	63.5	64.9	66.0	63.0	65.5	70.4	66.5	57.2	63.2	81.6
2015 I	66.7	71.2	66.1	66.6	65.0	65.4	61.9	64.5	63.8	60.7	63.5	68.7	69.2	56.6	63.9	82.2
2015 II	66.9	73.1	68.1	67.6	66.7	68.2	64.4	65.7	66.5	61.4	62.7	71.9	74.4	62.9	65.4	82.8
2015 III	69.3	72.5	68.9	69.3	69.3	69.3	65.0	66.2	66.2	62.9	64.6	71.9	79.8	60.8	66.5	82.8
2015 IV	67.4	72.2	66.0	66.7	67.4	64.4	62.9	62.2	67.1	62.9	61.3	68.1	71.6	59.6	64.0	79.8

1. Katso alarivite taulukkoon 26. - See note to table 26.

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

29. AVOIMET TYÖPAIKAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
VACANCIES AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY ADMINISTRATIVE DISTRICT
Jatkuu - *Continued*

Vuosi ja neljännes	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalue - <i>Administrative district</i>								
	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala
Year and quarter	Avoimia työpaikkoja - <i>Vacancies</i>								
1991	3 100	1 100	560	1 000	910	730	590	1 900	510
1992	1 300	550	350	530	460	330	250	1 200	240
1993	1 100	490	190	400	470	240	130	1 500	160
1994	1 300	730	410	470	720	370	160	990	360
1995	1 700	770	440	570	710	520	200	810	390
1996	2 200	910	570	800	740	610	320	1 000	370
1997	3 500	1 300	950	1 000	1 100	750	540	1 100	360
1998	5 400	1 400	920	1 300	1 300	980	500	1 100	450
1999	3 900	1 400	770	1 100	1 100	880	480	970	430
2000	5 200	1 800	760	1 200	1 300	950	450	960	490
2001	5 800	2 000	890	1 300	1 700	1 100	550	1 300	580
2002	6 700	2 200	1 300	1 400	1 800	1 300	590	1 100	560
2003	7 100	2 900	1 100	1 500	1 500	1 500	660	1 200	530
2004	7 100	2 500	1 200	1 400	1 900	1 400	580	1 100	660
2005	9 300	3 100	1 700	1 900	2 400	1 700	720	1 200	680
2006 ²	10 700	3 000	1 700	2 000	2 600	2 000	700	1 400	900
2007	13 100	3 400	1 700	2 700	3 100	2 100	940	1 700	910
2008	11 300	2 900	1 500	2 400	2 800	1 800	910	1 500	760
2009	7 100	1 800	1 200	1 900	1 900	1 400	740	1 200	550
2010	7 800	1 800 ¹	1 100	2 000	2 000	1 300	840	1 200	610
2011	10 700	2 400	1 300	2 300	2 700	1 700	1 000	1 500	740
2012	10 900	2 300	1 300	2 200	2 800	1 800	880	1 500	760
2013	10 900	2 300	1 200	1 900	2 700	1 700	860	1 400	780
2014	11 100	2 500	1 100	1 800	2 600	1 500	900	1 300	760
2015	12 000	2 400	1 200	2 000	2 800	1 600	910	1 500	690
2003 I	9 300	4 200	1 900	2 100	3 300	3 000	1 000	1 300	930
2003 II	6 500	4 200	1 000	1 600	1 800	1 200	820	2 100	580
2003 III	6 800	1 700	800	1 100	1 500	900	480	690	320
2003 IV	5 800	1 400	760	1 100	1 100	920	330	560	300
2004 I	8 300	3 700	2 300	2 100	3 100	2 800	940	1 500	1 200
2004 II	6 700	2 700	1 100	1 500	1 700	1 000	680	1 600	660
2004 III	6 800	1 900	700	1 000	1 600	800	380	680	420
2004 IV	6 700	1 800	760	970	1 400	830	300	660	370
2005 I	10 800	4 200	2 500	2 600	3 900	3 400	1 300	1 800	940
2005 II	8 800	3 100	1 600	2 800	2 200	1 300	800	1 300	800
2005 III	9 200	2 900	1 500	1 200	1 900	1 100	510	840	530
2005 IV	8 500	2 300	1 100	980	1 800	910	300	700	440
2006 ² I	13 700	4 500	2 500	2 700	3 700	4 000	1 100	2 100	1 700
2006 ² II	9 800	2 800	2 000	2 200	2 200	1 700	820	1 400	840
2006 ² III	9 800	2 600	1 300	1 600	2 200	1 100	480	950	530
2006 ² IV	9 500	2 100	1 100	1 600	2 200	1 100	450	940	520
2007 I	18 000	5 200	2 500	4 300	4 300	3 700	1 400	2 600	1 300
2007 II	11 800	3 200	2 100	2 500	2 800	2 000	1 100	1 700	1 000
2007 III	12 400	3 100	1 400	2 200	3 000	1 500	660	1 300	670
2007 IV	10 000	2 400	1 000	1 900	2 300	1 300	520	1 000	570
2008 I	16 000	4 700	2 800	4 300	4 400	3 300	1 800	2 200	1 300
2008 II	10 900	2 800	1 400	2 200	2 600	1 700	960	1 700	820
2008 III	10 400	2 400	1 000	1 800	2 300	1 300	490	1 200	500
2008 IV	7 900	1 600	800	1 400	1 700	900	350	740	400
2009 I	10 300	3 300	2 100	3 200	2 900	2 400	1 400	1 800	900
2009 II	6 500	1 700	1 200	1 800	1 700	1 400	630	1 300	620
2009 III	6 200	1 300	760	1 200	1 600	850	450	840	370
2009 IV	5 400	1 200	640	1 300	1 500	800	420	800	350
2010 I	9 500	2 600 ¹	1 600	3 000	2 700	1 700	1 600	1 500	940
2010 II	6 600	1 700	1 000	2 000	1 800	1 500	820	1 400	550
2010 III	7 300	1 600	820	1 500	1 900	1 200	540	1 100	560
2010 IV	7 900	1 500	760	1 500	1 700	940	440	910	380
2011 I	13 500	3 600	2 300	3 600	3 800	2 500	2 000	2 200	1 200
2011 II	10 100	2 300	1 400	2 500	2 800	1 600	920	1 500	740
2011 III	9 700	2 000	890	1 900	2 400	1 400	620	1 200	540
2011 IV	9 400	1 600	770	1 400	2 000	1 200	460	1 100	500
2012 I	15 100	4 100	2 600	3 600	4 500	2 700	1 900	2 300	1 300
2012 II	10 300	2 200	1 400	2 100	2 800	1 900	750	1 600	740
2012 III	9 700	1 700	770	1 800	2 300	1 400	470	1 200	520
2012 IV	8 600	1 400	670	1 300	1 800	1 200	430	1 100	450
2013 I	15 100	4 000	2 200	3 400	4 200	2 600	1 600	2 100	1 200
2013 II	10 500	2 300	1 100	1 800	2 600	1 900	780	1 300	800
2013 III	9 000	1 600	780	1 500	2 100	1 300	550	1 200	570
2013 IV	8 900	1 300	640	1 100	1 800	1 100	480	1 100	570
2014 I	15 600	3 900	1 900	2 900	3 600	2 200	1 500	1 700	990
2014 II	9 800	2 500	890	1 600	2 800	1 600	840	1 300	880
2014 III	10 000	1 900	820	1 500	2 300	1 200	590	1 100	620
2014 IV	9 000	1 800	710	1 200	1 800	1 100	630	1 000	560
2015 I	15 800	3 600	2 100	3 000	3 600	2 400	1 700	1 800	870
2015 II	11 400	2 400	1 100	2 300	3 000	1 800	790	1 500	760
2015 III	10 700	1 900	830	1 400	2 500	1 300	630	1 400	620
2015 IV	10 000	1 800	1 000	1 500	2 200	1 100	540	1 300	490

1. Katso alaviite taulukkoon 26. - *See note to table 26.*2. Vuoteen 2005 toimistopohjainen, vuodesta 2006 kuntapohjainen
Until 2005 office-based, from 2006 municipality-based

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: *The Ministry of Employment and the Economy, Employment Service Statistics*

29. AVOIMET TYÖPAIKAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
VACANCIES AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY ADMINISTRATIVE DISTRICT

Jatkoa - Continued

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalue - Administrative district								
	Keski-Suomi	Etelä-Pohjanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa	Ulkomaat	Koko maa - Whole country
	Avoimia työpaikkoja - Vacancies								
1991	510	390	540	830	190	490			13 400
1992	240	200	490	440	140	270			7 100
1993	180	200	280	390	130	170			5 900
1994	210	230	470	590	150	220			7 400
1995	320	280	560	690	130	250			8 300
1996	360	320	650	770	140	300			10 100
1997	500	380	720	900	170	440			13 700
1998	480	490	880	890	260	530			16 800
1999	520	430	800	990	190	630			14 600
2000	610	430	840	1 200	300	580			17 100
2001	770	500	1 000	1 100	300	650			19 600
2002	800	500	1 000	1 200	340	650			21 600
2003	760	680	1 000	1 200	320	740			23 300
2004	740	780	1 100	1 200	350	1 100			23 500
2005	930	890	1 200	1 300	430	1 100			29 100
2006 ²	970	1 200	1 500	1 500	350	1 200		2 100	34 400
2007	1 400	1 400	1 800	1 800	460	1 600		2 000	40 700
2008	1 400	1 100	1 800	1 900	400	1 700		2 800	37 200
2009	920	910	1 400	1 700	340	1 200		2 800	26 900
2010	1 200	1 000	1 600	1 800	340	1 400	170 ¹	2 400	28 600
2011	1 100	1 300	1 800	2 200	360	1 300	220	2 400	35 100
2012	1 100	1 300	1 600	2 100	380	1 200	210	2 900	35 400
2013	1 000	1 300	1 600	2 000	350	1 100	210	2 400	33 700
2014	1 000	1 400	1 600	2 100	340	1 300	200	3 100	34 600
2015	1 200	1 400	1 500	2 300	430	1 500	240	2 400	36 100
2003	I 960 II 880 III 650 IV 560	I 1 000 II 940 III 430 IV 340	I 2 000 II 920 III 640 IV 640	I 1 700 II 1 400 III 1 000 IV 650	I 560 II 330 III 190 IV 210	I 1 100 II 910 III 520 IV 460			I 34 500 II 35 400 III 18 000 IV 15 300
2004	I 900 II 730 III 680 IV 640	I 1 300 II 1 100 III 440 IV 330	I 2 100 II 1 000 III 580 IV 600	I 1 600 II 1 400 III 900 IV 800	I 600 II 300 III 220 IV 280	I 1 900 II 1 100 III 600 IV 620			I 34 600 II 23 600 III 18 200 IV 17 500
2005	I 1 100 II 1 100 III 920 IV 630	I 1 700 II 770 III 480 IV 570	I 2 100 II 1 200 III 660 IV 900	I 1 500 II 1 500 III 1 100 IV 940	I 590 II 500 III 420 IV 220	I 1 900 II 1 100 III 750 IV 600			I 41 100 II 29 300 III 24 600 IV 21 300
2006 ²	I 1 100 II 970 III 930 IV 850	I 2 200 II 1 200 III 680 IV 810	I 2 700 II 1 400 III 960 IV 1 000	I 2 000 II 1 600 III 1 300 IV 1 200	I 510 II 380 III 220 IV 290	I 2 000 II 870 III 940 IV 1 000		I 3 100 II 1 800 III 1 800 IV 1 900	I 50 300 II 32 500 III 27 700 IV 27 000
2007	I 1 600 II 1 300 III 1 400 IV 1 200	I 2 600 II 1 300 III 800 IV 940	I 3 000 II 1 400 III 1 200 IV 1 400	I 2 500 II 2 000 III 1 500 IV 1 300	I 620 II 470 III 380 IV 360	I 2 800 II 1 200 III 1 400 IV 1 200		I 2 100 II 2 200 III 2 100 IV 1 800	I 59 300 II 38 700 III 35 300 IV 29 400
2008	I 2 100 II 1 400 III 1 200 IV 830	I 2 300 II 1 000 III 600 IV 620	I 3 900 II 1 600 III 1 000 IV 970	I 3 000 II 1 800 III 1 600 IV 1 200	I 610 II 400 III 320 IV 260	I 3 000 II 1 200 III 1 600 IV 940		I 3 300 II 2 600 III 2 600 IV 2 700	I 59 600 II 35 400 III 30 400 IV 23 500
2009	I 1 200 II 870 III 860 IV 740	I 1 800 II 780 III 400 IV 700	I 3 100 II 1 000 III 670 IV 760	I 2 600 II 1 800 III 1 300 IV 1 100	I 440 II 320 III 300 IV 320	I 1 600 II 1 300 III 1 000 IV 840		I 4 000 II 3 000 III 2 600 IV 1 600	I 42 800 II 25 800 III 20 500 IV 18 600
2010	I 1 500 II 1 400 III 1 000 IV 860	I 1 900 II 960 III 530 IV 670	I 3 000 II 1 200 III 1 000 IV 920	I 2 400 II 2 000 III 1 500 IV 1 300	I 400 II 380 III 310 IV 270	I 2 100 II 1 200 III 1 100 IV 1 100	250 ¹	I 2 000 II 2 900 III 2 600 IV 2 800	I 38 700 II 27 600 III 24 700 IV 23 300
2011	I 1 400 II 1 100 III 1 000 IV 860	I 2 300 II 1 100 III 770 IV 860	I 3 500 II 1 700 III 950 IV 1 100	I 3 500 II 2 000 III 1 600 IV 1 500	I 460 II 400 III 310 IV 260	I 1 900 II 1 200 III 1 100 IV 960	310	I 3 900 II 2 000 III 2 000 IV 1 800	I 52 000 II 33 600 III 28 400 IV 26 200
2012	I 1 500 II 1 100 III 900 IV 700	I 2 300 II 1 200 III 670 IV 1 000	I 2 900 II 1 600 III 870 IV 870	I 3 000 II 2 400 III 1 700 IV 1 400	I 530 II 390 III 340 IV 240	I 1 800 II 1 200 III 1 100 IV 770	330	I 5 000 II 2 500 III 2 700 IV 2 100	I 55 400 II 34 500 III 27 700 IV 24 200
2013	I 1 300 II 1 000 III 950 IV 720	I 2 400 II 1 100 III 800 IV 960	I 3 300 II 1 400 III 850 IV 850	I 2 900 II 2 100 III 1 500 IV 1 400	I 350 II 430 III 350 IV 270	I 1 600 II 940 III 1 100 IV 760	370	I 3 300 II 2 300 III 2 100 IV 1 800	I 52 000 II 32 600 III 26 300 IV 24 000
2014	I 1 300 II 1 100 III 940 IV 680	I 2 400 II 1 300 III 640 IV 1 100	I 2 900 II 1 600 III 940 IV 860	I 3 100 II 2 100 III 1 700 IV 1 500	I 380 II 370 III 330 IV 280	I 1 900 II 1 100 III 1 200 IV 920	350	I 5 300 II 2 600 III 1 800 IV 2 700	I 52 200 II 32 400 III 27 900 IV 25 900
2015	I 1 300 II 1 300 III 1 000 IV 950	I 2 500 II 1 000 III 720 IV 1 200	I 2 800 II 1 500 III 890 IV 820	I 3 500 II 2 400 III 1 700 IV 1 600	I 400 II 500 III 440 IV 380	I 2 000 II 1 300 III 1 500 IV 1 100	340	I 3 800 II 2 500 III 1 700 IV 1 600	I 51 700 II 35 700 III 29 600 IV 27 600

30. TYÖTTÖMYYSASTEET ELINKÄINÖ-, LIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN TYÖVOIMATUTKIMUKSEN PERUSTEELLA
UNEMPLOYMENT RATES BY ADMINISTRATIVE DISTRICT ACCORDING TO THE LABOUR FORCE SURVEY

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Koko maa Whole country	Elinkeino- ja ympäristökeskusalue - Administrative district										Lappi	Ahvenanmaa					
		Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Keskis-Suomi			Etelä-Pohjanmaa	Pohjanmaa	Pohjanmaa	Kainuu	
Prosenttia - Percent																		
1991	6,6	4,2	4,8	7,8	6,9	7,4	7,7	7,8	7,8	7,5	9,5	9,1	7,6	6,6	8,4	10,4	9,0	
1992	11,7	10,0	10,0	13,9	13,1	13,4	12,2	12,7	12,7	12,2	14,6	13,5	11,4	10,2	13,5	17,1	15,9	
1993	16,3	13,2	14,8	17,2	18,5	18,0	16,8	17,8	17,8	18,4	20,6	17,6	16,6	12,9	19,0	20,3	21,4	
1994	16,6	13,9	15,0	17,4	18,4	17,2	17,7	17,1	17,6	17,6	19,7	19,5	16,8	14,2	18,5	20,7	22,0	
1995	15,4	12,0	13,5	17,0	16,6	16,6	15,7	16,5	16,5	17,9	20,0	19,0	15,1	13,8	17,1	22,4	21,2	
1999	14,6	11,2	11,6	15,7	16,4	16,5	15,0	15,9	17,5	17,5	17,5	18,9	14,8	12,3	15,8	22,6	21,1	
1998	14,7	11,4	12,3	16,4	17,4	17,5	15,7	16,4	17,5	17,5	17,5	18,9	14,8	12,3	15,8	22,6	21,1	
1998	11,4	7,6	9,4	12,6	12,3	11,5	12,3	13,3	14,7	14,7	15,4	15,2	11,5	8,7	15,0	18,1	19,8	
1999	10,2	6,4	7,6	12,2	10,8	10,2	12,5	13,6	12,6	12,6	15,1	13,5	11,1	9,4	13,6	15,9	16,3	
2000	9,8	6,3	7,6	10,9	10,4	10,4	12,5	13,8	11,8	11,8	15,1	12,0	10,4	9,0	11,7	19,4	17,6	
2001	9,1	5,5	8,0	10,3	9,9	9,3	9,4	12,5	13,1	13,1	14,8	11,7	9,1	7,7	12,0	17,7	16,3	
2002	9,1	5,8	6,4	9,4	8,9	9,6	10,9	10,6	12,0	12,0	14,5	11,9	9,9	9,8	13,0	19,5	16,2	
2003	8,8	6,1	8,0	10,1	8,3	10,1	9,2	10,8	10,7	10,7	15,5	12,1	7,7	7,7	10,5	17,5	12,9	
2004	8,8	6,5	8,0	10,0	8,8	8,8	9,1	10,1	10,1	10,0	13,1	11,8	6,5	6,7	10,3	16,6	14,0	
2005	8,4	6,1	6,7	9,0	8,7	8,9	9,1	10,1	10,1	10,0	13,1	11,8	6,5	6,7	10,3	16,6	14,0	
2006	7,7	5,4	6,3	7,3	8,0	7,9	9,2	11,5	9,8	9,8	10,4	10,3	7,3	6,4	9,8	12,4	12,4	
2007	6,9	5,0	6,0	6,6	6,5	6,2	7,7	9,7	9,8	12,5	10,5	8,9	6,1	5,1	8,2	15,7	10,9	
2008	6,4	4,8	5,5	6,0	6,0	7,0	7,2	7,9	7,8	10,7	10,7	9,9	5,4	5,1	8,3	11,2	9,9	
2009	8,2	6,2	7,3	7,5	8,0	10,0	9,1	9,6	10,8	13,0	13,0	11,2	7,9	6,1	10,0	9,3	11,6	
2010	8,4	6,4	8,1	8,8	9,0	9,7	10,6	7,9	10,0	12,5	12,5	9,9	8,2	6,7	10,2	9,0	11,3	
2011	7,8	5,8	7,9	6,1	7,8	9,6	10,2	7,7	10,3	12,3	12,3	9,6	7,4	6,1	8,7	8,3	10,2	
2012	7,7	7,1	7,7	7,4	7,5	9,2	7,3	9,1	9,1	11,7	11,7	9,1	7,0	6,1	9,6	11,4	10,4	
2013	8,2	6,7	8,9	7,7	7,5	9,4	8,8	10,8	8,1	12,5	12,5	10,0	7,6	5,3	9,9	11,5	10,5	
2014	8,7	7,3	9,6	7,5	8,5	9,5	10,2	9,7	10,4	10,4	10,4	10,4	7,9	6,5	10,2	16,9	9,7	
2015	9,4	8,0	10,2	9,1	8,9	10,7	11,1	9,6	9,7	10,7	10,7	11,5	8,9	6,6	10,3	14,9	4,7	
2008	I	6,6	10,3	5,6	6,1	6,3	8,0	10,5	9,2	13,4	13,4	9,3	5,8	5,7	7,7	13,6	10,2	
	II	7,3	5,6	6,0	7,6	6,7	8,0	7,7	8,7	11,4	11,4	7,9	6,0	6,0	9,9	9,0	11,7	
	III	5,6	4,4	5,1	4,9	5,5	6,1	6,1	6,2	6,2	8,4	6,8	3,7	3,9	6,8	10,8	7,5	
	IV	6,0	4,3	5,5	5,2	5,5	6,2	6,9	6,5	5,8	9,4	8,6	5,1	4,5	8,6	11,7	10,2	
2009	I	7,6	5,5	6,6	6,8	7,1	8,3	9,3	9,3	11,2	14,0	11,2	7,5	5,4	8,6	13,4	11,3	
	II	7,5	5,7	6,6	6,3	7,6	10,5	10,1	8,7	9,8	10,9	10,6	8,4	7,2	10,5	9,3	10,2	
	III	7,5	6,1	6,6	6,3	7,6	10,5	10,1	8,7	9,8	10,9	10,6	8,4	7,2	10,5	9,3	10,2	
	IV	8,2	6,2	8,1	8,7	8,5	10,2	9,6	9,3	10,3	13,0	10,9	6,6	6,3	8,4	7,7	11,1	
2010	I	8,3	6,7	8,6 ¹	10,0	10,9	11,0	10,7	11,1	11,1	14,8	11,1	8,1	7,9	10,3	11,1	13,6	4,6 ¹
	II	9,6	7,5	9,5	11,6	11,4	10,9	7,5	11,4	11,4	15,0	10,9	9,8	8,0	11,9	8,2	14,3	4,9
	III	7,3	5,6	7,6	7,4	8,8	8,0	6,7	9,5	7,8	11,6	7,8	7,2	4,5	10,0	6,2	7,9	2,0
	IV	7,4	5,7	6,8	5,9	7,2	9,4	6,9	8,0	8,8	8,8	9,7	7,8	6,3	9,5	10,4	9,0	1,5
2011	I	8,6	6,0	8,7	7,3	9,3	10,1	12,6	6,8	10,3	12,9	11,0	8,8	8,3	10,5	9,5	12,0	1,6
	II	8,8	6,2	7,9	7,5	8,3	10,7	11,8	9,2	12,4	13,4	11,0	9,6	7,8	11,4	12,4	12,4	2,5
	III	8,6	5,8	6,4	4,4	7,4	8,2	7,9	9,1	9,1	11,0	7,9	4,6	4,4	7,0	7,1	3,3	3,3
	IV	6,9	5,4	7,0	4,7	7,4	8,5	8,3	7,7	9,4	11,0	7,9	4,6	4,4	7,0	7,1	3,3	3,3
2012	I	8,0	6,1	7,6	7,2	8,1	8,2	9,1	7,1	7,1	13,7	11,3	7,8	7,3	11,3	9,9	10,7	1,6
	II	8,6	7,3	9,0	9,0	8,7	10,0	9,9	10,1	11,9	10,9	9,5	7,6	6,7	10,6	10,4	12,4	1,0
	III	7,1	5,9	6,8	8,7	6,5	8,4	8,1	9,1	10,1	10,1	7,8	5,8	5,3	7,8	10,6	8,3	2,7
	IV	7,0	5,8	7,2	5,6	5,0	8,7	6,8	9,2	7,7	11,0	9,6	6,9	3,6	8,9	15,0	10,0	1,6
2013	I	8,8	6,4	10,9	8,7	8,6	10,1	11,6	12,3	9,0	14,7	11,5	7,5	6,2	10,0	14,0	11,9	5,6
	II	9,1	9,7	8,8	7,5	9,4	11,6	12,3	7,9	9,8	14,7	10,7	8,2	7,1	11,8	12,8	12,1	5,1
	III	7,1	6,2	7,7	6,6	7,0	9,0	8,1	7,6	8,0	9,8	7,6	7,6	3,8	7,9	8,2	8,0	2,2
	IV	7,7	7,3	6,7	7,0	9,3	7,7	10,9	7,8	7,8	10,3	10,4	6,9	4,2	9,9	11,3	10,0	2,8
2014	I	9,0	7,3	8,9	8,2	8,4	9,9	12,0	12,5	8,0	13,7	11,2	10,2	8,4	10,1	16,9	9,1	3,6
	II	7,5	6,9	8,6	6,1	7,2	10,2	12,7	7,3	9,2	16,3	16,0	9,9	6,6	14,0	16,0	17,4	3,2
	III	7,5	6,8	8,7	7,8	8,8	9,7	9,8	9,6	8,1	10,3	8,3	7,6	5,9	9,2	17,6	9,0	4,0
	IV	8,4	7,3	10,0	7,8	8,8	9,3	9,8	9,6	8,1	10,3	8,3	7,6	5,9	9,2	17,6	9,0	4,0
2015	I	9,7	8,3	10,3	9,9	9,2	11,4	11,3	8,9	10,1	12,3	9,3	10,9	7,4	11,2	15,3	11,3	4,2
	II	10,7	9,2	11,1	12,3	9,9	11,7	12,3	9,7	12,4	13,9	12,1	8,6	7,6	11,7	14,6	13,5	4,9
	III	8,4	7,4	8,9	6,9	7,9	8,9	9,1	9,4	9,2	12,1	12,1	7,4	5,4	9,3	14,9	11,3	4,4
	IV	8,7	7,2	10,3	7,0	8,7	10,9	11,6	10,4	7,0	9,3	10,6	8,5	6,1	8,9	15,0	11,1	5,4

1. Katso alaviite taulukkoon 26. - See note to table 26.

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

**31. TYÖTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
UNEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY ADMINISTRATIVE DISTRICT**

Jatkuu - Continued

Vuosi ja neljännes	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalue - Administrative district								
	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala
Year and quarter	Henkilöä - Persons								
1991	36 000	16 700	12 700	15 600	21 800	15 900	8 500	12 000	9 300
1992	77 100	28 400	20 100	27 600	34 700	25 200	13 400	19 000	14 100
1993	108 900	40 200	24 900	37 700	44 600	32 600	17 600	24 700	17 600
1994	114 100	40 200	25 500	38 700	44 300	33 400	18 500	25 200	18 800
1995	108 400	36 200	23 700	35 700	41 100	31 500	17 500	24 600	18 700
1996	101 900	33 700	22 900	34 700	40 200	30 300	16 800	23 800	18 800
1997	89 900	30 500	21 300	31 600	37 000	28 900	15 500	22 000	17 900
1998	77 200	28 500	19 400	28 600	34 000	26 600	14 200	20 500	16 900
1999	67 400	27 300	19 400	26 800	31 700	25 800	13 400	19 400	15 700
2000	59 400	25 300	18 200	24 500	30 000	24 200	12 600	18 400	14 800
2001	55 800	23 000	16 900	22 800	28 200	22 200	11 900	17 600	14 100
2002	57 700	23 100	16 100	22 100	27 700	21 500	10 700	16 100	13 500
2003	59 900	22 800	15 600	21 600	27 900	20 700	9 900	15 300	13 100
2004	62 000	23 000	15 900	21 400	27 600	20 400	9 800	15 000	12 900
2005	<u>60 000</u>	<u>20 800</u>	<u>14 400</u>	<u>20 600</u>	<u>26 100</u>	<u>19 700</u>	<u>9 400</u>	<u>14 400</u>	<u>12 300</u>
2006 ²	54 700	18 200	12 400	19 100	22 800	17 600	8 500	13 100	11 400
2007	46 400	15 800	10 600	16 300	20 000	15 700	7 400	11 700	10 500
2008	41 800	14 800	9 600	15 300	19 700	15 000	6 900	11 000	10 200
2009	57 300	<u>20 800</u>	11 700	20 800	27 900	18 500	8 200	14 100	11 900
2010	60 500	22 600 ¹	11 600	20 900	28 300	18 100	8 100	13 400	10 700
2011	55 700	21 400	10 900	18 700	25 200	17 300	7 400	12 200	9 900
2012	<u>57 800</u>	<u>22 300</u>	<u>10 900</u>	<u>18 900</u>	<u>25 800</u>	<u>17 900</u>	<u>7 800</u>	<u>12 400</u>	<u>10 700</u>
2013 ³	70 800	26 100	12 100	21 700	31 300	19 300	8 400	13 700	11 600
2014	82 900	28 400	13 100	23 800	34 600	21 100	9 000	14 400	11 600
2015	93 800	30 100	14 300	25 200	36 900	22 400	9 800	15 800	12 400
2003 I	59 300	23 100	16 300	22 200	28 500	21 900	10 800	16 500	13 800
2003 II	59 000	22 100	15 100	21 000	27 200	20 000	9 600	14 900	12 900
2003 III	61 800	23 100	15 300	21 700	27 900	20 100	9 500	14 700	12 800
2003 IV	59 500	22 800	15 600	21 400	27 800	20 800	9 900	15 200	12 800
2004 I	62 400	24 100	16 800	22 400	28 600	21 300	10 300	16 000	13 400
2004 II	61 800	22 700	15 600	21 000	27 500	19 900	9 500	14 900	12 900
2004 III	63 500	23 000	15 500	21 300	27 600	20 100	9 400	14 600	12 700
2004 IV	60 400	22 300	15 700	20 900	26 800	20 500	9 800	14 600	12 800
2005 I	61 400	22 500	15 600	21 700	27 000	20 900	10 300	15 200	13 100
2005 II	59 600	20 700	13 900	20 300	25 600	19 300	9 100	13 900	12 100
2005 III	61 500	20 800	14 000	20 300	26 400	19 100	9 100	14 300	12 200
2005 IV	<u>57 300</u>	<u>19 100</u>	<u>14 000</u>	<u>20 100</u>	<u>25 300</u>	<u>19 300</u>	<u>9 300</u>	<u>14 100</u>	<u>11 800</u>
2006 ² I	57 400	19 300	13 600	20 600	24 400	19 100	9 600	14 400	12 300
2006 ² II	55 000	18 100	12 300	19 000	22 800	17 100	8 200	12 800	11 300
2006 ² III	55 800	18 500	12 100	18 900	22 900	17 300	8 100	12 700	11 400
2006 ² IV	50 800	17 000	11 700	17 800	21 200	17 100	8 000	12 300	10 600
2007 I	49 300	16 900	11 600	17 600	20 900	17 200	8 300	12 700	10 900
2007 II	46 800	15 700	10 200	16 100	19 500	15 200	7 200	11 300	10 300
2007 III	47 300	16 000	10 400	16 200	20 200	15 200	7 200	11 500	10 500
2007 IV	42 300	14 800	10 200	15 400	19 300	15 200	7 200	11 200	10 300
2008 I	41 900	15 000	10 100	15 700	19 600	15 900	7 300	11 700	10 600
2008 II	40 900	14 200	9 100	14 500	18 600	14 300	6 400	10 300	9 800
2008 III	42 600	14 900	9 500	15 000	19 700	14 300	6 500	10 500	10 000
2008 IV	41 600	15 200	9 800	16 100	20 800	15 400	7 200	11 600	10 500
2009 I	49 700	18 600	11 300	19 600	25 200	17 800	8 200	14 100	12 000
2009 II	55 300	19 600	11 200	20 000	26 700	17 700	7 800	13 600	12 000
2009 III	61 900	22 000	11 800	21 300	29 500	18 800	8 100	14 100	12 000
2009 IV	62 100	<u>23 200</u>	12 400	22 400	30 200	19 700	8 700	14 600	11 500
2010 I	62 600	23 700 ¹	12 500	22 400	30 400	19 600	9 000	15 100	11 500
2010 II	60 700	22 200	11 200	20 600	28 300	17 600	7 800	13 300	10 600
2010 III	61 900	22 500	11 200	20 500	28 100	17 400	7 600	12 800	10 500
2010 IV	56 800	21 900	11 200	20 000	26 600	17 900	7 800	12 600	9 900
2011 I	56 900	22 600	11 700	20 300	26 700	18 400	8 200	13 400	10 400
2011 II	55 400	20 900	10 600	18 300	25 000	16 700	7 100	11 800	9 600
2011 III	57 100	21 600	10 700	18 200	25 000	16 600	7 100	11 800	9 800
2011 IV	53 600	20 600	10 600	17 900	24 100	17 400	7 400	11 800	9 900
2012 I	55 700	21 400	11 200	19 300	25 300	18 500	8 200	12 900	11 000
2012 II	56 100	20 900	10 100	18 000	24 300	17 200	7 500	11 800	10 500
2012 III	60 100	23 100	10 800	18 700	26 200	17 400	7 500	12 000	10 700
2012 IV	59 500	23 700	11 600	19 600	27 400	18 500	8 000	12 800	10 800
2013 I	66 000	26 000	12 500	21 700	30 400	19 800	8 800	14 200	11 900
2013 II	<u>68 500</u>	<u>25 400</u>	<u>11 500</u>	<u>20 700</u>	<u>30 000</u>	<u>18 400</u>	<u>8 100</u>	<u>13 000</u>	<u>11 300</u>
2013 III ³	74 600	26 500	11 900	21 700	31 900	18 900	8 200	13 400	11 500
2013 IV	74 100	26 600	12 400	22 500	33 100	20 000	8 700	14 000	11 500
2014 I	79 000	27 800	13 100	23 900	34 400	21 300	9 200	14 700	12 000
2014 II	81 000	27 400	12 600	22 900	33 500	20 500	8 600	13 800	11 300
2014 III	86 400	29 200	13 100	23 700	34 700	20 600	8 800	14 100	11 500
2014 IV	85 400	29 400	13 800	24 700	35 700	22 000	9 300	15 200	11 800
2015 I	90 700	30 200	14 700	26 000	37 300	22 800	10 000	16 300	12 600
2015 II	92 900	29 300	13 800	24 800	36 000	21 700	9 500	15 400	12 400
2015 III	97 900	30 600	14 100	25 000	37 000	22 000	9 800	15 700	12 400
2015 IV	93 800	30 100	14 400	25 100	37 300	23 100	10 000	15 900	12 300

1. Katso alaviite taulukkoon 26. - See note to table 26.

2. Katso alaviite taulukkoon 29. - See note to table 29.

3. Katso alaviite 2 taulukkoon 13. - See note 2 to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Employment and the Economy, Employment Service Statistics

31. TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
UNEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY ADMINISTRATIVE DISTRICT

Jatkoa - *Continued*

Vuosi ja neljännes	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalue - Administrative district								Koko maa - Whole country
	Keski-Suomi	Etelä-Pohjanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa	Ulkomaat	
Year and quarter	Henkilöä - Persons								
1991	12 600	8 500	9 300	16 100	5 900	12 400			213 200
1992	20 100	13 300	15 000	26 100	9 100	19 900			363 100
1993	26 800	18 000	19 700	34 000	10 900	24 000			482 200
1994	28 100	18 100	19 900	34 600	10 500	24 500			494 200
1995	26 400	16 800	18 200	32 800	10 500	24 000			466 000
1996	25 100	15 600	17 400	31 900	10 800	24 000			448 000
1997	23 600	13 600	15 700	29 000	10 100	22 400			409 000
1998	22 300	11 800	14 400	27 600	9 200	21 300			372 400
1999	21 300	11 300	13 800	26 100	8 700	20 000			348 100
2000	19 600	10 300	12 700	23 800	8 600	18 700			321 100
2001	18 900	9 900	11 600	23 300	8 400	17 700			302 200
2002	18 100	9 300	10 700	23 200	8 000	16 200			294 000
2003	17 800	8 900	10 400	22 600	7 400	15 000			288 800
2004	17 500	8 500	10 200	22 400	7 100	14 600			288 400
2005	17 100	8 100	9 700	21 600	6 900	14 300			275 300
2006 ²	15 700	7 100	8 300	19 700	6 200	13 000		20	247 900
2007	14 300	6 200	6 800	17 500	5 400	11 100		20	215 800
2008	13 600	6 000	6 300	17 300	4 900	10 400		30	202 900
2009	16 400	8 700	8 700	22 100	5 500	12 200		60	264 800
2010	16 200	7 900 ¹	8 500	21 100	5 000	11 500	430	50	264 800
2011	15 400	6 800	7 500	19 800	4 500	10 700	400	40	243 900
2012	16 400	7 200	7 700	21 100	4 600	11 100	460	60	253 200
2013 ³	18 700	8 100	8 800	24 800	5 400	12 700	510	90	294 100
2014	20 900	8 800	9 800	26 700	6 000	13 600	580	120	325 700
2015	22 000	9 600	10 600	28 400	5 900	13 900	560	150	351 900
2003 I	18 400	9 700	11 000	23 500	8 000	15 800			298 800
2003 II	17 500	8 500	10 200	22 400	7 300	15 100			282 900
2003 III	17 800	8 600	10 500	22 300	7 100	14 700			287 800
2003 IV	17 600	8 700	10 200	22 100	7 100	14 500			285 900
2004 I	18 000	9 200	10 600	23 200	7 400	14 900			298 500
2004 II	17 500	8 300	10 200	22 300	7 000	14 800			285 900
2004 III	17 400	8 100	10 300	22 100	6 800	14 300			286 800
2004 IV	17 100	8 400	9 800	21 900	7 000	14 400			282 400
2005 I	17 600	8 800	10 100	22 600	7 300	15 000			289 000
2005 II	16 800	7 800	9 400	21 200	6 700	14 500			271 000
2005 III	17 100	7 900	9 800	21 500	6 700	14 000			274 700
2005 IV	16 800	7 900	9 400	21 400	6 800	13 900			266 600
2006 ² I	16 800	8 100	9 100	21 800	6 900	14 200		20	267 500
2006 ² II	15 500	6 800	8 100	19 600	6 200	13 200		20	246 000
2006 ² III	15 600	6 900	8 200	19 300	6 000	12 500		20	245 900
2006 ² IV	15 000	6 800	7 600	18 400	5 900	12 000		20	232 100
2007 I	15 100	6 700	7 400	18 500	6 000	11 900		20	231 000
2007 II	14 000	5 800	6 800	17 300	5 400	11 200		20	212 600
2007 III	14 300	6 000	6 900	17 300	5 100	10 800		20	214 700
2007 IV	13 800	6 200	6 200	16 800	5 000	10 600		20	204 700
2008 I	14 100	6 300	6 300	17 300	5 200	10 600		30	207 700
2008 II	13 200	5 400	5 900	16 600	4 800	10 300		30	194 400
2008 III	13 400	5 700	6 300	17 200	4 600	10 100		30	200 500
2008 IV	13 800	6 700	6 700	17 900	5 200	10 400		40	209 000
2009 I	15 800	8 500	8 100	21 200	5 900	11 900		50	247 900
2009 II	13 100	8 100	8 300	21 900	5 600	12 400		60	256 200
2009 III	16 700	8 600	9 200	22 500	5 200	12 200		60	274 000
2009 IV	16 900	9 500	9 400	22 700	5 400	12 300		70	281 100
2010 I	17 400	9 300	9 500	23 000	5 500	12 400	470 ¹	70	284 500
2010 II	15 900	7 700	8 700	21 100	5 000	11 800	430	50	263 000
2010 III	15 900	7 300	8 300	20 400	4 800	11 000	400	40	260 700
2010 IV	15 500	7 300	7 700	19 800	4 700	10 800	420	40	251 000
2011 I	16 100	7 700	7 900	20 700	5 000	11 100	430	40	257 500
2011 II	15 000	6 300	7 200	19 400	4 400	10 700	370	40	238 900
2011 III	15 200	6 500	7 400	19 600	4 300	10 500	400	40	241 800
2011 IV	15 400	6 900	7 300	19 300	4 400	10 400	410	40	237 300
2012 I	16 500	7 600	7 800	21 000	4 700	11 100	460	50	252 700
2012 II	15 800	6 600	7 400	20 300	4 400	11 200	400	60	242 500
2012 III	16 300	6 800	7 800	21 100	4 400	10 800	450	60	254 400
2012 IV	17 100	7 600	7 700	22 100	4 700	11 300	510	70	263 000
2013 I	18 700	8 500	8 800	24 500	5 400	12 200	570	80	290 100
2013 II	17 900	7 400	8 500	24 300	5 100	12 600	440	80	283 400
2013 III ³	18 600	8 000	9 100	25 000	5 300	12 800	480	80	297 900
2013 IV	19 700	8 600	9 000	25 300	5 900	13 200	540	100	305 100
2014 I	21 300	9 200	9 500	26 500	6 200	13 600	590	120	322 300
2014 II	20 500	8 000	9 300	26 000	5 800	13 700	570	110	315 600
2014 III	20 700	8 400	10 000	26 800	5 800	13 600	570	120	328 100
2014 IV	21 200	9 600	10 300	27 700	6 200	13 600	610	130	336 500
2015 I	22 600	10 200	10 800	28 900	6 200	13 900	600	150	354 000
2015 II	21 900	8 900	10 300	28 000	5 900	14 100	530	150	345 700
2015 III	22 100	9 300	10 800	28 500	5 700	13 900	530	150	355 200
2015 IV	21 600	10 000	10 700	28 000	5 800	13 700	580	160	352 600

32. TYÖTTÖMYYDEN KESTO KESKIMÄÄRIN ELINKENO-, LIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
THE AVERAGE DURATION OF UNEMPLOYMENT BY ADMINISTRATIVE DISTRICT

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Koko maa Whole country	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalue - Administrative district										Lappi	Ahvenanmaa	Ulkomaat			
		Uusimaa Suomi	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Pohjo-Savo	Pohjo-Karjala	Keski-Suomi				Etä-Pohjanmaa	Pohjanmaa	P.-Pohjanmaa
1991	16	17	17	19	16	17	17	17	15	15	19	15	17	14	13	13	
1992	22	23	23	23	22	22	22	21	21	20	24	21	20	20	19	20	
1993	30	33	31	32	32	30	30	31	28	25	24	28	29	28	25	26	
1994	39	40	40	44	40	38	40	38	34	30	42	37	39	34	27	29	
1995	45	45	45	46	46	45	47	45	38	36	50	41	44	39	29	32	
1996	48	47	48	50	55	50	50	48	43	41	53	41	48	42	32	36	
1997	51	48	48	50	52	52	52	49	46	45	57	38	52	44	36	41	
1998	52	51	51	51	65	53	53	50	45	48	59	37	54	46	36	43	
1999	52	52	52	51	65	51	50	43	50	50	59	36	52	45	37	45	
2000	51	56	53	52	64	51	50	50	41	50	59	35	52	44	37	44	
2001	51	55	50	53	64	51	54	52	42	49	58	35	51	44	38	44	
2002	50	53	47	52	63	51	51	52	41	49	56	34	50	43	37	44	
2003	47	50	46	50	60	49	50	47	39	47	54	33	46	42	35	38	
2004	46	50	44	48	59	49	49	44	38	47	52	33	45	41	34	35	
2005	47	45	45	49	57	49	50	43	37	46	51	32	45	41	35	35	
2006 ^{2,3}	45	49	44	48	51	48	46	42	35	46	48	33	45	39	35	34	
2007	43	47	41	49	49	47	45	43	35	43	47	32	43	36	32	32	
2008	40	42	37	47	46	44	42	40	34	31	40	26	38	34	31	29	
2009	32	32	29	37	37	35	34	35	30	35	38	26	28	30	26	25	
2010	36	35	34	38	41	40	37	37	34	35	42	31	31	33	27	28	
2011	40	39	40	42	47	46	41	41	39	38	47	33	36	36	30	32	
2012	43	42	43	47	48	49	45	43	44	42	51	34	39	38	34	36	
2013	45	42	42	48	54	46	46	45	45	45	52	34	40	40	39	37	
2014	46	46	46	51	53	50	48	45	46	44	53	37	40	40	39	39	
2015	50	48	48	50	53	52	48	47	47	45	58	33	42	44	39	46	
	52	48	51	51	53	52	50	48	47	45	63	35	43	45	41	46	
	53	51	54	54	57	53	53	51	50	48	62	39	45	46	45	47	
	53	59	51	52	56	52	50	51	49	48	61	36	44	48	44	47	

1. Kaixo alaville taukkoon 26 - See note to table 26.

2. Kaixo alaville taukkoon 29 - See note to table 29.

3. Vuodesta 2006 lähtien henkilökohtaisesti lomautetut mukaanlasketut - From 2006 including individually laid off.

4. Kaixo alaville 2 taukkoon 13. - See note 2 to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto - Source: The Ministry of Employment and the Economy, Employment Service Statistics

33. YLI VUODEN TYÖTTÖMÄNÄ OLLLEIDEN TYÖNHAKIJOIDEN OSUUS KAIKISTA TYÖTTÖMISTÄ, ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
JOBSEEKERS UNEMPLOYED OVER A YEAR, PROPORTION OF ALL UNEMPLOYED, BY ADMINISTRATIVE DISTRICT

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Koko maa Whole country	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalue - Administrative district										Ulkomaat Abroad					
		Uusimaa Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Karjala	Keskisuomi	Etelä-Pohjanmaa		Pohjanmaa	Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa
Prosenttia - Percent																	
1991	2	1	3	5	3	3	3	3	2	2	4	2	3	2	1	1	
1992	8	10	9	11	9	9	9	7	6	4	9	6	7	6	4	4	
1993	18	22	18	19	20	19	18	17	14	11	19	16	17	16	11	12	
1994	27	32	27	28	32	30	28	26	21	17	30	26	27	22	14	16	
1995	30	35	29	32	35	30	32	30	24	24	34	25	29	25	16	20	
1996	30	35	28	31	35	31	30	30	27	26	33	25	29	26	20	23	
1997	30	35	28	31	37	31	30	29	27	28	33	21	30	26	23	27	
1998	30	35	29	31	37	30	30	29	26	28	33	20	30	26	22	26	
1999	28	33	30	32	34	32	31	30	26	26	31	19	28	24	21	25	
2000	28	31	30	29	33	27	28	26	22	22	31	19	28	23	20	25	
2001	27	30	26	29	29	28	28	27	23	23	30	18	26	22	22	24	
2002	26	29	25	28	32	27	29	26	21	26	28	15	25	22	21	24	
2003	25	26	23	26	31	27	27	23	21	26	27	18	23	19	18	18	
2004	25	26	23	26	31	27	27	23	21	26	27	18	23	19	18	18	
2005	26	30	26	28	30	28	28	23	21	27	27	18	24	23	20	19	
2006 ²	26	29	25	28	28	28	28	24	21	26	28	19	25	22	21	20	29
2007	24	27	22	28	27	26	26	24	20	23	26	18	23	19	20	18	29
2008	21	24	19	25	24	23	24	21	19	21	24	16	19	18	17	15	18
2009	16	15	14	18	18	17	17	16	15	17	19	12	12	12	13	12	15
2010	20	20	20 ¹	20	23	24	21	20	21	19	23	17	16	19	15	15	20
2011	23	23	24	24	27	27	24	23	24	22	27	17	20	20	17	18	20
2012	24	24	24	27	26	27	26	24	24	22	28	17	20	21	19	18	20
2013	25	24	23	27	27	32	26	25	26	24	28	17	21	21	20	22	19
2014	23	29	26	28	30	32	27	26	26	26	31	18	22	24	20	22	14
2015	31	36	30	30	33	31	31	29	27	28	34	19	24	28	23	27	19
2008 I	22	25	19	26	25	25	24	21	19	21	24	16	21	18	18	16	16
2008 II	22	24	20	26	26	25	25	23	21	22	25	16	21	18	17	16	20
2008 III	21	21	19	24	25	23	24	21	20	21	25	17	19	19	17	15	16
2008 IV	19	20	17	22	22	22	22	19	17	20	23	14	16	17	15	14	16
2009 I	16	17	14	18	18	18	17	16	15	17	20	11	12	12	12	12	13
2009 II	15	15	14	18	18	17	17	17	15	17	19	11	12	12	12	11	13
2009 III	15	14	13	18	17	16	17	17	15	17	19	12	12	12	13	11	16
2009 IV	16	15	15	17	18	17	17	16	16	18	20	13	12	16	14	12	16
2010 I	18	17	17 ¹	18	20	20	19	17	17	18	21	15	13	17	14	13	13
2010 II	22	21	20	21	25	26	22	20	20	18	24	18	17	20	16	16	18
2010 III	22	21	23	22	26	27	23	22	23	19	24	19	17	20	16	13	30
2010 IV	23	23	23	22	26	27	23	22	23	20	25	18	19	20	16	12	21
2011 I	23	23	23	22	26	27	23	21	22	20	25	16	19	17	15	17	21
2011 II	24	23	25	28	28	27	25	24	24	22	27	18	20	18	18	18	20
2011 III	24	23	25	28	28	27	25	23	25	23	28	17	21	21	18	18	21
2011 IV	24	23	25	27	27	27	25	23	25	23	28	17	21	21	18	10	16
2012 I	23	23	24	26	25	26	25	22	24	22	27	16	20	20	18	19	14
2012 II	24	25	27	27	27	27	25	22	24	22	27	16	20	20	18	19	9
2012 III	24	24	22	26	26	26	26	25	27	26	28	18	21	22	20	10	24
2012 IV	24	24	22	26	26	26	26	24	26	26	27	17	21	22	20	11	20
2013 I	23	23	21	25	24	23	24	23	24	25	26	16	20	21	18	20	16
2013 II	25	23	23	27	27	33	27	25	26	27	28	18	21	22	20	21	12
2013 III	26	24	24	27	27	33	27	26	26	27	29	18	21	23	21	22	11
2013 IV	26	26	25	27	28	34	26	26	26	27	28	17	22	23	21	23	10
2014 I	27	28	25	27	29	34	25	25	26	27	29	16	22	23	21	25	10
2014 II	28	29	26	28	30	33	26	26	26	26	31	19	23	24	21	25	10
2014 III	28	31	27	28	31	29	28	26	26	26	33	17	22	25	26	28	28
2014 IV	28	31	27	28	31	29	28	26	26	26	33	17	22	25	25	28	23
2015 I	29	33	28	28	31	29	29	26	26	26	34	17	22	26	25	27	23
2015 II	30	35	31	30	33	31	30	28	28	28	36	20	24	27	25	14	27
2015 III	31	36	31	31	34	31	31	29	26	26	36	19	24	27	26	14	27
2015 IV	33	39	32	31	34	33	31	30	28	28	39	19	25	28	28	12	28

1. Katsota alaviite taulukkoon 26. - See note to table 26.
2. Katsota alaviite taulukkoon 29. - See note to table 29.
3. Katsota alaviite 2 taulukkoon 13. - See note 2 to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö. Työnvälitystilasto - Source: The Ministry of Employment and the Economy. Employment Service Statistics

TAULUKOIDEN SELITYKSIÄ

1. YLEISTÄ

Taulukoiden luvut ovat useimmissa tapauksissa alkuperäisen tilaston kuukausiluvuista laskettuina neljännesvuosi- ja vuosikeskiarvoja. Työ- ja elinkeinoministeriön laatimien tilastojen alkuperäiset kuukausiluvut julkaistaan Työllisyyskatsauksessa, joka ilmestyy kuukausittain.

Pyöritysten vuoksi taulukoissa esiintyvien prosenttilukujen summan ei tarvitse aina olla = 100.

Käytetyt symbolit:

- 0,0 Suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä
- . Tieto on epälooginen esitettäväksi
- .. Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen
- Ei yhtään havaintoa
- * Ennakkotieto

2. TILASTOKESKUKSEN TYÖVOIMA-TUTKIMUKSEN KÄSITTEET

Työikäiseen väestöön luetaan maassa asuva 15–74-vuotias väestö.

Työvoima on työllisten ja työttömien summa.

Työlliseksi luokitellaan henkilö, joka on tutkimusviikolla tehnyt ansiotyötä jonkin verran (vähintään tunnin) palkkaa tai luontaisetua vastaan tai voittoa saadakseen tai oli työpaikastaan tilapäisesti poissa. Työllinen voi olla palkansaaja, yrittäjä tai perheenjäsenen yrityksessä palkatta avustava.

Työttömäksi luokitellaan henkilö, joka on tutkimusviikolla työtä vailla, on etsinyt työtä aktiivisesti viimeisen neljän viikon aikana ja voisi vastaanottaa työtä kahden viikon kuluessa tai odottaa sovitun työn alkamista kahden viikon kuluessa. Myös opiskelija, työpaikastaan toistaiseksi lomautettu ja työttömyyseläkkeellä oleva voi olla työtön, mikäli edellä mainitut aktiivisen työnhaun ja työn vastaanottamisen kriteerit täyttyvät.

Työvoimaosuus on työvoimaan kuuluvien prosenttiosuus työikäisestä väestöstä.

Työllisyysaste on työllisten osuus 15–64-vuotiaasta väestöstä.

Työttömyysaste on työttömien prosenttiosuus työvoimasta.

EXPLANATORY NOTES

1. GENERAL

Most of the figures in the tables are quarterly and annual averages computed from monthly data of original series. The Ministry of Employment and the Economy's original monthly figures appear in Employment Bulletin.

The sum percentage in a table does not always equal 100 because the figures are rounded.

Symbols used:

- 0,0 Magnitude less than half of unit employed
- . Category not applicable
- .. Data not available or too uncertain for presentation, or subject to secrecy
- Magnitude nil
- * Preliminary data

2. DEFINITIONS OF THE LABOUR FORCE SURVEY OF STATISTICS FINLAND

Working-age population, all persons aged 15 to 74 resident in Finland.

Labour force, the sum of employed and unemployed persons.

Employed persons, all persons who during the survey week did some work (for at least an hour) for a pay or fringe benefit or to gain profit or were temporarily absent from work. The employed may be employee, self-employed person or unpaid family worker.

Unemployed persons, all persons who for the whole survey week were without work, had been seeking a job actively in the past four weeks for pay or profit, and could accept a job within two weeks or have arranged to start a work within two weeks but not yet begun it. A student, a temporarily laid-off person and a unemployment pensioner are also considered unemployed if person meets the above mentioned job seeking and job acceptance criteria.

Labour force participation rate, the ratio of all persons in the labour force to the total population of working age.

Employment rate, the ratio of the employed to the population aged 15 to 64.

Unemployment rate, the ratio of the unemployed to all persons in the labour force.

3. TIETOJEN LÄHTEET JA LUONNE

Taulukot 1–12, 26–28, 30: Työvoimatutkimus, laatija Tilastokeskus. Työvoimatutkimus perustuu 15–74-vuotiaasta väestöstä poimittuun otokseen. Otokoko on neljännesvuodessa 36 000 henkilöä. Otoks on jaettu kolmeen 12 000 henkilön kuukausiotokseen. Tiedot kerätään kuukausittain pääasiassa puhelimitse haastattelemalla. Vuoden 2000 alussa tietojen keräämisessä siirryttiin jatkuvaan tutkimusviikkoon. Aikaisemmin kuukausitiedot kerättiin yhdeltä viikolta, joka oli kuukauden 15. päivän sisältävä viikko. Otoksesta saatavat tiedot suurennetaan vastaamaan perusjoukkoa eli 15–74-vuotiaasta väestöstä.

Työvoimatutkimuksen tuloksiin liittyy otoksen satunnaisvaihtelusta johtuva virhe. Lukuihin voi sisältyä muitakin virheitä, mm. kadosta johtuvia. Mitä yksityiskohtaisempi tietojen luokitus on, sitä epävarmemmat tiedot ovat.

Taulukot 13–16, 18, 29, 31–33: Työnvälitystilaston tilannekatsaus, laatija työ- ja elinkeinoministeriö. Työttömien työnhakijoiden ja avoimien työpaikkojen tilasto kerätään työnvälitystoiminnan yhteydessä: vuoteen 1980 asti kunkin kuukauden puolivälissä sekä vuodesta 1981 alkaen kuukauden viimeisen työpäivän mukaan.

Avoimella työpaikalla tarkoitetaan työnvälitykselle ilmoitettua työpaikkaa, joka laskentapäivänä on ollut avoinna työ- ja elinkeinotoimistossa. Kaikkia avoimia työpaikkoja ei ilmoiteta työnvälitykselle. Arviolta noin 40–50 % niistä tulee työnvälityksen tietoon.

Työttömäksi työnhakijaksi luetaan ne laskentapäivänä työnhakijoina olevat, jotka eivät ole työsuhteessa eivätkä työllisty päätoimisesti yritystoiminnassa tai omassa työssään ja joka ei ole päätoiminen opiskelija. Työnhakijoina olevat kokoaikaisesti lomautetut lasketaan mukaan työttömien työnhakijoiden kokonaismäärään.

Vuodesta 1980 alkaen työttömyyseläkkeen saajia ei ole laskettu mukaan työttömiin työnhakijoihin. Tarkemmin työnvälitystilasto peittää ne työttömät, jotka ovat työttömyysturvan piirissä. Muista työttömistä osa saattaa jättää ilmoittautumatta työnvälitykseen.

3. SOURCES AND NATURE OF THE STATISTICS

Tables 1–12, 26–28, 30: Labour Force Survey compiled by Statistics Finland, basing on a sample of the population aged 15 to 74. The sample numbers 36,000 per quarter and is divided into three monthly samples of 12,000. Data are gathered mainly by telephone interviews. Since January 2000, data have been collected for every week of the month, whereas previously they were only collected for the week containing 15th day of the month. The figures obtained are increased to correspond to the base group (the population aged 15 to 74).

The results of the Labour Force Survey are subject to an error due to the randomness of the samples. The figures sometimes contain other errors due to non-response, etc. The more detailed a classification is, the greater is the risk of error.

Tables 13–16, 18, 29, 31–33: Employment Service Statistics of the Ministry of Employment and the Economy. Statistics on vacancies and unemployed jobseekers were compiled at the middle of each month upto 1980, and have been compiled at the end of each month (last working day) since 1981.

Vacancies refer to vacancies reported to Employment and Economic Development Offices, which had not yet been filled on the reference dates. It is estimated that only 40 % to 50 % of all vacancies in Finland are notified to employment services.

Unemployed jobseekers comprises all jobseekers who does not have an employment relationship, does not work full-time as an entrepreneur or self-employed worker and is not a full-time student. Jobseekers are also considered unemployed if they are fully laid off.

Since 1980 unemployment pensioners have been counted as jobseekers, but not as unemployed persons. The Employment Service Statistics relate to persons receiving unemployment compensation, for which they have to register with unemployment services. Some unemployed persons not receiving such benefits do not register with employment services.

Taulukko 17: Päättyneiden työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto. Saadaan työnvälitystilaston vuositilastosta, laatija työ- ja elinkeinoministeriö. Taulukon luvut kuvaavat koko vuoden aikana päättyneiden työttömyysjaksojen keskimääräistä kesto, jossa on mukana paljon lyhytaikaisia työttömyysjaksoja. Käsite eroaa kuukauden lopussa työttömänä olleiden päättymättömien työttömyysien kestoista (taulukot 16 ja 32), joka on keskimäärin pidempi, koska siinä painottuvat pidempiaikaiset työttömyysjaksot.

Taulukot 19 ja 20: Työnvälitystoiminta. Saadaan työnvälitystilaston kuukausikertomustauluista, jotka kuvaavat toimintaa koko kuukauden ajalta.

Taulukko 21: Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa olevat, tilaston laatija työ- ja elinkeinoministeriö. Taulukon luvut kuvaavat palveluissa olevia keskimäärin kuukauden lopussa. Eri palveluiden sisällöt saattavat vuosittain muuttua.

Taulukko 22: Työvoimakoulutuksen tiedot saadaan työvoimakoulutuksen kuukausitilastosta, laatija työ- ja elinkeinoministeriö. Taulukon luvut kuvaavat keskiarvoja kuukauden aikana, paitsi viimeisen sarakkeen tieto ”työvoimakoulutuksessa olevat”, joka kuvaa koulutuksessa olevien määrää keskimäärin kuukauden lopussa olevana laskentapäivänä.

Taulukko 23: Työttömyysturva. Työttömyyden aikaisen toimeentulon turvaamiseksi on kaksi eri järjestelmää: Kelan hoitama perusturva (peruspäiväraha ja työmarkkinatuki) ja vakuutusmuotoinen ansioturva. Ansiosidonnaista päivärahaa saa lain vaatimukset täyttävä työtön kassan jäsen. Jos työtön ei ole oikeutettu ansioturvaan, hän voi saada valtion maksamaa perusturvaa. Saadakseen työttömyyspäivärahaa työttömän tulee olla työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa. Työmarkkinatuki on tarveharkintainen, mutta sen maksamiselle ei ole enimmäisaikaa.

Perus- ja ansiopäivärahaa maksetaan kerrallaan enintään 500 työttömyyspäivältä. Vuosina 1950–1954 syntyneelle, joka on täyttänyt 59 vuotta tai vuonna 1955 tai sen jälkeen syntyneelle, joka on täyttänyt 60 vuotta ennen enimmäisajan umpeutumista ja on ollut työssä vähintään 5 vuotta edellisen 20 vuoden aikana, maksetaan päivärahaa kunnes hän täyttää 65 vuotta.

Table 17. Average duration of completed spells of unemployment. Taken from the annual Employment Service Statistics of the Ministry of Employment and the Economy. The figures in the table denote average durations of completed spells for the entire year. This differs from ”duration of unemployment up to the reference date” in tables 16 and 32, which is longer. That is because the figures in tables 16 and 32 seldom include short spells (which are contained in the average duration of completed spells), so they are weighted by long spells.

Tables 19 and 20. Employment services proper. Taken from tables in the Employment Service Statistics, which depict activity during entire months.

Table 21. Number of persons participating services included in the activation rate, compiled by the Ministry of Employment and the Economy. Average figures at the end of each month. The types of services vary in time.

Table 22. Data on labour market training, taken from monthly labour market training statistics, compiled by the Ministry of Employment and the Economy. The figures in the table denote averages for whole months, except for the last column, ”on labour market training”, which gives average numbers of trainees on course on the reference date at the end of the months.

Table 23. Unemployment security. State compensations (basic unemployment allowance and labour market support) are the basic modes of security and earnings-related unemployment allowance is a form of unemployment insurance that is limited to members of an unemployment fund. Unemployed persons not entitled to them can obtain state compensation. For both types of benefit the applicant must be registered at an Employment and Economic Development Office. Labour market support is means-tested but it has not a maximum payment period.

A basic and an earnings-related unemployment allowance can be paid for a maximum period of 500 working days. Persons born in 1950–1954 and are over 59 or born 1955 or thereafter and are over 60 before maximum period has accrued and has been in employment at least 5 years during past 20 years can be paid an allowance until they are 65.

Yli 60 vuotias ennen vuotta 1950 syntynyt, laissa tarkemmin määritelty pitkään työttömyysturvaa saanut työtön työnhakija on oikeutettu työttömyyseläkkeeseen. Työttömyyseläkkeen saamisaikana tulee saajan olla työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa.

Taulukko 24: Muuttoliiketilasto. Lähde: Tilastokeskus, väestötilasto.

Taulukko 25: Työttömyysasteet eri maissa. Lähde: OECD, Main Economic Indicators.

A long-term unemployed person born prior year 1950 and over 60 years old can receive an unemployment pension under terms laid down by law. While in receipt of such a pension, person must remain a jobseeker at an Employment and Economic Development Office.

Table 24. Statistics on migration. Source: Statistics Finland, Population Statistics.

Table 25. Unemployment rates in some countries. Source: OECD, Main Economic Indicators.

4. LUOKITUKSET

Ammattiluokitus. Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastossa käytetään ammattitehtävien laadittavissa tilastoissa luokitusta, joka perustuu taitotasopohjaiseen ISCO-luokitukseen (International Standard Classification of Occupations). Ammattiluokitus, Työ- ja elinkeinoministeriö, 2014.

Toimialaluokitus. Toimialaluokituksessa Suomessa käytetään kansainvälisesti sovittua luokitusta (Nomenclature Générale des Activités Economiques dans les Communautés Européennes, NACE). Vuodesta 2005 lähtien Toimialaluokitus TOL 2008, Tilastokeskus.

Vuoteen 2009 asti Ahvenanmaa kuului Varsinais-Suomen työ- ja elinkeinokeskuksen alueeseen. Vuoden 2010 alusta lähtien Ahvenanmaa tilastoidaan erikseen aluehallintouudistuksen vuoksi.

Työnvälitystilaston alueelliset tiedot esitetään vuodesta 2006 lähtien kuntapohjaisina entisen toimistopohjaisuuden sijasta. Kuntapohjaisissa tiedoissa alueen tiedot lasketaan siihen kuuluvien kuntien summana. Kunnan tiedot perustuvat esim. työnhakijana olevan henkilön asuinkuntaan ja työnantajan ilmoittaman työpaikan sijaintikuntaan. Aikaisemmin käytetyt toimistopohjaiset tiedot perustuvat henkilön ja työnantajan asiointitoimistoon.

4. CLASSIFICATIONS

Occupational classification. The classification used in Ministry of Employment and the Economy's Employment Service Statistics is based on the International Standard Classification of Occupations (ISCO). Occupational Classification, Ministry of Employment and the Economy, 2014.

Industrial classification. NACE (Nomenclature Générale des Activités Economiques dans les Communautés Européennes) is used in Finland. From 2005 Standard Industrial Classification TOL 2008, Statistics Finland.

Until 2009 Ahvenanmaa (Åland) included into Varsinais-Suomi administrative district. From 2010 Ahvenanmaa (Åland) will be presented separately based on the revision of the administrative districts.

From 2006, regional data of Employment Service Statistics will be presented for each local authority rather than for each office, as used to be the case. In the data for the local authorities, information for the region in question will be jointly assembled for all municipalities included within the region. Data for a local authority will be based, for example, on the jobseeker's municipality of residence and the municipality in which the workplace is located as notified by the employer. The previously used data, which is office-based, rely on data supplied by the person's and employer's customer service agency.

Työpoliittinen Aikakauskirja

Kestotilaus:
kotimaa 27 €/vuosi, Pohjoismaat 32 €/vuosi,
Eurooppa 34€/vuosi.

Osoitteenmuutos: Vanha osoite

Peruutus

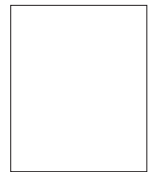
Tilaaajan nimi

Yritys tai yhteisö

Jakeluosoite

Postinumero ja toimipaikka

Asiakaspalvelu, puh. 020 450 05
faksi 020 450 2380
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi

Edita Publishing Oy
Myyntipalvelut

PL 800
00043 EDITA

Työpoliittinen Aikakauskirja

Työpoliittisen Aikakauskirjan tarkoituksena on edistää työpolitiikkaan liittyvää tutkimukseen ja asiantuntijuuteen perustuvaa keskustelua sekä tukea työ- ja elinkeinoministeriön strategiatyötä.

Ohjeita kirjoittajille

Työpoliittinen Aikakauskirja julkaisee kirjoituksia kolmessa osastossa: artikkeleita, katsauksia ja keskustelua sekä uutta työ- ja yrittäjyystutkimuksen alalta.

Artikkeleita-osastossa julkaistaan tieteellisen artikkelin tyyppisiä, aiemmin julkaisemattomia esityksiä. Lähdeviitteet on mainittava. Alaviitteitä olisi kuitenkin vältettävä, viitteiden tulisi olla tekstissä. Artikkeleista tulisi toimittaa ½ liuskan pituinen englanninkielinen tiivistelmä. Lisäksi kirjoittajia pyydetään toimittamaan ammatti- ja koulutusnimikkeensä, sekä suomeksi että englanniksi. Työnantaja on myös mainittava. Ellei työnantajaa ole, ilmoita kotipaikkakuntasi.

Katsauksia ja keskusteluja-osastossa julkaistaan muita työpolitiikkaan liittyviä artikkeleita sekä kirjallisuusarvioita. Lähdeviitteiden käyttöä ei edellytetä.

Uutta työ- ja yrittäjyystutkimuksen alalta-osastossa julkaistaan tutkimusten tiivistelmiä.

Artikkeleiden ohjepituus on enintään 15 liuskaa 1½ rivivälillä sekä katsauksia ja keskustelua-kirjoitusten 6 liuskaa.

Lähteet toimitetaan seuraavien esimerkkien mukaisesti:

Andreassen, T., Drange, I., Thune, T. ja Monkerud L. (2007) På vej mot integrert velferdsforvaltning? AFI-rapport 4. Oslo: Arbeidsforskningsinstituttet.

Valtakari Mikko, Hannele Syrjä ja Pertti Kiuru (2008). Julkisen työvoimapalvelun palvelurakenteen uudistamisen vaikuttavuus. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja. Työ ja yrittäjyys. 19/2008. Helsinki.

Schmid, G. (2002b), Transitional Labour Markets and the European Social Model: Towards a New Employment Pact, teoksessa: G. Schmid ja B. Gazier (toim.): The Dynamics of Full Employment. Social Integration through Transitional Labour Markets, Cheltenham, UK: Edward Elgar, 393–435.

Artikkelit on toimitettava sähköpostitse (heikki.raisanen@tem.fi tai sirpa.kukkala@tem.fi). Excel- ja Word-kaaviot on toimitettava erillisinä alkuperäistiedostoina. **Kaavioissa ei saa käyttää värejä.**

Kirjoittajan tulee ilmoittaa myös yhteystietonsa (nimi, osoite, puhelin, e-mail). Toimitus voi pyytää asiantuntijalausuntoja julkaistavaksi tarjotuista artikkeleista. Toimitus pidättää itsellään oikeuden lyhentää ja muokata artikkeleita julkaisua varten. Julkaistuista kirjoituksista maksetaan palkkio ministeriön ulkopuolisille kirjoittajille.

Työpoliittisen aikakauskirjan numeron 2/2016 aineiston määräpäivä on **9.5.2016**. Numeron 2/2016 teema on Työmarkkinat ja kasvu. Vuoden 2016 aineistopäivät ovat 2/2016 9.5.2016, 3/2016 5.9.2016, 4/2016 7.11.2016

Painettu
ISSN 0787-510X
ISBN 978-952-227-015-3

Verkköjulkaisu
ISSN 1797-5085
ISBN 978-952-227-016-0

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY